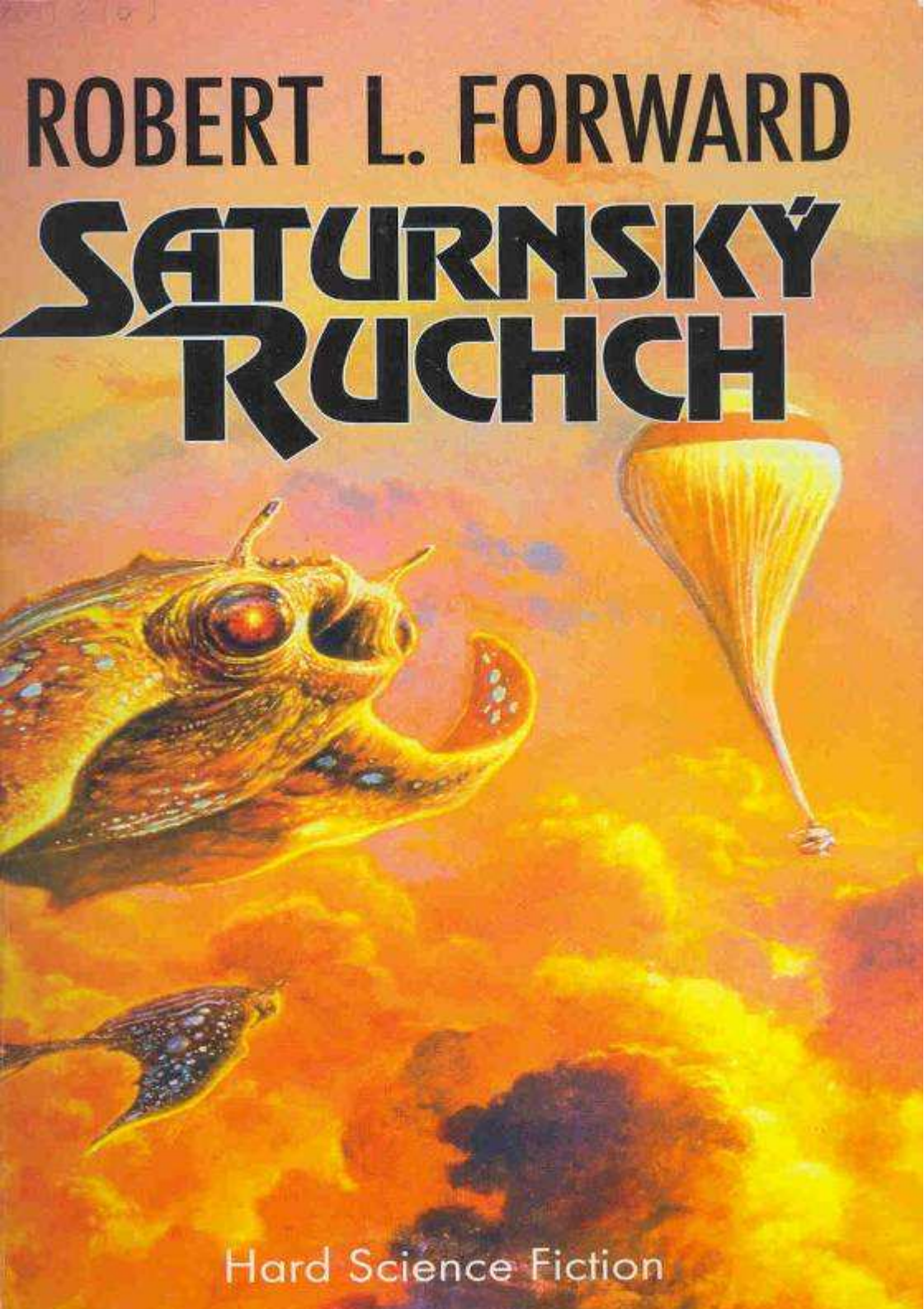
ROBERT L. FORWARD

SATURNSKY RUCHCH

Hard Science Fiction

„Ať už se to jmenuje jak chce, je to *obrovské!*“

Rod opět přitiskl oči k binokuláru. „A blíží se to sem. Budeme si je moci dobře prohlédnout, až budou prolétat kolem. Jdu pro infračervenou kameru.“ Vrátil binokulár Sandře a zamířil po žebříku dolů do příručního skladu.

Chastity vyťukala na dotekové obrazovce několik příkazů. Když dostala od Jeevese odpověď, na tváři se jí objevil zamračený výraz.

„Rode?“ zavolala. „Myslím, že bys měl raději nechat kameru kamerou a jít sem.“

„Co se děje?“ zeptal se z dolní paluby Rod, který už otevíral dvířka skladu.

„Jeeves tvrdí, že ti ruchchové neproletí *kolem* nás, ale *přes* nás a to tak, že se náš balon bude nacházet právě uprostřed jejich formace.“

„Je nějaká šance, že nechají balon na pokoji, místo aby jej sežrali?“

Knihy Roberta L. Forwarda
z vydavatelství POLARIS:

Dosud vyšlo:
DRAČÍ VEJCE
HVĚZDOTŘESENÍ

ROBERT L. FORWARD

SATURNSKÝ RUCHCH

(Saturn Rukh)

POLARIS

Copyright © 1997 by Dr. Robert L. Forvard
All rights reserved

Translation © 2001 by Marek Hrnčíř
Cover Art © by Bob Eggleton

ISBN 80-85911-81-7

Věnováno Carlu Saganovi (1934 – 1996), který mne inspiroval, abych na všechny planetoidy pohlížel jako na potenciální nositele života.

Poděkování

Každý SF román z velké části závisí na technických informacích vytvořených výzkumnými týmy jiných lidí. Odborné publikace, které jsem v největší míře využíval při psaní této knihy, jsou uvedeny v bibliografii. Navíc bych rád poděkoval za technickou pomoc v nejrůznějších oblastech Gordonu T. Bakerovi, Paulu L. Blassovi, Darlene Draperové, Stevovi Flanaganovi, Garymu Flandrovi, Davidu Foltovi, Eve Forwardové, Julii Forwardové Fullerové, Tomu Gehrelsovi, Davidu G. Hartwellovi, Robertu P. Hoytovi, Geoffreyi Leetovi, Robertu Maddockovi, Patricku Moorovi, G. Davidu Nordleyi, Glenn S. Ortonové, Jamesi R. Powellovi, Carlu Saganovi, Nasserovi Shuwaierovi, Jamesi Stoneovi, Ibrahimu Wehishi a Williemu Wilsonovi.

1
PRÁCE ZA MILIARDU

MÁME PRO VÁS PRÁCI. PLATÍME MILIARDU.

Zpráva třikrát zablikala v horní části monitoru a pak zmizela. Rod Morgan se usmál. O kvazimultivládním, kvazikomercionálním konsorciu, které shromažďuje prostředky k financování riskantní výpravy k Saturnu, už slyšel. Ukončil hru WARPWORLD, kterou právě hrál, a přepnul na net-mail, aby si přečetl zbytek vzkazu. Uhodl – zpráva opravdu přišla od konsorcia. Ta práce musela být doopravdy riskantní, když za ni nabízeli rovnou miliardu dolarů. Přestože dolar už nebyl, co býval dřív, miliarda byla pořád hromada peněz.

Rod si přečetl zprávu. Nabízeli mu velení výpravy. To ho koneckonců nepřekvapovalo, *byl* nejlepší kosmický pilot k mání. Bez zaváhání napsal odpověď.

PRÁCI PŘIJÍMÁM. KOHO BUDU MÍT V POSÁDCE?

Odpověď si k němu brzy našla cestu etérem a optickými vlákny SolNetu. Seznam obsahoval pět jmen. Dvě – Seiči Takeo a Pete Stewart – mu nic neříkala, ale další tři znal Rod dobře, protože se s těmi lidmi podílel na výstavbě základny na Marsu. Sandra Greenová a Daniel Horning na ní stále ještě byli. Horning byl jeden ze tří lékařů na Marsu, vlastně nejlepší z nich, kromě toho byl skvělý technik manipulace s odpady – nezbytný člen posádky každé dlouhodobé výpravy. Sandra byla biložka a byla členkou skupiny, která měla na Marsu za úkol pátrat po místních formách života. Byla také nouzovým zdravotním technikem malé vědecké skupinky na Boreální základně. Naštěstí pro konsorcium financující základnu na Marsu, ale na neštěstí pro vědce to teď vypadalo, že na Marsu žádné místní formy života *nejsou*. V důsledku toho se zelení, Míroví ochránci planety, do kolonizace Marsu zatím nijak bouřlivě nevměšovali.

Poslední ze tří jmen na seznamu, Chastity Blazeovou, znal Rod velice dobře. Byli společně členy TransPlanetárnískupiny kosmické dopravy, která se starala o pilotování nákladních lodí na Mars a

zpátky. Rod se z poslední cesty vrátil před čtrnácti dny a nyní si užíval velice zasloužené dovolené na plážích San Diega, kde se opaloval, zatímco Chastity nejspíš právě vyrážela na cestu domů. Pokud bude v posádce ona, nebude výprava jen výnosná, ale také zábavná. Rod zavřel svůj přenosný počítač, opatrně, aby se mu do něj nedostal písek, schoval ho do obalu a pak se rozběhl přes pláž k moři.

O patnáct minut později se stejná zpráva objevila na dotekové obrazovce terminálu na palubě obří nákladní kosmické lodě, která zrovna přešla na vysokorychlostní odletovou dráhu z Marsu.

MÁME PRO VÁS PRÁCI. PLATÍME MILIARDU.

Chastity ze všeho nejdříve napadlo, že je to něčí pokus o vtip, a proto pečlivě prozkoumala zkomprimované kontaktní údaje na konci vzkazu a ověřila si adresu odesilatele. Byl to art@sne.com.us.e – Art Dooley, president Space s. r. n. Ačkoliv Art sám pravděpodobně miliardu dolarů neměl, věděl, kde by se dala sehnat, takže zpráva přece jen asi nebyla hackerský žert. Hbité prsty s krátce zastřiženými nehty na Chastitině pravé ruce se rozběhly po dotekové obrazovce a brzy už se po SolNetu vracela její odpověď.

ŘEKNĚTE MI O TOM NĚCO VÍC.

Země byla v tuto chvíli na opačné straně Slunce, než Mars, takže zpráva bude potřebovat patnáct minut na to, aby se dostala k cíli. Pak bude třeba dalších patnácti minut, než přijde odpověď. To poskytovalo Chastity dostatek času, aby si všechno pořádně promyslela, protože teď, když navedla loď na letovou dráhu, neměla v podstatě nic na práci. Shrnula si náramky na levé ruce ze zápěstí, aby jí nepřekážely, a pak se vrátila k práci na malíčku. Chastity nejprve vyleštila jeho dlouhý nehet a pak na něj pečlivě nakreslila vlajku Austrálie – místo hvězdiček si nalepila zrnka diamantu. Tím dokončila sbírku vlajek, kterou teď bude týden nosit na levé ruce, než se rozhodne pro nějaké jiné téma. Namalování každého nehtu jí zabralo spoustu času, ale toho teď měla víc než dost.

Chastity a její dvoučlenná posádka, skládající se z druhého pilota a strojníka, se vraceli na nákladní lodi Boeing-Mitsubishi z Marsu, kam doručili náklad přesných 3-D mechfabů, chemsynů a

specializovaných počítačových procesorů. Na Marsu byla hojnost surovin, a proto místo aby tam dopravovali jídlo, palivo, obydlí a stroje, dovezli speciální zařízení, které to všechno dokázalo vyrobit z marsovské atmosféry a půdy. Všechny možné stroje – včetně gigantických těžních věží na vodu, osobních počítačů, buldozerů, marsovských letounů a balistických skákačů – byly vyrobeny pomocí mechfabů přímo na základně Olympia a ze Země se dovážely jen složité procesory, které tvořily mozky strojů.

Jako mechfaby sloužily k výrobě strojů, chemsyny zase vyráběly palivo a jídlo, které udržovaly v provozu stroje i lidi. Syntetický řízek ochutnala Chastity při své poslední večeři na Marsu – byl tak dobrý, že dlouho otálela v jídelně a odhodlávala se objednat si ještě jeden, místo aby si šla zatančit se svalovcem, se kterým měla ten večer schůzku.

To Chastity připomnělo, že jediná příležitost, kdy se s Artem Dooleyem setkala osobně, bylo shodou okolností také rande. Bylo to před osmi lety. Zrovna získala doktorát z astroinženýrství na MIT, zatímco Art studoval posledním rokem práva na Harvardu – specializoval se na kosmické právo. Pozval ji na malou recepci před hlavním banketem pořádaným u příležitosti výroční setkání Mezinárodní astronautické federace, které se toho roku pořádalo v Bostonu. Už tehdy nosila dlouhé nehty a spoustu náramků na obou rukou. Vzpomněla si, že si na ten večer vzala svoje nejlepší šaty, červené, bez ramínek. Jako nejmladší a největší žena na recepci vzbudila značnou pozornost, a když delegáti MAF ve smokinzích zjistili, že ta ztepilá černovlasá a fialkovooká kráska s nimi docela dobře dokáže držet krok v odborné konverzaci, zapamatovali si ji. Toho večera udělala dojem na mnoho významných lidí, včetně ředitele Boeing-Mitsubishi. Nakonec se z toho vyklubala smlouva na práci zkušebního pilota kosmických lodí, což postupně vedlo k jejímu současnému zaměstnání u TransPlanetární – stala se pilotem lodí, které dříve testovala.

Vzpomněla si, že jí Art byl toho večera velice nápomocen a dal si záležet, aby ji představil každému, na kom záleželo. Potom vždy diskrétně poodstoupil a poslouchal, zatímco ona vedla konverzaci.

Zvláštní, že od té doby se s ní nespojil. Až teď, po osmi letech, od něj dostala tuto záhadnou zprávu.

Na podobné konferenci MAF před pěti lety začal skutečný kosmický věk. V obskurním článku nazvaném ‚Vlastnosti NHe64' optoatomový chemik jménem George Phillips z Národního institutu standardů a techniky v Boulderu ve státě Colorado popsal leteckým technikům strukturu a energetické vlastnosti nitrostabilizovaného metastabilního helia, které nyní atomoví fyzikové nazývají nitrometahelium a letečtí technici ‚meta'.

Meta má zvláštní molekulu, něco mezi skákací kuličkou a vinným hroznem. V jejím jádru se nachází jediný atom excitovaného dusíku, obklopený šedesáti čtyřmi heliovými atomy, z nichž každý má jeden elektron převedený do energeticky metastabilního stavu. Metastabilní helium se dá vyrobit poměrně snadno – stačí do heliového plynu pustit trochu vysokonapěfového elektrického proudu. Velký počet metastabilních atomů helia je v každém neonovém poutači stejně jako v helioneonových laserech čteček čárkového kódu v supermarketech. Už dávno se ví, že kdyby se metastabilní helium dalo skladovat, bylo by z něj skvělé raketové palivo, protože obsahuje více energie na jednotku hmoty než jakákoliv jiná známá látka. Samostatný metastabilní atom helia má životnost dvě a půl hodiny, ale při zhuštění většího množství v nádrži klesne životnost na pouhý zlomek sekundy, čímž se stává jako raketové palivo nepoužitelné.

Phillips zjistil, že pokud vytvoříte směs heliových a dusíkových atomů a potom je vybudíte do metastabilního stavu lasery, shluknou se metastabilní atomy helia kolem atomů dusíku. Shluky tvořené šedesáti čtyřmi atomy metastabilního helia obklopujícími jediný vybuzený dusíkový atom se ukázaly být mimořádně stabilní. Nějakým divným, stále ještě nepochopeným způsobem stabilizuje jediný dusíkový atom dokonale vybuzené heliové atomy. Meta shluky se podařilo zkondenzovat v kapalinu. A co je na tom nejlepší, kapalná meta se dá skladovat v poměrně širokém spektru teplot bez nebezpečí exploze. Lavinovitý proces nespustí dokonce ani občasné kosmické záření. Pokud by ovšem byla meta zahřátá na více než dva tisíce dvě stě kelvinů, shluky by se rozpadly. O pouhou milisekundu

později by šedesát čtyři heliových atomů ze shluku uvolnilo svou energii a vytvořilo by purpurovorudou plazmu ionizovaného heliového plynu s rozptýlenými atomy dusíku.

Aby si s tímto energeticky novým palivem poradily rakety, musely být vyvinuty speciální motory s ‚magnetickými štíty'. Meta má naštěstí i vysokou tepelnou kapacitu, takže může být předtím, než je ‚spálena' v reakční komoře, využita k chlazení trysek. Netrvalo to dlouho a technici vyrobili první raketový motor, který pracoval na principu přeměny shluků mety v reaktivní kinetickou energii zplodin. Rychlost uvolňování zplodin dosahovala třicet kilometrů za sekundu, což je zhruba šestkrát víc, než kolik se zatím podařilo dosáhnout s nejlepším raketovým palivem, kapalným vodíkem spalovaným v kapalném kyslíku. Zatímco doposud se kosmické rakety určené k vynášení nákladu na oběžnou dráhu skládaly většinou z nádrží, v nových strojích MACDAC připadala na palivo obvykle pouhá jedna třetina celkové suché váhy. Dokonce i meziplanetární naklaďák Boeing-Mitsubishi, kterému velela Chastity, potřeboval jen tolik paliva, kolik sám vážil, aby uletěl polovinu AU k Marsu za méně než dva měsíce. Ve svém důsledku to znamenalo, že každá společnost, která dokázala postavit letadlo, mohla sestrojit i nákladní nebo osobní kosmickou loď. Na oběžné dráze Země nyní byly tři kosmické hotely a základna Luna. Brzy bude na Marsu dokončena základna pro superbohaté turisty, kteří touží vystoupit na nejvyšší horu ve sluneční soustavě – Olympus. Na rozdíl od Chastitina pomalého naklaďáku dokázaly urazit nové výletní lodě cestu ze Země na Mars za pouhých deset dní.

O tři týdny později vešla Chastity do Artovy kanceláře. Když ji Art uviděl, bodlo ho u srdce. *Jediné slovo, které ji může vystihnout, je nejspíš ‚velkolepá'*, pomyslel si. Měla tmavé vlnité vlasy, fialkové oči, výrazné rysy a tělo desetibojařské přebornice. Artovi neuniklo, že na levé ruce má stále dlouhé, fantasticky pomalované nehty a pořád na ní nosí obrovské množství náramků. Zato na pravé ruce neměla ani jeden a nehty na ní měla krátce zastřižené, aby jí nebránily při jemném ovládání meziplanetární kosmické lodi.

Pohled na její dlouhé, umělecky ozdobené nehty vrátil Arta do doby, kdy ji uviděl poprvé. Bylo to před osmi lety a zrovna se poohlížel po nějaké vhodné manželce. Pustil se do toho s důkladností, s jakou dělal ve svém životě všechno. Tehdy už skoro dostudoval – jako jeden z nejlepších žáků, samozřejmě. Bylo načase, aby postoupil do další fáze svých životních plánů. Věděl, že je nositelem kvalitních genů, a cítil, že si svět zaslouží, aby je předal dál. Proto se rozhodl najít si ženu, jejíž genetická výbava by doplnila jeho; nějakou s matematickými a analytickými schopnostmi mísícími se se společenským a uměleckým nadáním, vysokou, aby kompenzovala jeho podsaditou postavu, a takovou, která by byla ochotna porodit čtyři děti. Chastity byla jednou z mnoha, které si Art vyhlédl a pozval na schůzku. Už při jejich prvním setkání však zjistil, že jejím primárním cílem je pilotovat kosmickou loď. A jelikož riziko nemoci z ozáření v kosmickém prostoru se s bezpečným těhotenstvím příliš neslučuje, místo aby se jí pokusil dvořit, seznámil ji na recepci s přáteli svého otce a ona se chopila příležitosti.

Art ženu nakonec našel – Blanche, prvotřídní počítačovou expertku – a spolu s ní teď očekával čtvrtého potomka. Blanche přitom stačila udělat kariéru na SolNetu. Po celou tu dobu byl Blanche věrný, ale nyní se nedokázal ubránit pomyšlení, jaké by to asi bylo, kdyby mu ty dlouhé nehty pomalu přejížděly po nahých zádech…

„Ahoj, Chastity," pozdravil ji. „Vypadáš skvěle jako obvykle."

„Co to mělo být s tou prací za miliardu?" zeptala se Chastity, která byla zvyklá jít hned k věci.

„Zabere ti dva a půl roku – třicet měsíců. Je to riskantní a snadno se přitom dá přijít o život, takže nám připadalo, že miliarda je vcelku úměrná odměna."

„Musí to být zatraceně riskantní, když jsi to ohodnotil na celou miliardu," poznamenala Chastity opatrně. „Je to vůbec legální? …a kdo jsou ti ‚my', za které mluvíš?"

„Zastupuji konsorcium. Zahrnuje vlády mnoha zemí s kosmickým potenciálem, takže legální je to docela určitě. Je v něm také několik výrobců letadel, společností pro kosmickou dopravu a majitelů kosmických základen. Naším dlouhodobým cílem je zajistit

dostatečný zdroj levné mety. Na její dosažitelnosti za rozumnou cenu v podstatě závisí celý další rozvoj kosmonautiky.“

„Už jsem si s tím sama začala dělat starosti,“ řekla Chastity.

Aniž by čekala na vyzvání, uvelebila se v křesle. „Helium je na této planetě velice vzácný prvek a pokaždé, když nastartuju náklaďák, vypustím ho několik set tun do vesmíru.“

„Nejsi jediná, koho to zneklidňuje,“ odpověděl Art a posadil se na okraj psacího stolu. „Liga za ochranu helia demonstruje na Kagošimě, Bajkonuru i na Canaveralu. S podobnými cvoky si sice v Americe dovedeme poradit, ale v jiných zemích působí demonstranti politické problémy.“

„A nemají snad ti demonstranti pravdu?“ opáčila Chastity.

„Ve skutečnosti ne,“ řekl Art. „Ze studní v Texasu a jiných západních státech čerpáme stovky milionů tun přírodního plynu za rok a zhruba sedm procent z toho je helium. S rostoucími požadavky na helium pro výrobu mety odkryli těžaři další vysokokoncentrační studny, takže máme helia dost, i když si to možná členové LZOH nemyslí. Jenomže ještě musíme přeměnit helium v metu a pak ji dopravit do vesmíru, na což se spotřebuje další meta. Proto se konsorcium snaží zajistit v podstatě neomezený zdroj mety přímo ve vesmíru.“

Chastity se zatvářila zmateně. Její fialkové oči jako by pod nakrčeným obočím ztmavly, jak se úporně snažila porozumět tomu, co se jí Art snažil vysvětlit. „Helium dostalo své jméno podle Slunce, protože právě tam bylo poprvé prokázáno spektroskopickou analýzou,“ řekla. „Ale přece je nechcete zachytávat ze slunečního větru nebo dolovat na Měsíci? A kde jinde než na Slunci se dá ve vesmíru najít významné množství helia?“

„Na Saturnu.“

„Samozřejmě!“ zvolala Chastity rozzlobená sama na sebe za to, že zapomněla na vnější planety. „I když Jupiter je blíž… Co k tomu chcete použít? Sběrnou sondu? Bylo by zajímavé letět na ní.“

„Sběrná sonda by shromáždila hlavně vodík jen s několika procenty helia,“ odpověděl Art. „Ne. My plánujeme dopravit do atmosféry Saturnu továrnu na metu, výrobní jednotku ukotvenou pod balonovým vorem. Továrna bude z atmosféry získávat helium a

měnit ho na metu. Kosmické tankery poháněné metou ji pak dopraví zpátky do vnitřní sluneční soustavy. První výprava prokáže uskutečnitelnost tohoto projektu tím, že dopraví k Saturnu lidmi řízenou variantu takové výrobní jednotky, zprovozní ji a vyrobí v ní palivo nutné pro svou zpáteční cestu. Proto jsme vybrali Saturn místo Jupiteru: gravitační potenciálová jáma Saturnu není tak hluboká a přetížení v horních vrstvách atmosféry odpovídá pozemské gravitaci, zatímco na Jupiteru by bylo dvaapůlkrát vyšší. Na Saturnu se budeš cítit skoro jako na Zemi.“

„Neřekla jsem, že tu práci vezmu,“ upozornila ho Chastity. „Vlastně už práci mám… u TransPlanetární.“

„TransPlanetární je členem konsorcia. Právě ředitelství TransPlanetární tě doporučilo na místo pilota pro tuto výpravu.“

„Pilota!“ zvolala Chastity podrážděně. „A kdo bude velitel?“

„Rod Morgan,“ odpověděl Art. „Už tu práci přijal.“

„Aha…“ řekla Chastity a v duchu připustila, že Rod je přece jen starší a zkušenější než ona.

„Co kdybychom ho zavolali?“ navrhl Art a stiskl tlačítko bzučáku. „Poslední tři týdny, zatímco ty jsi byla na cestě sem, spolupracuje s lodními techniky. Pokud jde o technické otázky, zodpoví ti je lépe než já a já ti zase mohu odpovědět na všechno, co se týká obchodní a finanční stránky podniku.“

Otevřely se dveře a dovnitř vešel Rod Morgan v kosmické kombinéze a měkkých botách, jaké obvykle nosili piloti lodí TransPlanetární. Byl pohledný a světlovlasý, skoro stejně vysoký a svalnatý jako Chastity, až na to, že objem hrudníku každého z nich zahrnoval jiné proporce. Když je lidé od TransPlanetární viděli spolupracovat, říkali si, že by z nich byl hezký pár… a oni na tom skutečně tu a tam tak trochu zapracovali. „Ahoj, Rode,“ pozdravila ho Chastity a vstala z křesla, aby mu potřásla rukou. „To, že výpravě velíš ty, je pro mě dobrý argument, abych se také přidala – skoro stejně dobrý jako ta miliarda babek. Na čem poletíme?“

„V zásadě je to stejný náklaďák Boeing-Mitsubishi, na jakých létáme normálně. Proto jsme také oba v čele seznamu. Místo nákladních modulů budeme mít víc palivových nádrží, takže provedeme meziplanetární skok rychleji a pořád nám ještě zbude

dost paliva k navedení k Saturnu. Místo přistávacích vzpěr budeme mít balon.“

„To vypadá na planetární výzkumnou expedici,“ řekla Chastity a obrátila se k Artovi. „Jak to, že to nedělá NASA? …nebo ESA …nebo jestli je to pro jednu zemi příliš drahé, proč to neuskuteční v rámci mezinárodního výzkumu?“

„Důvod, proč jsme založili konsorcium pro financování výpravy, je, že jsme ji chtěli učinit ekonomicky proveditelnou,“ odpověděl Art a pak se pustil do obšírnějšího vysvětlování. „Pokud by se toho měla oficiálně ujmout některá z národních vlád, nebyl by přijatelný už samotný koncept výpravy, který by zahrnoval značné riziko pro posádku. Abychom jí zajistili dostatečné bezpečí, museli bychom udělat kosmickou loď tak těžkou, že by se vůbec nedostala k Saturnu, natož aby si mohla nést palivo na zpáteční cestu. Tím, že bylo břemeno – a zodpovědnost za případný neúspěch – přeneseno na komerční organizaci, mohla být loď odlehčena na takovou míru, která cestu umožní. Proto se Space s. r. n. rozhodla převzít zodpovědnost za operační fázi letu.“

„O jakém riziku vlastně mluvíš?“ zeptala se Chastity trochu nervózně.

„Palivo, které budete potřebovat na cestu ze Saturnu na Zemi, budete mít uskladněné na oběžné dráze Saturnu,“ řekl Art. „Abyste se dostali domů, musíte si ho vyzvednout.“

„To není tak strašné,“ odpověděla Chastity ulehčeně. „Rod i já musíme provést podobnou operaci pokaždé, když tankujeme náklaďák.“

„Doletíte tam jen s takovým množstvím paliva, abyste zůstali viset na padáku v horních vrstvách atmosféry. Abyste přežili, musíte nafouknout balon, který vyvodí patřičný vztlak dřív, než loď klesne do vrstev s příliš vysokým tlakem a teplotou.“

„Nebudu se ptát na pravděpodobnost, že se nám to podaří,“ řekla Chastity. „Jsem si jistá, že konstruktéři padáku a balonu pro to udělají, co bude v jejich silách. A vzít s sebou trochu paliva navíc, abychom mohli provádět výškové korekce, by jenom oddálilo nevyhnutelné.“ Odmlčela se a pak se podívala na Roda. „Upečeme se, nebo nás to rozmačká?“

„Stěny velitelské sekce se zhroutí dřív, než vnitřní teplota dosáhne hodnot, při kterých se začínají srážet bílkoviny. Tak ji zkonstruovali.“

„Dobře.“ Těžce polkla a obrátila se, aby se mohla dívat Artovi do očí. „Co ještě?“

Art s odpovědí nijak nespěchal. Pohlédl tázavě na Roda, jako by u něj hledal pomoc.

„Než budeme moci odletět, budeme si muset palivo sami vyrobit,“ řekl Rod.

„A co když se porouchá výrobní jednotka?“

„Než budeme moci odletět, budeme si muset palivo sami vyrobit,“ zopakoval Rod.

„Tak tohle *je* riziko.“ Chastity se tázavě podívala na Arta. „Je mi jasné, že kvůli hodinovému časovému zpoždění mezi Zemí a Saturnem musí být na palubě lidská posádka, která by řídila a sledovala chod výrobní jednotky. Ale proč prostě neshodíme jednotku do atmosféry a posádka nezůstane na oběžné dráze, aby ji ovládala prostřednictvím telerobotů?“

„Tohle řešení jsme zvažovali,“ řekl Art. „Jenomže aby teleroboti pro výrobní jednotku a pomocná zařízení pokryli všechny eventuality, které mohou nastat, museli by být tak složití, že by zvedli náklady na celou výpravu na nějakých třicet miliard. Při této ceně by se projekt nemohl uskutečnit. Pokud by roboty nahradili lidé, klesly by náklady na ostatní zařízení na přijatelné tři miliardy. Proto vám také nabízíme miliardu,“ vysvětlil Art.

„Miliardu dostane každý člen posádky? Nebo Rod dostane víc, protože je starší a zkušenější?“

„Tu odměnu vám nenabízíme za vaše schopnosti nebo nadání,“ odpověděl Art. „Všichni členové posádky jsou špičkoví experti ve svých oborech. Miliardu dostanete za riziko. Stejné riziko – stejná odměna.“

Chastity se podívala na Roda, který souhlasně přikývl. Obrátila se zpátky k Artovi.

„Kolik členů bude posádka mít?“

„Šest,“ řekl Art. „Konsorcium na tuto výpravu sehnalo deset miliard dolarů – šest miliard pro posádku a tři na zařízení.“

„Kdo dostane tu poslední miliardu?“ zeptala se Chastity podezíravě.

Pohled v Artových očích se bleskově změnil z přátelského ve věcný. „Space s. r. n.,“ odpověděl nakonec.

„Cože?“ vybuchla Chastity. „My neseme veškeré riziko. Jak to, že dostaneš stejné peníze jako my?“

Art věděl, že by Chastity nepřijala jako zdůvodnění vysvětlení, kolik musela Space s. r. n. investovat, aby se jí vůbec podařilo konsorcium založit a kolik by prodělala, kdyby překročili rozpočet deseti miliard. Miliarda byla poctivý zisk za riziko, které na sebe vzal. Pokud bude projekt úspěšný a výroba mety zahájena, mohl očekávat ještě daleko vyšší zisky, protože Space s. r. n. vlastnila pět procent podílu konsorcia.

„Pokud o tu práci nemáš zájem, obrátím se na dalšího na seznamu…“ odpověděl Art pevně. Potom nasadil co nejlichometnější úsměv a dodal. „Ale Rod i já bychom *oba* byli rádi, kdybys to místo vzala.“

Chastity se dlouze zamyslela. Nelíbilo se jí to, ale stěžovat si mohla stěží. Pokud by měla na účtě miliardu dolarů, po celý zbytek života mohla žít jako multimilionářka už jen z úroků.

„Dobře,“ řekla konečně. Pak se otočila a zadívala se na Roda. „Pojďme se podívat na naši loď.“

Loď pro let k Saturnu byla postavena na montážní stanici Boeing-Mitsubishi v LEO. Rod a Chastity se nahoru dostali kyvadlovým raketoplánem, potom si oblékli kosmické obleky a zbytek vzdálenosti překonali na kosmickém skútru, Rod u řízení a Chastity za ním. Zamířili ke kabině pro posádku v přední části lodi. Kabina měla tvar kuželu se základnou o průměru sedm metrů a sedm metrů vysokého – připomínala podstatně zvětšenou kabinu Apollo. Kolem vrcholu kuželu byla tři malá okénka, šest větších bylo umístěno asi v polovině výšky a na boku u základny se nacházely dveře průlezu.

„Vypadá jako obyčejná kabina Boeing-Mitsubishi,“ poznamenala Chastity, když se blížili k lodi. „Šestimístné provedení – ale obvykle létají jen tři lidé. Na třicetiměsíční výpravu tam bude dost těsno.“

„Mně to vadit nebude – jestli ne tobě,“ odpověděl Rod.

Chastity se přitiskla stehny blíž k němu. „Prvních pár měsíců to bude zábava,“ souhlasila. „Ale vsadím se, že po jedenácti měsících už ti polezu krkem.“

„Nikdy!“ zvolal Rod.

„No tak polezeš krkem ty mně,“ odsekla a dloubla ho do žeber.

Když se dostali ještě blíž, zeptala se: „Jak se jmenuje?“

„Pojmenoval jsem ji *Sexdent*, jako šestizubec,“ odpověděl Rod. „Po trojzubci, který má bůh Saturn, jenom jsem to změnil na ‚šestizubec‘, protože je nás šest, a když se vysunou naše obytné tubusy, bude mít kabina šest zubů.“

„Ty trumbero!“ zasmála se Chastity a znovu ho dloubla do žeber. „Trojzubec měl přece *Neptun!* Trochu sis ty bohy a planety popletl.“

„No dobře,“ zabručel Rod. „Alespoň to jméno má správný námořnický zvuk… sexdent… sextant…“

Sexdent seděl na palivové nádrži, která navazovala na jeho kónický tvar, takže celý kužel měl na výšku jedenáct metrů a jedenáct metrů byl i průměr jeho základny. U dna palivové nádrže byl motorový modul s dvanácti velkými tryskami rozmístěnými po obvodu. Na motorový modul navazovala další palivová nádrž ve tvaru válce o průměru třináct metrů a jedenáct metrů vysokého.

„Nemá správné proporce,“ řekla Chastity. „Při běžných letech na Měsíc nebo na Mars jsou za kuželovitou velitelskou sekcí řazeny nákladní nebo osobní moduly a na konci je palivová nádrž s motory. Celá sestava má průměr jako základna velitelské sekce. Jistě, na tuhle výpravu nebereme žádný náklad ani cestující, ale rozhodně to nejsou standardní moduly Boeing-Mitsubishi. Na to jsou příliš široké – a k čemu je ta prstencovitá věc, která se vznáší tamhle na kotevním laně?“

„Vzhledem k výkonnosti mety stačí na cestu k Měsíci nebo Marsu a zpět jediný stupeň s palivovou nádrží a motorovým modulem,“ odpověděl Rod. „Na tuhle výpravu budeme potřebovat šest stupňů, i když nevezeme žádný náklad ani pasažéry. Jsou vyráběny a montovány odděleně. Celá sestava bude vážit po natankování něco přes dva tisíce tun, z čehož většina připadá na první dva stupně. To u základny je startovací stupeň s padesátitunovou nádrží a motorovým modulem, který obsahuje tisíc

tun mety pro získání potřebné rychlosti. Na něm je setkávací stupeň s pětadvacetitunovou nádrží a motorovým modulem obsahujícím pět set tun mety. Ten nás u Saturnu zastaví. Na setkávacím stupni je kónická sekce, kterou budeme používat pro zbytek výpravy. Na jejím vrcholu je standardní kabina pro posádku, pod ní palivová nádrž a motorový modul. Není to ale jen náš třetí stupeň, ale i část čtvrtého, pátého a šestého.“

„Jak to myslíš?“ zeptala se Chastity, která pořád ještě tak docela nechápala.

„Modul s nádrží se dá dotankovat a stupeň se použije znovu,“ odpověděl Rod. „Při odletu bude nádrž plná mety. Skoro všechnu ji spotřebujeme k sestupu do horních vrstev atmosféry Saturnu. Zatímco se v nich budeme vznášet, vyrobíme novou metu, dotankujeme nádrž a použijeme ji jako odletový stupeň. Na oběžné dráze ji doplníme znovu, ze zásobní nádrže, kterou tam zanecháme, a modul použijeme jako návratový a pak jako přistávací stupeň.“

„Zásobní nádrž?“

„Ten prstenec, na který ses ptala, je zásobovací stupeň s palivem na zpáteční cestu,“ řekl Rod. „Je to poslední část, která bude namontována a bude obepínat palivovou nádrž u základny kónické části. Necháme si ji až na konec, takže Pete bude mít stále přístup k výrobní jednotce pod nádrží a bude ji moci testovat. Ukážu ti to.“

Rod se skútrem zakormidloval k základně kuželu o velikosti slušného domu a připoutal ho k nosníku držícímu jednu z metr vysokých magneticky stíněných trysek. V nulové gravitaci bylo pro Roda i Chastity snadné proplout mezi tryskami, kde našli průlez vedoucí do válcové části vtisknuté do věnce motorů na dně kónického stupně.

Průlez do jednotky na výrobu mety byla standardní jednočlenná vzduchová propust. Když se do něj Chastity vtěsnala, vytáhl ji na druhé straně vysoký, úplně plešatý muž. Na sobě neměl kosmický oblek ani nic podobného, jen spodní část termálního prádla. Ucítila, jak se její vlastní termální prádlo přepnulo na chlazení – v jednotce muselo být vedro. Muž se sklonil, aby zavřel vnitřní dveře propusti, a Chastity si ho při té příležitosti prohlédla. Stavěný byl jako fotbalový zadák se širokými rameny, svalnatými pažemi, úzkým zadkem a

dlouhýma, vypracovanýma nohama. Jediné, co kazilo jeho klínovitou symetrii, byl záhyb tuku nad elastickým pasem termálních spodků.

Jakmile byla propust znovu uvedena do provozu, muž se obrátil a napřáhl k ní ruku. „Vy musíte být Chastity Blazeová," řekl. „Já jsem Pete Stewart, fotochemik. Je tady normální tlak, ale vysoká teplota, takže jestli chcete, můžete si odložit –" když si všiml jejího pohoršeného výrazu, ušklíbl se „– přilbu a kosmický oblek a zůstat v termoprádle," dodal nevinně a stiskl jí ruku.

Chastity si sundala přilbu a strčila si ji pod paži. „Oblek si nechám," řekla. Zvonek propusti zazvonil. Zatímco Pete otevíral vnitřní dveře a tahal Roda dovnitř, rozhlédla se kolem. Stáli na konci úzké chodby, která ústila do jiné úzké chodby. Stěny chodeb tvořily od stropu k podlaze panely s identickými kusy jakéhosi složitého zařízení s mrkajícími displeji a páčkovými přepínači. Horkým suchým vzduchem se neslo typické bzučení elektrické energie.

„Předpokládám, že Pete už se představil sám," řekl Rod když si sundal přilbu.

„Ano…" opáčila Chastity chladně.

„Tady si vyrábíme nitrometahelium," začal Pete a vykročil chodbou s Chastity a Rodem v patách. „Pokud jednotka vyrobí sto dvacet tun nitrometahelia, které budeme potřebovat, abychom odletěli ze Saturnu, za méně než půl roku, pošle tam konsorcium větší jednotku. Ta bude produkovat milion tun ročně – za méně než pět procent současné ceny nitrometahelia v LEO."

Chastity se chtěla zeptat, co se stane, když jejich jednotka metu nevyrobí, ale pak negativistické myšlenky potlačila a soustředila se na Petova nahá záda – byla to velice hezká svalnatá záda a Chastity napadlo, jaké by to asi bylo přejíždět po nich dlouhými nehty a cítit, jak se chvějí.

„Tamhle jsou laserové filtry," řekl Pete a ukázal na jednu stěnu. „Nitrostabilizované metastabilní helium může být stabilní, jedině pokud v něm nejsou absolutně *žádné* nečistoty. Ani jediný atom vodíku nebo nějakého jiného prvku, dokonce ani helia tři, lehčí verze obyčejného helia čtyři. Surové helium, ze kterého bude ve fyzikálních a chemických filtrech odstraněn vodík a jiné nečistoty ze saturnské atmosféry, bude proudit tady přes tyhle kolony vyladěných

laserů. Přes ně se dostane jenom čisté helium čtyři.“ Zahnul za roh a vešel do jiné chodby s podobným zařízením. Většina displejů byla prázdná. „V těchto laserových kolonách projde heliový proud laserovými excitery, které produkují pí-pulzy o přesně dané frekvenci a vlnové délce. Pí-pulzy přivedou *každý jednotlivý* atom helia z obyčejného nevybuzeného do vybuzeného stavu. Proud excitovaného helia se setká s proudem atomů excitovaného dusíku tady –“ ukázal na střední sekci jednotky „– a tam je polechtáme dalšími lasery, které vytvoří čtyřiašedesátiatomové shluky… a tady odsud už bude proudit nitrometahelium, které bude kondenzovat na stěnách, bude tam shromažďováno a odváděno do palivových nádrží. Když se podíváte okénkem, uvidíte vysrážené kapičky. Jsou sice maličké, ale víc vám ukázat nemůžu, protože čerpám jen z nízkotlaké lahve s vodíko-heliovou směsí, která má napodobit atmosféru Saturnu.“

„Zajímavé,“ řekla Chastity a přistoupila k průzoru. „Za svou kariéru jsem spálila tuny mety, ale v životě jsem ji vlastně neviděla.“ Nahlédla dovnitř na malé, skoro kulovité kapičky s kovovým leskem, které se srážely na protější stěně komory. Měly stříbřitě namodralý povrch.

„Vypadají trochu jako rtuť,“ řekla.

„Chovají se jako rtuť, ale jsou mnohem lehčí,“ odpověděl Pete. „Až budeme v saturnských oblacích, gravitace je stáhne ze stěn, takže se budou shromažďovat na dně komory a odtamtud budou čerpat elektromagnetická čerpadla tekuté nitrometahelium přímo do palivových nádrží.“

„Jak to, že je spuštěna jenom tahle jednotka?“ otázala se Chastity a ukázala na vypnuté jednotky nad a pod tou, do níž se dívala.

„Heliové excitery jsou hrozní žrouti elektřiny,“ řekl Pete. „Jelikož tady vlastně dodáváme do paliva všechnu jeho energii, potřebujeme jí na provoz každé jednotky strašnou spoustu. U Saturnu budeme mít Seičiho multimegawattový nukleární reaktor, takže budu moci spustit všechny excitery najednou. Tady si vypůjčuji proud z opravářské stanice, a proto testuji jednotky jednu po druhé. Zatím byla špatná jenom jedna.“

„Raději je zkontrolujte pořádně,“ řekla Chastity. „Nerada bych strávila zbytek života na Saturnu.“

„Žádný strach.“ Pete odbyl její obavy mávnutím ruky. „Zkonstruoval jsem celý systém tak, že je nejen redundantní a bezporuchový, ale navíc i jednoduše opravitelný jediným člověkem v kosmickém obleku.“

„Tohle všechno jste zkonstruoval vy?“ zeptala se Chastity a užasle se rozhlédla. Udělalo to na ni dojem.

„Do poslední součástky,“ přisvědčil Pete pyšně. „A sestavovali to pod mým dohledem. Teď každou jednotku osobně testuji. Koneckonců, až se dostaneme k Saturnu, bude na jejich správné funkci záviset i můj život. Jestli nás tam vy dva bezpečně dopravíte, já nám zajistím palivo na cestu zpátky.“

„Po konstruktérovi zařízení se dá těžko chtít víc, než aby na něj vsadil svůj život,“ řekl Rod Chastity. „Teď ti představím dalšího technika, který vsadil svůj život na své zařízení, ale na rozdíl od Peta si ho nemůže dopředu vyzkoušet.“

Rod a Chastity nechali Peta, aby pokračoval v testování zařízení, nasadili si přilby, protáhli se propustí a vyšplhali po stupních připevněných k boku kónické sekce lodi k dalšímu průlezu, umístěnému zhruba ve středu výšky. Tentokrát byla propust dost velká, aby jí mohli projít oba současně – vlastně mohla pojmout čtyři lidi ve skafandrech. V rutině, kterou oba astronauti prošli už mnohokrát, se k sobě otočili zády, svlékli se donaha a pak si oblékli prádlo a kombinézy, které pro ně byly připraveny v osobních skříňkách umístěných v klínovitých výklencích propusti.

„Připravená, Chass?“ zeptal se Rod, stále otočený zády.

„Připravená,“ odpověděla Chastity.

Rod se obrátil a nenápadně zkontroloval polohu zipu na prsou Chastitiny kombinézy. Měla ho vytažený skoro až nahoru, takže nevytvářel žádný dekolt – vystupovala přísně pracovně.

Vešli na spodní palubu velitelské sekce. Vnitřní prostor měl šestiúhelníkový půdorys se vzdáleností protějších stran dva metry. Středem místnosti vedl žebřík na horní řídicí palubu. Na jejím opačném konci byla očividně kuchyňka s přípravným pultem, kompaktorem, troubou, mixérem a mikrovlnkou a průlezy nad

pultem a pod ním vedly k mrazničce a chladničce. V každé z šesti obvodových stěn byly dveře. Na třech z nich – na té od kuchyňky a dvou sousedních – na nichž byly nápisy JÍDLO a VYBAVENÍ, byly četné drobnější průlezy vedoucí k skladovým prostorům. Zakrývala je mohutná roura dva metry dlouhá a metr v průměru, která zabírala skoro třetinu šestiúhelníkového prostoru. Dvě protější stěny, označené VZDUCHOVÁ PROPUST a PODPORA ŽIVOTA, byly opatřeny normálně velkými průlezy. Poslední stěna, vlevo od vzduchové propusti, měla dva úzké průlezy vedle sebe.

„Jak jednou prohlásila královna Viktorie…“ řekla Chastity, když použila jeden z nich.

„…nikdy nepromeškej příležitost odskočit si na toaletu,“ dopověděl Rod a protáhl se druhým úzkým průlezem.

Když se Rod zase vynořil, Chastity už šplhala po žebříku na horní palubu. Následoval ji půlkruhovým otvorem v roštu, který sloužil jako strop dolní paluby a podlaha té nad ní. Horní paluba měla trojúhelníkový půdorys a byla o něco prostornější než dolní šestiúhelníková, zato však působila stísněnějším dojmem, protože se její stěny vlivem kuželovitého tvaru celé sekce u stropu viditelně sbíhaly.

Rod a Chastity se rozhlédli po standardně zařízené řídicí palubě. Oba byli rádi, že budou na této dlouhé a nebezpečné cestě pracovat se známým přístrojovým vybavením. V trojúhelníkové místnosti byly tři terminály s dotekovými obrazovkami, po jedné v každém vrcholu trojúhelníku. Nad obrazovkami byly umístěny holoprůzory. Holoprůzory fungovaly jako normální průzory a poskytovaly pilotům pohled na to, co se děje venku při kritických přistávacích fázích na povrchu Měsíce a Marsu, a současně se na nich zobrazovaly navigační a stavové informace. Při jiných pilotních manévrech poskytovaly holoprůzory díky strategicky umístěným kamerám pohled z jakékoliv perspektivy, ať už se loď pohybovala vpřed přídí nebo zádí.

Sedadlo před terminálem technika bylo obsazené. Když Rod s Chastity vešli dovnitř, otočil se muž i s křeslem na polohovacím rameni a začal si odepínat bezpečnostní pásy.

„Kvůli mně se neobtěžujte,“ namítla Chastity a zamávala mu. Muž se stejně odepnul a s úklonou se vznesl do vzduchu. Byl to mladý Japonec, svalnatý, s dlouhými prsty umělce.

Velice pohledný gentleman, pomyslela si Chastity. *Trochu připomíná pana Sulu. Už se těším, až spolu budeme mít hlídku!*

„Dovol, abych ti představil Seičiho Takea, Chass,“ řekl Rod, který bral svou roli hostitele vážně. „Seiči, tohle je je náš pilot, Chastity Blazeová.“

„Jsem ráda, že budete členem posádky, Seiči!“ řekla Chastity vesele. Jelikož chtěla, aby se stali přáteli hned ze začátku, po stisknutí ruky se k němu přitáhla blíž, přejela mu dlouhými nehty ošperkované levice po tváři a na druhou mu vtiskla letmý polibek. Seiči se široce usmál a začervenal se.

„Hodně jsem toho o vás slyšel, slečno Blazeová,“ vyhrkl a znovu se uklonil. „Byla jste jedna z prvních, kdo pracovali s magneto-stíněnými motory.“

Rod se na Chastity překvapeně podíval. „Skutečně? To jsem nevěděl.“

„Snažím se na to zapomenout,“ odpověděla Chastity ponuře. „Jediné, co z toho mám, jsou žaludeční vředy. Přišla jsem s návrhem na magnetické pole ve tvaru laťkového plotu, které by působilo z vnějšku a zabraňovalo kontaktu vysokoteplotní plazmy se stěnami spalovací komory a trysky. To bylo ještě před metou. Jediné využití pro motory s magnetickým stíněním byly fúzní rakety, ale nikdo nedokázal vymyslet, k čemu by byly dobré – vlastně na to nepřišli dodnes. MIT rozhodlo, že nestojí za to vynakládat finanční prostředky k patentování mého magnetického stínění, a já sama jsem si to rozhodně dovolit nemohla. O dva měsíce později byl v Japonsku podán celosvětový patent na podkladu přednostního práva. Co mě nejvíc naštvalo, bylo, že spousta technických podrobností – dokonce celé výkresy! – byly převzaty z mé práce, která byla volně dostupná v knihovně MIT, ale ještě nebyla oficiálně publikována v odborném tisku.“

„To tedy nebylo zrovna fér…“ řekl Rod.

„Fér nefér, bylo to naprosto legální,“ řekla Chastity. „Alespoň tak mi to řekl právník MIT s poukazem na provedená ‚zlepšení‘ proti

mojí původní myšlence. Nemohla jsem s tím vůbec nic dělat. Jak by se mohla jediná osoba postavit tak velké korporaci, jako je Mitsubishi?“

Zavládlo ticho a Rod pobaveně pohlédl na Seičiho. Přátelský úsměv, který měl Japonec do té doby na tváři, rázem zmizel.

„Seiči?“ zvolala Chastity. „Co se stalo?“

„Seiči je zaměstnanec Mitsubishi,“ vysvětlil jí Rod.

Chastity si nedokázala pomoct – i její výraz se okamžitě změnil. „Cože?!“ vybuchla vztekle. Okamžitě se pokusila ovládnout svůj hněv. Seiči se určitě osobně nepodílel na uloupení její myšlenky. Když však Japonec uviděl výraz v jejím obličeji a uslyšel tón jejího hlasu, ztuhl a vrátil se do křesla.

„Těší mne, že jsem vás poznal, slečno Blazeová,“ řekl a otočil se zpátky k terminálu, „ale Jeeves a já musíme pokračovat v prověrce reaktoru.“

Chastity nevěděla, co by měla říct. Spolu s Rodem stála mlčky a oba pozorovali Japoncova záda, zatímco jeho hbité prsty kmitaly po ikonách na obrazovce. Obraz na holoprůzoru zjevně nebyl přímý pohled na hvězdnou oblohu venku; byl na něm válec zhruba o velikosti sudu na olej se spoustou kabelových přípojek, potrubí a hadiček. Od jednoho jeho konce vedla ohebná kovová hadice k jinému podobnému předmětu stejné velikosti – nebyl to však kompaktní válec, ale trubkový chladič. Po potrubí se pohyboval malý opravárenský robot, který vypadal jako kovová šestinohá manská bezocasá kočka, jen místo nohou měl tříkloubá klepítka. Na boku měl napsané jméno: ŤAPKA.

„Ať Ťapka odstraní bezpečnostní pojistku ovládání reaktoru, Jeevesi,“ řekl Seiči.

„Ano, pane,“ odpověděl hlas palubního počítače. Robot natáhl přední pracku ke kovové tyčce, ke které byl připevněn červený pásek, a vytáhl ho z válce. Seiči se podíval na displej uprostřed dotekové obrazovky před sebou. Byl na ní digitalizovaný obraz toho, co se odehrávalo v holoprůzoru s falešnými barvami infračerveného vidění. Většina obrazu byla černá a tmavě šedá, až na opravárenského robota, který měl temně rudé tělo a žluté kloubové nohy.

„Převeď reaktor na minimální hodnoty pro prověrku, Jeevesi,“ řekl Seiči.

„Jak je ten reaktor daleko?“ zašeptala Chastity Rodovi. „Nevidím tam žádné stínění!“

„Žádné stínění nemá,“ odpověděl Rod. „Ale neboj se, Chass, reaktor je venku, ve svém oddělení v tom prstencovém modulu, který je teď stovky metrů od nás.“

„Aha. Dobře…“ řekla Chastity, která si teprve teď vybavila podrobnosti z výtahu, jenž dostala ohledně nukleárního reaktoru lodi. „To je dostatečně daleko na prověrku. Až budeme u Saturnu, budeme viset kilometr pod ním a atmosférický vodík záření odstíní.“

Zatímco se dívali, reaktor na dotekové obrazovce pomalu měnil barvu z černé na šedou a pak temně rudou.

„Hladina vyzařování na nominálu, pane,“ ohlásil Jeevesův hlas. „Generovaná elektrická energie na výstupu je na specifikované hodnotě.“

„Spusť čerpadla v sekundárním chladicím okruhu,“ nařídil Seiči. Trubkový chladič na obrazovce se rudě rozzářil a vnější plášť reaktoru se ochladil až na šedou barvu.

„Dál už se při prověrce odvážit nemůžeme, Jeevesi,“ řekl Seiči. „Vypni to a zasuň bezpečnostní pojistku zpátky.“ Seiči se neotočil, aby si promluvil s ostatními, ale ostentativně k nim zůstával otočený zády a s hlavou skloněnou, oči upřené na infračervený obraz. Rod si nervózně odkašlal, zatímco Chastity se dívala ke stropu. Přitom si všimla, že tam něco schází.

„Co se stalo s nouzovým únikovým průlezem?“ zeptala se a ukázala nahoru. „Tady přece má být poklop, kterým bychom se dostali ven, kdyby se pokazila vzduchová propust.“

„Únikový průlez ve špici kuželu byl nahrazen navijákem,“ odpověděl Rod, který byl vděčný za změnu tématu. Zamířil k žebříku. „Pojďme zase ven a já ti to ukážu.“

Oba astronauti slezli po žebříku dolů, pak se vtiskli do vzduchové propusti, zavřeli za sebou vnitřní dveře, otočili se k sobě zády a začali se znovu převlékat do kosmických obleků.

„Pěkně jsem to zpackala, co?“ poznamenala Chastity, když vracela kombinézu a prádlo zpátky do skříňky a brala si z ní termoprádlo.

„Když uvážíme, že je náš strojník, asi ano,“ odpověděl Rod, který dělal totéž. „Mitsubishi přispěla konsorciu kabinou a reaktorem, takže si mohli vybrat jednoho ze svých inženýrů jako člena posádky. Seiči navrhl reaktor – je to specialista na plutoniová paliva – a posledních šest měsíců strávil tréninkem v kabině, aby se mohl stát naším palubním technikem.“

„Na plutoniová paliva?“ zeptala se Chastity, zatímco si upravovala hadice uvnitř obleku.

„Podle Arta je to jeden z důvodů, proč je finančně výhodnější pokusit se získat metu ze Saturnu, místo abychom vyvrátili námitky bojovníků za životní prostředí a dál ji extrahovali z přírodního plynu ze studní. Země má přebytek plutonia a Japonsko zvlášť. Nejlogičtější by bylo spálit ho v reaktorech, kde by se přeměnilo na elektrickou energii, ale nejrůznější zelené, protiválečné a protinukleární skupiny to politicky znemožnily. Proto Space s. r. n. dostane veškeré plutonium, které bude potřebovat, aby s jeho pomocí vytvořila energii, jež skončí v metě – a nebude za ně muset platit! – pokud to plutonium opustí Zemi a už se na ni nevrátí.“

„Takže radioaktivní odpad místo Země znečistí Saturn,“ poznamenala Chastity, která si právě zapínala popruhy vaku. „Určitě se najde nějaký ochránce planet, který proti tomu bude protestovat.“

„Už se našli,“ řekl Rod a zapnul si oblek. „Ale Art řekl ochráncům Země, že si prostě musí vybrat. Buďto přesvědčí ochránce planet, aby toho nechali, nebo se svým podnikem končí – a všechno plutonium zůstane na Zemi. Umí si poradit. Ochránci planet ale také něco dostali: vybrali si biologa posádky.“

„My máme v posádce zeleného?“ zeptala se Chastity a natáhla se pro přilbu.

„Jo. Sandru Greenovou. Příhodné jméno, co? Je kmenovým členem Mírových ochránců planet. I když tahle organizace má i svoje extremistické křídlo, které už odpálilo spoustu mírových bomb, většina jejich členů jsou celkem rozumní lidé.“ Rodův hlas teď vycházel ze sluchátka krátkovlného rádiového propojení.

„Připravená,“ oznámila mu Chastity stejným způsobem; stále ještě se k němu neobrátila.

„Já taky,“ odpověděl Rod. Teprve nyní se oba otočili a zamířili k vnějším dveřím vzduchové propusti. Chastity se dívala, jak se před nimi dveře spouštějí jako padací most. Při přistání na Měsíci nebo Marsu slouží otevřené dveře vzduchové propusti jako užitečná plošina k nakládání a vykládání materiálu. Když vyplouvali ven, kabelové přípojky jim zase posloužily jako zábradlí. Připnuli k nim svá druhá bezpečnostní lanka a potom odepnuli ta první od ok uvnitř propusti.

„Vzhůru,“ řekl Rod a začal ručkovat po držácích na boku kabiny. Chastity jej následovala. U vrcholku kabiny Rod odjistil několik západek a odklopil kuželovitý vrchlík velitelské sekce na pantu. Vrchlík byl metr vysoký a u základny měl průměr jeden metr. Uvnitř byl složený padák. Padákové šňůry procházely kolem pantu do kanálku, který vedl do nitra kabiny. V metrovém otvoru, který vznikl odklopením vrchlíku, byla vidět cívka navijáku a jeho mechanismus. Chastity zahlédla i jednoho z Jeevesových mechbotů, spolehlivě přichyceného svými šesti prackami na nosníku a trpělivě čekajícího na příkaz. Na zádech měl napsané své jméno: MYŠILOV.

„Cívka a naviják,“ řekl Rod. „Brzy z tebe bude odborník na jeho používání. Můžeš jej považovat za mnohonásobně použitelnou retroraketu s neomezeným množstvím paliva.“

Chastity přikázala svému obleku, aby zapnul svítilnu umístěnou na přilbě. V kuželu jejího světla pak pohlédla dolů.

„Ten naviják mi připadá nějak mrňavý. A lano není tlusté ani jako prádelní šňůra.“

„Není,“ přisvědčil Rod. „V nezatíženém stavu má průměr jen půl centimetru, ale je vyrobeno z nového hexatubulárního uhlíkového polymeru. Samé uhlíko-uhlíkové vazby. Je to mnohovlákný stoprocentně bezpečný Hoytether. Lana vyrobená touto technologií jsou tak bezporuchová, že nevyžadují opravy po celou dobu své životnosti – a ta je sto let při vystavení mikrometeoritům a kosmickému smetí. Aby se předešlo případným závadám, mechbot oddělí při každém navinutí narušená vlákna. Několik prvních kilometrů lana je potaženo ochrannou vrstvou, aby se omezilo

chemické působení atmosféry Saturnu. Tuto jeho část použijeme k zavěšení kabiny na balon. Zbylé dvě stovky kilometrů jsou holé, aby se zmenšila jejich váha. Ty použijeme k sestupu Saturnovými prstenci.“

„K čemu slouží ty dlouhé kovové trny, které trčí podél stěn?“

„To jsou metou poháněné penetrátory,“ vysvětloval Rod. „Pokud bychom chtěli dočasně zakotvit na prolétajícím balvanu nebo kusu ledu.“

Chastity vypnula svítilnu. Rod přiklopil kuželovitý vrchlík na místo a zajistil ho západkami. Potom se vrátili ke skútru a odletěli zpátky na montážní stanici Boeing-Mitsubishi.

„Použití navijáku vyžaduje velice úzkou spolupráci mezi pilotem velitelské sekce a operátorem navijáku,“ řekl Rod. „Podle harmonogramu nás asi za týden čeká společný výcvik na simulátoru.“

„Já jsem pilot, takže budu řídit motory kabiny a ty můžeš pracovat s navijákem,“ navrhla Chastity.

„Oba budeme cvičit obojí,“ odpověděl Rod. „Na konci výcviku rozhodne zkušební počítač, kdo se hodí na kterou práci víc.“

„Poslyš, právě jsem se vrátila z dlouhé cesty na Mars. Kdy budu mít dovolenou?“

„To bude muset počkat. Za čtyři měsíce odlétáme.“

„Proč ten spěch?“

„Startovací okno,“ vysvětlil Rod. „Musíme odletět v době, kdy bude vektor rychlosti Země mířit k Saturnu – nebo spíš tam, kde bude Saturn, až k němu o rok později doletíme. Tak budeme moci využít třiceti kilometrů za sekundu orbitální rychlosti Země.“

„Aha,“ přikývla Chastity, která tohle dobře znala. „Kdybychom okno promeškali, museli bychom čekat celý rok na další.“

„Je to dost široké okno. Myslím, že by nebyl problém zajistit ti tak dva týdny dovolené někde tady. Hůř na tom budou ti dva, kteří pocházejí z Marsu. Zvlášť zlé to bude pro Dana Horninga. Ten má na Zemi ženu a rodinu, a skoro rok je neuvidí.“

„…a pak budeme pryč dalších dva a půl roku. Zajímalo by mě, jak to přijme.“

„To nevím, ale každopádně jsem rád, že nejsem ženatý," odpověděl Rod, který už předními tryskami zpomaloval rychlost letu skútru.

„Já bych byla vdaná docela ráda," řekla Chastity a zezadu se na něj něžně přitiskla. „Jenomže mě nikdy ani nenapadlo, že bych se mohla vzdát své práce, a vůči manželovi by to nebylo fér, kdybych byla pořád pryč. Myšlenek na děti jsem se samozřejmě vzdala už před lety. Všechny ty léky proti záření možná zabrání přímému poškození tkání a šíření rakoviny, ale s mutacemi DNA ve vajíčkách si určitě neporadí."

„Já jsem si svoje sperma uložil zmrazené do spermabanky," odpověděl Rod. „A dobře, že jsem to udělal… ke dnešnímu dni už jsem koupil nejmíň pět tisíc remů."

„Už se naskytla nějaká příjemkyně?" škádlila ho Chastity.

„Skoro," přiznal Rod. „Zhruba před pěti lety."

„Hezčí než já?"

„To je přece nemožné!" odpověděl Rod. „Navíc po mně chtěla, abych létal jenom na Měsíc, takže bych byl doma častěji. To už bych mohl rovnou dělat řidiče autobusu." Odmlčel se. „Takže, kdy si budeš chtít vybrat dovolenou? Musím sestavit výcvikový harmonogram."

„Výcvik je přednější," odpověděla Chastity. „Na dovolenou prostě zapomeneme."

„Nechceš navštívit své blízké?" otázal se Rod. „Na Zemi se teď nejméně tři roky nedostaneš."

„Nemám žádné ‚blízké', které bych mohla navštívit," odpověděla Chastity. „Můj táta pořád nechce ani slyšet, abych jeho a mámu navštívila. Vyrazil mě z domu, když mě nachytal na lavičce na hřbitově, jak se muckám se sousedovic klukem – měla jsem těžký případ syndromu dcery duchovního. Od té doby jsem bydlela u své tety Marthy, ale ta umřela už před deseti lety."

„Aha…" řekl Rod. Pak dodal: „V tom případě myslím, že bychom mohli začít zítra."

O dva měsíce později konečně dorazili dva členové posádky ze základny na Marsu – Sandra Greenová a Daniel Horning. Dostali

měsíc dovolené na Zemi a potom měli strávit poslední měsíc společně s ostatními v kabině za simulovaných podmínek letu, aby se ověřilo, zda jsou jako členové posádky kompatibilní. Jelikož všichni byli profesionální vědci a čtyři z nich navíc žili nedávno v těsných prostorech základny nebo kosmické lodi, žádné problémy se neočekávaly, ale pokud by mělo dojít k nějakým vzájemným nesnášenlivostem, bylo třeba je odhalit dřív, než budou odsouzeni k společným třiceti měsícům v kosmu.

Po dovolené se Dan a Sandra setkali v raketoplánu, který je měl dopravit z kosmodromu Canaveral na montážní stanici Boeing-Mitsubishi.

Na Marsu se sotva viděli, protože doktor byl na hlavní základně na úpatí Olympu, zatímco Sandra strávila většinu času na Boreální základně, kde hledala v polárních ledovcích zmrzlé mikroskopické formy pravěkého života. Prostřednictvím nouzové telefonní linky ale spolupracovali na řešení ošklivé nehody. Přetržený kabel připravil jednoho technika o ruku a Sandra mu ji podle doktorových instrukcí úspěšně přišila zpátky. Během zpáteční cesty z Marsu se pak poznali lépe. Sandra byla drobná a ‚příjemně boubelatá', s tmavě hnědými, snadno zvládnutelnými vlasy, učesanými podle Danova vyjádření ‚na sestřičku'. Byla velice přátelská a byla duší společnosti při jejich víkendových ‚večírcích', kdy všichni všeho nechali a sešli se u zvláštního společného jídla. Sandra byla proslavená svými skořicovými rohlíčky s rumovou příchutí. Ačkoliv hodně flirtovala, ve vztazích s muži byla spíš rezervovaná – chtěla, aby s ní jednali spíš jako s kolegyní než jen jako s osobou opačného pohlaví.

„Ten měsíc uběhl strašně rychle, ale já jsem se měla *skvěle!*" překypovala nadšením Sandra, když se sešli na palubě raketoplánu.

„Co jsi dělala?" zeptal se jí Dan.

„Byla jsem na expedici," odpověděla Sandra.

„To zní jako dovolená v zálesáckém stylu," opáčil Dan.

„Přidala jsem se ke skupině, která studovala velryby v Kalifornském zálivu. Myslím, že jsme konečně zjistili, jak se mezi sebou vlastně velryby dorozumívají, a chtěli jsme si svou teorii ověřit poslouchánim velrybí matky, která učila svoje velrybátko komunikovat."

„Sestavili jste slovník velrybích slov?“ zeptal se Dan. „Takže s sebou budeme mít i odborníka na velrybštinu?“

„Ne tak docela,“ odpověděla Sandra klidně. „Právě proto se komunikace s kytovci tak dlouho nedařila. Velryby neužívají ‚slova‘ jako lidé, takže samotný koncept slovníku je v jejich případě nesmyslný. Přestože ke komunikaci požívají akustické signály, dokážou vydávat najednou celou škálu nejrůznějších zvuků v širokém rozsahu od cvakání až po sténání a hvízdání. Zdá se, že ty zvuky neslouží jenom ke komunikaci, ale vyjadřují i pocity a vzájemné vztahy mezi nimi. Je to velice komplexní jazyk a teprve mu začínáme rozumět.“

„Fascinující,“ řekl Dan.

„A jak jsi strávil dovolenou *ty?*“ zeptala se Sandra, aby změnila téma.

„Jako obvykle se ženou a dětmi,“ odpověděl Dan. „Vzali jsme děti ze školy a strávili jsme týden v DisneyNation. Řediteli jsem řekl, že děti budou poznávat dějiny Ameriky.“ Pro děti to byla zábava, ale Dan a Pamela se většinu doby hádali. Přestože Pamela tvrdila, že jí nevadí, když její manžel odlétá na tak dlouho do vesmíru, trucovala a byla nepřístupná, i když spolu byli sami. Dan dělal, co bylo v jeho silách, a rozmazloval ji, utratil na dovolené mnohem víc peněz, než původně plánovali, ale Pamela se chtěla bavit a měla ráda hezké věci. Koneckonců, říkal si Dan, jaký mělo smysl tolik pracovat, kdyby pak peníze neutratil na to, aby jeho rodina byla šťastná?

Když dorazili na montážní stanici, navlékli si kosmické obleky. Technici je pak i se zavazadly odvezli na kosmických skútrech k jejich lodi. U východu ze vzduchové propusti na spodní šestiúhelníkovou palubu je čekali Rod a Chastity.

„Co kdybyste šel s Rodem na chvíli dovnitř, doktore Horningu,“ řekla Chastity, jemně ho zatlačila do místnosti a pak proplula kolem něj do vzduchové propusti. „Já bych Sandře pomohla ze skafandru a ukázala jí, kde si má uložit věci.“

„Na toho ‚doktora Horninga‘ zapomeňte,“ odpověděl Dan. „Berte mě jako instalatéra Dana – spravuji potrubí v systémech pro zabezpečení života i u lidí.“

„Jasně, doktore," přikývla Chastity a zavřela dveře propusti, takže si Sandra mohla svléknout kosmický oblek alespoň v částečném soukromí.

„Tady je tvoje skříňka," řekla Chastity a otevřela jedny z šesti naprosto stejných dvířek v rohu propusti. „Máš tam kombinézu, boty a soupravu standardního prádla – všechno ve tvé velikosti. A tady si pověs skafandr." Uložila Sandřinu přilbu do držáku a pak se otočila, aby jí pomohla s hadicemi kosmického obleku.

„Myslím, že dám přednost vlastním šatům," odpověděla Sandra a zalovila v obrovském vaku, který si přinesla s sebou. Chastity si od ní vzala kosmický oblek a pověsila ho na věšák, zatímco druhá žena si svlékla i termoprádlo a oblékla se. Když se Chastity zase otočila, uviděla, že Sandra má na sobě místo kombinézy volné šedé kalhoty a bílou hedvábnou blůzu, která se u krku zavazovala na šňůrku. Vypadala v tom velice hezky, velice ženský a velice výkonně zároveň.

Než Sandru a Chastity vystřídali v propusti Rod s Danem, Chastity si stačila všimnout, že se Seiči baví s oběma muži. Sotva se však objevila v místnosti, něco zamumlal a odešel do kuchyňky, aby si připravil šálek čaje. Chastity z toho nebyla nijak šťastná. Od jejich nepovedeného přivítání se Seičimu úspěšně dařilo vyhýbat se přímému kontaktu s ní, a to i přes stísněné prostory velitelské kabiny. Zoufale se s ním chtěla spřátelit, ale zároveň se nedokázala přinutit, aby se mu omluvila – koneckonců, to jí se přece stalo bezpráví.

„Seiči!" zavolala k jeho skloněným zádům. „Ráda bych vám představila Sandru Greenovou, novou členku posádky…"

Seiči se otočil, uhnul před Chastity pohledem a přivítal Sandru úklonou.

„*Jorošiku onegaišimasu* – těší mne, že se s vámi setkávám, slečno Greenová. Teď se musím vrátit na své stanoviště." Nechal na spodní palubě obě ženy i čaj a vylezl po žebříku na řídicí palubu, kde zaujal místo u svého terminálu.

Sandra se tázavě podívala na Chastity.

„To není kvůli tobě," opáčila Chastity znechuceně. „Můžu za to já. Myslí si, že se na něj zlobím, a proto se mi vyhýbá. Ve skutečnosti proti němu nic nemám…" Sandra nijak nereagovala, a

tak změnila téma. „Tady budeš bydlet, ve velitelské sekci místo v modulu pro cestující, takže bych ti měla vysvětlit několik věcí," řekla. „Když ses vracela z Marsu, letěla jsi první třídou – tady to bude, jako bys bydlela v kormidelní budce. Tak za prvé, toalety…" Ukázala na dvoje úzké dveře.

„Které jsou dámy?" zeptala se Sandra.

„Obě… nebo žádná," odpověděla Chastity. „Kdo dřív přijde, ten dřív mele."

„Na to se dá zvyknout," prohlásila Sandra statečně.

„Za normálních okolností platí nepsané pravidlo, že muži budou zkoušet vždy nejprve ty vpravo, a ty vlevo přenechají dámám." Chastity otevřela levé dveře a pokynula Sandře, aby vešla dovnitř, potom vstoupila za ní a začala jí ukazovat vnitřní zařízení.

„Sprchový kout je za vodotěsnými dveřmi. Umyvadlo je zasunuté tady ve stěně, aby se vyšetřil nějaký prostor na šatnu. Tady je močová trubice a v polici nad ní je tvoje osobní koncovka, označená jménem… a tohle," ukázala rukou, „je suchý klozet pro stav beztíže."

„Rozhodně to tady nevypadá jako toalety v marsovských modulech pro cestující," poznamenala Sandra s obavami.

„Moduly pro cestující na Mars rotují, takže je v nich trvalá umělá gravitace čtvrt g," vysvětlila jí Chastity. „To znamená, že tamní klozety mohou být podobné jako ty v letadle. *Tyhle* jsou navrženy tak, aby fungovaly v gravitaci orientované jakýmkoliv směrem, včetně stavu beztíže." Chastity sáhla za Sandru a zatáhla za opěrku klozetu – celé zařízení se vyklopilo na čepu ukrytém ve zdi dopředu.

Sandra ohrnula nos. „Už jsem něco slyšela o potížích s těmihle toaletami pro stav beztíže…" řekla, ale pak biolog v ní zbystřil. „Stav beztíže?" zeptala se. „Nemůžeme cestovat k Saturnu v beztížném stavu. I když máme prostředky proti účinkům kosmického záření na dlouhých cestách, žádné léky, které by zabránily degeneraci kostí a svalstva při nulové gravitaci, neexistují."

„Já vím," přikývla Chastity. „Proto je modul pro přepravu osob na marsovských lodích rozdělen na tři sekce spojené centrální chodbou. Při takovém uspořádání zajišťuje i mírná rotace čtvrtinovou gravitaci bez nadměrné Coriolisovy síly. Trvalé působení jedné

čtvrtiny g stačí, aby se lidský organismus nezhroutil, a zároveň udržuje v provozu toalety. Na druhé straně je to i důvod, proč tyhle moduly tolik váží. Na nákladácích to děláme jinak. Většinu času letíme při nulové gravitaci. Jednou denně, ráno, kabinu pomalu roztočíme, takže dostaneme desetinu g v místech, kde jsou toalety. Při tom vznikají ošklivé Coriolisovy síly, takže někteří z nás musí zůstat v postelích, zatímco ostatní sedí na klozetu. Když se všichni vystřídáme, zvýšíme gravitaci na jedno g a asi hodinu cvičíme, abychom se udrželi v kondici. Gravitační síly přitom působí směrem ke stěnám. Když přistaneme na Měsíci nebo na Marsu, působí gravitace proti palubě. Klozety *fungují* i při nulové gravitaci, ale raději je používej, když nějaká je.“

„Co se stane, když budu muset jít na záchod v době, kdy je v kabině stav beztíže?“

„Pro takový případ bych ti doporučila raději to vydržet,“ řekla Chastity. „Protože druhá alternativa je horší.“ Povzdechla si. „Jenže když jít musíš… tak prostě musíš. Otevři, prosím tě, dveře sprchového koutu a udělej mi místo – předvedu ti, jak se to dělá.“ Sandra se poslušně vmáčkla do sprchy. Chastity se zašklebila, zavřela vnější dveře a pak přistoupila ke klozetu.

„To bylo velice názorné,“ řekla Sandra, když obě ženy opustily toaletu. „Měla jsi pravdu, opravdu je lepší to vydržet. Začnu trénovat na ranní vylučovací cyklus.“

„A já zase na večerní,“ řekla Chastity.

Ke svému překvapení zjistily, že tři z mužů, Seiči, Rod a Pete, se shromáždili na dolní palubě. Vzhledem k tomu, že třetinu prostoru zabíral hliníkový tubus, vládly tam značně stísněné podmínky. Seiči se jako obvykle držel co nejdál od Chastity. Jakmile se objevila, otevřel vnitřní dveře vzduchové propusti.

„Udělám vám místo,“ řekl a vešel do propusti. Ačkoliv to vůbec nebylo třeba, dveře za sebou zase zavřel.

Chastity se za ním chvíli dívala a pak se otočila. Ukřivděný výraz v obličeji se jí okamžitě změnil, když pohlédla na Roda a Peta. Oba se tvářili rozpačitě, a nebylo to kvůli jejím neshodám se Seičim. Z řídicí paluby nad nimi se ozýval křik.

„…jsem pryč teprve čtyři dny! Jak jsi mohla za čtyři dny utratit deset milionů! To je můj plat za celý měsíc!…“

„Dan hovoří s manželkou,“ vysvětlil Rod. „Tak jsme šli raději sem dolů, aby měl trochu soukromí.“

Dan se pokoušel tlumit hlas, ale skrze rošt podlahy stejně bylo slyšet každé jeho slovo.

„Pammy… prosím tě, neurážej se… Ano, já vím, že vydělám miliardu dolarů… ale zatím mi platí jenom deset milionů měsíčně… zbytek dostanu, až se vrátím…“ Následovala dlouhá odmlka. „Ano… je to hezké, že jsi na mě myslela… a určitě se mi bude líbit mít pěkný domek na Riviéře… ale *mohlo* to počkat, až se vrátím… Miláčku! Prosím tě, nevztekej se… Já tě *taky* miluji… a jakmile vytáhneme kóje a budu mít trochu soukromí, řeknu ti víc o tom, jak tě miluji. Někdo sem jde… už budu končit… sbohem…“ Ozval se hluboký povzdech.

Pak promluvil Rod a přerušil tak všeobecné ticho; hlasitost jeho slov uvnitř kabiny ho samotného překvapila. „Je čas vytáhnout kóje!“ řekl a klouby prstů udeřil do hliníkového tubusu. Zvuk, který to vyloudilo, připomněl zadunění zvonu. „Seiči! Vezmi si k ruce harmonogram a veď nás.“ Seiči vylezl ze vzduchové propusti, pohledem se vyhnul Chastity, prošel k technickému oddílu a otevřel dvířka. Zevnitř vytáhl seznam, tříhrotý upínací přípravek a tubu těsnícího tmelu.

„Odstraňte rošt mezi horním a dolním patrem a uložte ho do vzduchové propusti…“ začal první položkou na seznamu. Když palcem přitlačil na červený čtvereček po straně, změnil se v zelený. Dan, který se vznášel nad ním, odmontovával jednotlivé segmenty roštu a podával je Danovi s Rodem, kteří je předávali Sandře a Chastity, a ty je ukládaly do vzduchové propusti.

„Odmontujte křesla u terminálů a uskladněte je do vzduchové propusti…“ pokračoval Seiči. Brzy byla všechna tři křesla i s otočnými rameny odmontována a uložena vedle rozebraného roštu. Rod, který touto rutinou prošel už mnohokrát, vzal od Seičiho tříhrotý upínací přípravek a připlul s ním nahoru k Danovi. Teď, když byla křesla pryč, bylo na horní palubě překvapivě mnoho místa.

„Vložte upínací přípravek do vnitřního tubusu kóje a otáčejte středovým knoflíkem tak dlouho, dokud se pevně nezapře o vnitřní stěny tubusu…“ četl Seiči. Rod se natáhl z horní paluby, vložil přípravek do hliníkového tubusu na dolní palubě a několikrát otočil knoflíkem. Pak začal masivní tubus pomalu zvedat, zatímco Seiči četl další instrukce.

„Pomalu vyjměte vnitřní obytný tubus…“

„Ten nejmenší přijde pod pilotní terminál,“ připomněla Chastity Rodovi, jelikož i ona tohle dělala už mnohokrát. Dan sáhl pod pilotní terminál a sundal krycí kruh průzoru, pak jej podal Chastity a ta ho uložila k ostatním věcem ve vzduchové propusti.

„Už chápu,“ řekla Sandra, která všechno sledovala ze vzduchové propusti. „Obytné tubusy jsou nastrkány jeden do druhého, takže je všech šest vlastně uloženo v jednom.“

„A tady dojde k první diskriminaci mezi členy posádky,“ řekla Chastity. „Ti velcí dostanou větší tubusy, zatímco na ty malé zůstanou menší. Vzhledem k tomu, že jsi z nás nejmenší, Sandro, tahle kóje bude tvoje.“

„*Šicurei šimasu*… promiňte, slečno Blazeová,“ řekl Seiči, který se tak poprvé od nešťastného představování obrátil přímo na Chastity. Když zdůvodňoval svou námitku, jeho obličej postrádal jakýkoliv výraz nebo emoci. „Nejmenší obytná kóje by měla být moje, protože mi plně postačuje a slečna Greenová určitě ocení více prostoru.“

„Jste skutečný gentleman, Seiči,“ odpověděla Chastity se zářivým úsměvem a chopila se šance znovu s ním začít mluvit. V Seičiho očích se zableskla trochu vřelejší odezva, ale pak se rychle odvrátil a soustředil se na svou práci.

„Opatrně s tím,“ řekl Rod, když mu Dan vyrazil na pomoc. „Ať nepoškodíš těsnění. Tubus váží osmdesát pět kilo a při takové setrvačnosti se ti lehce může vysmeknout, pokud se s ním budeš snažit manipulovat příliš rychle.“ Společně vytáhli tubus ven – dosahoval skoro až ke stropu řídicí paluby. Chastity vylezla nahoru po žebříku, pevně se koleny a kotníky zaklesla mezi jeho příčky a pak pomohla silou svých svalů otočit tubus do horizontální polohy, tak, aby jeden jeho konec mířil proti průzoru pod pilotním

terminálem. Zatímco všichni tři drželi tubus na místě a pomalu jím otáčeli, Seiči namazal elastomerová těsnění na obou koncích tmelící pastou z tuby. Pak tmelem natřel i kruhové těsnění kolem okénka průzoru.

„Vložte vnitřní tubus do těsnícího kroužku nejmenšího průzoru…“ pokračoval Seiči. Zatímco on, Pete a Chastity přidrželi tubus na místě, Rod a Dan se zapřeli nohama proti stěně a zatlačili ho do kruhového těsnění. Ozvalo se několikeré cvaknutí, jak zaskočily západky na konci obytného tubusu a pevně jej zachytily v okenním rámu průzoru.

„Prověřte těsnění na průnik plynu…“ řekl Seiči. Pak dodal trochu hlasitěji, rozkazovacím tónem: „Jeevesi. Pošli Mourka a Micku, aby zkontrolovali těsnění na průnik.“ Vnitřní počítačový mechbot Mourek přeběhl po stropě, spustil se dolů pod terminál a obkroužil těsnící kruh tubusu; pak se stejně rychle vrátil do svého hnízda v jednom z elektrotechnických oddílů. Tlumené cvakání prozrazovalo, že vnější mechbot, Micka, provedla totéž na povrchu lodi. „V těsnění průzoru nebyly zjištěny žádné průniky,“ ohlásil Jeeves.

„Zatlačte obytný tubus do těsnícího kroužku, až zapadne na místo…“ četl Seiči. Rod a Dan zatlačili silněji a tubus začal pomalu zajíždět hlouběji do stěny, až zapadl koncový kruhový zámek a utěsnil jej. Tam, kde dříve býval kruhový průzor, teď byla dva metry dlouhá kóje o průměru devadesát centimetrů s oknem do vesmíru a zvukotěsnými dveřmi na vnitřní straně, připravená k zařízení svým majitelem.

Brzy namontovali stejným způsobem i druhý tubus. Ten měl průměr o pět centimetrů větší než nejmenší kóje a Sandra už se nemohla dočkat, až ji vyzkouší.

„Vlezu si do své ložnice, takže tu budete mít víc místa,“ řekla, ale dvířka nechala otevřená, takže se mohla dívat, jak se zbytek posádky namáhá s ostatními tubusy. „Poslyšte… není tu zase tak málo místa,“ zavolala o něco později. „Můžu se tu dokonce i posadit. Převléknout se tady bude hračka.“

„Slyšel jsem, že se do kóje vlezou i tři lidé ležící vedle sebe,“ poznamenal Pete.

„A to je asi tak všechno, co tam můžou dělat, když jsou tři," dodal Rod. „*Já* jsem slyšel, že ve dvou je to větší legrace."

„Neposlouchej je, Sandro," varovala svou kolegyni Chastity. „Jakmile si tam usteleš, zjistíš, že je tam místa akorát tak pro jednoho."

Brzy bylo nainstalováno všech šest kójí a navzdory Chastitiným protestům dostala ona tu největší, o průměru sto patnáct centimetrů. Hladký kuželovitý povrch velitelské sekce se teď ježil šesti válci trčícími paralelně se základnou, šesti ‚zuby' *Sexdentu*. Jelikož průzory, které teď tvořily vnější konce tubusů, byly dříve zasazeny do stěn kónické plochy kabiny, byly teď o třicet stupňů sešikmené a měly eliptický tvar. Jejich rám se dal pomocí mechanismu se šnekovým soukolím natáčet, takže se obyvatel kóje mohl dívat nejenom ven, ale i vpřed, po směru letu, dozadu nebo do stran – stačilo průzor patřičně natočit. Většina posádky se uložila ke spánku s hlavami pod průzorem nastaveným tak, aby mohli pozorovat hvězdy. Rod a Chastity, kteří už byli na podobný pohled zvyklí, spali s hlavami otočenými dovnitř. V případě nebezpečí se tak rychleji mohli dostat z kóje. Naproto tomu Dan si natočil průzor směrem dolů, takže se mohl dívat, jak se pod ním kutálí Země, pozorovat, jak se rozsvěcují světla Houstonu, a uvažovat, které z nich patří bezpečnostnímu osvětlení trávníku před domem, v němž spí Pamela a jejich děti. Snažil se najít i svůj nový domek na Riviéře, ale zjistil, že vlastně neví, kde Riviéra je, a než mu Jeeves poskytl správné souřadnice, zmizela mu za obzorem. V době, kdy se objevila znovu, už spal – a zdálo se mu, že vyhrál ve Sluneční loterii. *Konečně* bude mít dost peněz, aby uspokojil Pamelu…

Chastity byla poslední, kdo použil koupelnu. Využila výhod volnosti ve stavu beztíže a toho, že ji nikdo nerušil a nikdo nečekal, až mu uvolní místo, a dopřála si kompletní koupel sprchou a houbou a pak ještě pedikúru. Když byla vydrhnutá do růžova, oblékla si modrou noční košili s elastickou lemovkou, která udržovala její spodní okraj cudně kolem kotníků. Odrazila se prsty u nohou a pomalu plula nahoru kolem žebříku – směr letu korigovala jen jemnými doteky prstů – na horní palubu. Všichni už byli v kójích a dvířka měli na noc zavřená.

„Ztlum, prosím, světlo, Jeevesi," řekla a ve velitelské sekci se až na nouzové osvětlení nad pilotním terminálem setmělo. Loď překročila terminátor a nyní se nacházela ve stínu Země; venku vyšly hvězdy. Chastity připlula k terminálu technika – chtěla se chvíli dívat na noční oblohu, než půjde spát. Jak její oči přivykaly tmě, viděla stále menší a menší hvězdičky a její mysl se pomalu zatoulala k idylickým večerům letních prázdnin, které jako malá dívenka tak milovala. Často vylézala oknem ze svého pokoje v přízemí a nocí se kradla k blízkému hřbitovu u baptistického kostela, v němž sloužil její otec mše. Tam pak ležela na dřevěné lavičce u cesty, dívala se na hvězdy a hledala mezi nimi planety.

Potom snila, že se jednou dostane z toho malého, hloupého městečka v Idahu, kde se narodila, a vydá se do světa, aby viděla nová a podivná místa; možná se dostane až ke hvězdám. Ačkoliv ke hvězdám se nedostala – zatím – nová a podivná místa viděla docela určitě. A brzy navštíví ještě podivnější…

Jak tak přemítala v tichu a temnotě a pohledem se utápěla v nádheře noční oblohy, uslyšela tichou hudbu. Byla to majestátní hudba, která se dobře hodila k výhledu za průzorem. Zprvu si pomyslela, že zní jen v jejím mozku a že je to součást jejích vzpomínek. Pak ale pohnula hlavou a zjistila, že ji vnímá *ušima*. Spustila se na podlahový rošt a pak se otáčela tak dlouho kolem své osy, až lokalizovala její zdroj. Hudba vycházela z jedné z kójí, ale Chastity si v okolní tmě nebyla jista, komu patří. Nakonec se přitáhla blíž a přiložila ucho na poklop. Hudba určitě vycházela z tohoto tubusu. Pak konečně poznala melodii. Byla to věta ‚Saturn' z Holstovy symfonie *Planety*.

Tiše zaklepala na poklop. Hudba utichla a poklop se otevřel. Uvnitř byl Seiči – ležel na zádech a popruh postele jej obepínal přes prsa. Otočil se na bok, aby se na ni mohl lépe podívat, a když ji poznal, objevil se mu v obličeji vážný, odtažitý výraz.

„To bylo nádherné!" prohlásila Chastity tiše. Když se podívala do šera kóje, uviděla, že Japonec má na kolenou elektronické klávesy. „To jste hrál vy! Znělo to jako celý orchestr. Jste skvělý!"

„Vůbec ne skvělý," odpověděl Seiči, a jakkoliv se snažil, aby to znělo chladně, její lichotka mu vehnala červeň do tváře. „V

mezinárodní soutěži kláves Yamaha jsem se umístil až osmý, proto jsem šel dělat techniku. Omlouvám se, jestli vás moje hudba vyrušila. Ztlumím zvuk.“ Natáhl se, aby zase zavřel, ale Chastity se nestáhla.

„Ale já bych chtěla slyšet víc! Zahrajete mi?“ poprosila Seiči zaváhal.

„*Prosím?*“ Natáhla k němu ruku s náramky a dlouhými hvězdičkovanými nehty mu přejela po tváři.

„Nechtěl bych rušit ostatní.“

Chastity se otočila a nohama napřed vklouzla do Seičiho kóje.

„Tak půjdu za vámi,“ řekla, vtiskla se vedle ležícího muže a pak za sebou zavřela poklop.

O týden později nastal čas k odletu. Posádka uskladnila obytné tubusy zase zpátky na jejich místo na dolní palubě a jednotliví členové si ustlali v kruhu na podlaze horní řídicí paluby. Polštáře a spací vaky měly sloužit i jako tlumicí polstrování při odletu. Rod, Chastity a Seiči, rozděleni po sto dvaceti stupních, leželi na svých lehátkách proti příslušným průzorům. Jelikož měli sledovat a řídit loď během odletu, měli nad sebou dotekové obrazovky terminálů vysunutých ze stěn na pantografických ramenech. Tři ‚cestující‘, Sandra, Dan a Pete, byli připoutáni na lehátkách mezi nimi. Všech šest astronautů upíralo oči nahoru na tři velké holoprůzory, z nichž se na ně díval Art Dooley a tým řídicího střediska Space s. r. n., který měl technicky zajišťovat jejich let na Saturn a zpátky. Pro tuto expedici byly v řídicím středisku jen tři nepřetržitě obsazené terminály: komunikační, telemetrický a pro manipulaci s vědeckými daty. Dnes bylo ve středisku i mnoho jiných lidí, kteří se přišli podívat na odlet: někteří u terminálů, připraveni monitorovat start kosmické lodi, jiní, kteří se s nimi budou během letu střídat na směny, nebo jejichž práce začne až po příletu k Saturnu, stáli vzadu. Dokonce i galerie pro diváky, která byla obvykle prázdná, byla dnes zaplněna novináři a zvědavci z řad veřejnosti.

„Přál bych si, abych mohl letět s vámi,“ začal Art. „Vždycky jsem chtěl létat do vesmíru, už když jsem byl malý kluk. Jenže nikdy

jsem se nedostal dál než k loučení s takovými, jako jste vy, kterým jsem cestu do vesmíru zařídil.“

„Proč?“ zeptala se Sandra trochu zmateně. „Přece byste si klidně mohl dovolit víkendový pobyt v některém z hotelů na oběžné dráze kolem Země.“

„Klaustrofobie,“ odpověděl Art zachmuřeně. „Když jsme byli malé děti, zavinul mě můj bratr do koberce a nechtěl mě pustit ven. Teď pro mě mají i moduly pro cestující na Mars stěny příliš blízko u sebe, než abych se tam cítil pohodlně. Pokud se vám šesti podaří dokázat, že můžeme přeměnit helium Saturnu v metu a snížit tak cenu raketového paliva na zlomek současné, budeme konečně moci stavět dopravní lodě k Měsíci a Marsu s dostatečně velkými kabinami. Dost velké, abych v nich mohl letět do kosmu i já.“

Vedoucí vědecké skupiny, který stál vzadu, řekl Sandře: „Víme, že je na Saturnu život. Několik posledních sond, které NASA vyslala k Saturnu, se vrátilo s nepříliš kvalitními snímky mnoha různých tvorů žijících v horních vrstvách atmosféry. Dobrý snímek máme jediný, stovky metrů velkého bublinovitého létajícího tvora s latinským jménem *Bulla volitare*. Jelikož je tak velký, *musí* být na vrcholu potravní pyramidy a živit se menšími druhy. Udělejte, co bude ve vašich silách, abyste je našla. Každičká vědomost, kterou získáme o cizích formách života, které existují na Saturnu, nám pomůže porozumět tvorům tady na Zemi.“

„Vynasnažím se,“ slíbila Sandra. „Určitě dovezu kvalitní snímky a možná i nějaké vzorky. Budeme se tam vznášet v oblacích šest měsíců. Možná se mi podaří něco ulovit do sítě, kterou s sebou vezeme, a –“

Do řeči jí skočil vzrušený mladík na galérii pro hosty. „A pokuste se určit stupeň inteligence bublinovitých obyvatel Saturnu. Pokud jsou inteligentní, budou Míroví ochránci planet *požadovat*, aby Space s. r. n. upustila od svých plánů na využívání přírodních zdrojů Saturnu, protože *patří* bublinovitému lidu.“

„Neboj se, Jerry,“ odpověděla Sandra s úsměvem. „Vynasnažím se. Nezapomeň, že jsem sama členka MOPu. Osobně ale pochybuji, že něco, co má stejně jednoduchou tělesnou stavbu jako medúza, může mít inteligenci, která by stála za řeč. *Bulla volitare* je určitě

nový druh živočicha, ale sotva dost inteligentní na to, abychom je mohli nazývat ‚lidem'."

„Držte se," řekl capcom Rodovi. „Jakmile opustíte oběžnou dráhu Země, budete si muset poradit více méně sami. Časové zpoždění při spojení bude brzy tak velké, že jakýkoliv náš pokus řídit expedici nebo řešit problémy na dálku ztratí smysl. Koneckonců, máme stejně kvalifikované a inteligentní lidi – *vás* – v místech, kde je zpoždění nulové. V Jeevesovi také máte jeden z nejlepších letových počítačů na světě. Na jeho programech pro analýzu letové dráhy a speciálních paralelních procesorech jsme nešetřili. Můžete počítat dráhu tak přesně a rychle, jako to dovedou naše počítače, *a navíc* budete mít výsledek okamžitě – místo abyste na něj museli čekat hodinu nebo dvě."

Ozvalo se zazvonění a v horním pravém rohu Rodovy obrazovky se objevily hodiny letového odpočtu. „Už je čas," řekl Rod. „Uvidíme se za třicet měsíců." Pak zavolal přes Dana, který ležel vedle něj: „Je to na tobě, Chass."

Chastity si přitáhla pilotní terminál, zajistila pantografické rameno, které jej drželo ve správné poloze, a položila pravou ruku do otvoru pod dotekovou obrazovkou. Její prsty s nakrátko ostříhanými nehty se pevně sevřely kolem ‚Joyballu' vznášejícího se uprostřed dutiny v magnetickém poli s vysoce citlivými zpětnovazebními okruhy a snímači. Pootočení nebo posunutí koule způsobovalo přes polohové korekční trysky *Sexdentu* příslušné otáčivé nebo posuvné pohyby lodi, zatímco prudké vytažení koule nahoru mělo za následek zážeh hlavních hnacích motorů nebo zesílení jejich tahu. Když se na odpočtových hodinách ukázala nula, Chastity škubla za kouli joyballu. Dvanáct hlavních motorů se s řevem probudilo k životu a posádka se zabořila do polštářů, které měly ztlumit působení přetížení.

Opustili Zemi ve chvíli, kdy její vektor rychlosti třicet kilometrů za sekundu ukazoval tam, kde za rok bude Saturn. Tisíc tun mety v nádržích urychlovalo *Sexdent* o dalších dvacet šest kilometrů za sekundu. Nyní se tedy pohybovali rychlostí padesát šest kilometrů za sekundu a zahájili svůj rok dlouhý výstup z gravitační potenciálové

jámy Slunce. Startovací stupeň se oddělil a použil poslední zbytek paliva k tomu, aby se odchýlil z jejich dráhy. Jeho cesta bude pokračovat dál do mezihvězdného prostoru. *Sexdent*, jehož hmotnost se už proti startovní zmenšila na polovinu, se ustálil na skoro přímé dráze vedoucí k planetě s prstencem.

Pro jeho posádku nastal čas znovu nainstalovat kóje, které musely být po dobu počáteční fáze letu se zrychlením skoro tři g uskladněny na dolní palubě. Sandra zjistila, že vzhledem k počtu svalnatých a zkušených astronautů v posádce při této práci spíš překáží než pomáhá. Jakmile byla její kóje na místě, popadla lůžkoviny a ostatní svoje věci a zmizela v tubusu jako křeček v noře. Rozhodla se, že se zařídí co nejpohodlněji.

Rám postele se připevňoval pomocí čepů, které zapadaly do příslušných otvorů ve stěnách tubusu. Samotná postel byla rozdělena na segmenty upevněné na pantech, takže mezi jejím rovným dnem a zakřiveným povrchem tubusu vznikl prostor k uskladnění různých věcí. Do jiných otvorů ve ‚stropě' kóje se daly upevnit lampička na čtení, osobní počítačový terminál, poličky s přidržovacími sponami, umělecké dekorace a jiné nezbytnosti, které měly učinit život ve vesmírné obdobě kanalizační roury pohodlnějším – energetické a komunikační přípojky stejně jako konektory systému pro zajištění životních podmínek.

Sandra konečně uložila všechny svoje šaty a ostatní osobní věci pod lůžko. Zvenčí se stále ozývalo nadávání a řinčení svědčící o tom, že posádka ještě neskončila s instalací kójí, a proto se rozhodla zůstat ještě uvnitř. Svůj terminál složila ke stropu a otočila se tak, že měla hlavu nad ‚nohama' lůžka, takže mohla vyhlédnout z koncového průzoru. Průzor byl nasměrován dozadu a viděla jím rychle se zmenšující soustavu Země – Měsíc. Oběžnou dráhu Měsíce minuli za pouhé čtyři hodiny po startu. Teď už byli na cestě skoro osm hodin a Země i Měsíc začínaly vypadat tak, jak je byla zvyklá vídat z Marsu. Oba glóby biplanetárního systému byly ze směru jejich letu ve fázi půlměsíce.

Když byla Sandra malá, myslela si, že je Země plochá a udělaná ze ‚země', zatímco Měsíc byl koule ze stříbra. Teď, jako ostřílená cestovatelka ve vesmíru, věděla, že Země je koule pokrytá vodou a

oblaky s občasnou skvrnou ‚země‘, zatímco Měsíc byl koule pokrytá šedým prachem. Když se na obě tělesa dívala z dálky, zvlášť při cestě na Mars, začala si také uvědomovat, že Země a Měsíc nebyla typická soustava ‚velké planety s malými měsíčky‘ jako ta marsovská, jupiterovská nebo jiná. Jelikož Měsíc byl velikostí vcelku srovnatelný se Zemí, byl to spíš systém dvou planet, možná systém ‚matka – dítě‘.

Průzorem se začaly prodírat oslnivé paprsky Slunce, a tak Sandra našla ovládání okna a natočila je tak, aby mířilo směrem, kterým letěli. Před nimi byl Saturn, který se hnal po své oběžné dráze, aby se s nimi za rok setkal na vypočteném místě schůzky. Sandra sáhla do výklenku, jenž vznikl mezi rámem eliptického okna a stěnou obytného tubusu, a vytáhla odtamtud binokulární dalekohled na pantografickém rameni. Přepnula ho na ‚vizuál‘ a ‚kompenzaci pohybu‘ a pak si jej přitáhla k očím.

„Jsou tam cizí formy života…“ zašeptala, když uviděla jasný kotouček obklopený světelnou aurou. „A já se na ně letím podívat…“

Sondy vyslané k Saturnu v posledních deseti letech se vrátily s několika nejasnými fotografiemi forem života vznášejících se poletujících v husté atmosféře pod mračny Saturnu – ‚saganovský život‘, nazývali je někteří.

Když dostali vědci do rukou první z fotografií, jejich vzrušení neznalo mezí. Dokonce i Sandra byla přesvědčena, že objev života na některé z jiných planet sluneční soustavy znovu nastartuje vědecký výzkum vnějších planet, který povede k umístění stanic s lidskou posádkou na oběžné dráhy všech hlavních planet stejně jako na povrch jejich větších měsíců. Jenomže když se politici dozvěděli, kolik by to stálo, a vědci za to nedokázali slíbit nic než rozšíření obzoru lidského vědění – žádné technicky pokročilé mimozemšťany, kteří by svými novými nebo dokonalejšími technologiemi pomohli splatit obrovské investice – sny o stanicích v hlubokém vesmíru se rozplynuly a vědci se museli spokojit s finančními prostředky na několik dalších automatických sond.

Ale nyní, z obchodních, ne vědeckých důvodů, bude orbitální stanice obydlená lidmi alespoň u jedné z vnějších planet. Dokonce na ní bylo místo a práce pro biologa a Sandra měla to štěstí, že volba

padla na ni. Bude prvním biologem, který bude mít příležitost studovat mimozemské formy života přímo. S trochou štěstí a speciální rybářskou sítí, nyní uloženou v lodním skladišti, může dokonce některé z těchto životních forem přivézt na Zemi. Už se nemohla dočkat, až tam bude…

„Poprvé bude někdo mít příležitost důkladně prostudovat a popsat ty vzdušné tvory.“ A jako biolog, který to udělá, bude mít také nezadatelné právo pojmenovat všechny nové druhy, které objeví. „Bude to jako vejít do zahrady Edenu… a dávat jména všem tvorům, jednomu po druhém. Zajímalo by mě, jaké nové a podivuhodné živočichy tam naleznu?“

Sandra pustila binokulár a pantografické rameno jej vrátilo zpátky do jeho přihrádky. Vplazila se pod bezpečnostní pásy své postele, natáhla krk a hlavu si položila do důlku v tlumícím polštáři. Oběma rukama uchopila popruhy, zavřela oči a připravila se k spánku. Brzy zapomněla na hlasy posádky ozývající se zvenčí a oddala se snu o podivuhodných nových tvorech v podivuhodných nových světech.

Petra a zbytek jejího hejna ukončili výstup. Během dlouhého letu vstříc temnotě se dostali pozoruhodně vysoko. Na východě vycházel Zářící a jeho hřejivé paprsky se třpytily skrz mezeru v mracích nad nimi. To se nestávalo příliš často a hejno se shluklo kolem pruhu světla, vychutnávalo si jeho teplo a vyměňovalo si nejnovější drby. Petra cítila, jak se vzduchové vaky Petrua teplem roztahují. S dodatečným vztlakem jeho těla mohla nabrat pro Petra ještě větší výšku, a proto Petrua přiměla polknout další sousto hořkého, studeného vzduchu, aby s nakloněnými křídly vyrazilo reaktivní silou vzhůru. Zbytek hejna vyrazil za nimi, jejich tlamy se otevíraly a zavíraly, zatímco je jejich reaktivní proudy vynášely do stále vyšších vrstev atmosféry. Petra zvedla hlavu a zadívala se na Zářícího. Její velké oko uvidělo hejno menších světélek, která kroužila kolem vzdálené zářící koule tepla. Jasně rozeznala větší rudou kouli, Rexu, a menší rudou kouli, Talu, kroužící ve velké vzdálenosti kolem Zářícího. Věděla, že tam jsou ještě tři další koule, blíž k Zářícímu, ale obvykle u něj byly tak blízko, že je jeho záře skrývala.

Pozvednutým spárem si zastínila oko před světlem Zářícího a byla za tu námahu odměněna pohledem na dva malé světlé body blízko u sebe – větší, modrobílý, a menší, šedý. To byli Rodič a Dítě. Museli být ve své nejvzdálenější poloze od Zářícího, protože byli od jeho planoucí koule zřetelně odděleni a oba byli ve fázi půlměsíce.

Petra věděla, že Rexu, Talu a Rodič s Dítětem stejně jako ostatní jsou koule, světy jako Vzduch, na němž žila. Dávní a dlouho mrtví starší hejna dospěli už před mnoha tmami k přesvědčení, že Vzduch musí být koule – podložili svá tvrzení tvarem stínu, který Vzduch vrhá na prstence Oblouku. Od hejna k hejnu se dokonce traduje příběh o jednom prastarém a lehkomyslném ruuovi, který opustil svoje hejno, vydal se na východ a letěl kolem celého Vzduchu, takže se ke svému hejnu vrátil ze západu a dokázal tak, že Vzduch je skutečně kulatý.

Ačkoliv menší měsíce obíhající Vzduch kulaté nebyly, větší ano a světlo Zářícího na kulatých měsících procházelo fázemi. Dávní argumentovali tím, že jelikož stejnými fázemi procházejí i světla obíhající Zářícího, musejí to také být koule. Byly od nich zjevně velice vzdálené, takže musely být ve srovnání s měsíci Vzduchu obrovské, možná větší než Vzduch sám.

„Zajímalo by mě…“ pomyslela si Petra.

„Co by tě zajímalo?“ odpověděl Petro prostřednictvím myšlenkového spojení. Petro se díky světlu Zářícího, které se prodralo skrze mraky, probudil brzy. Držel se však dosud stranou a nechával řídit Petru, zatímco sám pozoroval, co se děje dole pod nimi.

„Zajímalo by mě, jestli na těch světlých koulích kolem Zářícího žijí tvorové jako my,“ odpověděla Petra v myšlenkách.

„Pokud by byli dobří k jídlu a dali by se chytit, mělo by smysl se nad tím zamyslet,“ odpověděl Petro. „Ale jelikož tam nikdy nemůžeme doletět, nemá smysl se nad tím trápit. Petruovi je zima a má hlad, a já jsem připraven k lovu. Pokud se ti podaří dostat je do dobré výšky, bude lov dobrý. Až bude Petru nasycené a zahřáté, můžeme si povídat dál. Nyní je čas, abych se ho chopil já a ty sis odpočala…“

Petra pustila Petrua, takže se vlády nad gigantickým tělem, které spolu sdíleli, mohl ujmout Petro. Vplazila se pod ochranná pera své prohlubně, stáhla krk a hlavu si položila do důlku v tlumící hmotě Petruova kýlu. Myriádou drápků podél krku se zachytila v jeho peří, zavřela oko a připravila se ke spánku. Brzy přestala vnímat hlasy hejna ozývající se kolem a oddala se snu o podivuhodných cizích tvorech v podivuhodných cizích světech.

2
SESTUP PO PRSTENCI

„Dobré ráno!“

Jeevesův hlas zněl dunivě kójemi. „Prosím probuďte se a sklopte své nožní opěrky. Rotační zrychlení začne za pět minut.“

Pete zasténal a s očima stále zavřenýma vytáhl nohy zpod zajišťovacích popruhů. Pak zastrčil prsty na nohou pod bočnice lůžka a zvedl jeho spodní čtvrtinu na pantu, až uzavřela spodní část kóje. Potom se znovu ponořil do spánku, aby se za chvíli zase probudil, když jeho tělo začalo klouzat po posteli a nohama se dotklo ‚dna‘ jeho nyní ‚vertikální‘ kóje. První půlhodinu každého dne se kabina otáčela rychlostí šesti otáček za minutu, čímž se uvnitř obytných tubusů vytvořila gravitace čtyřikrát menší, než byla pozemská, a na toaletách desetinová. Pete, oči stále zavřené, se postavil na podlážce a svlékl si pyžamo. Pak odklopil druhou čtvrtinu nyní vertikální postele, sáhl dovnitř a vytáhl odtamtud srolované šaty; místo nich tam nacpal použité pyžamo. V rychlém sledu pohybů tak rutinních, že už je prováděl takřka podvědomě, si oblékl prádlo, kombinézu a speciální ponožky se zesílenými podrážkami, které nosili v kabině. Zády se opřel o nyní svislý ‚strop‘ kóje, chodidly o polstrovanou postel a začal se soukat ven z tubusu. Když po chvíli otevřel poklop a vylezl do takřka beztížného stavu řídicí paluby, byl už úplně probuzený.

Po více než třech měsících života ve stísněných podmínkách *Sexdentu* si šest členů jeho posádky vyvinulo rutinní způsoby chování, které minimalizovaly možnost konfliktních situací, pravděpodobných zvlášť časně ráno. Pete, který nerad vstával, byl vždycky poslední, kdo opouštěl svou kóji. Ohlédl se k poklopům obytných tubusů. Rodovy a Sandřiny byly zavřené. Ti dva vstávali vždycky jako první, na toaletu si zašli v pyžamu a teď už se nejspíš ve svých kójích oblékali. Jak se Pete plazil podél stěny na dolní palubu, Seiči a Chastity se plazili proti němu, Seiči v kimonu a Chastity v modré noční košili s elastickým lemem kolem kotníků. Pete věděl, že na ‚pánech‘ teď bude doktor, což mu potvrdilo zelené

světlo na ‚dámách' – dnes stejně jako prakticky každý den v uplynulém roce. Otevřel dveře toalety a vstoupil dovnitř. Zběžně se podíval na svůj náramkový počítač. Měl by si raději pospíšit. Jeeves brzy začne zpomalovat rotaci kabiny.

O patnáct minut později byli všichni zpátky v kójích a vytahovali cvičební nářadí z přihrádek pod spodním odklopeným panelem. Jako ‚činky' a ‚ribstoly' pro cvičení při vyšší gravitaci jim sloužily součástky systému pro zajištění životních podmínek. Když se Jeeves ujistil, že jsou všichni ve svých obytných tubusech a připraveni, spustil znovu diferenciální motor kolem čepu, který spojoval kabinu s palivovým modulem, a zvýšil rychlost ze šesti na sedmnáct otáček za minutu. Z otevřených poklopů obytných tubusů se začalo ozývat sténání a funění, které se stupňovalo stejnou měrou, jakou rostlo přetížení. Tah uprostřed kójí teď odpovídal normální zemské gravitaci, zatímco nejblíž ke středu kabiny byl tři čtvrtiny g a u průzorů jeden a čtvrt g.

„Pravou nohu zvednout… a dolů… levou nohu zvednout… a dolů –" odříkával Jeeves, který vedl hodinové cvičení, jež mělo ochránit posádku *Sexdentu* před atrofií svalstva v beztížném stavu.

O něco později, při společné snídani, která se skládala z ovocného koláče ohřátého v mikrovlné troubě a kávy, Rod oznámil:

„Dnes je Saturn v opozici – na opačné straně oblohy, než je Slunce – což znamená, že Země je Saturnu nejblíž v tomto roce – devět AU od Saturnu a dvě AU od nás. Od této chvíle se od nás bude na své oběžné dráze kolem Slunce vzdalovat, takže se bude prodleva ze současné půlhodiny rapidně prodlužovat."

Dan při jeho slovech v duchu zasténal. Pamela se už teď vztekala že musí dlouho čekat mezi svou otázkou nebo stížností a Danovou odpovědí. Vypadalo to, že rychle ztrácí kontrolu nad situací doma.

Uběhlo šest měsíců. Země nyní byla na opačné straně Slunce než Saturn a *Sexdent*. Jelikož Slunce stálo v cestě jejich vysílání, museli posílat veškeré zprávy přes Mars, což prodloužilo časovou prodlevu na dvě hodiny. Zvlášť těžké to bylo pro Dana.

Pamela a děti mu z jejich domu v Houstonu obvykle volali během snídaně, aby mu řekli, co dělali včera a co plánují na tento den. Vzkaz od nich dostal někdy odpoledne, protože Sexdent byl na čase nula. Jeho odpověď dostala Pamela kolem oběda a on uslyšel její reakci večer. Potom mohl jí a dětem povědět, co dělal celý den, a oni se to dozvěděli někdy u večeře. Odpovídat se mu už ani neobtěžovali, protože v době, kdy by jejich zpráva dorazila, by stejně už spal, takže počkali zase až na ráno. Jelikož Danova rodina žila milionářský život, dostal junior na Vánoce nový sportovní vůz ‚Tasmánský ďábel', zatímco Helena teď měla svou limuzínu i se šoférem.

„Moc se mi to nelíbí," řekl Dan, když se doslechl o šoférovi. Své dceři sice věřil, ale… Ulevilo se mu, teprve když v další zprávě dostal jeho obrázek. Místo mladíka, jehož si Dan představoval, byla šoférem matrona, která vypadala na to, že předtím pracovala jako bachařka ve vězení.

Měsíce dál ubíhaly a každý si našel svůj vlastní způsob, jak si krátit čas. Rod zrovna používal velký holoprůzor u pilotního terminálu, aby dosáhl plného vizuálního efektu na padesáté první úrovni WARPWORLDu, když za sebou ucítil něčí mlčenlivou přítomnost. Přerušil hru a otočil se. Byla to Chastity. Zip její kombinézy byl na půl žerdi.

„Jenom se dívám…" řekla Chastity a usmála se na něj čerstvě namalovanými rty. „Vypadá to, že jsi skvělý warpworldový pilot."

Za normálních okolností by Rod reagoval tak, že by okamžité vypnul hru a začal se věnovat Chastity, ale za poslední měsíce už s ní ve stylu ‚šup – šup – šup, díky, pane' užil dost. Pokusil se být romantický a trochu tu záležitost protáhnout, ale Chastity vždycky chtěla jít přímo na věc. Proto se na ni teď jen usmál a vrátil ke hře. Po chvíli odešla. O něco později zmizela ona a Pete v jejím obytném tubusu. Vědomí, co se tam děje, změnilo Rodovu náladu natolik, že hru raději uložil dřív, než by začal být nepozorný a zbytečně přišel o život. Zamířil k žebříku a spustil se po něm na dolní palubu, aby si v kuchyňce doplnil tubu kávou. Když se vracel kolem poklopů kójí, uviděl, že Sandřin je otevřený a ona je uvnitř. Četla si nějaký román.

Jeho oči přeběhly po krátkém řádku zakončeném vykřičníkem na její obrazovce. „Plukovníku Montrose!“

Když Rod dopil kávu, zapnul na svém terminálu knihovnický program. Jelikož věděl, že by mu Jeeves nikdy neprozradil, jakou knihu si z knihovny Sandra vyžádala, nechal ho vyhledat ve všech románech slovní spojení ‚Plukovníku Montrose!‘. Jeeves mu zanedlouho sdělil název poněkud brakového zamilovaného románu zasazeného do období války Severu proti Jihu. Rod přeskočil nudný úvod a začal číst až tam, kde se začalo něco zajímavého dít…

Byla to mrazivé chladná noc na severu Virginie. Ruby Darlingtonová vešla se svící do ložnice a zavřela za sebou dveře, aby neslyšela pokřikování yankeeských důstojníků, kteří byli ubytováni v jejím sídle a zrovna plenili zásoby portského ve sklepě. Služebnictvo rozdělalo v krbu v její ložnici malý ohýnek. Ve stínu u krbu stála vysoká postava.

„Lesy jsou dnes v noci plné yankeeů,“ řekla postava.

„Plukovníku Montrose!“

Vysoký muž v šedé uniformě vstoupil do světla.

„Promiňte mi mou opovážlivost, slečno Ruby. Ale musel jsem Vás ještě jednou vidět, než odjedu na jih, kde dostanu nový úkol…“

Zezdola se ozval hluk. Ruby pootevřela dveře ložnice a zaposlouchala se.

„Do domu vnikl špion konfederace. Prohledejte celé sídlo!“

„Musím jít,“ řekl Montrose, vzal si svůj klobouk a zamířil k oknu.

„Počkejte!“ zvolala Rudy a zadržela ho gestem ruky. „Je tady jedno místo, které by se ani yankeeský gentleman neodvážil prohledat.“ Ukázala na svou postel se záclonami a hned k ní sama zamířila. Rychle si svlékla šaty a spodničku. Pak si natáhla noční košili a vlezla si do postele, kde očekávala příchod vojáků.

Rod se začal učit řádky zpaměti.

Večer po jídle si vzal Sandru stranou.

„Lesy jsou dnes v noci plné yankeeů…“ začal.

Sandra překvapeně vytřeštila oči. Rod si pomyslel, že to nejspíš přehnal.

„Promiňte mi mou opovážlivost, slečno Ruby…“ Začal couvat, ale Sandra jej zadržela. Na tváři se jí objevil potěšený úsměv, pak si oběma rukama upravila vlasy a vklouzla do role.

„Plukovníku Montrose!“ řekla. „Nemáte ani tušení, jak *dlouho* jsem čekala na někoho takového, jako jste vy.“

O měsíc později Chastity překvapeně pozorovala z kuchyňky, jak Rod stoupá po žebříku, aby se znovu uchýlil do jedné kóje se Sandrou. Ti dva se k sobě celý den chovali, jako by se nic nedělo, jako by to byla nějaká hra. Ne že by Chastity žárlila – ale cítila se poněkud odstrčená. Pohled na ty dva, jak spolu mizí v Rodově velkém tubusu, ji vzrušil. Věděla, že stačí, aby vylezla po žebříku nahoru, kde Pete a Seiči sledovali ve svých kójích sportovní programy, a zaklepala na jejich dvířka, aby bylo její vzrušení rychle ukojeno, jenomže ona toužila po něčem novém a jiném. Zády k ní stál doktor a opravoval něco na systému pro podporu životních podmínek. Chastity si o kousek stáhla zip na kombinéze, připlula k Danovi a nehty levé ruky mu pomalu přejela po zádech. Když Dan ucítil její dotek, podrážděně sebou trhl, ale jakmile si uvědomil, co se děje, okamžitě skončil práci na vzpouzejícím se dílu systému a prohnul se v zádech jako předoucí kocour. Jakmile dlouhé škrábání dospělo ke konci, otočil se a upřel oči na její bujné poprsí, které se snažilo uniknout ze zajetí kombinézy. Chastity přejela levou rukou Danovi znovu po zádech, zatímco pravou si ho přidržela za bradu a něžně ho políbila na tvář. Pak zašeptala: „Pokud vím, je ještě mnohem lepší, když se moje nehty dotýkají nahé kůže. Chceš to zkusit?“

Dan dlouho zvažoval její návrh. Nakonec se na mladou ženu usmál a zavrtěl hlavou. „Strašně rád bych to vyzkoušel, Chass… ale nemůžu –“

„Chápu,“ odpověděla Chastity s úsměvem. Znovu ho políbila – tentokrát cudně – a otočila se zpátky k žebříku. Přitom si zatáhla zip na kombinéze. Tu noc spala sama, stejně jako Dan po všechny noci uplynulého roku.

K Saturnu měli doletět přesně rok poté, co opustili oběžnou dráhu Země. Země se tou dobou nacházela tam, kde ji opustili, takže je od ní dělilo deset AU. Týden před tímto datem byla Chastity u pilotního terminálu a dívala se na řadu čísel, která označovala zrychlení a rychlost *Sexdentu* ve vztahu ke Slunci a Saturnu.

„A je to…“ zamumlala si sama pro sebe.

„A je co?“ zeptal se jí Pete, který poletoval po horní palubě a upíjel kávu z tuby.

„Zrychlení prošlo nulou,“ odpověděla Chastity. „Zemi jsme opustili rychlostí skoro šestapadesát kiláků za sekundu. Od té chvíle bylo naše zrychlení vinou přitažlivosti Slunce negativní, a jak jsme se šplhali z jeho gravitační jámy, stále jsme zpomalovali. Nyní letíme rychlostí třicet devět kiláků za sekundu. Ale právě jsme překročili bod mezi Sluncem a Saturnem, za kterým převažuje gravitační účinek Saturnu. Padáme do gravitační jámy Saturnu a naše zrychlení opět začíná narůstat. Budeme tam asi za týden.“

Pete přistoupil k Chastity a podíval se přes rameno do průzoru nad jejím terminálem. Saturn už nebyl jen oranžový bod s ‚uchy‘. Narostl tak, že už byl asi zpoloviny tak velký jako Měsíc nebo Slunce na pozemském nebi. Jeho prstence byly plochou natočeny ke Slunci a severní polokoule žlutooranžové planety byla plně osvětlena – na Saturnu bylo ‚léto‘.

„Jak rychle poletíme, až tam budeme?“ zeptal se Pete zvědavě.

„Jelikož jsme spíš na dráze rychlého průletu než na Hohmannově úsporné dráze, blížíme se skoro v pravém úhlu k jeho orbitální rychlosti,“ vysvětlila mu Chastity. „Setkáme se při rychlosti přes čtyřicet kiláků za sekundu a průchod prstenci nás urychlí skoro na čtyřicet čtyři kiláky za sekundu. Zase budeme nejrychlejší kosmickou lodí ve sluneční soustavě.“

Příštího rána byl Pete poslední, kdo vylezl ze své kóje.

„Po všech těch g je stav beztíže skutečná rozkoš,“ prohlásil, když se spustil po žebříku, aby se připojil k ostatním členům posádky při společné snídani.

„Užij si ho, dokud to jde,“ řekl Rod. „Jakmile sestoupíme do atmosféry Saturnu, budeme mít jedno g pořád.“

„Jedno g to tak docela nebude,“ připomněla mu Sandra. „Jelikož se Saturn otáčí tak rychle, vyruší odstředivá síla na rovníku část jeho gravitace, takže i když se budeme nacházet v tíhovém poli o dvacet procent silnějším, než je zemské, pocítíme jen 93 procent g.“

„Jakékoliv procento gravitace je moc,“ opáčil Pete. „Zvlášť když v tom musí člověk cvičit.“

„Tak to je jedna z věcí, které dělat *nemusíš*,“ vložil se do hovoru Dan. „Jakmile budeme u Saturnu, můžeme na povinné cvičení zapomenout. Myslím, že se procvičíme dost vším tím lezením nahoru a dolů po žebříku. Bude to jako žít na Zemi. Těch šest měsíců, které strávíme v atmosféře Saturnu, je přesně to, co bych jako lékař předepsal vašim kostem a kardiovaskulárnímu systému.“

„Nakonec to bude jako na Zemi,“ řekla Sandra. „Abychom objevili život, musíme se spustit až na úroveň dešťových mraků. Pak bude přitažlivost i teplota stejná jako na povrchu Země.“

„Jako na Zemi za mlžné noci,“ opravila ji Chastity. „Přes oblačnou vrstvu se k nám od našeho Slunce, které je teď tak daleko, nedostane příliš mnoho světla a tepla.“

„Světla budeme mít dost od reflektorů na modulu reaktoru,“ namítl Seiči. „Bude to jako v noci na baseballovém stadionu.“

„Všichni jste zapomněli na jeden velký rozdíl mezi Zemí a Saturnem,“ řekl Dan. „Tlak. Budeme mít kolem sebe deset barů.“

„No tak bude vzduch trochu hustší,“ opáčil Pete. „To jenom znamená, že moje továrnička na metu bude pracovat s vyšší účinností – takže se domů dostaneme dřív.“

„Budeme žít v oceánu, ve kterém bude vzduch místo vody,“ řekla Sandra. „Už se nemůžu dočkat, až vyjdu ve speciálním obleku ven a nachytám nějaké živočichy, kteří tam budou plavat.“

Pozdě večer se celá posádka znovu sešla na horní palubě, aby si vyslechli nejčerstvější zprávy od řídicího střediska Space s. r. n. Přivítal je Art Dooley.

„Dobrá práce!“ řekl s úsměvem. „Dostali jste se tam. Teď přijde ta těžší část – musíte se dostat zpátky. Podle telemetrie je loď v naprostém pořádku, ale to samozřejmě víte, protože ji Jeeves monitoruje stejně důkladně jako my. Capcom tvrdí, že laserové a mikrovlnné spojení s družicemi kolem Saturnu také funguje

spolehlivě, takže nebudete mít problém s námi komunikovat až sestoupíte po prstencích dolů – přirozeně až na to zatracené dvou a půl hodinové zpoždění.“ Otočil se, aby se podíval na malou skupinku v řídicím sále. „Chce jim ještě někdo něco říct?“

Z hloučku vystoupil vedoucí vědecké skupiny a postavil se za něj. „Nespěchejte se sestupem,“ řekl. „*Sexdent* má na palubě tu největší a nejcitlivější teleskopickou kameru s největším možným rozlišením, jaká se kdy ocitla poblíž Saturnu. Udělejte co možná nejvíce dobrých obrázků prstenců a všech měsíců, zvláště Japeta – je vulkanicky aktivní a pořád ještě nevíme, jak si vysvětlit dvoubarevnost jeho povrchu.“

„Vynasnažíme se,“ ujistila ho Sandra a pak potřásla hlavou nad hloupostí vlastní odpovědi. Na tuhle perlu budou muset na Zemi čekat dvě a půl hodiny.

Nikdo jiný nepředstoupil, a tak se Art obrátil k muži, který seděl u terminálu capcoma.

„Dostaňte ji dolů, kapitáne Morgane,“ řekl capcom.

O tři dni později dosáhl *Sexdent* oběžné dráhy vnějšího Saturnova měsíce, Phoebe. Malý satelit na silně nakloněné orbitě byl náhodou poblíž dráhy jejich letu, takže se všichni shromáždili u průzorů, aby si ho prohlédli. Chastity natáčela kabinu tak dlouho, dokud neukazovala přídí přímo na Phoebe, takže měli všichni dobrý výhled.

„Vypadá jako malá červená verze Měsíce,“ poznamenal Dan, který ji pozoroval binokulárem. „Tmavě načervenalý prach a v něm krátery.“

„Je o hodně menší než náš Měsíc,“ poznamenal Seiči. „Má průměr pouhých dvě stě dvacet kilometrů, zatímco Měsíc má tři a půl tisíce.“

„Vlastně se ani nedá nazvat měsícem,“ dodala Chastity. „Nejenom, že je její dráha silně výstředná a odkloněná od rovníkové roviny, ale navíc po ní obíhá špatným směrem. Je to obyčejný uhlíko-chondritový asteroid, který Saturn nejspíš někdy ve vzdálené minulosti, když jeho atmosféra dosahovala mnohem dál, polapil.“

Phoebe rychle proletěla kolem průzorů a Chastity natočila kabinu zpátky k Saturnu. Oranžová planeta teď na obloze zabírala půl stupně – byla stejně velká jako Měsíc na pozemském nebi.

„Už začínám rozeznávat prstence," řekla Sandra.

„Měla bys to zkusit binokulárem," navrhl jí Dan a přisunul jí multispektrální dalekohled na pantografickém rameni. „Nastavil jsem ho na viditelnost v rozšířeném spektru. Takhle uvidíš i ultrafialovou skvrnu ve světlejším pruhu asi třicet stupňů severně od rovníku."

„Páni!" vydechla Sandra nadšeně. Pak přepnula vidění zpátky na běžné spektrum. „Ovšem za normálních podmínek je ultrafialová skvrna dost nudná. Oranžový puntík na jinak oranžovém pruhu na ještě jinak oranžové kouli."

O další tři dny později byl Saturn mnohem větší.

Sandra a Dan seděli každý u jednoho terminálu, zatímco Chastity manipulovala s kabinou přes zbylý pilotní terminál. Na Sandřině obrazovce byl zvětšený obraz některých podrobností gigantické planety snímané teleskopem umístěným v technickém oddílu pomocné paluby.

Na rychle se otáčející planetě trval den pouhých deset a půl hodiny, takže její zajímavosti se daly dobře pozorovat vždy jenom po dvě nebo tři hodiny. Jelikož dobrá série vědeckých snímků předpokládala pořídit nejméně tucet záběrů v různých oblastech spektra a sluneční svit na Saturnu představoval jen jednu setinu slunečního svitu na povrchu Země, udělat to pořádně zabralo skoro celou hodinu. Dan přitom fungoval jako stopař, který pomocí binokuláru nad technickým terminálem vyhledal zajímavý objekt, a Sandra na něj pak zaměřila velký teleskop.

K vidění tu toho bylo hodně. Saturn má tucty pásů rovnoběžných s rovníkem, každý v jiném odstínu oranžové. Pásy se pohybují různou rychlostí větru. Většina větrů vane směrem, kterým se otáčí planeta, takže se pásy vlastně pohybují rychleji než povrch Saturnu pod nimi. Objevovaly se v nich hnědé a bílé skvrny – různé druhy oblačných seskupení – které se pohybovaly spolu s nimi. Některé klimatické pásy blíže k pólům se vyznačovaly opakovaně vířivým pohybem mraků. Na severní polokouli byl jeden pás, který vypadal

jako proud čistého vzduchu prodírající se mezi oblačnými břehy. Zvláštní bylo, že na jižní polokouli se nic podobného nevyskytovalo. Vzhledem k takovému množství zajímavostí a rychlosti otáčení planety, díky níž se nové věci objevovaly doslova každou minutu, bylo skutečně nesnadné rozhodnout, na co zaměřit pozornost.

„Annina skvrna je už kus za horizontem," hlásil Dan.

„Skončila jsem s bílou skvrnou dvě," odpověděla Sandra. „Jaké jsou souřadnice Anniny skvrny?"

Dan přepnul z průzoru na holoprojektor a na obraze se objevila čísla udávající šířkovou a délkovou polohu. Nitkový kříž se protínal přesně ve středu velké červené oválné skvrny. Annina skvrna, miniaturní verze Velké rudé skvrny na Jupiteru, měla pět tisíc krát tři tisíce kilometrů, což byla třetina průměru Země. I když ji tvořil jen kolosální cyklonový vír, měla velice dlouhou životnost. Poprvé byla zaznamenána při průletu sondy *Voyager* a od té doby se příliš nezměnila. Mohla být klidně stovky let stará.

Dan přečetl polohu místa, ve kterém se křížily nitkové linie zaměřovače. „Annina skvrna se teď nachází sto patnáct stupňů východně a padesát pět stupňů jižně."

„Možná, že byste rádi změnili objekt pozorování," přerušil je Jeeves. „Křížíme dráhu Japeta. Nejvíce se k němu přiblížíme za tři hodiny. Poletíme severně od jeho přivrácené polokoule."

„Japetus," řekl Dan. „Není to ten jin-jangový měsíc? Jedna polovina černá a druhá bílá?"

„Není to tak docela půl na půl. Spíš jedna třetina černá a dvě třetiny bílé," odpověděla Sandra. „Hmmm…" dodala, zjevně na vážkách. „Při posledním vysílání ze Země mi planetologové kladli na srdce, abych pořídila tolik snímků Japeta, kolik budu moci. Doufají, že objeví prachovou sopku, která pokrývá přivrácenou část tmavým materiálem. Mají za to, že právě tohle způsobuje diferenci albeda, ale nemají pro to žádný důkaz. Jenže na druhé straně bych nerada ukončila snímkování Anniny skvrny předčasně –"

„Můžeme stihnout obojí," navrhla Chastity. „Natočím kabinu kolem osy pohledu teleskopu, takže budeš moci dál snímkovat Bílou skvrnu, zatímco Dan pořídí pomocí binokuláru fotografie Japeta."

„Binokulár má menší rozlišení než teleskop, ale vuklanickou erupci by zachytit měl,“ uvažovala Sandra. „Uděláme to tak.“

Chastity vložila pravou ruku do ovladače a opatrně natočila kouli joyballu uvnitř. Kabina se pootočila, takže Dan se teď díval na jih, místo na sever.

„Mám ho!“ řekl stručně. Seřídil šroub jemného zaostření na rukojetích binokuláru. „Zvětšit…“ Malý obraz měsíce v okulárech se roztáhl do měsíčního povrchu posetého krátery. Severní polokoule měla zářivě bílou barvu ledu, zatímco opačná strana byla skoro jednolitě černá. Hranice mezi bílou a černou vypadala tak trochu, jako by někdo vzal černý sprej a nastříkal na přivrácenou polokouli půlměsícovitou skvrnu od jižního pólu k severnímu. Dan začal uprostřed černé plochy bedlivě pátrat po hypotetické ‚prachové sopce‘, která by sloužila jako onen sprej, ale žádnou nenašel.

„Je mi líto. Dnes se žádná sopka nekoná.“

„Stejně pořiď snímky,“ odpověděla Sandra.

Oba se snažili posbírat o gigantické planetě, k níž se blížili, co nejvíce vědeckých údajů, aby je přidali k těm, které už byly v archivech Země. Velice brzy se ponoří do atmosféry Saturnu, a ačkoliv i tam mohli samozřejmě získat mnoho informací, ztratí jistý nadhled, který měli teď, když viděli v zorném poli celou planetu najednou.

Saturn byl i se svými měsíci v minulosti důkladně prozkoumán automatickými sondami a družicemi, ale pozemští vědci tvrdili že snímky, které pořídí, odhalí změny, k nimž došlo od návštěvy poslední sondy.

Po večeři, která se toho dne skládala z makarónů se sýrem, Rod učinil prohlášení.

„Zbývá nám méně než čtyřiadvacet hodin. Pořádně se na to vyspěte. Zítra složíme kóje a začneme se střídat na směny. Po několik příštích dnů nás čekají hamaky a spací pytle ve vzduchové propusti.“

V poledne následujícího dne si všichni vynesli z kóji svoje osobní věci, vyklidili z nich postele, tubusy složili do sebe a uskladnili je na pomocné palubě. Postele byly pro následující manévry při vysokém přetížení přeměněny v akcelerační lehátka.

O osm hodin později proťali dráhy Hyperionu a Titanu. Titan byl na opačné straně Saturnu, který teď na obloze zabíral plných šest stupňů, ale Hyperion prolétal pod nimi, a proto se jim podařilo získat několik zdařilých snímků tohoto zvláštně tvarovaného satelitu. Jelikož se pohybovali tak rychle, mohla Sandra udělat i trojrozměrný holografický pruh sestavený ze série obrázků nasnímaných v několikaminutových intervalech. Pak přikázala Jeevesovi, aby umístil trojrozměrný model na holoprůzor.

„Vypadá jako hokejový puk," poznamenal Pete.

„Nebo skákací kamínek," usoudil Dan.

„Mně ze všeho nejvíc připomíná hamburger," řekl Rod. „Pěkný, velký, šťavnatý, prosmažený, tlustý burger –"

„Nech toho!" utrhla se na něj Chastity. Kuchyně *Sexdentu* zásobovala posádku poměrně slušným výběrem jídel, ale čerstvé smažené hovězí karbanátky v nabídce nebyly. Všichni se toho večera shodli, že jedna z prvních věcí, kterou udělají, až se vrátí domů, bude návštěva McDonalda, kde si dají pořádný Big Mac – ačkoliv Pete se přikláněl spíš k Čtvrtlibráku.

Saturn stále rostl, až jeho disk zabíral plných třináct stupňů. Nakláněl se ke Slunci, které osvětlovalo jeho severní pól a horní plochu Prstence.

Pete a Chastity leželi v houpacích sítích ve vzduchové propusti. Jenom odpočívali, protože na spánek bylo ještě příliš brzy. Nahoře na řídicí palubě kontroloval Rod nastavení *Sexdentu*, zatímco Dan a Sandra pokračovali v snímkování různých zajímavostí planety. Nyní už bylo Danovi zřejmé, že míří k východnímu okraji gigantické planety, přesně do bodu, kde stín Slunce na Saturnu procházel pod Prstenci.

„Nevypadá to, že by mezi prstencem D a oblačným příkrovem bylo bůhvíkolik místa," poznamenal Dan s binokulárem zaměřeným na stěží viditelný nejvnitrnější prstenec.

„Není…" přisvědčil Rod. „Technicky vzato nulový, protože úlomky smetí z prstence D odpadávají na povrch. Ale dochází k tomu velice zřídka – budeme si muset dávat pozor, jen když budeme míjet rovinu prstence."

„To budou pěkně napínavé minuty.“

„Milisekundy…“ opravil ho Rod. „Prstence jsou tlusté od deseti do sta metrů. Naše rychlost je zhruba padesát kilometrů za sekundu, takže je budeme míjet pouhé dvě tisíciny sekundy. Pokud by se nám při té rychlosti něco připletlo do cesty, ani bychom nevěděli, co nás to zabilo.“ Když si všiml, jak se Dan zamračil, dodal: „Neboj se, doktore, udělám, co bude v mých silách, aby se to nestalo. *Sexdent* polechtá svým tepelným štítem horní vrstvu atmosféry, takže budeme mít skoro všechno to smetí nad sebou.“

„A co až se na druhé straně vynoříme?“ zeptal se doktor. „Podaří se nám i tam proletět pod prstencem D?“

„Takhle se to nedělá,“ odpověděl Rod. „Zařídíme to tak, aby náš další bod periapsidy byl těsně nad východním terminátorem. Takto bude naše nová eliptická dráha svírat s dráhou našeho příletu pravý úhel. Tak se dostaneme úplně mimo prstence, protože vrchol nové trajektorie bude na západní straně Saturnu vysoko nad prstenci. Naše oběžná dráha bude ležet v rovině ekliptiky a její delší osa bude kolmá ke směru ke Slunci, zatímco Saturnovy prstence s rovinou ekliptiky svírají úhel dvacet šest stupňů a ke Slunci jsou natočené plochou. Jediné místo, kde se bude naše dráha k prstencům přibližovat, bude při průchodu pod nimi nad východním terminátorem. V bodě apoapsidy se setkáme s Titanem a tam se zastavíme. Oběžná dráha Titanu je také nakloněná, takže se k němu budeme blížit pod strmým úhlem, ale když přesně určíme bod zážehu, nebude zastavení žádný problém. I kdybychom setkání promeškali, stačí, abychom se vrátili a vnořili se pod prstenec na stejném místě pod východním terminátorem, kde jsme započali nový oběh.“

Dan pokračoval ve zkoumání západního okraje, aby vyhledal pro Sandru nový objekt snímkování. Protože teď měla na fotografování mnohem více cílů, dělala místo tuctu ‚barevných‘ snímků v různých bodech spektra jen čtyři: červený až infračervený, modrý, zelený a ultrafialový.

„Malá bílá skvrna se sráží s Hnědou skvrnou třicet tři stupně východně a čtyřicet dva stupně severně,“ hlásil Dan.

„Prolétáme nad prstencem E,“ oznámil Rod.

„Tak to bych raději měla změnit cíl," prohlásila Sandra. „Saturn bude muset počkat. Natoč nás, abych viděla na prstence, Rode."

Rod strčil ruku do otvoru pod terminálem a zatočil joyballem. Kabina se otáčela, až teleskop mířil směrem k prstencům. Byly skoro plně osvětlené Sluncem a dobře viditelné. Zvětšený obraz z teleskopu zaplňoval Sandřin holoprůzor množstvím oblouků. Po následující dvě hodiny pořizovala Sandra nejrůznější záběry prstence E a zajímavostí na povrchu Saturnu. Podařilo se jí i několik snímků Dione, Telesta, Encelada a Mimase a skvělý záběr struktury prstence F. Potom začali snímat jasnější prstence A, B a C, jediné, které znali i staří astronomové.

„Připadají mi jako rýhy na gramofonové desce," poznamenal Rod, který se Sandře díval přes rameno.

„Pořád ještě nevím, jak je možné, že zůstaly tak oddělené," řekla Sandra. „Člověk by myslel, že za ty miliony let, co existují, se více uhladí. Někteří lidé se domnívají, že je tam spousta malých ‚pastýřských' měsíčků, které zabraňují jednotlivým dráhám prstence, aby se spojily – doufám, že se mi podaří zachytit nějaký na fotografii. Ale ještě jsem žádný neviděla."

„Zachytit v tom smetí jednu větší tečku pouhým okem je dost těžké," poznamenal Dan, zatímco binokulárem pozoroval, jak prstence ubíhají pod nimi. Při rychlosti, jakou *Sexdent* putoval, přeletěli každý z hlavních prstenců za několik minut, takže Sandra měla Možnost pořídit pouze jeden vysokokontrastní černobílý záběr každého z nich.

„V prstenci B se začíná tvořit ‚loukoť'," upozornil ostatní Dan. Sandra rychle přepnula zvětšení teleskopu z detailu části prstence na celkový pohled, který kromě prstence B zabíral i část A a C. Zatímco pořizovala jeden snímek za druhým, k první tmavé loukoti a světlé ploše prstence B se začaly přidávat další.

„Jak to vypadá v rádiovém spektru, Jeevesi?" zeptal se Dan, který už zkoumal prstenec C a hledal na něm potenciální cíle pro Sandru.

„Dochází k ostře ohraničeným zesílením šumu – některé z nich korelují s objevením loukotí," odpověděl Jeeves.

„Planetologové na Zemi si budou mít na čem lámat hlavu," řekla Sandra, která nenechávala teleskop ani na chvíli odpočinout. Blížili

se ke gigantické planetě. Když se dostali nad prstenec D, Rod nařídil ukončení činnosti.

„Prozatím toho nechte," řekl. „Za pouhých patnáct minut dojde k prvnímu velkému zážehu. Bude to znamenat přetížení tři g, takže ukliďte všechny volné věci a připoutejte se k akceleračním lehátkům."

Netrvalo dlouho a všichni byli na svých stanovištích. Leželi na svých lehátkách na podlaze řídicí paluby, v kruhu, s hlavami směřujícími do středu. Rod, Chastity a Seiči byli pod holoprůzory svých pracovišť a řídicí terminály měli spuštěné tak, aby je mohli ovládat v poloze na zádech. Ostatní tři, rozmístění mezi členy letové posádky, si mohli vybrat, na který holoprůzor se budou dívat.

V tuto chvíli ukazovaly všechny záběr na řídicí letové středisko Space s. r. n. Kromě tří permanentně obsazených terminálů – pro komunikaci s posádkou, pro telemetrii lodi a pro manipulaci s vědeckými daty – teď byly v činnosti ještě další dva. Jeden z nich řídil sekundární komunikační linku přes velké parabolické antény na Zemi, Měsíci, Marsu a na kosmické sondě v hlubokém vesmíru. Antény byly zaměřeny na Saturn a dokázaly zajistit spojení se *Sexdentem* navzdory skutečnosti, že v průběhu nadcházejícího manévru bude schován za gigantickou planetou. Druhý terminál sloužil čistě k monitorování provozu dvanácti hlavních motorů – ne že by v případě poruchy mohli lidé u terminálu něco udělat; jejich úkolem bylo pouze zaznamenat všechny okolnosti a zamezit opakování stejné poruchy v budoucnosti. Capcom oslovil ostatní terminály.

„Vědecká data?"

„Jedem."

„Telemetrie?"

„Jedem."

„Komunikační kanál?"

„Jedem."

„Hlavní motory?"

„Jedem."

Capcom se otočil k videokameře. „*Sexdente*. Pokud se v příštích, sedmdesáti pěti minutách nestane nic nepředvídaného, máte ‚Jedem'

pro pokračování letu.“ Obraz řídicího střediska zmizel a vystřídala ho viditelně zploštělá oranžová koule Saturnu se zářivými prstenci. Rod udržoval příď kabiny natočenou k planetě, takže se všichni mohli dívat, jak nad nimi visí a postupně vyplňuje celou oblohu. Mířili k bodu na rovníku planety těsně pod okrajem prstenců.

„Je vážně obrovský,“ prohlásil Pete s úctou.

„Podívej se na ten bílý mrak,“ řekla Sandra, vytáhla ruku zpod bezpečnostních popruhů a ukázala na cyklonální mrak velký jako pozemský kontinent. „Vypadá jako obrovský pták.“

Z jednoho průzoru na druhý se přes povrch Saturnu začal plížit černý oblouk.

„Blíží se terminátor,“ řekl Rod. „Nasměruj nás na perigeální zážeh, Chass.“

Chastity otáčela joyballem pod svým terminálem tak dlouho, až se kabina obrátila zádí proti směru pohybu. Ve dvou průzorech teď byl rychle se přesouvající obraz Saturnu, zatímco zbylý mířil na zmenšující se oblouk prstenců, jež se táhly šikmo přes okno.

„Dvě minuty do jedem,“ oznámil Rod. „Zapni je, až budeš připravená.“

Byli teď natočení přídí ke Slunci, které se za poslední rok stalo nehybným referenčním bodem na jejich obloze. Dívali se, jak se zářící skvrna blíží k úzkému oranžovému proužku, který byl okrajem Saturnu. Náhle bylo Slunce pryč a oni letěli tušovitě černým vesmírem, osvětleným jen odrazem od rychle se zužujícího oblouku prstenců v jednom z průzorů.

Těsně předtím, než se úplně propadli do temnoty, zatáhla Chastity za joyball. Dvanáct motorů setkávacího stupně se probudilo k životu a síla přetížení je vtiskla do lehátek. Purpurově rudý plamen metaheliové plazmy, který vytryskl ze zádi lodi, osvětlil oblaka jen několik desítek kilometrů níže.

Petra spolu se zbytkem hejna právě zahájila zdlouhavý výstup. Otevřela doširoka tlamy po obou stranách Petruova kýlu, ústní pera natočená tak, aby dovolovala maximální proudění hustého a teplého vzduchu. Když byly jícny gigantického těla plné, zavřela je a ze všech sil stiskla. Vlna stlačeného vzduchu projela trubicemi po

stranách kýlu až k zadním otvorům, odkud vyrazila jako reaktivní proud a posunula tělo obřího ptáka výš. Zatímco jedna část Petřiny mysli dál řídila mechanické pohyby spojené se stoupáním, zbytek se spolu s jejím jediným gigantickým okem upíral vzhůru k nebi. Pod oblaky na západě prosvítal Zářící, a ačkoliv byly mezi mraky vidět hvězdy, mezer bylo málo a byly malé. Tohle nebude dobrá noc pro pozorování hvězd, pomyslela si Petra, a připojila se ke klábosení zbytku stoupajícího hejna.

„Ketro! Dívej se, kam letíš!“

„Promiň… Ketro při včerejším lovu nějak špatně spolkl slizouna a Ketru má teď bolavou levou tlamu… jeho levá vzduchová trubice se občas zastaví uprostřed pulzu.“

Náhle se na nebi objevilo jasné světlo.

„Co je *tohle?*“ zeptala se Hakra.

„Možná je to Zářící… znovu vychází…“ usoudila Falra.

Petra se zvědavě podívala, co způsobilo ten rozruch v hejnu. Přímo nad nimi prosvítalo skrze mraky jasné světlo. Jelikož Petra měla v paměti uloženo o světlech na obloze spoustu údajů, které převzala od Starých, věděla, že Zářící znovu vyjít nemůže. Navíc na Božskou hvězdu bylo světlo na obloze příliš jasné a nemělo správnou barvu. Nebylo žlutobílé jako Zářící, ale rudé až purpurové a pohybovalo se mnohem rychleji.

„Je to jen meteorit,“ prohlásila Petra, aby uklidnila zbytek hejna.

„Staří říkají, že meteorit může ublížit,“ ozvala se Conra. „Blíží se to k nám?“

Ale jak se světlo přesouvalo po obloze dál k jihovýchodu, Petra si postupně začala uvědomovat, že to není meteorit, ale něco jiného – něco, co na obloze ještě neviděla.

„Odlétá to,“ řekla ostatním. „Už žádné nebezpečí nehrozí.“

Hejno pokračovalo ve výstupu a záhadná událost jim poskytla téma ke klábosení. Petra se k nim nepřidala, protože si ukládala do paměti informace, jež získala. Až bude po lovu, měla by navštívit astronomy ze sousedního hejna a zjistit, jestli se jim nepodařilo vidět to purpurové světlo lépe než jí. Její mysl se nedokázala ubránit úvahám, co to asi mohlo být. Jestliže to nebyl meteorit, třeba to byla kometa. Komety přece září jasněji, a když prolétají kolem Božské

hvězdy Zářícího, naroste jim dlouhý ohon. Možná to byla kometa, která při průletu kolem Vzduchu vzplála jasněji. Ale mohl to být i nějaký zvláštní blesk. Blesky někdy vytvářejí modrá nebo purpurová světla, ale ta se pohybují velice rychle. Purpurové světlo se po obloze sunulo také dost rychle, ale ne tak jako blesk. Co jiného by to mohlo být, Petra nevěděla.

Po deseti minutách Rod procedil skrz sevřené zuby: „Už jenom půl minuty.“

Burácení konečně utichlo a kabina přešla ze tří g do beztížného stavu.

„Dráha vypadá docela dobře,“ řekla Chastity, když se podívala na svou pilotní obrazovku. „Získali jsme rychlost devatenáct kiláků za sekundu a jsme na cestě k Titanu. Měli bychom se tam dostat za tři dny.“

„Pokud by ti to nevadilo, Chastity,“ řekla Sandra, „byla bych ti vděčná, kdybys nás mohla natočit tak, aby teleskop mířil na sever. Chtěla jsem pořídit nějaké snímky spodní strany prstenců. Pod většinou prstence D už jsme proletěli a blíží se prstenec C.“

„Dobře,“ přikývla Chastity a pak otáčela *Sexdentem* tak dlouho, až se na obraze z teleskopu objevily prstence nad nimi.

„Vidím nějaké loukotě na prstenci B,“ oznámil Dan, který už si přitáhl binokulár a začal opět vyhledávat cíle pro Sandru. „Zespoda se loukotě zdají světlejší než zbytek prstence, zatímco shora to bylo naopak.“

„Dopředný rozptyl,“ řekla Sandra, která už začala pořizovat snímky. „Loukotě jsou tvořeny drobnými nabitými prachovými částicemi, které se od větších balvanů oddělily elektrickými proudy. Drobné částice rozptylují světlo lépe než velké kusy.“

Jakmile se vynořili zpoza Saturnu a znovu uviděli Zemi, Jeeves vytvořil pomocí vysokorychlostního laserového vysílače přímou komunikační linku se Zemí. Laserový vysílač měl tři třiceticentimetrové parabolické antény rozmístěné kolem lodi po sto dvaceti stupních tak, že některá z nich stále pokrývala signálem Zemi. Jakmile byl vysílač zapojen, zachytili signál z řídicího

letového střediska. Obsahoval blahopřání k úspěšnému perigeálnímu zážehu ke kterému došlo už před hodinou. Rod pobaveně odpověděl: „Motory pracují dobře. Jsme na cestě k Titanu.“

O tři dny později se setkali s Titanem na jeho oběžné dráze.

„Pořád je to jenom beztvará hnědá koule smogu,“ řekl Dan, který si bedlivě prohlížel blížící se měsíc binokulárem.

„Tak to se díváš ve špatném frekvenčním pásmu,“ namítla Sandra. „Jak mikrovlny, tak světlo blízké infračervenému se přes ta hustá mračna dostanou. Co kdybys nechal binokulár být a pomohl mi? Vezmi si teleskop a já spustím radarový zobrazovač.“

O několik hodin později už měli poměrně slušné snímky pro obyčejné oko stále skrytého povrchu největšího Saturnova měsíce – Titan je větší než planeta Merkur a zároveň je po Ganymedu druhý největší měsíc ve sluneční soustavě.

„Tak tady ho máme – Titan svlečený donaha,“ prohlásila Sandra a předvedla ostatním oranžový mlžný měsíc na svém holoprůzoru. „Jelikož je Titan slapově svázán se Saturnem, má šest pólů – obvyklý severní a jižní pól rotace, vnitřní pól, který je vždycky natočen k Saturnu, vnější na opačné straně, přední pól ve směru pohybu Titanu a zadní, který je takříkajíc ‚na chvostu‘.“

Přepnula holoprůzor nad technickým terminálem a ukázala jednu stranu Titanu v infračerveném světle. Uprostřed měl velkou tmavou skvrnu, která zakrývala skoro celou jeho polokouli.

„Tohle je pohled na zadní pól,“ řekla. „Tmavé oblasti jsou nánosy všech možných uhlovodíků, počínaje metanem – cé há čtyři – konče komplexními uhlovodíky s uhlíkovými řetězci, jako je ropa nebo asfalt. Tady například vidíte malý oceán – většinou se skládá z metanu, ale nejspíš tam budou i příměsi etanu a jiných látek.“

„Jak víš, že je to metan?“ zeptala se Chastity.

„Protože atmosféra Titanu ho pořád ještě obsahuje velké množství. Skládá se z devadesáti pěti procent dusíku s argonem a z pěti procent metanu. Jelikož metan se slunečním zářením snadno rozkládá na uhlík a vodík a vodík se rychle ztrácí do kosmického prostoru musí být na povrchu Titanu zásobárna metanu, z níž by se doplňovala atmosféra – v tomto případě je zásobárnou malý oceán.

Mimoto, při zdejším povrchovém tlaku půldruhého baru a teplotě devadesát čtyři Kelvinů se metan i etan vyskytují v kapalném skupenství.“ Přepnula na jiný záběr. Byl to infračervený obraz se zdejšími skvrnami. „Tohle je pohled na přední pól,“ řekla. „Ty světlé skvrny jsou vysoko položené kontinenty složené ze zmrzlé vody a amoniakové ledovce, trčící z plání pokrytých uhlovodíky.“

„Myslíš, že tam může existovat život?“ zeptal se jí Seiči.

„Sondy tam žádný neobjevily,“ odpověděla Sandra. „Přestože je tam spousta uhlovodíků a dokonce i oceán, ve kterém by život mohl začít, vládnou tam nejspíš příliš nízké teploty na to, aby k chemickým reakcím docházelo při potřebných rychlostech. Na Saturnu, kde jsou teploty od pokojové výš, je to něco jiného. *Víme*, že tam život je – a brzy si ho prohlédneme zblízka!“

K Titanu se přiblížili pod neobvyklým úhlem. Oběžná dráha *Sexdentu* odpovídala rovině ekliptiky, zatímco oběžná dráha Titanu je vlivem naklonění osy Saturnu skoro o dvacet šest stupňů odkloněná. Zážeh u Titanu byl kratší, trval jenom minutu při zrychlení tři g a přesunul je na silně eliptickou oběžnou dráhu kolem Titanu, procházející skoro jeho předním trójanským bodem. Následovala další drobná korekce, po níž se zastavili uprostřed menší sbírky ledových balvanů, která se v této oblasti slabé gravitace za uplynulé eony shromáždila.

„Tamhle je pěkný stometrový ledovec ve tvaru vejce,“ oznámila Chastity od svého pilotního terminálu. Tlumicí lehátka už z řídicí Paluby odstranili a uskladnili je ve vzduchové propusti, takže mohli před terminály zase namontovat křesla na otočných ramenech. „Je slapově spojen se Saturnem ve všech třech osách, takže jeho orientace je dokonale předvídatelná.“

„Mně se docela líbí,“ přikývl Rod. Překonfiguroval ikony na třetím terminálu tak, že se z něj stalo řídicí místo vědeckého. „Jsi připraven na oddělení, Seiči?“

„Setkávací stupeň zajištěn a nádrže orientačních motorů plné,“ ohlásil Seiči od technického terminálu.

Rod se dotkl červené ikonky na své obrazovce a trupem zarachotilo zadunění uvolněných svorek.

„Je to na tobě, Chass,“ řekl Rod. „Odveď setkávací stupeň pár set metrů od nás a drž ho tam. Já sundám ze *Sexdentu* návratový modul.“

Chastity zapnula svou obrazovku, probudila k životu řídicí trysky prázdného setkávacího stupně a odletěla s ním o kus dál, kde ho několika krátkými výtrysky zase zastavila. Rod pak otočil příď *Sexdentu* k ledovci a pomocí korekčních motorků s ním přiletěl blíž. Sexdent měl ‚kolem pasu‘ palivovou nádrž návratového stupně, tak trochu jako ‚pneumatiku‘, kterou kolem pasu nosil Pete.

„Návratový stupeň připraven, Seiči?“ zeptal se Rod.

„Připraven.“

Rod se dotkl jiné červené ikony a nové zarachocení potvrdilo, že se Sexdent osvobodil od prstencové palivové nádrže. Zanechal ji volně se vznášející v kosmu, asi deset metrů od stometrového bloku ledu.

„Přepni modul návratové nádrže na autopilota, Jeevesi,“ přikázal Rod. „Udržuj současnou orientaci při desetimetrové vzdálenosti.“

„Dobře, pane,“ odpověděl Jeeves a odeslal příslušné povely do podobného semiinteligentního počítače umístěného na návratovém stupni. Dvě z korekčních trysek prstencovitého modulu na okamžik zaplály, aby zastavily zbytkovou rotaci po Rodově oddělovacím manévru, a pak palivová nádrž plná mety znehybněla.

„Teď tam zůstaň, dokud se pro tebe nevrátíme,“ nařídil Rod.

„A ne že v tobě bude díra,“ dodala Chastity.

„Dobře, Chass,“ řekl Rod. „Přistav setkávací modul.“

Chastity aktivovala řídicí panel a domanévrovala se skoro prázdným setkávacím stupněm deset metrů před prstencovou nádrž obsahující palivo na cestu zpátky na Zemi, na opačnou stranu, než byl ledový balvan. Autopilot setkávacího stupně byl nastaven tak, aby ho v této poloze udržoval. Dva objekty o velké hmotnosti zaštítí návratový modul před případným kosmickým smetím.

„Dobře,“ řekl Rod a odvrátil se od řídicího terminálu, aby se podíval na ostatní členy posádky, kteří ho pozorovali. „Je čas provést kompletní prověrku systému, než budeme pokračovat dál.“

V následujících dnech měli všichni plné ruce práce s prověřováním každičkého systému a součásti výstroje lodi – jejich

životy koneckonců závisely na tom, zda bude všechno správně fungovat.

Pete strávil většinu doby u jednotky na výrobu mety, umístěné v pomocné sekci pod kabinou. Jelikož měla být pětatřicetitunová jednotka před odletem od Saturnu oddělena a zanechána na místě, nexistoval k ní žádný přímý přístup z kabiny. To sice snižovalo hmotnost lodi a zvyšovalo bezpečnost, ale na druhé straně Pete promarnil spoustu času oblékáním a svlékáním kosmického obleku, bez kterého by se k jednotce nedostal.

Hmotnost byla tak důležitá, že ‚instalatér' Dan dokonce vyprázdnil skladovací nádrž pevného odpadu *Sexdentu*. Zmrazené a vakuové vysušené fekálie byly zavařeny do plastových vaků a vyhozeny do vesmíru.

„Co kdybychom je alespoň strhli z oběžné dráhy a nechali je shořet?" zeptala se Chastity, když viděla, jak se hrozen vaků vznáší za průzorem.

„Ne," zavrtěl hlavou Dan, který se právě chystal složit do vzduchové propusti další sterilně zabalenou dávku vzpomínek na všechna ta skvělá jídla, která spořádali v uplynulém roce. „Až na Titanu zřídí trvalou stanici pro monitorování provozu továren na metu dole na Saturnu, tohle bude *přesně* to pravé hnojivo pro hydroponické zahrady." Chastity si pomyslela, že si musí zapamatovat, aby se v budoucnu monitorovací stanici zdaleka vyhnula.

Když prověřili veškeré zařízení uvnitř kabiny, vyšli Rod, Chastity a Seiči ven, aby všechno zkontrolovali i tam. Seiči si vzal na starost tepelný štít, který pokrýval spodní část lodi. Tepelný štít měl prostupy, které se daly otevřít a jimiž vycházely při brždění spaliny z trysek, pak se zase, dříve než se kabina ponořila do atmosféry, uzavřely, aby chránily trysky. Aktivoval mechanismus každého z dvanácti krytů, prověřil, jestli správně dosedají a těsní, potom zkontroloval zařízení, které mělo odhodit pět tun tepelného štítu, až jej už nebudou potřebovat. Nakonec ještě prohlédl všechny motorové trysky a magnetické stínění spalovacích komor. To všechno zabralo spoustu hodin, takže i on měl příležitost důkladně si procvičit oblékání a svlékání kosmického obleku.

Rod a Chastity pomohli Seičimu zkontrolovat motory tím, že z kabiny zapínali magnetická stínění, zatímco Seiči měřil nitra spalovacích komor a trysek magnetometrem. Potom ti dva prohlédli padák, balon a lana, s jejichž pomocí měli za svého šestiměsíčního pobytu viset v mracích obří planety a proplouvat jimi.

„To je právě ta potíž," prohlásil Rod a rezignovaně potřásl hlavou, když se spolu s Chastity díval na úhledně složené záhyby pevné látky. „Jediný způsob, jak *doopravdy* zkontrolovat padák, je skočit s ním."

Konečně byli připraveni. Toho dne u večeře Rod oznámil: „Řídicí středisko říká, že jsou připraveni povolit nám sestup po prstenci. Jakmile bude Rhea ve správném postavení, provedeme zážeh a spustíme se na první ‚příčku' našeho pomyslného žebříku."

Sandra, která pořád ještě neměla v astronautice tak docela jasno, se Roda zeptala: „Nechápu, proč nemůže *Sexdent* použít k sestupu do gravitační jámy Saturnu raketové motory?"

„Kvůli dodatečné váze, kterou musíme dopravit dolů," odpověděl Rod. „Pokud bychom museli nést jen padesát tun kabiny, sto dvacet tun paliva v nádržích velitelské sekce by to určitě dokázalo. Jenomže tam musíme dostat i pětatřicet tun výrobní jednotky, pět tun tepelného štítu a deset tun balonu s lany – to je dohromady dalších padesát tun. Kdybychom se tuhle hmotnost pokoušeli ubrzdit motory, došlo by nám palivo – a shořeli bychom. Takže do gravitační jámy sestoupíme postupně, slezeme do ní jako po žebříku, jehož příčky tvoří měsíce a prstence, a palivo si ušetříme pro poslední velký skok do atmosféry."

Ve chvíli, kdy byly oběžné dráhy tak akorát, Rod se *Sexdentem* pomalu doplul k Titanu a nechal ho po víceméně parabolické dráze padat k povrchu mlžného měsíce. V okamžiku jejich největšího přiblížení zažehl na půl minuty motory se zrychlením jednoho g.

„Jsme na nové dráze," oznámil ostatním. „U Rhey budeme za pět dní."

„Udělejme si večírek!" navrhl Pete, ale pak si všiml, že se všichni ostatní tváří ustaraně. Právě vykročili na cestu… na velmi riskantní

cestu… na cestu, která je lehce mohla stát životy… Představa večírku už se mu nezdála tak příhodná.

Jak se blížili k Rhee, pořídila Sandra několik dobrých snímků jasného měsíce pokrytého krátery.

„Je to taková správně uhňácaná sněhová koule," prohlásila Sandra, když si prohlédla fotografie. „Nijak zvlášť se neliší od světlé strany Japeta."

Rod je u Rhey půlminutovým zážehem o třech g zastavil.

„Tady budeme muset počkat na správné načasování oběžných drah všech měsíců, které budeme míjet," řekl.

„Takže budeme dřepět tady… s prstencem E přímo před nosem," postěžovala si Sandra s pohledem upřeným do průzoru, ve kterém se přes temnou oblohu táhla tenká linie hrany prstence, „a já nemůžu pořídit žádné snímky – ne z tohohle úhlu. Budu se muset spokojit se Saturnem."

Spolu s Danem se vrátila k snímkování zajímavostí na rychle rotujícím povrchu Saturnu. Obří planeta teď zabírala třináct stupňů oblohy a skoro se nevešla na holoprůzor.

„Řídicí středisko říká, že brzy ráno nastane vhodný čas pro další skok dolů," oznámil Rod o několik dní později.

„Co bude naší další příčkou?" otázal se Pete. „Dione? To je další z velkých vnitřních měsíců."

„Ne tak docela," odpověděl Rod. „Odstartujeme o šedesát stupňů dříve, takže místo toho skončíme u Dianiny trójanské společnice, Helene. Ta má právě tu správnou velikost, aby si Chass mohla vyzkoušet zhoupnutí na laně. Ušetří nám to trochu paliva."

Příštího dne, když se na oběžné dráze ocitli nejblíže Rhey, zažehl Rod znovu motory, tentokrát jen na deset sekund. To však stačilo, aby znovu začali padat. Jejich dráha minula o pouhých několik set kilometrů prstenec E a Sandra přitom pořídila skvělé snímky. Následující dva dny pozorovali, jak se Saturn za okny průzorů stále zvětšuje.

„Bílá skvrna se zase sráží s Hnědou skvrnou 1," hlásil Dan od binokuláru. „Měla bys to vyfotit."

„Hned, jak zastavíme, pořídím pár snímků Saturnu, ale teď bych se raději soustředila na prstenec E,“ odpověděla Sandra.

„Jenže tentokrát nezastavíme,“ upozornila ji Chastity, která pro oba vědce upravovala orientaci *Sexdentu*. „Jakmile se přiblížíme, zhoupneme se na laně a poletíme dál.“

„Aha,“ řekla Sandra. „V tom případě nás raději otoč, abych si mohla vyfotit tu Hnědou skvrnu.“

Sexdent brzy dorazil k Helene. Byla to volně se vznášející megahora tvaru brambory o největším průměru asi třicet pět kilometrů. Rod, Chastity a Seiči byli na svých stanovištích, zatímco ostatní tři se jim dívali přes rameno a přitom se drželi centrálního žebříku. Zrychlení při zhoupnutí na laně nemělo být velké, jenom asi půl g, takže se tentokrát nepřipoutávali k lehátkům jako při spuštění motorů.

„Setkáme se s ní při rychlosti osm set metrů za sekundu,“ ohlásil Rod, když se eliptická dráha *Sexdentu* začala blížit ke kruhové dráze Helene. „Bude to pro tebe snadné cvičení. Přichystám se u raketových motorů, pro případ, že bys minula.“

Chastitina pravá ruka přejela po panelu a aktivovala na obrazovce jen zřídka používané menu. Pak se dotkla ikony, která odklopila kuželový vrchlík *Sexdentu* a odhalila metou poháněný penetrator uvnitř. Jeho ostrý hrot z karbidu wolframu hrozivě mířil dopředu. Před několika hodinami vytáhl Jeeves prostřednictvím Myšáka penetrator z úchytu na stěně, nabil ho do odpalovacího zařízení a připevnil k němu ‚ocas‘ z ohnivzdorných kovových vláken, jehož druhý konec byl spojen s dvě stě kilometrů dlouhým lanem navinutým na cívce navijáku.

Rod, který s Chastity spolupracoval, namířil pomocí polohovacích zážehů příď *Sexdentu* k pořád ještě vzdálenému miniměsíci.

„Odpálit,“ řekla Chastity klidně a penetrator odstartoval, hnán reaktivní energií horkého plynného hélia. Když se dostatečně vzdálil od *Sexdentu*, proud hélia vzplál a změnil se v purpurově rudou plazmu. Penetrator nabral rychlost, přičemž za sebou táhl lano – jeho

mnohovláknová struktura se automaticky prodlužovala, jak se odmotávalo z navijáku.

Chastity mohla celou akci sledovat přímo na obrazovce terminálu a přes kameru v hrotu penetrátoru na holoprůzoru. V pravé ruce svírala joyball, kterým řídila směr letu penetrátoru, zatímco pohledem těkala mezi obrazovkou a holoprůzorem.

„Potřebovali bychom se dostat trošičku blíž, Rode," řekla a špičkou dlouhého, zlatě se lesknoucího nehtu poklepala na jednu ikonu na dotekové obrazovce. „Zmenši vzdálenost na sto šedesát."

Rod pohnul joyballem pod svým terminálem. Z korekčních trysek Sexdentu vyrazil krátký proud plynu, plánovaná dráha lodě se trochu napřímila a čísla indikující vzdálenost mezi trajektoriemi *Sexdentu* a asteroidou v místě jejich největšího přiblížení se změnila z 210 na 160. Rod upřeně pozoroval displej, ruku stále na joyballu pro případ, že by se nějak změnila, ale nedokázal si pomoct, aby tu a tam nezašilhal na holoprůzor před sebou. Blížili se k rozeklaté bílošedé hoře – která byla každým okamžikem větší a větší.

Na holoprůzoru před Chastity byl rozeklaný našedlý ledovec ještě mnohem větší. Jelikož věděla, že Rod udrží *Sexdent* ve správném kurzu, soustředila se jen na obraz před sebou a hledala nejlepší místo pro umístění penetrátoru. Kdyby zasáhla tvrdý kámen, nemusel by se dostatečně zabořit a tah, kterému bude brzy vystaven, by ho mohl uvolnit. Pokud by dopadl mezi skaliska, mohla by zase nějaká ostrá hrana přeříznout lano. Nejlepším místem by byl střed nějakého menšího kráteru, tak čerstvého, jak jen to bude možné. Jeden našla – a sotva patrnými pohyby joyballu pod svým terminálem dostala jeho střed do průsečíku nitkového kříže holoprůzoru.

„Sto dvacet kilometrů…" oznamoval Seiči monotónním hlasem délku lana odvinutého z bubnu v přídi Sexdentu. Chastity provedla v duchu rychlý výpočet a její prsty lehce pozvedly joyball. Rychlost penetrátoru vzrostla. „Sto třicet… sto čtyřicet…" Z malého kráteru teď byl velký kráter skoro přes celý holoprůzor…

„Jedno sto padesát kilometrů… jedno sto padesát pět kilometrů…" hlásil Seiči.

„Kontakt!" řekla Chastity když penetrator narazil do zledovatělého povrchu Helene a obraz z kamery umístěné v jeho

hrotu zmizel. Prstem na dotekové obrazovce terminálu začala Chastity brzdit stále se odvíjející lano. Jakmile začal *Sexdent* na lano vyvíjet tah, gravitace se vrátila. Nebyla příliš silná, pouhé čtyři desetiny g. Energie od elektromagnetické brzdy byla převedena do žeber odporového chladiče umístěného na přídi lodi nad průzory. Žebra se vyzařováním energie nashromážděné při brždění *Sexdentu* rozžhavila do ruda.

Následujících třináct minut opisovali oblouk kolem Helene, příď neustále namířenou k zledovatělému kráteru, a Chastity po celou tu dobu opatrně popouštěla lano. Tah lana, které se postupně ovíjelo kolem zledovatělého skaliska, způsoboval, že jejich loď postupně ztrácela rychlost.

„Hezky zpomalujeme," pochvaloval si Rod. „Šest set devadesát metrů za sekundu… šest osm…"

„Délka lana se blíží maximu," upozornil je Seiči. „Jedno sto devadesát kilometrů… jedno sto devadesát pět kilometrů…"

Právě když Rodův odpočet rychlosti došel k šesti stům čtyřiceti metrům za sekundu a Seičiho odpočet délky lana k dvěma stům kilometrů, opsali kolem Helene půlkruh a nyní se pohybovali opačným směrem.

Chastity bedlivě pozorovala terminál a čekala, až se žlutá křivka označující předpokládanou dráhu Sexdentu sesouhlasila s modrou, která reprezentovala optimální dráhu odletu od Helene. V okamžiku, kdy se z obou křivek stala jediná zelená, dotkla se červené ikony na obrazovce označené nápisem ‚Oddělení lana'. Mechanismus penetrátoru lano odsekl a jeho volný konec se chvíli plazil po zledovatělém povrchu Helene, než začal padat na oranžový kotouč Saturnu – který teď zabíral plných osmnáct stupňů.

„Dobrá práce," pochválil ji Rod, když na lodi opět zavládl stav beztíže. Podíval se na obrazovku svého terminálu. Žlutá a modrá linie nebyly úplně shodné – na okraji obrazovky se začínaly rozbíhat. Mohl je sice jediným krátkým zážehem korekčních motorů zase spojit, ale rozhodl se, že to neudělá. Drobná odchylka nijak významně neovlivní jejich přílet k dalšímu měsíci. Rychle obrazovku vypnul, aby to Chastity neviděla.

„Dokonalé," oznámil. „Pro mě už žádná práce nezůstala."

Chastity se podívala na svou obrazovku. Byl na ní stejný obraz s drobnou odchylkou dráhy, která zůstala po jejím manévru. I ona obrazovku rychle vypnula, aby to neviděl Rod. Pak se s úsměvem obrátila, aby mu poděkovala, fialkové oči jí zářily pýchou nad vlastní šikovností. Pokud chtěl jednat jako gentleman, místo aby jí ukázal, kdo je na lodi pánem, ráda se zachová jako dáma a nechá ho.

Toho večera dostala po své osobní komunikační lince blahopřání od Arta Dooleyho.

„Byla to skvělá ukázka toho, jak pevné může být správně vyrobené lano," řekl Art. „Po celé roky se snažím přesvědčit svoje známé kapitalisty, aby investovali do navijáků pro meziorbitální a meziplanetární kosmickou dopravu. Když ale byla objevena meta, veškerý zájem o tento druh manévrování ochladl, protože většinu kosmické dopravy zvládly rakety poháněné metou a lana nebyla vyzkoušena, a tudíž to byla riskantní technologie. Nepodařilo se mi najít nikoho, kdo by se o ni zajímal, přestože tento způsob přepravy nespotřebovává žádné palivo a výrazně by snížil provozní náklady dopravců dokonce ještě níž, než očekáváme od levné mety ze Saturnu. Ty jsi právě dokázala, že dobré kosmické lano si poradí s dvěma sty tunami placeného nákladu při přetížení půl g. Investoři konečně uvěří, že lano je ‚vyzkoušená' technologie a budou ochotni vsadit na ni svoje peníze. Jen za dnešek jsem jich sehnal dost, abychom koupili Lana s. r. n., ten malý podnik, který drží patent na vysokopevnostní a bezporuchová lana Hoytether. Napumpujeme do něj spoustu peněz a proměníme ho z malého podniku na velký. Kdybychom měli ve správní radě někoho tak slavného, jako jsi ty, velice by nám to pomohlo. Chtěla by ses stát jedním z ředitelů?"

Chastity odpověděla, že jí jeho nabídka velice zalichotila, ale že se rozhodne teprve až se zbytkem posádky dokončí úkol. Koneckonců, až bude mít v bance miliardu, nebude mít důvod dál pracovat – jedině pro zábavu.

Následujícího dne začali dohánět Calypso, hlavního trójanského společníka Tethys.

„Hmmm…" řekl Rod, když se usadil za pilotní terminál, aby provedl příslušný manévr. „Někde se musela vloudit chyba, Jeevesi.

Tady se říká, že Calypso je o pětašedesát stupňů popředu před Tethys. Myslel jsem, že trójanské měsíce bývají vždycky šedesát stupňů před nebo za hlavními.“

„Trójanské librační body L4 a L5, ve kterých je minimální gravitace, jsou vzdálené přesně šedesát stupňů,“ odpověděl Jeeves. „Ale pokud je malý měsíc v tomto bodě odchýlen z dráhy – a to se stává v měsíčních systémech tak složitých, jako je ten Saturnův, poměrně často – začne oscilovat kolem bodu minima. Jeho orbita pak není eliptická ani kruhová, ale připomíná tvarem pulce.“

„Tvar pulce?“ zeptal se Rod.

Jeeves změnil obraz na obrazovce Rodova terminálu. Místo teleskopického pohledu na Calypso se na ní objevil schématický nákres ukazující velký měsíc Tethys a jeho přední a zadní trójanský měsíc. První se jmenoval Telestes, měl tvar skoro kulaté brambory o průměru dvaceti dvou kilometrů. Druhý, Calypso, ve tvaru prodlouženého jamu, měl rozměry třicet na dvacet čtyři na šestnáct kilometrů. Přes ně byly zakresleny čáry znázorňující body L4 a L5 a obrys jejich drah, který byl kolem primárního měsíce zakulacený a kolem zadního protažený do hrotu. Kruhová část nákresu vypadala jako hlava pulce, zatímco zahrocená jako jeho ocásek.

„Jak vidíte,“ řekl Jeeves a pomocí blikajícího kurzoru ukázal na miniměsíc na obrazovce, „Calypso se nachází ve špičce své oběžné dráhy kolem předního bodu L4, takže je proti Tethydě o šedesát pět stupňů vpředu.“

„Už chápu, jak to myslíš,“ řekl Rod. „Její oběžná dráha má tvar pulce. Zvláštní. Jak daleko se ta její dráha protahuje? Může se její špička dostat až na druhou stranu, k zadnímu trójanskému bodu?“

„Kdyby byl Saturn dokonale kulatý, kdyby neměl žádné jiné měsíce a kdyby měla Calypso pouze pravou odchylku, její špička neboli ocas pulcovité oběžné dráhy by se protáhla tak, že by se setkala s opačnou orbitou a dotkla by se špičky oběžné dráhy zadního trójanského bodu. Jakákoliv drobná odchylka by pak způsobila výměnu.“

„Ale v praxi k výměně nikdy nedojde,“ přikývl Rod. „Působení ostatních měsíců by jej vychýlilo z dráhy dřív, než by se dostal do poloviny.“

„Vlastně už v Saturnově soustavě k takové výměně došlo,“ odpověděl Jeeves.

„Opravdu?“ zeptal se Rod překvapeně. „Ukaž mi to.“ Obrazovka na jeho terminálu se opět změnila.

„Toto jsou dva menší vnitřní měsíce Saturnu, Epimetheus a Janus. Oba jsou srovnatelné svou velikostí a obíhají skoro po stejné oběžné dráze. Janus, který má v průměru skoro dvě stě kilometrů, je téměř čtyřikrát hmotnější než Epimetheus, jehož průměr je asi sto dvacet kilometrů. Jelikož žádný z nich není možné považovat za ‚primární‘, nemají obvyklé trójanské body s oběžnými drahami ve tvaru pulce. Místo toho se oba pohybují po podkovovitých drahách, které leží po obou stranách nominální kruhové oběžné dráhy jejich úhlové hybnosti. Janus se jako hmotnější pohybuje v malých obloučcích o jen několika desítkách stupňů, zatímco Epimetheus se pohybuje po dlouhé podkově roztahující se od třiceti stupňů až na druhou stranu na minus třicet stupňů.“

Rod se podíval na nákres na obrazovce. „Aha… Epimetheus je viditelně vně své nominální oběžné dráhy.“

„Přesně tak,“ přisvědčil Jeeves. „Nominální oběžná dráha pro kombinovanou soustavu je 151 432 kilometrů. Janus se v současné době nachází na oběžné dráze 151 422 kilometrů – deset kilometrů uvnitř nominální dráhy – zatímco Epimetheus obíhá po dráze 151 472 kilometrů – tedy čtyřicet kilometrů vně. V příštích deseti letech se ta vzdálenost vymění. Epimetheus bude čtyřicet kilometrů uvnitř nominální dráhy a Janus deset kilometrů vně.“

„Úžasnoucnější a úžasnoucnější…“ zamumlal Rod. „Ale teď nás zajímá hlavně Calypso.“ Vrátil na obrazovku pilotního terminálu obraz z teleskopu, se kterým začal, zatímco Chastity se usadila u vědeckého terminálu a vyvolala si na dotekové obrazovce ikony pro ovládání lana. Po chvilce pečlivé kalibrace a konzultací s Jeevesem zapnul Rod na okamžik korekční trysky, aby upravil příletovou dráhu *Sexdentu*. Hluk tohoto manévru a lehké přetížení vytáhlo z kójí i ostatní členy posádky, zvědavé na další akci.

„Vypadá, jako když dítě udělá svou první sněhovou kouli,“ poznamenal Pete, když se díval na obraz rychle se blížícího měsíce na holoprůzoru přes rameno Chastity, která zatím připravovala druhý

penetrátor. „Předpokládám, že po tomhle zhoupnutí na laně zamíříme k Enceladu.“

„Ne,“ odpověděl Rod. „Enceladus nemá správnou velikost – je příliš velký pro naše lano, příliš malý na to, aby nám poskytl dostatečný gravitační kopanec. Má průměr asi pět set kilometrů a naše lano je dlouhé jenom dvě stě kilometrů. Kdyby ho Chastity zakotvila jedním koncem na Enceladu a chtěla provést stoosmdesátistupňovou otočku, roztříštili bychom se o jeho povrch dřív, než bychom opsali devadesát stupňů. Ale přestože má průměr pět set kilometrů, jeho úniková rychlost je menší než dvě stě metrů za sekundu – a to by nám při perigeálním zážehu nijak podstatně nepomohlo. Proto nebudeme mařit palivo na zabrždění a zrychlení u něj, ale proletíme kolem něj až k oběžné dráze Mimasu. Ale ani Mimas nemůžeme využít přímo. Zase nemá tu správnou velikost. V průměru má sice jenom dvě stě kilometrů, ale pro naše lano je to pořád hodně. Proto použijeme velký balvan, který Sandra objevila v jeho předním trójanském bodu.“

Brzy dorazili ke Calypso.

„Tentokrát dosáhneme přetížení jednoho g,“ řekla Chastity. „Takže se všichni pořádně držte.“ Odpálila penetrátor a odmotala pouhých padesát kilometrů lana, když zasáhl Calypso přímo do ‚pasu‘. Tentokrát skoro nepoužívala brzdu, takže přetížení brzy vzrostlo na 1 g. Pete cítil, jak se pod ním nezvyklou tíhou podlamují nohy a rychle se posadil na podlahový rošt. Chastity to zahlédla koutkem oka.

„Bude to trvat jenom čtyři minuty, Pete,“ řekla. „Pak zase budeš mít svůj stav beztíže.“

„Nezapomeň připočítat moji minutu,“ připomněl jí Rod.

„Správně… pět minut, Pete.“

O několik minut později se Chastity otočila k Rodovi. „Už tam skoro budeme,“ upozornila ho.

„Připraven,“ odpověděl Rod, ruku na joyballu.

„Oddělit!“ zavelela Chastity v okamžiku, kdy dokončili stoosmdesátistupňový oblet Calypso. Lano se uvolnilo, a když přetížení způsobené odstředivou silou lana na přídi pominulo, Rod jej nahradil přetížením od hnacích motorů na zádi. Motory burácely

po celou minutu se zrychlením jednoho g. Když pak utichly, ocitli se opět ve stavu beztíže, jak se řítili volným pádem ještě hlouběji do gravitační jámy Saturnu.

O půl dne později dosáhli oběžné dráhy Mimasu u vnitřní hrany prstence E a zamířili ke kilometrovému miniměsíčku v jeho trójanském bodu.

„Tentokrát se blížíme mnohem rychleji – máme půl druhého kilometru za sekundu," varovala Chastity ráno u snídaně posádku. „To znamená, že přetížení bude vyšší. K lehátkům se připoutávat nemusíte – bude to jenom jedna celá tři g – ale raději se na to posaďte."

Po osmiminutovém zhoupnutí a dvanáctisekundovém zážehu hnacích motorů byli zase na cestě dolů.

„Co bude naše další zastávka?" zeptal se Pete, vznášející se nad podlahovým roštem ve stavu beztíže, který následoval po manévru.

„Proletíme kolem celého prstence A a do Huygensovy mezery," řekla Chastity a ukázala to na obrazovce. „Mezi prstenci A a B je v Cassiniho dělení poměrně čistá oblast. Sandra zjistila proč – je tam párek měsíčků, které ji ustavičně vymetají. Použijeme jeden z nich. Dorazíme k němu za osm hodin."

O šest hodin později se Chastity opět objevila na řídicí palubě. Jelikož právě přelétali nad prstencem A, Rod, Dan a Sandra měli plné ruce práce s pořizováním jeho snímků.

„Další zhoupnutí na laně provedeme při vysokém přetížení," oznámila. „Budeme potřebovat akcelerační lehátka."

„Počkej…" řekl Rod a přepnul terminál. „Bude třeba nějaký zážeh?"

„Tentokrát se to obejde bez paliva," odpověděla Chastity. „Úplně postačí energie brždění."

Penetrátor zasáhl miniměsíc v Huygensově mezeře po rozvinutí sto čtyřiceti kilometrů lana. Chastity, která tentokrát ležela na zádech na akceleračním lehátku, použila ovládací panel, aby zvýšila brzdící sílu na laně, zatímco ho pomalu popouštěla. Přetížení tentokrát

vystoupalo až na dvě celé šest g a žebra chladiče, která odváděla brzdnou energii do vesmíru, se postupně zbarvila do ruda, do běla a do modra. Posádka vzdorovala silnému přetížení skoro šest minut a pak najednou bylo po všem a znovu se ocitli ve stavu beztíže.

„Příští zastávkou je Maxwellova mezera," ohlásila Chastity. „Budeme tam za čtyři a půl hodiny."

„Budeme prolétat nad oblastí ‚loukotě' v prstenci B," řekla Sandra. „S trochou štěstí brzy zjistíme, z čeho ty loukotě vlastně jsou."

Bohužel, v době jejich přeletu se žádná loukoť nevytvořila, a proto byla Sandra, když opět předávala terminál Seičimu, velice zklamaná.

„Tentokrát to bude snazší než minule," prohlásila Chastity a posadila se k druhému terminálu. „Přetížení bude jen o málo větší než jedno g a potrvá asi sedm minut. Potom Rod na minutu zažehne motory a vyrazíme dolů k další příčli našeho žebříku."

S naprostou sebedůvěrou vyslala Chastity další penetrátor k miniaturnímu měsíci, který si vyhlédli v Maxwellově mezeře. Byl to skvělý výstřel: penetrátor zasáhl přesně střed kráteru, který si Chastity vybrala právě v okamžiku, kdy lano dosáhlo maximální dvousetkilometrové délky. Penetrátor se zabořil hluboko do zledovatělého povrchu a holoprůzor nad Chastitiným terminátorem potemněl. Zvýšila tah na lanu a přetížení v kabině začalo stoupat, když se na holoprůzoru náhle zase objevil obraz – měsíček se na něm rychle zmenšoval, jako by někdo pustil předchozí scénu pozpátku. Lano povolilo a vzápětí se ocitli znovu ve stavu beztíže.

„*Zatraceně!*" zaklela Chastity, vytáhla pravici z ovladače navijáku a rozčileně udeřila oběma rukama do terminálu, až jí kovové náramky zazvonily o plast. „Penetrátor se vysmekl! Teď je to na tobě, Rode."

„Zatraceně zatraceně…" řekla už tišeji s pohledem na zlomený nehet na malíčku své levé ruky.

Dan, který seděl za ní, se zděsil. Budou se muset vrátit domů. Přestože dostanou za třicetiměsíční expedici tři sta milionů, doplatek do miliardy nedostanou, pokud se jim nepodaří úspěšně splnit úkol – nebo zahynout při pokusu o jeho splnění. Pamela nebude nadšená.

Rod, pravou ruku na joyballu pod terminálem a levou na dotekové obrazovce, v prvním okamžiku nijak nereagoval. Jeho chladný mozek zkušebního pilota byl zvyklý probrat veškerá možná řešení dřív, než se pustil do nějaké akce. Pak se rozhodl.

„Jdeme dolů," řekl tiše. Otočil joyballem a zároveň s ním se otáčel i *Sexdent*, až pokračoval po dráze zádí napřed. Pak Rod kouli nadzvedl a ze zádi vyšlehlo se zaburácením tucet plamenných jazyků, jak jedna tuna mety za druhou proudila do spalovacích komor, kde se měnila ve vysokorychlostní purpurově rudou plazmu ionizovaných atomů.

Když Chastity uslyšela řev motorů, ucítila, jak se z nitra jejích útrob zvedá přílivová vlna strachu, která zaplavuje celé její tělo až po konečky prstů. Věděla dobře, jak na tom jsou na této výpravě s palivem. Důvod, proč dolů k Saturnu šplhali postupně pomocí lana, byl, že by jim na přímý sestup nestačilo palivo, které s sebou vezli. Plné dvě třetiny ze stodvacetitunové zásoby spálí v posledním dlouhém zážehu, který zpomalí jejich rychlost natolik, aby se vyrovnala rychlosti horních vrstev atmosféry. Množství mety, které musí mít před tímto manévrem v nádržích, měla nesmazatelně zapsán v paměti – 88 tun. Rychle našla na terminálu ukazatel stavu paliva. Jak míjely sekundy, jeho hodnota klesala: 95… 94… 93…

„Jak dlouho bude trvat tenhle zážeh?" zeptala se klidným hlasem asi po půl minutě, kdy na ukazateli bylo 91.

„Dvě minuty," odpověděl Rod, který držel tah na stálých třech g.

Strach se vrátil ještě intenzivněji; sekundy odtikávaly, množství paliva kleslo pod 88 a dál ubývalo.

„Pevně doufám, že ten chlap ví, co dělá," zašeptala Chastity sama pro sebe. Chtělo se jí vyrvat Rodovi řízení a použít zbytek paliva, aby je dostala z gravitační jámy obrovské oranžové planety, která hrozivě plnila její průzor – zpátky k Titanu, kde na ně čekalo bezpečí a palivo pro cestu domů. Ale výcvik zkušebního pilota jí v tom zabránil. Svůj úkol nesplnila a nyní se musela spolehnout na Rodův úsudek.

„Vsadím se, že právě uvažuješ, jestli vůbec vím, co dělám," utrousil Rod do řevu dvanácti motorů pod nimi. „Snažím se využít

desetiprocentní palivové rezervy, kterou máme, abych dokončil náš úkol – to je vše.“

Chastity hleděla s očima vytřeštěnýma, jak se číslo na ukazateli paliva stále zmenšuje. Ve chvíli, kdy se dostali na osmdesát tun, Rod stlačil joyball dolů a burácení ustalo.

„Tak,“ řekl klidně s očima upřenýma na terminál, zatímco Seiči kontroloval a vypínal pomocná čerpadla a systémy všech jedenácti motorů jeden po druhém. „Za tři hodiny budeme v horních vrstvách atmosféry.“

„Přesně toho se bojím,“ odpověděla Chastity. „Bude nám osmdesát tun stačit na zpomalení?“

„Myslím, že nám zbyla ještě i malá rezerva,“ řekl Rod. Zapnul diferenciální motor mezi pilotním a pomocným modulem, aby vyvodil odstředivou sílu, která rozmístila metu v palivových nádržích po obvodu. „Osmdesát celých tři desetiny tuny,“ řekl konečně.

„A k tomu, abychom zastavili a nepřetížili přitom tepelný štít, potřebujeme osmdesát osm tun,“ namítla Chastity. „Vypadá to, že nám bude pěkně horko –“

„Myslím, že to nebude tak zlé,“ skočil jí do řeči Rod. „Vzhledem k tomu, že jsem vyčerpal palivovou rezervu, nebudeme už potřebovat palivo na zbrzdění hybnosti paliva, které už jsme spálili, a můžeme se vydat rovnou dolů.“

„Otázka je, jestli na konci zabrzdíme,“ řekla Chastity. „Jak daleko se dostaneme s osmdesáti a třemi desetinami tuny paliva?“

„To je na mou starou unavenou hlavu příliš komplikovaný výpočet,“ ušklíbl se Rod. „Jeevesi? Byl bys tak laskav a spočítal to za mě?“

„Naše příletová rychlost na periapsidě bude 27,3 kilometru za sekundu,“ řekl Jeeves. „Jelikož povrchová rychlost Saturnu je 9,9 kilometru za sekundu, musíme zbrzdit o 17,4 kilometru za sekundu. K tomu budeme potřebovat 79,3 tuny paliva.“

„Vidíš,“ řekl Rod klidně. „Zbude nám celá tuna.“

„Méně než jednoprocentní rezerva místo desetiprocentní,“ povzdechla si Chastity. „To je pěkně na ostří nože. Pevně doufám, že budeš při závěrečném zážehu stejně přesný.“

„To je tvoje práce," připomněl jí Rod. „Jako velitel budu mít na starosti koordinaci všech členů posádky v přistávací fázi letu. Kromě toho technici ze simulátoru jasně řekli, že jsi lepší raketový pilot stejně jako lepší obsluha navijáku, ne? Až se budeme pokoušet o přistání, chci mít přirozeně u řízení toho nejlepšího – zvlášť když na tom závisí i můj život."

Má pravdu, pomyslela si Chastity. Během přistávacího manévru bude třeba udělat tucet věcí najednou. Pilotování kabiny byla jen jedna z nich. „V tom případě bych si to měla ještě trochu propilovat," řekla, otočila se zpátky k terminálu a přepnula ho na simulátor. „Za tři hodiny jedeme na ostro."

O hodinu a čtvrt později dostal Rod osobní videovzkaz od Arta Dooleyho. Art byl ve své kanceláři sám. Ve tváři měl přísný výraz. „Jsi sám?" zeptal se Artův obraz. „Pokud ne, zastav můj vzkaz, dokud nebudeš." Následovala delší odmlka, pak Art znovu vzhlédl „Pustil jsem se do tohohle podniku, abych vydělal peníze. *Spoustu* peněz. Když chceš vydělat spoustu peněz, vždycky musíš něco riskovat. Já jsem připravený riskovat ztrátu – *peněz!* Nemíním nechat lidi umřít jenom proto, aby *mně* vydělali peníze! Tahle expedice je dost nebezpečná i bez dalšího riskování. Když Chastity minula cíl, měl jsi ji přerušit. Přišel bych o menší jmění, ale přežil bych to. Naštěstí ti to tentokrát vyšlo. Ale podruhé už takhle neriskuj – alespoň ne na můj úkor."

Rod musel přiznat, že Art má pravdu, a poslal mu krátkou omluvnou odpověď.

O dvě hodiny později byli všichni připoutaní k akceleračním lehátkům. Chastity udržovala příď kabiny směrem k Saturnu, který už zaplňoval všechny holoprůzory. Její levá ruka, normálně ověšená tuctem náramků, teď byla ozdobená jen jediným stříbrným kroužkem obepínajícím těsně její levé zápěstí, takže nehrozilo, že při kritickém sestupu náhodou aktivuje nějakou ikonu na dotekové obrazovce.

„Rovníková oblast vypadá docela klidně," poznamenala Sandra. „Člověk by neřekl, že tam vanou větry nejsilněji."

„Klid je přesně to, co hledám," řekla Chastity. Pootočila joyballem a příď lodi se odklonila od svislice směrem, kterým letěli.

„Můžeš si vybrat, kterékoliv místo chceš, Chass,“ ozval se Rod. „Saturn je tak velký, že nijak zvlášť nezáleží na tom, kdy provedeš zážeh.“

„Všichni pohodlně usazení a připravení?“ zeptala se Chastity, když si zkontrolovala sponu náramku. „Čekají nás tři g po dobu deseti minut.“

„Už abychom to raději měli za sebou,“ zamumlal Dan nervózně.

„Zapal tu svíčku, holka,“ řekl Pete.

Sandra měla oči křečovitě zavřené.

Chastity otáčela *Sexdentem* tak dlouho, až letěl pozpátku. To jediné, co teď měli ve výhledu, byla tenká linka prstenců – prakticky přímo nad jejich hlavami. Pečlivě srovnala žlutou dráhu na obrazovce terminálu s modrou křivkou, kterou vykreslil Jeeves, pak nadzvedla joyball a hlavní motory se probudily k životu. Přetížení je vtisklo do polstrování lehátek.

„Všechny motory pracují normálně,“ ohlásil Seiči od technického terminálu.

„Děkuji za hlášení, pane Takeo,“ odpověděl Rod velitelským tónem. „Zvyšte tah, slečno Blazeová.“

Chastity se usmála jeho nezvyklé formálnosti, pak přitáhla joyball a přetížení trvale stouplo na tři g… Po chvíli se ozvalo Sandřino zasténání, pak tichá kletba z Danových úst. Uběhly další minuty napjatého mlčení na pozadí ohlušujícího řevu raketových motorů. Černá obloha za průzory se postupně rozzářila. Loď se lehce otřásala houstnoucím vzduchem a za okny poletovaly vločky rozžhaveného prachu. Motory dál burácely a tlak, který tiskl jejich těla do lehátek, rostl, jak se k přetížení postupně přidávala sílící gravitace Saturnu.

„Teplota tepelného štítu jeden tisíc kelvinů,“ oznámil Seiči.

„Dvanáct set… patnáct set –“

„Dvacet sekund do odhození,“ přerušila jeho odpočet Chastity. „Deset… devět… osm…“

„Bylo na čase!“ procedil Pete mezi pevně sevřenými zuby.

Náhle burácení umlklo.

„Došlo palivo!“ vykřikla Chastity a pohybem joyballu uzavřela ventily.

„V pořádku!“ odpověděl Rod. „Seiči – zavři kryty trysek v tepelném štítu a pak motory opatrně deaktivuj: ještě je budeme potřebovat, až se budeme vracet. Chass – přepni řízení na korekční trysky. V jejich nádržích nám ještě zbylo pár set kilo mety. Jestli to půjde, drž tepelný štít pod pět tisíc kelvinů.“

Intenzivní tlak brzdných sil zmizel. Nenahradil ho však příjemný pocit volného pádu, na který už si všichni pomalu začínali zvykat. Místo něj cítili slabé přetížení jako v padajícím výtahu – ve výtahu, který se zuřivě otřásal, a jak prolétal vzduchem, zanechával za sebou zářící stopu ionizovaných plynů a nataveného materiálu. Rychle pronikli tenkou vrstvou mraků.

„Teplota štítu se stabilizovala,“ oznámila Chastity. „Dosáhli jsme mezní rychlosti pro tuto výšku.“

„Čas otevřít padák,“ odpověděl Rod a stiskl příslušnou ikonu na svém terminálu. Proud horkého helia odtrhl kuželový vrchlík *Sexdentu* a ten vytáhl padák. Všichni zadrželi dech a dívali se průzory vzhůru, kde se na obloze třepotal pruh látky…

…a rozkvetl v nádhernou bílou květinu.

„To je ta nejkrásnější věc, jakou jsem kdy viděl,“ řekl Pete s úlevou.

Náraz od otevřeného padáku otřásl celou kabinou a mnohovláknové šňůry padáku vytáhly další motanici silnějšího materiálu, tentokrát čirého plastu. Lana se dál odvíjela, pak se ozvalo dvojí zadunění a k nebi vzlétly dvě kovové nádrže a další svitky lana. Čirý plast se vydul silou vzduchu proudícího kolem a pomohl brzdit jejich pohyb, takže nyní padali pomaleji, ale stále padali… a budou padat, dokud se nenafoukne balon.

„Spusťte reaktor, pane Takeo,“ zavelel Rod, ale Seiči už mačkal přepínače na svém terminálu palubního technika.

Chastity se dotkla červené ikony na obrazovce. Kabinou zacloumalo prudké trhnutí. „Tepelný štít odhozen!“ oznámila.

Daleko a hluboko pod nimi zaslechl Petro svými ultracitlivými sluchovými komorami rozkládajícími se podél náběžné hrany Petruova křídla podivný ječivý zvuk. Začal vysoko v oblacích a postupně přešel v hlasité svištění, které se stále přibližovalo. Po čase

se ozval ještě jiný zvuk. Byl mnohem hlasitější, a ať bylo jeho zdrojem cokoliv, proletělo to kolem nich a zmizelo to v hloubce sálajícího pekla pod nimi. Pohybovalo se to mnohem rychleji než kterýkoliv jiný padající předmět, o němž Petro kdy slyšel.

„Co to bylo?“ zeptal se někdo z lovecké formace.

„Nic, co bys mohl zachytit,“ odpověděl Petro popuzeně. Ještě na něj nepřišla řada v krmící oblasti poblíž středu loveckého kuželu a hlad svírající Petruovy útroby způsoboval, že se snadno rozzlobil. „Soustřeď svoje smysly dopředu – tam čeká potrava!“

Petro chvíli rozvažoval, jestli by o padajícím předmětu neměla vědět Petra. Možná by jí to měl oznámit, až se po lovu probudí. Třeba to byl jeden z těch meteoritů, o nichž pořád mluví. Ale jeho mysl byla soustředěna na lov a brzy na celou událost zapomněl.

Minutu po minutě zakoušela posádka nepříjemný pocit gravitace, která nahradila dosavadní stav beztíže, gravitace, jež nebyla stabilní a uklidňující; vzbuzovala v nich vytrvalou představu pádu…

Chastity použila korekční trysky, aby zamezila houpání a otáčení kabiny, zatímco Seiči uváděl do chodu reaktor. Reaktor visel pod radiačním chladičem a soustavou ventilátorů pod ústím balonu. Jakmile se reaktor rozběhl, začal produkovat elektrickou energii a teplo, které se přes sekundární chladicí systém odvádělo do žeber chladiče. Žebra začala sálat žárem, zatímco elektřina byla použita k pohonu ventilátorů. Ventilátory prohánějí studenou saturnskou atmosféru žebry chladiče, měnily hustý chladný vzduch na řidší teplý, který stoupal ústím balonu a nafukoval jej.

Posádka, stále ležící na akceleračních lehátkách, mlčky pozorovala, jak se pruh čirého plastu nad jejich hlavami pomalu nadouvá. Sandra odečítala výšku, zatímco Dan hlásil vnější tlak.

„Šedesát tisíc pět set,“ řekla Sandra.

„Jeden bar,“ dodal Dan.

„Stále padáme…“ zašeptal Pete.

„Ale pomaleji…“ řekla Sandra. „Šedesát tisíc.“

Míjely minuty. Balon nad jejich hlavami začínal nabývat zakulacenějšího tvaru. Pocit klesání v jejich útrobách pomalu slábl a ustalo i náhodné kolísání kabiny. Rod napůl čekal, že posádka spustí

spontání jásot. Zažil to už mnohokrát od cestujících po úspěšném přistání na Měsíci nebo na Marsu, ale tohle ‚přistání' v mracích Saturnu trvalo tak dlouho a uskutečňovalo se tak pomalu, že nikdo nedokázal přesně určit, kdy k němu vlastně došlo.

Pete byl první, kdo si uvědomil, že to mají za sebou. Přestože výškoměr neustále klesal, odepnul si bezpečnostní pásy a vstal.

„Nevím, jak vy ostatní," řekl a zamířil k žebříku na dolní palubu, „ale já se jdu letos poprvé bez obav vydělat!"

3
ŽIVOT V OBLACÍCH

Výška se stabilizovala.

Rod si na obrazovce terminálu přečetl situační zprávu od Jeevese. Z úst se mu vydralo tiché povzdechnutí, které bylo kombinací úlevy a pýchy nad dobře odvedenou prací. Balon už se nafoukl dostatečně, aby zbrzdil jejich pád, a pro tuto chvíli byli v bezpečí. Konečně se mohl uvolnit, sundat si bezpečnostní pásy a uklidit akcelerační lehátko. S jistou nelibostí zaznamenal, že většina ostatních už to dávno udělala. Členové jeho posádky, kteří na svých bedrech nenesli břemeno velitelské zodpovědnosti, se procházeli po kabině, dělali si kávu nebo obdivovali scenérie za okny jako houf nějakých zatracených turistů.

Na obrazovce se objevila další zpráva, v rámečku, který označoval nikoliv urgentní ale také nikoliv přehlédnutelná oznámení.

ZMĚNA VNĚJŠÍHO TLAKU NA 1,8 ATMOSFÉRY. Číslice 1,8 zářila žlutě.

„Jak velký tlak snese trup kabiny, Seiči?“ zeptal se a teprve pak otočil hlavu. Seiči bral stejně jako Rod svou zodpovědnost smrtelně vážně a také ještě ležel na zádech na lehátku, bezpečně připoutaný a s konzolou terminálu nad sebou.

„Nominální limit je čtyři, pane,“ odpověděl. „Ale ve skutečnosti vydrží o něco víc.“

„Netoužím po tom se k tomu limitu přiblížit, ať už je nominální nebo ne,“ řekl Rod. Otočil se a zahalekal skrze rošt: „Doktore! Co kdyby Seiči zvýšil tlak uvnitř kabiny?“

„Jistě,“ odpověděl mu Dan z kuchyňky. „Stejně jsme to měli v plánu, ale počkej s tím chvíli – jdu nahoru a podívám se na to.“ Ve skoro pozemské gravitaci Saturnu začal nemotorně šplhat po žebříku, příčku po příčce, a z tuby horké kávy, kterou se zoufale pokoušel neupustit, mu slámkou vytékala na zápěstí horká hnědá tekutina. Bude to chvíli trvat, pomyslel si Rod, než si zase zvyknou na život při normální gravitaci.

„Už jsem tlak začal zvedat," řekl Seiči, když se Dan konečně dostal nahoru a zamířil k vědeckému terminálu, aby zkontroloval systém pro podporu podmínek života. Než se Dan dostal po žebříku na řídicí palubu, Seiči už přeinstaloval technický terminál do normální polohy pod holoprůzorem a začal uklízet svoje akcelerační lehátko.

„V pořádku," řekl Dan, když si přečetl tlakové hodnoty na obrazovce. Vlastně je ani číst nemusel, protože cítil změnu tlaku v uších. Na dotekové obrazovce si vyvolal konfiguraci technického terminálu a začal mačkat jednu ikonu po druhé. „Trochu to zpomalím, aby měly naše ušní bubínky čas si přivyknout."

Dole ve vzduchové propusti pomáhala Chastity Petovi do obleku pro práci v atmosféře Saturnu.

„Tyhle saturnovské obleky se oblékají mnohem snáz než vakuové," poznamenal Pete, který se třásl zimou ve spodním prádle. Mezi nohama si protáhl dlouhou chlopeň a vpředu si ji zapnul. Chastity ho pak zezadu nasoukala do přiléhavých, žlutozelených kalhot. Když se jí konečně podařilo zapnout mu je kolem pasu, štípla ho pro štěstí do zadku a pak mu pomohla do postroje kyslíkových nádrží. Byly mnohem lehčí a méně objemné než kovové láhve akvalungu, protože Pete si musel nést pouze kyslík. Inertní vodíko-heliová atmosféra Saturnu byla poměrně dobrou náhražkou za pozemský dusík, který tvoří sedmdesát osm procent vzduchu. Poslední, co si nasadil, byla přilba, která regulovala kyslíkový proud a zabraňovala malému obsahu čpavku v atmosféře Saturnu, aby se dostal tomu, kdo ji nosil, do očí a obličeje. Přilba plnila i jiné funkce. Protože bylo pod mnohonásobným oblačným příkrovem Saturnu stále tma, měla přilba vestavěnou infračervenou kameru a v holografickém průzoru násobič světla. Ke komunikaci s lodí tam bylo širokopásmové rádiové spojení, s jehož pomocí se dalo přenášet video i audio. Chastity propustila Peta skrze vzduchovou propust a pak zůstala u jejích vnitřních dveří, kde mohla na obrazovce sledovat totéž, co Pete viděl v průzoru přilby. Zvuk ztlumila, aby nerušila Sandru, která se snažila na pomocné palubě trochu vyspat, aby byla svěží a připravená na lov biologických vzorků, až na této straně Saturnu nastane den. Teď, když byli místo ve stavu beztíže v poli

přitažlivosti Saturnu, upravili si spací pytle tak, že se daly zavěsit jako hamaky. Slunce právě zapadlo a Sandra mohla spát až do jeho dalšího východu, ale den na Saturnu trvá deset a půl hodiny, takže jí zbývalo jen nějakých pět hodin.

Vnější dveře vzduchové propusti sjely před Petem se zasvištěním dolů. Zastavil se na prahu otvoru ve stěně kuželovité lodi a podíval se nahoru. Byla tma, protože viseli pod vrstvou amoniakových mraků a Slunce už zapadlo. Připadalo mu, že v mračném příkrovu zahlédl jedno nebo dvě světlejší místa. Pravděpodobně to bylo světlo některého ze Saturnových měsíců. Na to se mohl Jeevese zeptat později. Zadíval se na balon, který visel vysoko nad jeho hlavou. V infračerveném světle balon zářil teplou červení falešné barvy, kterou tvořila náplň horkého vzduchu. U jeho ústí žhnula bílá skvrna – žebrový chladič plutoniového reaktoru a elektrického generátoru, který vytvářel menší žhnoucí skvrnu o kousek níž. Reaktor s nákladem dvaceti kilogramů japonského plutonia byl pro tento malý kousek Země vznášející se v chladném vzduchu Saturnu ‚Sluncem'. Fotony ze žhnoucího povrchu nukleárního reaktoru se měnily v termofotogalvanických buňkách, které ho obklopovaly, v elektrický proud. Ty fotony, které se v proud neproměnily, byly odraženy zpátky do reaktoru a tam se znovu proměnily v teplo a tím se recyklovaly, zatímco odpadní teplo vytvořené termofotogalvanickými články odváděl sekundární chladicí okruh do žebrového chladiče, jenž vytvářel teplý vzduch pro balon. Něco z vyrobeného proudu bylo použito pro kabinu a její vytápění, ale většinu odebírala jednotka na výrobu mety, kde se měnil v palivo. Jelikož výrobní jednotka ještě nebyla spuštěna, skoro veškerá energie se měnila v teplý vzduch dmýchaný do balonu, jenž byl jejich jedinou oporou. Zbytek spotřebovaly reflektory osvětlující balon, lano i zavěšenou kabinu.

Pete vešel do otevřených dveří vzduchové propusti, připoutal se bezpečnostním lankem, podíval se nahoru a dolů a pak se vyklonil a pomalu otáčel hlavou, aby Chastity a Jeevesova všepohlcující paměť viděli, co je pod nimi. Pokud šlo o něj, viděl tam další vrstvu bílých mraků částečně osvětlených září zapadajícího Slunce a částečně reflektory z reaktorového komplexu nahoře. Vypadaly jako obyčejné

vodní mraky, ale jistý si tím nebyl. Pak v dálce zahlédl řídkou oblačnou formaci. Visela v poloviční vzdálenosti mezi amoniakovým příkrovem nahoře a oblačným příkrovem hluboko dole.

„Na co se to právě dívám, Jeevesi?“ otázal se Pete a na chvíli znehybněl. „To jsou ciry?“

„Řekl bych, že jsou to mraky kyseliny amonné,“ odpověděl Jeeves. „Podle výpočtů atmosférických fyziků se dá očekávat, že se tato složka kondenzuje do mraků ve větší výšce než voda, ale menší než výpary amoniaku. Mraky kyseliny amonné by v této oblasti měly být poměrně vzácné.“

„Ještě že tak,“ řekl Pete. „Amoniak je dost zlý sám o sobě, ale kombinace amoniaku a kyseliny amonné, to zní jako špatná zpráva pro každého, kdo si vyjde ven jen tak ve spoďárech.“

Chlad okolní atmosféry začal pomalu pronikat izolací jeho obleku a proto Pete přestal lelkovat a začal šplhat po stupních vestavěných do vnější stěny kabiny. Přitom si dával dobrý pozor, aby měl pokaždé alespoň jedno bezpečnostní lanko připnuté.

Když se dostal na úroveň výrobní jednotky a vydal se uličkou mezi motory k ní, všiml si, že výměníky jednotky visí směrem dolů. Rozložily se automaticky hned po odhození tepelného štítu. V infračerveném spektru jeho průzoru zářily temně rudě, ochlazované okolním studeným vodíkem pod tlakem skoro dvou atmosfér. S úlevou prošel malou vzduchovou propustí ve stěně jednotky – její stěny byly zahřáté teplem všeho toho zařízení, které pracovalo uvnitř. Nebude to trvat dlouho a Petův výrobní závod začne produkovat metu z atmosféry Saturnu.

Když se Pete o hodinu později vrátil, u dveří vzduchové propusti na něj čekali Rod a Chastity.

„Jak to vypadá?“ zeptal se Rod, i když se už domyslel podle zářivého úsměvu na Petově obličeji.

„Už můžeš začít plánovat, za co utratíš svůj podíl, ty miliardáři,“ odpověděl Pete. „Všechny moduly pracují bez závad a pumpují metu po litrech. Vyrobíme jí více než tunu za den. Těch sto dvacet tun, které potřebujeme, budeme mít ještě dřív než za plánovaných sto osmdesát dní.“ Obrátil se k Chastity a už už začal znovu otevírat ústa, ale ona si přitiskla prst s dlouhým nehtem ke rtům a ukázala za

sebe. „Sandra ještě spí,“ zašeptala. „Počkáme na tebe nahoře a tam nám povíš víc.“

„Hezky po pořádku,“ zašeptal Pete, otevřel dveře jedné z toalet a vlezl si dovnitř.

O něco později začali Pete, Rod, Chastity a Dan probírat na řídicí palubě svoje plány pro nejbližší dny.

„Výrobní jednotka může pracovat i v téhle výšce,“ řekl Pete, „ale produkce mety by se zvedla, kdyby byl okolní atmosférický tlak vyšší, takže by se zvedl i parciální tlak helia.“

„Sandra a já bychom se rádi podívali dolů do vodních mraků,“ řekl Dan. „Pochybuji, že najdeme nějaké zajímavé životní formy tady nahoře, kde je příliš chladno a sucho.“

„Jo, kosa je tu pořádná!“ otřásl se Pete. „To je další důvod, proč bych chtěl, aby byl tlak vyšší – vzduch bude teplejší a mně nebudou mrznout koule pokaždé, když budu chtít jít zkontrolovat výrobní jednotku.“

„Takže nastartuji sestupnou dráhu,“ řekl Rod. „Ale současně zamíříme na sever. Přistáli jsme poblíž rovníku, takže jsme mohli využít výhod Saturnovy rotace. Jenomže kolem rovníku také velkou rychlostí vanou pasátní větry a velká rychlost větru znamená časté turbulence. Prozatím jsme měli štěstí, ale čím dále se odsud dostaneme, tím budu klidnější.“

„Sestupovat bychom měli skutečně pomalu,“ ozval se Dan. „Tak pro nás bude snazší se přizpůsobit změnám tlaku. Budu také muset změnit směs. Po krátkou dobu a při nízkém tlaku je dusík celkem nezávadný, ale jelikož nás teď čeká půl roku při několika atmosférách, hrozí nám nebezpečí dusíkové narkózy. Proto raději přejdeme na směs kyslíku a helia pro hloubkové potápěče. Naštěstí je venku helia dost a s elektřinou, kterou dostáváme z reaktoru, si můžeme opatřik kyslíku, kolik potřebujeme pomocí elektrolýzy. Předprogramuji vědecký terminál, takže až překročíme tlak šesti atmosfér, sám provede přechod z héliokyslíkové směsi na hydreliox.“

„Hydreliox?“ zeptala se Chastity.

„Směs vodíku, helia a kyslíku,“ odpověděl Dan. „Používají ji hloubkoví potápěči pro nasycovací ponory, když potřebují zůstat pod vodou několik dní. Přestože je v té směsi kyslík s vodíkem, neexploduje, protože při tlaku vyšším než šest atmosfér je obsah kyslíku, který má v plicích stejný parciální tlak jako obvyklých dvacet jedna procent v pozemských podmínkách, necelá čtyři procenta. Rekord pro hydreliox je šedesát šest atmosfér po dobu čtyřiceti tří dnů. Udělala jej skupina výzkumníků v suché nádrži, tedy za podobných podmínek, ve kterých se nacházíme my. Oni to přežili bez problémů.“

„Jenomže my tu směs máme dýchat sto osmdesát dní,“ namítla Chastity. „To je víc než čtyřikrát déle.“

„Ale nejvyšší tlak, kterému se plánujeme vystavit, je deset až dvanáct atmosfér,“ připomněl jí Dan.

„Pořád je to riskantní,“ zabručela Chastity.

„Proto zaplatí každému z nás miliardu,“ připomněl jí Rod a ukončil tak rozhovor. „Měli bychom se začít střídat na směny.“

Pete se dotkl ikony na nejbližší obrazovce. „Jeeves říká, že já bych měl v tuhle chvíli spát,“ oznámil, když si přečetl harmonogram. „Myslím, že slezu dolů a připojím se k Sandře.“

„Já jsem teď pilot ve službě,“ oznámila Chastity, která vždycky věděla, jak na tom podle rozpisu je.

„V tom případě natočte ventilátory balonu do horizontální polohy a odleťte s námi na sever, slečno Blazeová,“ přikázal Rod.

„Rozkaz, pane,“ odpověděla Chastity a zamířila k pilotnímu terminálu.

Chvíli poté se čtyři obrovské elektrické ventilátory natočily ve svých rámech a rozvinuly dlouhé pružné lopatky, které se pomalu začaly zařezávat do chladného saturnského vzduchu. Brzy už hnaly gigantický balon i s posádkou v kabině hluboko pod ním k severu.

O čtyři hodiny později se z jednoho ze spacích pytlů na pomocné palubě ozvalo pištivé zaječení. Sandra rozepnula zvukovou bariéru a vystrčila hlavu ven, ve tváři vyděšený výraz. Poblíž kuchyňky uviděla Dana, který si připravoval další tubu kávy.

„Něco se stalo s mým hlasem, doktore!“ řekla. „Já pištím! Nejspíš jsem dostala laryngitidu! A to jsem si myslela, že máme od pozemských nemocí pokoj!“

„Jsi v naprostém pořádku,“ ujistil ji Dan vysokým tenorem.

„Ty pištíš taky!“ prohlásila Sandra.

„Změnil jsem dýchací směs,“ vysvětlil jí Dan. „Zvuk se v heliu pohybuje třikrát nebo čtyřikrát rychleji než ve vzduchu, takže naše hlasy mají vyšší přirozenou rezonanční frekvenci. Na to si zvykneš.“

Zvykli si všichni – i když ne hned – ale občas, zvlášť po delší době mlčení, jako třeba když se probudili, pro ně bylo zjištění, že mluví jako kačer Donald, velice nepříjemné.

Když Danovi a Sandře skončila pauza, čekala je spousta práce. Dan pozoroval holoprůzorem technického terminálu horizont a pátral po nějaké formě místního života, zatímco Sandra obsluhovala od vědeckého terminálu teleskop s vysokým rozlišením. Rod od pilotního terminálu řídil loď a natáčel kabinu podle Sandřiných příkazů, takže mohli pořizovat panoramatické záběry mraků pod sebou multispektrální kamerou.

„Přesně jak jsem čekala,“ řekla Sandra, když se koutkem oka podívala na data střádající se v Jeevesově skoro bezedné paměti. „S multispektrální kamerou můžeme rozeznat jednotlivé chemické komponenty různých druhů oblaků. Nad námi jsou amoniakové mraky s oranžovým nádechem. Bílé vodní mraky jsou pod námi a mezi nimi občasné šedé ciry z kyseliny amonné. Vidíš něco zajímavějšího, na co bych se mohla zaměřit, doktore?“

„Bojím se, že ne,“ odpověděl Dan a s povzdechem odtrhl oči od binokuláru. „Potřebovali bychom se dostat níž, do vrstvy vodních oblaků.“

„Už jsme na cestě,“ slíbil mu Rod. „Ale bude nám to trvat den nebo dva. Chcete vy dva v tom snímkování ještě pokračovat?“

Dan se podíval na Sandru a ta zavrtěla hlavou.

„Bylo by to marnění času,“ řekl Dan. „Stejně tak dobře můžeme dělat něco jiného.“

„Jako například nainstalovat kóje na spaní,“ navrhla Sandra.

„Ale nejdřív oběd,“ poznamenal Rod, přepnul balon na autopilota a zamířil k žebříku.

Když snědli oběd, který se skládal z hrachovky s krutony nakrájenými z lisovaného polotovaru a ‚pufovanými' v mikrovlnce, začali si zařizovat svůj ‚dům' a ‚domov'. Ze spodní paluby vytáhli obytné tubusy a znovu je namontovali. Když to dělali posledně, dělo se tak ve stavu beztíže. Kóje byly stejně hmotné jako nyní – skoro pětaosmdesát kilogramů každá – a přitom nic nevážily, takže je lehce dopravili na místo pouhýma rukama. Nyní, ve skoro zemské přitažlivosti Saturnu, byly tubusy nebezpečně těžké. Posádka musela použít vrátek a k tomu spoustu lidské svalové síly, než je nainstalovala na místo.

„Poslední!" zvolal Rod s úlevou, když zacvakly zámky poslední kóje.

„Konečně se zase vyspíme jako civilizované bytosti," řekla Sandra, která vyhlížela z otevřených dveří své čerstvě zařízené kóje. „Těch závěsných pytlů už mám plné zuby."

Slunce opět zapadalo a jeho světlo za okny průzorů rychle bledlo. „Hmm," řekl Rod. „Na to, abychom mohli něco dělat venku, je už tma. Takže se můžeme jít docela dobře vyspat a pustit se do práce zítra časně ráno."

„Na spaní je ještě brzy," namítl Pete. „Navíc tady noc trvá jenom pět hodin – člověk sotva usne, a už aby zase vstával. Co kdybychom si místo toho udělali mejdan a zůstali vzhůru celou noc?"

Rod se zatvářil nerozhodně.

„To by mohla být zábava!" usoudila Sandra a zahihňala se.

„Byl by to skvělý způsob, jak oslavit náš přílet – a naši miliardu dolarů," dodal Dan.

„Mohla bych připravit nějaké to *hors d'oeuvres*," navrhla Chastity. „Na těch dlouhých cestách na Mars a zpátky jsem vymyslela spoustu způsobů, jak proměnit standardní *entrées* v něco úplně jiného – a docela chutného."

„Já bych mohl zajistit hudbu," nabídl se Seiči. „Na vysoké jsem hrál na klávesy v amatérské hudební skupině."

„A já se postarám o pití," řekl Pete. „Chemsyny v mé laboratoři vyrábějí etanol ve velkém. Většinou ho používám na čištění optiky laserů – ale mám i spoustu rezervních lahví. Vylézt ven a nějaké donést je otázka několika minut."

„Tak teď to začíná vypadat jako skutečný mejdan!“ prohlásil Rod. „Pomůžu ti se saturnovským oblekem.“ Oba zamířili po žebříku dolů ke vzduchové propusti.

„Myslím, že si předtím dám sprchu,“ nadhodil Dan a vydal se za nimi. „Od tahání těch zatracených tubusů jsem celý zpocený.“

„Zajdu pro klávesy,“ řekl Seiči a zalezl hlavou napřed do své kóje.

„A já se půjdu převléknout do vhodnějších šatů,“ zajásala Sandra, stáhla se do nitra tubusu a zavřela za sebou dveře. Předtím ale ještě stačila dodat: „Mám skutečnou sukni – skvělou na polku!“

„Šaty… sukni…“ Chastity, která zůstala na řídicí palubě sama, zavrtěla hlavou. Pak si prohlédla svou kombinézu – jediné šaty, které nosila ve vesmíru. Na tuhle cestu si vzala celkem tři – ale všechny stejné. Krátce zvážila možnost obléknout si na večírek jednu ze svých nočních košil. Byly docela hezké – i když trochu tenké – ale s elastickým lemem kolem kotníků by nemohla tančit. Nakonec si o kousek stáhla zip na prsou. Když se takto připravila na mejdan, slezla po žebříku do kuchyňky a začala připravovat občerstvení.

Dolů dorazila právě v okamžiku, kdy Rod zavíral za Petem vnitřní dveře vzduchové propusti. Při pohledu na polohu Chastitina zipu pozvedl obočí – takový kus úžlabiny mezi jejími ňadry neviděl už celé týdny. Pak se obrátil k propusti a postaral se o Petův výstup.

Z toalety vyšel Dan. Podle toho, jak měl mokré vlasy, se dalo soudit, že si dal sprchu a nespokojil se jen s mokrou houbou. Chastity vdechla vůni Old Spice – chemsyn napodobil parfém velice věrně. Bylo hezké stýkat se zase jednou s ‚mužnými‘ muži na večírku, místo ‚kolegy‘ při každodenní práci. Začínala se těšit. Zatímco se v mikrovlnné troubě ohřívaly hot dogy, odskočila si na ‚dámy‘ a tam otevřela svou osobní skříňku. Měla v ní velkou část své sbírky náramků. Vytáhla je všechny a zase jednou si s nimi ozdobila obě zápěstí. V následujících několika hodinách nebude manévrovat s lodí, ale jen s muži a v tom jí náramky budou spíš pomáhat než překážet. Opravila si rtěnku, jemně se navoněla a pak vytáhla soupravu laků na nehty. Netrvalo to dlouho a krátké nehty na její ‚pracovní‘ ruce byly ozdobené stejně hezky, jako na levé. Podívala se do zrcadla a zhodnotila úroveň zipu na kombinéze.

„Není dobré vypadat příliš dychtivě,“ řekla si a povytáhla zip o několik zoubků.

Když vyšla z ‚dam‘, uviděla, jak po žebříku sestupuje Seiči. Už byl také ‚oháknutý‘ – měl na sobě pestrobarevnou havajskou košili. Těsně za ním šla Sandra v zářivě rudé sukni, červených punčochách a černých lodičkách s podrážkou z velcra.

„Teď se nedívejte,“ upozornila ostatní Sandra, když zamířila přes rošt nad jejich hlavami k žebříku. Všichni muži okázale klopili zraky, dokud se nedotkla nohou poslední příčky.

Pche, pomyslela si Chastity, když uviděla hloubku výstřihu na Sandřině blůze, *zajímalo by mě, proč si dělala starosti, aby se jí nekoukali pod sukni – všechno, co tam má, můžou skoro vidět přímo*. Ale na druhé straně ji Sandřin dekolt potěšil – alespoň nebyla jediná, kdo byl dnes večer tak trochu necuda.

Sotva Sandra pustila žebřík, Rod k ní přistoupil a galantně se uklonil. Co nejuhlazeněji se jí zeptal: „Bylo by mi mimořádným potěšením, kdybyste mne poctila prvním tancem, slečno Ruby…“ Galantní efekt byl poněkud pokažený Rodovým pištivým tenorem.

„Ale samozřejmě, plukovníku Montrose,“ odpověděla Sandra a podala mu ruku. Potom se obrátila k Seičimu. „Mohla bych požádat o polku?“ V příštím okamžiku ale slečna Ruby – svůdnice – zmizela a na jejím místě se objevila Sandra Greenová – vědkyně. „Zajímalo by mě, jak to bude znít. Bude hudba stejně pištivá jako naše hlasy?“

„To nevím,“ odpověděl Seiči, zahrál jeden akord a pak krátkou melodii. „Žádný rozdíl neslyším –“

„Žádný tam není,“ ujistil ho Dan. „Jelikož klávesy nemají nic, co by v nich rezonovalo, zvuk zůstává stejný. Naše hlasy se mění, protože zvuky vyluzujeme chvěním svých hlasivek. Hloubku našeho hlasu udává ‚rezonanční skříň‘, kterou tvoří naše hrudníky a u stejně velkých hrudníků závisí rezonanční frekvence na rychlosti zvuku.“

Seiči začal hrát polku a Rod se Sandrou se dali do tance, přičemž se snažili vyhnout žebříku uprostřed pomocné paluby stejně jako divákům, kteří se jim klidili z cesty do ‚koutů‘ šestiúhelníkové místnosti dva metry na šířku.

Když skladba skončila, Sandra jen zářila, ale Rod byl ze všeho toho uhýbání unavený. „Jakmile se vrátí Pete, usadí se čekanky ve vzduchové propusti a palubu přenecháme tanečním párům.“

„Mezitím bychom si mohli zatančit něco pomalého,“ navrhl Dan. Přistoupil k Chastity a uklonil se. „Smím prosit?“

Seiči přepnul na pomalý waltz, Dan vzal Chastity do náručí a přitom se pohledem úzkostlivě vyhýbal jejímu dekoltu.

Brzy se vrátil Pete s několika plastovými lahvemi. Zatímco zřizoval ve vzduchové propusti malý bar a Chastity připravovala v kuchyňce *hors ďoeuvres*, Rod s Danem sundali žebřík a připravili tak taneční sál. Vyžádalo si to trochu námahy, ale nakonec se jim podařilo žebřík odmontovat a odklidit jej na horní palubu. Za chvíli už všichni popíjeli různé ovocné šťávy vyspravené Petovým ‚laserovým džusem‘, k tomu pojídali jednohubky s játrovou *paté* nebo smetanovým sýrem a čili omáčkou, případně si namáčeli hot dogy do směsi pikantního kečupu a hořčice.

Po nějaké době vyplněné tancem požádal Dan Seičiho, aby mu předvedl, jak se zachází s klávesami.

„Když jsem byl malý kluk, nutila mě maminka chodit do piána,“ přiznal se. „Možná bych se mohl pokusit o nějakou hudbu, takže by sis mohl také trochu zatancovat s děvčaty.“ Klávesy měly mnoho funkcí včetně paměti, takže zanedlouho už Dan vyhrával zvučnou polku, zatímco Seiči kroužil se Sandrou po místnosti.

Po hodině už bylo jasné, že Pete si všímá spíš svého laserového džusu než čehokoliv jiného. Byl příliš opilý na tanec i na konverzaci. Dan s Rodem ho společnými silami nacpali do spacího pytle a uložili ho v zadní části vzduchové propusti.

Když pak Dan sevřel v náručí Chastity, aby si spolu zatančili valčík, alkohol otupil jeho ovládání a jeho oči samy sklouzly dolů. Chastity zachytila jeho pohled, ale místo aby jej ignorovala, usmála se a mrkla na něj. Až do této chvíle úspěšně odolával všem jejím výzvám. Možná tentokrát…

„Líbí se ti to?“ zeptala se, pak se k němu přitiskla víc a dlouhými nehty ho poškrábala na krku. „Mohl bys vidět víc –“

„Moc se mi to líbí,“ přiznal se Dan. „A mám tě rád… ale nemůžu… je mi líto.“ Chtěl se vyprostit z jejího sevření, ale ona ho nepustila.

„Tančit se mnou přece můžeš,“ řekla a položila mu hlavu na prsa. „Jsi hodný… a líbíš se mi… i když tě nemůžu mít…“

Večírek začínal ztrácet na živosti. Nikdo už netančil a všichni seděli na podlaze, dojídali, co zbylo, a klábosili. Rod a Sandra se hihňali v rohu, Dan, Seiči a Chastity seděli na lavičce ve vzduchové propusti a vzpomínali na Zemi.

O chvíli později vrátil Rod žebřík na místo, hlasitě zavolal: „Dobrou noc, všichni…“ a pak zamířil se Sandrou ke své kóji. Po zdvořilostní prodlevě odešel i Dan a nechal Chastity a Seičiho o samotě.

„Můžou ty klávesy hrát v automatickém režimu?“ zeptala se Chastity, když dojedla poslední chuťovku.

„Jistě,“ přisvědčil Seiči a natáhl se po nich.

„Tak tam dej něco pomalého, pro poslední tanec – jen ty a já…“ řekla Chastity.

V několika následujících dnech se Rod a Chastity střídali v ‚pilotování‘ balonu, který se pomocí ventilátorů pomalu sunul k severu.

„Hups!“ zvolala Chastity, když se balon náhle propadl o několik set metrů a způsobil všem lehkou žaludeční nevolnost. „Docela si oddechnu, až se dostaneme dál od těch rovníkových větrů s jejich turbulencemi.“

„Pete bude ještě raději,“ poznamenal Rod, kterému houpání kabiny také nepříjemně hýbalo žaludkem. „Riskuje život pokaždé, když slézá k té své výrobní jednotce. Jedno takové ‚hups‘ v nesprávném okamžiku a je po něm…“

Příštího dne vstoupili do bělostných mraků dole. Sandra a Dan bedlivě pozorovali hodnoty chemického analyzátoru, který monitoroval jejich okolí. Jakmile se ponořili do mraků, hodnoty se prudce změnily.

„Voda,“ řekl Dan. „Za této teploty je to led, ale skládá se většinou z vody.“

„Mírná příměs amoniaku a kyseliny amonné, ale opravdu jen mírná,“ dodala Sandra. „Když budeme mít přilby na ochranu očí a obličejů a saturnovské obleky, které ochrání naši pokožku, nebude to tak zlé. Ale stejně bychom neměli venku zůstávat dlouho.“

„Jakmile se dostaneme pod mraky, kde je vzduch suchý, bude to úplně v pořádku,“ dodal Dan. „Pokud zrovna nebude pršet.“

„Jakmile se dostaneme pod mraky, konečně uvidím saganovské formy života a možná se mi podaří nějaké i chytit,“ řekla Sandra. „Něco *skutečně* cizího.“

„I když tady v oblacích žádné živočichy neuvidíš, můžeš nějaké *chytit*,“ poznamenal Dan. „Malé… v kapičkách vody.“

„Máš pravdu!“ zvolala Sandra a vyskočila. „Pomoz mi obléknout saturnovský oblek.“

„Vyhodím rosnou síť a uvidíme, co se do ní chytí.“

„Jestli počkáš, až se ledové krystalky o něco níž promění ve skutečné kapky, půjdu s tebou,“ nabídl se Dan.

O několik hodin později stáli Dan a Sandra v otevřených dveřích vzduchové propusti a na sobě měli reflexní žlutozelené obleky. Na rukou, nohou a přilbách měli barevné, vysokoodrazové identifikační plošky. Ty Sandřiny byly samozřejmě zelené, zatímco Dan si vybral oranžovou. Oba byli připoutaní lankem k jedné straně dveřního otvoru. Opatrně vyhlíželi ven. Oblačný příkrov kolem se zdál hustý a temný. I to jediné procento průměrného pozemského slunečního svitu, které se dostávalo přes deset AU k Saturnu, bylo nyní takřka dokonale pohlceno okolní mlhou. Dan zapnul reflektory, které osvětlovaly dveřní otvor, ale už o několik metrů dále bylo vidět jen neproniknutelné bílé chuchvalce sražené páry.

Se Sandřinou pomocí rozhodil síť vyrobenou z absorbčních vláken. Asi patnáct minut ji nechali volně viset, zatímco *Sexdent* letěl pomalu vpřed, pak ji vtáhli promočenou dovnitř a nasoukali ji do velkého plastového pytle.

„Podívej!“ zvolala Sandra, když podržela spodní okraj vaku ve světle reflektoru. „Maličká medůza!“

Dan si pečlivě prohlédl drobného zmítajícího se živočicha. „Připadá mi, že se topí.“

„Topí?“ Sandra se udiveně podívala na svůj úlovek.

„Vypadá sice jako medůza,“ řekl Dan, „ale myslím, že žije spíš ve vzduchu než ve vodě.“

Později, uvnitř kabiny, vylovili Dan se Sandrou všechny větší exempláře, které se v ostrém bílém světle podobaly malým vločkám, a umístili je do oddělených nádob. Pak se pustili do rutinní práce. Dan připravoval na dolní palubě preparáty z kapiček vody, v nichž plavalo něco zajímavého, ty pak předával Mourkovi, který je odnesl do technického sektoru a tam je umísťoval do nanoprojektoru. Nahoře na řídicí palubě Sandra s Jeevesovou pomocí preparáty prohlížela na velké obrazovce vědeckého terminálu a třídila je. Jeeves skladoval podrobné detailní snímky pro pozdější analýzu, zatímco Sandra se pokoušela zjistit, jestli se některý z živočichů významněji liší od ostatních. Po několika hodinách se dohodli na přestávce.

„Už na to skoro nevidím,“ řekla Sandra. „Ať si Jeeves a Mourek trochu odpočinou. Všechno jsou to obyčejní padači – žádný vznášeč ani plavec – a navíc příliš drobní.“

„Padači?“ otázal se Seiči, který jí nahlížel přes rameno. „Nejjednodušší forma saganovského života,“ vysvětlila Sandra. „Pokud je živočich dost malý, může jej poryv větru vyzvednout do velké výšky, i když je těžší než vzduch, a pak padá velice pomalu dolů. Malí padači využívají stoupavých vzdušných proudů, aby se dostali nahoru za světlem, které jim umožní fotosyntézu. Jak ale postupně rostou a jsou stále těžší, začnou klesat a vzdušné proudy už je neunesou. Propadají se hlouběji a hlouběji do atmosféry, až se dostanou do oblasti, kde je vzduch příliš horký, a tam podlehnou pyrolýze.“

„Pyrolýze?“

„Upečou se do křupava,“ usmála se Sandra.

„To mi nepřipadá jako kdovíjak senzační způsob života,“ zavrtěl Seiči pochybovačně hlavou.

„Než začnou dospělí padači klesat, uběhne měsíc nebo dva,“ řekla Sandra. „Jestliže se jim v té době podaří zplodit novou

generaci, jejich životní cyklus se uzavře. Úspěšnější formy života se samozřejmě naučily vznášet nebo létat; ty létající mají většinou i měchýře, které je nadnášejí.“

Vymazala obrazovku. „Myslím, že teď bych si dala kávu.“ Slezla po žebříku na dolní palubu, kde zamířila do kuchyňky, zatímco Seiči se vrátil k technickému terminálu.

Když Sandra vyšla z kuchyňky s tubou horké kávy v ruce, uviděla Dana, jak stojí u dveří technické sekce. V ruce držel skleněnou zkumavku, která měla na obou koncích zátky. Zátkami procházely hadičky s tekoucí vodou.

„Zachránil jsem ji,“ prohlásil hrdě.

„Koho?“ zeptala se Sandra zmateně.

„Tu utopenou medúzu,“ odpověděl Dan. „Naštěstí ji voda ochránila před kyslíkem v atmosféře na tak dlouho, že jsem ji stačil umístit do zkumavky a napustit jí tam vodu obohacenou vnějším bezkyslíkatým vzduchem. Skoro se přitom udusila, ale už je v pořádku. Podívej se… tady, nahoře… pluje za světlem.“

Sandra se podívala na mikroskopického živočicha, který se vznášel ve skleněné zkumavce.

„Napůl balon, napůl medúza,“ řekla a prohlédla si mrňavého tvorečka pečlivěji. „Anuloidovitý měchýř naplněný vodíkem zajišťuje vztlakovou sílu a tuhost celé konstrukce, ústa, která polykají vzduch horním otvorem anuloidu a dolním ji zase vytlačují, takže ke vztlaku přidávají i reaktivní pohon, jemná chapadla svíjející se v proudu vytlačovaného vzduchu a lapající všechno, co je k snědku. Na vznášeče je strašně malá.“

„Vznášeč a plavec,“ opravil ji Dan. „Atmosféra Saturnu se skládá z devadesáti čtyř procent vodíku a pouhých šesti procent helia, takže mezi čistým vodíkem v jejím měchýři a okolním vzduchem není velký rozdíl v hustotě. Kdyby přestala polykat, okamžitě by začala klesat.“

„Než se z něj stane opravdový vznášeč, bude muset ještě hodně vyrůst,“ usoudila Sandra. „Jak bychom ho měli nazvat, Jeevesi? Je to prstencovitý živočich, který musí neustále plavat, aby se udržel naživu.“

„Latinský název prstencovitého nebo anuloidovitého plovoucího živočicha je *Annulus natare*,“ oznámil jí Jeeves.

„To se mi docela líbí,“ odpověděla Sandra vesele.

„Mottem těchto tvorečků je ‚Jíme, abychom žili‘,“ přisvědčil Dan. „Zajímalo by mě, jak velcí mohou vyrůst?“

Vědci na Zemi měli obrovskou radost z toho, že se Sandře a Danovi nejen podařilo identifikovat nový druh saturnského živočicha, ale dokonce ulovili i jeho exemplář, který se dal zmrazit a po návratu domů podrobit analýze. Později byli lehce zklamaní, když se dověděli, že Jeeves s nanoprojektorem už určili chemické složení a genetickou strukturu *Annula*. Od pozemských forem života se nijak výrazně nelišila.

„Žádné překvapení,“ poznamenal Dan, když Jeeves vynesl konečný verdikt. „Asteroidy neustále narážejí do všech planet a některý z těch nárazů mohl být dostatečně silný, aby vymrštil do vesmíru blok kamene nebo ledu s mikroskopickými sporami ukrytými v trhlinách. K infikování Saturnu stačil jediný balvan vytržený ze zemského povrchu před miliardami let. Koneckonců, už jsme přece zjistili, že se podmínky pod Saturnovými oblaky nijak zvlášť neliší od prostředí několik set metrů pod hladinou pozemských oceánů.“

„Podrobný rozbor genů by mohl určit, kdy přesně se genetické schéma saturnského života oddělilo od pozemského,“ dodala Sandra s nadějí v hlase.

„Určitě ano,“ ujistil ji Dan.

„Bojím se, že to nebude dostatečně vzrušující, aby formy života z Kongresu uvolnily peníze na další vědeckou expedici,“ vložil se do hovoru Rod.

A měl pravdu. Jakkoliv byly vědecké kruhy objevem nadšeny, veřejnost a Kongres objev brzy zařadilo do kategorie ‚další medúzy‘ – i když ti inteligentnější alespoň dodali ‚na Saturnu‘.

Úsvit následujícího dne nalezl *Sexdent* visící pod vrstvou vodních oblaků. Balon, který byl asi kilometr nad nimi, byl stále ještě v mracích.

„Probuďte se, vy ospalci!“ zavolala Chastity interkomem do všech kójí. Držela hlídku u pilotního terminálu, zatímco zbytek posádky prospal krátkou saturnskou noc. „Probuďte se a podívejte se z průzorů! Vidím dolů! A myslím tím doopravdy *dolů!*“ Seřídila reflektory na vrchlíku kabiny tak, že všechny mířily k povrchu planety. Uvnitř obytných tubusů se pomalu začali probouzet ostatní členové posádky a natáčeli průzory na koncích kójí tak, aby také viděli dolů. Mraky už pod nimi nebyly žádné, ale neviděli ani povrch. Paprsky světla z reflektorů se prostě ztrácely v temné hlubině.

„Dolů je to pěkně daleko,“ prohodil Pete přes interkom, zatímco pozoroval hlubinu z bezpečí své postele.

„A čím se člověk dostane hlouběji, tím je tam větší vedro,“ dodal Dan, který už také vyhlížel z průzoru své kóje. „Poslyš, Chass,“ zeptal se pak, „jaká je venku vlastně teplota? Teď, když jsme pod mraky, by už mělo být nad nulou.“

„Je,“ odpověděla Chastity. „Venkovní teplota je osm stupňů nad nulou. Je tam tak teplo, že bychom už ani nepotřebovali izolační obleky. Můžeme ven v kombinézách. Je to skoro jako být na Zemi – gravitace kolem jednoho g a pokojová teplota vzduchu.“

„Tak to jsi zvyklá na chladnější pokoje než já,“ ozval se ze své kóje Rod. „A navíc jsi zapomněla na vysoký tlak.“ Při jeho zmínce o okolním vysokém tlaku si všichni uvědomili, jak pisklavě mluví. To znamenalo, že už zase dýchali hydrelioxovou směs. „Jaký je vlastně venkovní tlak?“

„Skoro deset barů,“ odpověděla Chastity.

„To je hodně,“ postěžoval si Rod.

„Deset barů, to je jako sto metrů pod vodní hladinou,“ namítl Dan. „Lidé už se dostali hlouběji.“

„Ale ne po tak dlouhou dobu, jakou tady strávíme my,“ připomněl mu Rod.

„Taky za to nedostali miliardu dolarů,“ opáčila Chastity. „A teď se rychle oblékni, ať můžeš převzít službu u pilotního terminálu. Už jsem měla mít deset minut po směně.“

„Zapni autopilota a jdi do postele,“ odsekl Rod. „Dám si trochu kávy a hned jsem nahoře.“

První byla oblečená Sandra. Zatímco se ostatní pomalu trousili do kuchyňky na ranní kávu a snídani, ona se ihned hnala k vědeckému terminálu. Přitáhla si binokulár, zesílila fotonový násobič na maximum, nastavila největší možné zvětšení a začala se rozhlížet.

Po chvíli k ní po žebříku vylezl Rod, v jedné ruce tyčinku a v druhé tubu s kávou. Když prověřil nastavení, které Chastity nechala na autopilotu, přistoupil k vědeckému terminálu, aby se podíval, jak si Sandra vede.

„Vidíš něco?“ zeptal se jí a hned si uvědomil, jak hloupá to byla otázka. Kdyby Sandra něco zahlédla, oznámila by to okamžitě. Teď už by se všichni mačkali kolem holoprůzorů a snažili se to zahlédnout také.

„V téhle tmě se těžko dá něco vidět,“ odpověděla Sandra. „Na vzdálenost deseti AU zbývá ze slunečního svitu pouhá setina a když ta se přefiltruje přes tři vrstvy mraků, nezůstane už skoro žádné světlo, ve kterém bych mohla něco zahlédnout.“

„Myslím, že tvorové, kteří tam venku žijí, musejí být slepí,“ uvažoval Rod. „Jako živočichové, kteří žijí v jeskyních nebo na dně oceánu.“

„Buďto tak, nebo mají oči velké jako *Sexdent*, aby jimi posbírali dostatek světla,“ odpověděla Sandra. Po chvíli konečně zašeptala: „Myslím, že jsem něco zahlédla. Odečti polohu, Jeevesi.“ Pečlivě nastavila nitkový kříž binokuláru a pak stiskla tlačítko na rukojeti.

„Mám z toho místa radarový i sonarový odraz,“ potvrdil Jeeves. „Objekt má pozoruhodný dopplerovský posun a šířku. Blíží se naším směrem a skládá se z velkého množství menších předmětů, které se pohybují ve formaci.“

Teď, když se měl její mozek čeho chytit, Sandra konečně pochopila, co vlastně vidí. „Je to hejno hadů!“ zvolala hlasitě. Dan, který ještě odpočíval ve své kóji a snažil se v duchu sestavit svůj příští vzkaz Pamele a dětem, byl v okamžiku u průzoru, vytáhl binokulár a s Jeevesovou pomocí jej zamířil směrem, kterým se dívala Sandra, a zaostřil na dlouhý, úzký oblak.

„Taky by to mohli být úhoři,“ řekla Sandra, když se oblak přiblížil.

„Pentlicovití hadi,“ řekl Dan. „Jako pentlicovité ryby čeledi *Trachypteridae* na Zemi… plavou ve formaci jako hejno hus, až na to, že plují vertikálně místo horizontálně.“

Živočichové skutečně ze všeho nejvíc připomínali pentle, velice tenké a velice dlouhé, jakoby zploštělé. Pluli vzduchem vertikálními vlnivými pohyby. Ze všeho nejvíc připomínali fáborky vlající ve větru, ale místo aby se pasivně třepotali, aktivně se pohyby svého těla prodírali vzhůru. Po obou bocích ‚vedoucího‘ pentlicovitého hada, přesně o jednu ‚vlnu‘ pozadu, pluli dva jiní v brázdě, kterou za sebou jejich vůdce zanechával. Formace ve tvaru V, byť otočeného vertikálně, skutečně vzbuzovala dojem migrujících hus.

„Hej? Co se děje?“ stěžoval si Dan, když se kabina náhle začala otáčet, takže mu formace pentlicovitých hadů začala mizet z dohledu.

„Proplouvají kolem a nezdá se, že by se chtěli přiblížit, tak jsem řekla Rodovi, aby na ně nasměroval teleskop,“ odpověděla Sandra po lince interkomu. „Chci si ty tvory prohlédnout zblízka. Nepřipadá mi, že by měli nějaké oči nebo tlamu, a jsou příliš tencí, než aby měli větší vnitřnosti.“

Poté, co hejno odplulo, měli Sandra a Dan dost času, aby si podrobněji prohlédli zvětšený obraz *Infula natrix*, neboli ‚plovoucích hadů ve tvaru pentle‘ – zkráceně pentlovníků: takto Jeeves a Sandra pojmenovali tvory, aby se vyhnuli záměně s pozemskými živočichy.

„Ani stopa po ústech,“ přisvědčil Dan. „A vážně jsou příšerně tencí. Největší z nich jsou stovky metrů dlouzí a čtyři metry vysocí, ale jen několik centimetrů tlustí. Rozhodně se nepohybují pomocí vztlaku. Na balon je to prachšpatný poměr povrchu k objemu.“

„Čistí plavci,“ prohlásila Sandra přesvědčeně.

„Bez ústního otvoru nemohou být ‚lovci‘ v obvyklém slova smyslu,“ uvažoval Dan, upřímně zmatený.

„Možná, že *mají* ústa, ale my je nedokážeme rozeznat,“ nadhodila Sandra.

„No, pokud jde o mne, tak je *určitě* nerozeznávám,“ řekl Dan. „A bez očí stejně nemůžou být dobří lovci.“

„Kolem okrajů mají ti tvorové řady tmavších skvrn,“ uvažovala Sandra. „Zdá se, že na ‚hlavě‘ je jich víc než na zbytku těla a na ocase. Možná, že to jsou oči.“

„Mohli by mít spoustu malých oček jako hřebenatky,“ řekl Dan. „Spíš pro detekci stínů než pro skutečné vidění.“

„Hřebenatky mají oči?“ vložil se do hovoru Rod, který oba vědce poslouchal, zatímco řídil balon na sever.

„Hřebenatky mají několik tuctů maličkých bleděmodrých očiček na stopkách rozložených dokola kolem té chutné části – aby tě dobře viděly,“ odpověděl Dan. „Jakmile zahlédnou stín predátora, zaklapnou lastury a voda, kterou přitom vypudí, je reaktivní silou odnese do bezpečí.“

„Hřebenatky mají *oči?!*“ otázal se Rod znovu, tentokrát mnohem hlasitěji. „Vůbec jsem netušil, že je mají! Nemyslím, že ještě někdy nějakou sním!“

„Na druhé straně je možné, že se pentlovníci orientují pomocí sonaru,“ řekla Sandra, která Rodův srdceryvný výstup ignorovala. „A ty skvrny mohou být nějaký úplně jiný orgán.“

„Nebo je mají čistě na ozdobu,“ dodal Dan. „To je ta potíž se *skutečně* cizími formami života… člověk u nich většinou vůbec neví, na co se dívá.“

Konečně to vzdali, uskladnili snímky do Jeevesovy bezedné paměti a kopie poslali řídicímu středisku na Zemi. Pět hodin dlouhý ‚den‘ skončil, a tak se vrátili do postelí, aby si zdřímli a byli čilí na další průzkum, až zase vyjde slunce.

Příští den byl pro ně vysoce úspěšný. Jak amoniakové, tak vodní mraky se protrhly a žluté sluneční paprsky pronikly až k nim. Světlo přilákalo četné živočichy, kteří kolem proplouvali vzduchem. Naštěstí měl teleskop *Sexdentu* kompenzaci pohybu, takže mohli pracovat s vysokým stupněm zvětšení a získali tak dobře nasvětlené, kvalitní záběry hned několika druhů živých tvorů.

„Tenhle mi připadá povědomý,“ prohlásil Dan, když zaostřil teleskop na gigantického tvora osvětleného shora paprsky slunce. „Je to větší verze kruhového *Annula*, kterého jsem zachránil z kapky vody.“

„Máš pravdu,“ přisvědčila Sandra, když si prohlédla medůzovitého tvora. Základem těla byl velký balon ve tvaru anuloidu, který zajišťoval vztlak. Z vnějšího okraje tlustého prstence visela dolů válcovitě tvarovaná, pomalu pulzující tenká membrána,

která při každém stažení tvora popohnala kousek nahoru. Ve stejném rytmu pracovala menší, kuželovitá membrána, která visela z vnitřního okraje nebo možná ‚ústního otvoru' živočicha. Když se vnější membrána stáhla, vnitřní se smrštila, zakryla otvor v prstenci a pudila směrem dolů proud vzduchu, který tvora vynesl výš. Při roztažení vnější membrány se ta vnitřní otevřela a nasála dovnitř čerstvý vzduch obohacený mikroskopickými kousky potravy. Obě membrány byly pokryté dlouhými brvami, které potravu lapaly ve vzduchu procházejícím středem tvora.

„Celý ten pulzní cyklus trvá skoro minutu," řekl Dan. „To znamená, že ten tvor musí být skutečně obrovský. Z téhle vzdálenosti se to těžko odhaduje. Jeevesi?" zeptal se. „Jak je ten tvor velký?"

„Vnější průměr nadnášecího prstence je deset metrů a celkem délka od vrcholu prstence po spodní lem vnější membrány je asi pět metrů," odpověděl Jeeves.

„Tak to je stejně velký jako *Sexdent!*" zvolal Dan. „To je úžasné jak vyrostl oproti tomu drobečkovi, kterého jsme chytili do sítě. Myslel bych, že tak velký živočich bude mít větší potomky."

„Přes svou velikost je stále velice primitivní," odpověděla Sandra. „V pozemských oceánech žijí skoro stejně velké medúzy a i ony mají mikroskopické potomstvo."

„Jenomže když si uvědomíme, že se drží ve vzduchu jenom pomocí nadnášecího prstence, myslel bych, že pro ně bude existovat určitá minimální velikost nutná pro přežití. Membrána kolem prstence nemůže být nekonečně tenká. Čím menší objem obklopuje, tím je vzhledem k jeho vztlakové síle těžší. Musí existovat nějaká mezní velikost, pod kterou se ‚vznášeč' změní v ‚padače'."

„Zapomínáš, že ten tvor umí stejně dobře plavat jako se vznášet. Když jsou malí, drží se ve výšce plaváním, což je při jejich drobné velikosti vcelku snadné. Plavání v husté atmosféře pro ně musí být, jako bychom my plavali v melase – vlastně je to spíš ‚plazení', než plavání. Později, když vyrostou a plavání u nich ztrácí na účinnosti, udržuje je ve vzduchu mezi jednotlivými pulzy nadnášecí prstenec."

Krátký den už byl skoro pryč, když si Dan všiml velkého oblaku, který se začínal formovat na jinak čistém kusu oblohy.

„Vypadá to, jako by se tamhle vytvářel stoupavý termický proud,“ řekl a zaznamenal polohu mraku pomocí zařízení binokuláru, který používal.

„Kde?“ zeptal se Seiči trochu ustaraně, protože byl zrovna pilot ve službě. „Raději se ujistím, že se mu vyhneme.“ Jeeves mrak zaznačil na situačním displeji. Byl značný kus východně, daleko od plánované dráhy jejich letu na sever.

„Termický proud znamená horký vzduch, který stoupá z nižších poloh nahoru,“ řekla Sandra. „Určitě v něm budou nějací živočichové, kteří využívají jeho energie, aby se dostali blíž ke Slunci. Natoč nás teleskopem tím směrem, Seiči.“

„Je to hodně velký mrak,“ varoval ji Dan. „Pod ním bude pořádná tma.“

Ale vzhledem k tomu, že se slunce pomalu klonilo k západnímu obzoru, bylo osvětlení pro pozorování obsahu stoupavého proudu teplejšího vzduchu takřka ideální.

Dan přepnul zvětšení na svém binokuláru. „Smítka!“ oznámil. „Tisíce smítek!“

„Krucinál!“ zaklela Sandra, která se u terminálu horečnatě snažila urychlit zaostřování teleskopu. Konečně se smítka objevila na obrazovce – mnohem větší, než jak je v binokuláru viděl Dan.

„Balony!“ prohlásila, když zaostřování skončilo a obraz se konečně ustálil. „Tisíce balonů!“ Pomalu pohybovala teleskopem nahoru a dolů po stoupajícím proudu opalizujících koulí. „Velké balony, které rychle vystupují až k tomu oblaku a pak v něm mizí – a menší balónky, které se vznášejí pomaleji.“

„To dává smysl,“ poznamenal Dan. „Větší balony mají lepší poměr vztlaku k váze.“

„Jak je pojmenuješ?“ zeptal se Dan.

„Ony už jméno mají,“ odpověděla Sandra. „Patří k těm několika málo saganovským formám života, které zdokumentovaly sondy k Saturnu v kvalitě dostatečné pro klasifikaci. Tento druh se nazývá *Bulla volitare*, neboli ‚vznášeč bublinový‘. Jen tak pro jistotu – potřebovala bych si udělat detailní snímek jejich podpěrné struktury.“ Zaostřila teleskop na spodní část jednoho z velkých

balonů, který stoupal nad nimi. Dave přistoupil k ní a zadíval se na záběr na obrazovce.

„Ano, *Bulla volitare*, je to on,“ zamumlala a ukázala na obrazovku. „Velké množství dlouhých lepkavých chapadel, která visí kolem obvodu a zachycují potravu, přesně jako u pozemské medúzy.“

„Co je ta dlouhá trubkovitá věc, která jim visí mezi chapadly?“ otázal se Dan.

„Mně to připadá jako penis,“ nadhodil Rod, který přišel na horní palubu, aby od Seičiho převzal pilotní povinnosti.

„Nic takového to *není!*“ odsekla Sandra škrobeně. „Je to chobot nebo sosák – používá ho k nasávání kousků potravy, které mu ulpí na chapadlech – tohle alespoň odvodili ze série snímků, které jsme získali z poslední sondy. Teď ho můžeme pozorovat v akci a přesvědčit se na vlastní oči, jestli byl ten předpoklad správný.“

Zatímco se dívali, chobot se spirálovitě otáčel mezi chapadly a občas se zastavil, jako by měl potíže poradit si s nějakým obzvlášť velkým ‚soustem‘.

„Podívejte se!“ zvolal náhle Dan. „Jeden z menších balonů uvízl v chapadlech velkého balonu.“ Náraz velké kořisti do chapadlové sítě způsobil, že chobot ustrnul ve své pravidelné činnosti a pak prudce vystřelil přímo proti ní. V okamžiku, kdy dorazil k lapenému vnášeči, jeho balonovité tělo už splasklo.

„Vsadím se, že splaskl proto, aby se zachránil pádem,“ poznamenal Dan. „Ale ten velký ho drží pevně. Ta jeho chapadla musejí být zatraceně lepivá.“

„Skutečnost, že si vznášeč bublinový vypracoval únikovou strategii, svědčí o tom, že musí mít alespoň minimální inteligenci,“ poznamenala Sandra, která už si připravovala svůj nový hyperčlánek. Tenhle bude opravdu efektní, s tolika videosekvencemi, kolik se jí podaří odeslat s textem.

„Vypadá to, že si konečně dá jednou pořádně do chobotu,“ poznamenal Rod, fascinovaný tím, co se odehrávalo venku. „Určitě už ho nebavilo pořád jenom sbírat drobty.“

„Skutečně by mě mrzelo, kdyby se tak půvabný tvor, jako je bublinový vznášeč, předvedl jako kanibal,“ prohlásila Sandra a

okamžitě se za svůj soud zastyděla. Ti ubozí tvorové mají určitě tak malou inteligenci, že je těžko může obviňovat z pojídání zástupců vlastního druhu. Přesto se jí ulevilo, když chobot, místo aby roztrhal kořist na kusy, z ní opatrně odstranil jedno chapadlo za druhým a nechal svého menšího příbuzného uniknout.

„Prohlédneme si i některé jiné exempláře," řekla Sandra a pomocí ikon na dotekové obrazovce pomalu přeostřovala teleskop z jednoho vznášeče na druhého. Světla bylo dost, takže mohla rozdělit snímaný obraz na dva s odlišným stupněm zvětšení – na jednom bylo vidět vlnící se mrak stoupajících světlých bodů, zatímco na druhém mohli vidět jednotlivé živočichy v detailním záběru. Sandra se zaměřila na pár míhajících se skvrnek, když vtom rychle přeostřila na jiné.

„Hej!" zvolal Rod, který viděl kopii Sandřiny obrazovky na svém terminálu. „Vrať to na ty předchozí. Dělají opravdu to, co si Myslím, že dělají?"

Sandra zaváhala a v obličeji se jí objevila zrádná nachová barva. „No dobře," zamumlala. Vědecká pracovnice v ní si spílala, že se chová tak prudérně. Pečlivě zaostřila teleskop na dva blízké světlé body. Byli to dva vznášeči, kteří stoupali bok po boku a přitom se svými chapadly ‚drželi za ruce'. Chobot každého z nich byl zasunutý do změti chapadel druhého a bylo zřejmé, že je částečně zabořený i dovnitř jeho balonovitého těla.

„Říkal jsem ti, že to vypadá jako penis," prohlásil Rod vítězoslavně.

„Možná se krmí navzájem," opáčila Sandra, ale ani ona sama tomu nevěřila.

Chvíli pozorovali stoupající pár teleskopem, ale nic zajímavého se nedělo.

„Vydrží to pěkně dlouho," poznamenal Rod s obdivem v hlase.

Jeho poznámka rozčílila Sandru natolik, že okamžitě přeostřila na jiný exemplář. Těsně před tím, než slunce zapadlo do amoniakových mraků, zahlédli ještě vznášeče s mláďaty. Pod velkým tělem vznášečí ‚matky' visel hrozen malých balónků. Zdálo se, že každý z nich je přilepený k několika jejím chapadlům, hned u kořene, kde přirůstala k rovníku koule. Matčin chobot nezásoboval jen její vlastní

žaludek, ale střídavě se natahoval i k jednotlivým miminkům, která po něm dychtivě chňapala a strkala si ho do svých malých úst.

„Po evoluční stránce to docela dává smysl," přikývl spokojeně Dan. „Specializovaným vznášečem se tvor nemůže stát od malička – nepříznivý poměr váhy a objemu by mu nedovolil udržet se ve vzduchu. Proto se o mláďata zpočátku stará máma a vypustí je, až když budou dost velká, aby se udržela ve vzduchu."

Náhle matčin chobot zamířil přímo dolů, ztuhl, z jeho konce vystříkla sprška jakési tekutiny a vznášeč bleskově zmizel nahoru mimo úhel pohledu průzoru.

„Co se děje?" zeptala se Sandra. Natáhla ruku, aby se dotkla ikony a natočila teleskop za prchajícím živočichem, když tu se přes okno se zvětšeným obrazem mihl okřídlený tvor. Byl tak obrovský, že se dal zřetelně rozeznat i v druhé části obrazovky s celkovým záběrem. Sandra rychle změnila stupeň zvětšení, aby mohli sledovat interakci mezi oběma zástupci saturnské fauny, i když je teď neviděli v detailním záběru.

„Jako když jestřáb vletí mezi holuby," poznamenal Rod, když velký okřídlený stín vyrazil proti jinému balonu, tentokrát menšímu. Bublinový vznášeč se bleskurychle zploštil a začal padat, ale létající stín jeho manévr předpokládal a bez námahy jej uchvátil do své obrovské tlamy.

„Podle mě vypadá spíš jako rejnok manta než jako jestřáb," řekl Dan. „Tělo má stavěné jako samokřídlo a k tomu dlouhý bičovitý ocas – až na to, že na jeho konci má velké horizontální a vertikální ploutve – pravděpodobně mu umožňují menší úhel otočení."

„Vlní se přesně jako manta," vydechla užaslá Sandra, zatímco se okřídlený predátor vrhal na další balon. Tentokrát to byl velký exemplář a prvnímu útoku se vyhnul vystříknutím kapaliny z chobotu. Kromě toho, že jej reaktivní síla odmrštila pryč od hrozivé tlamy, vodní sprcha jeho pronásledovatele oslepila.

„Vsadím se s vámi, o co chcete, že to nevoní," poznamenal Rod. „Teď má plné oči moči."

„Balon to nejspíš může udělat jen jedenkrát," řekl Dan. Druhý okřídlený dravec se hnal po stejném balonu. Dan měl pravdu. Balon odhodil při prvním útoku všechnu svou zátěž. Nyní už mu zbýval jen

manévr ‚splasknout a padat'. To ovšem nestačilo. Dravec několikrát zamával svými mnohametrovými křídly a snesl se dolů rychleji, než jeho kořist padala. Dostihl ji bez zjevné námahy.

Dan se odvrátil od obrazovky a podíval se na Sandru, která se tvářila pochmurně. „Tak co říkáš těm ďábelským rejnokovitým zabijákům?" zeptal se.

„Že jsi pro ně právě vymyslel docela dobré jméno," opáčila jeho kolegyně. „Jeevesi? Potřebujeme nějaké příhodné latinské jméno pro okřídleného lovce ve tvaru rejnoka manty?"

„Mohl by to být například *Diabolus alavenator*," odpověděl Jeeves.

„Tak tedy *Diabolus alavenator*," přikývla Sandra. Pak se obrátila k Danovi. „Ale zkráceně mu budeme říkat křídlatec."

Po útoku začali křídlatci kroužit kolem hejna a trávit kořist, takže se Sandře konečně naskytla příležitost prohlédnout si je při pořádném zvětšení. Typický dospělý jedinec byl uprostřed asi tři metry silný, rozpětí křídel měl něco kolem dvaceti metrů a tělo měl zakončené dlouhým ocasem se čtyřmi na sebe kolmými ploutvemi pro ladnější manévrování. Zahlédli i velké oči o průměru skoro dva metry, umístěné po bocích tvora kolem zející tlamy.

„Bez takto velkých očí by těžko mohli být v typické tmě saturnských dnů dobří lovci," usoudila Sandra, zatímco spolu s Danem pořizovali snímky pro její další hyperčlánek, tentokrát na terna *Diabolus alavenator*.

„Ta jejich křídla v sobě musejí mít vztlakové dutiny, jinak by byla při takové velikosti příliš těžká," poznamenal Dan. „Ale vznášeči to rozhodně nejsou – ani částeční ne. Už jsem jednoho z nich viděl, jak těmi křídly přestal na okamžik mávat. Musejí na to spotřebovat strašnou spoustu energie."

„Zdá se, že jsou to docela výkonní lovci," řekla Sandra. „Dokud bude dost balonů, není si o ně třeba dělat starosti. Všimli jste si, že neodletěli? Oni si ten stoupavý proud balonů hlídají."

„Nejspíš si je šetří na zítřejší snídani," usoudil Rod. Náhle se mu v obličeji objevil ustaraný výraz. „Poslyšte… nehrozí nám, že by se našel nějaký exemplář křídlatce, který by byl dost velký, aby nám způsobil problémy, že ne?"

„Silně o tom pochybuji,“ řekla Sandra. „Ti dospělí jedinci, které jsme viděli, měli nejspíš optimální velikost. Kdyby ještě vyrostli, jejich křídla by se pohybovala příliš pomalu a byli by z nich ubozí lovci.“

„Dobře. Kdyby se tady totiž vyskytly nějaké větší exempláře, začal bych si dělat starosti o náš balon,“ poznamenal Rod.

O dva měsíce později dával Rod dohromady pravidelné týdenní hlášení řídicímu středisku Space s. r. n. o situaci na *Sexdentu* a v okolí.

„Všechno jde skvěle. Výrobní jednotka funguje bez závad. Naše nádrže už jsou více než z poloviny plné – do požadovaných sto dvaceti tun mety nám schází už jen asi padesát osm. Použil jsem ventilátor balonu, abych se s lodí vyhnul silným rovníkovým větrům, a nyní se nacházíme o dvacet stupňů severněji, kde už to v tomto směru není tak zlé. Pokračujeme stále na sever, hlavně proto, abychom se co nejvíce vzdálili od oblasti, kde se objevuje Velká bílá skvrna. Přestože se její další výskyt čeká až v době, kdy už budeme na cestě domů, chci si být jistý, že nás nezasáhnou žádné turbulence, pokud by se náhodou objevila dřív. Zastavíme asi dvacet čtyři stupně severně a zůstaneme pod úrovní turbulencí v atmosféře, jako je Ultrafialová skvrna, která se vyskytuje i dál od rovníku. Jinak zatím žádné plány nemáme. Ohlásím se znovu příští týden. Jsem rád, že se médiím a vědcům líbí obrázky nově objevených živočišných druhů, které vám posíláme.“

Všichni se shromáždili kolem kuchyňky a snídali kávu s ovocnou tyčinkou – v případě Seičiho, který právě skončil noční službu u řídicího pultu, se jednalo o pozdní večeři skládající se ze zeleného čaje a sladkých rýžových koláčků.

Náhle se jim podlaha zhoupla pod nohama a ozval se hluboký bzučivý zvuk. Během okamžiku byli Rod, Chastity a Seiči u žebříku a hnali se na svoje místa, zatímco se obsah jejich tub rozléval po dolní palubě.

„Hlášení, Jeevesi!“ přikázal Rod, když si prohlédl obrazovku pilotního terminálu. Nechtěl přebírat řízení od autopilota, protože zatím se zdálo, že má Jeeves všechno pod kontrolou.

„Něco narazilo do poutacího lana balonu asi pět set metrů nad kabinou,“ odpověděl Jeeves. „Podle všeho to byl pentlovník.“

„Stav lana?“ otázal se Rod, kterému představa, že by mohlo být pouto k jejich jediné podpoře ohroženo, působila značné starosti.

„Lano se zdá být v pořádku,“ odpověděl Seiči od technického terminálu. „Dvě sekundární vlákna na pětistém patnáctém metru byla vystavena namáhání přesahujícímu jejich mez pružnosti, ale vydržela.“

V tu chvíli se nad podlahovým roštem objevila hlava Sandry, šplhající k nim nahoru po žebříku. Hlasité bzučení, které začalo otřesem, pokračovalo a sláblo jen velice pozvolně.

„Pentlovník?“ zeptala se. „Víte to určitě?“

„Vlastně máš pravdu!“ zvolal Rod, kterého mrzelo, že si to neuvědomil sám. Jeeves sice nemohl být obviněn ze zanedbání služby, ale stejně bylo divné, že polointeligentní palubní počítač přešel něco tak velkého bez úhybného manévru. „Myslel jsem, že pentlovníci létají ve velkých hejnech. Copak jsi neviděl jak se blíží?“

„Můj radar i sonar zaznamenávají mnoho hejn pentlovníků každý den,“ odpověděl Jeeves. „Letová dráha hejna je za normálních okolnosti poměrně spolehlivě předpověditelná. Také v tomto případě se zdálo, že se hejno vyhne jak balonu a kabině, tak i lanu. Jsem si jist, že o jeho přítomnosti věděli, protože jsem zachytil odražené lokační pulzy jejich sonarů. Přestože se hejno přesouvalo jen v nevelké vzdálenosti od lana, byl jsem přesvědčen, že mu přizpůsobili dráhu letu stejně jako už mnohokrát předtím. Jenomže tentokrát byli napadeni hejnem křídlatých dravců, kteří se na ně vrhli z horní vrstvy mraků. Pentlovníci se v panice rozletěli na všechny strany a jeden narazil do lana.“

„Muselo toho ubožáka rozsekat na kusy,“ povzdechla si Chastity.

„Ne úplně,“ odpověděl Jeeves. „Kus tvora byl skutečně oddělen a odpadl, ale zbytek je pořád ještě zamotaný ve vláknech lana.“

„Jak to víš?“ zeptala se Chastity. Odpověď si ale hned domyslela sama. „Samozřejmě, tvůj sonar dostává z toho místa výraznější odraz.“

„Vedle sonarových odezev mám i výsledky analýzy vibrací lana, které můj předpoklad potvrzují,“ řekl Jeeves. „Frekvence vibrací, které slyšíte jako hluboké bzučení, odpovídá třem stům kilogramů hmoty spojené s lanem ve výšce pět set patnáct metrů od kabiny.“

„Tři sta kilogramový exemplář pentlovníka!“ zvolala Sandra potěšeně. „Vylezu tam a vezmu si ho!“

„Chceš šplhat půl kilometru v saturnovském obleku?“ zavolal Pete z dolní paluby. „Ty ses zbláznila. Ať se o to postará jeden z venkovních mechbotů, buď Ťapka nahoře na baloně nebo Myšák u navijáku – kterého Jeeves zrovna nejmíň potřebuje.“

„Pete má pravdu, Sandro,“ řekl Rod. „Pošli Myšáka, aby ti přinesl nějaké vzorky, které bys mohla pitvat a analyzovat.“

„Mám možná jedinou příležitost pitvat významného saturnského živočicha a nebudu to dělat prostřednictvím Myšákových neohrabaných pracek,“ odsekla Sandra, která se už hrnula k žebříku. „Pomoz mi do saturnovského obleku, doktore!“

„Sandro!“ křikl na ni Rod. „Jako velitel ti zakazuji takhle riskovat.“

„Půjdu s ní, Rode,“ ozval se Dan přes podlahový rošt a odhodil prázdnou tubu od kávy do drtiče odpadků v kuchyňce. „Seiči? Dokázal bys pro nás zajistit půl kilometru dlouhá bezpečnostní lanka pro případ, že bychom se potřebovali rychle vrátit?“

„To se dá snadno zařídit,“ odpověděl Seiči. „V prostoru pro naviják jsou náhradní cívky s vláknem určeným pro opravy nosného lana.“

Sandra s Danem se oblékli do saturnovských obleků, vzali si zásobní kyslíkové láhve do dýchacích přístrojů a Seiči jim asistoval při průchodu přes vzduchovou propust. Jakmile se vnější dveře propusti otevřely, seběhl po šikmé stěně kabiny Myšák a v každé z předních pracek svíral malou cívku. Sandra si je nedůvěřivě prohlédla.

„Vždyť to vypadá jako příze na pletení!“ prohlásila. „Nemíním svěřit svůj život něčemu takovému! Chci pořádný provaz!“

„To vlákno tě spolehlivě udrží,“ namítl Seiči. „Je dimenzované na tři metrické tuny. Vyrábí se z materiálu s největší známou pevností v tahu, z makromolekulárního hexatubulárního polykarbonu. Každá z jeho molekul je nejméně metr dlouhá, takže jeho pevnost skoro odpovídá čisté uhlíko-uhlíkové vazbě. Tvůj jediný problém bude zacházet s ním tak, aby sis nepořezala saturnovský oblek nebo sama sebe. Proto jsem pro vás nechal v mechfabu vyrobit tyhle navijáčky.“ Vzal od Myšáka cívku a rozložil ji. Celé zařízení se skládalo z anatomické rukojeti, na které byl naviják připevněn, a bubnové brzdy ovládané palcem.

„Když se budete chtít vrátit, připevněte volný konec vlákna k hoytetheru, pověste se na rukojeť navijáku a skočte. Rychlost sestupu můžete řídit stiskem palce.“

Sandra ještě jednou pochybovačně zavrtěla hlavou a pak si navijáček strčila do kapsy na prsou, kterou už měla skoro plnou sáčků na vzorky a různých nástrojů pro provádění pitvy. Danova kapsa obsahovala další sáčky na vzorky a chirurgickou soupravu z jeho lékařského kufříku včetně kostní pilky pro případ, že by je pentlovník překvapil nějakými pevnějšími složkami své vnitřní anatomie.

Sandra s Danem se připoutali bezpečnostními lanky a vyrazili ke kuželovému vrchlíku *Sexdentu*. Dvanáct hlavních vláken poutacího lana Hoytether bylo připevněno k dvanácti okům, která lemovala metrový otvor vedoucí k prostoru navijáku. Vždy mezi dvěma sousedními vlákny byly napnuty dvojice trochu tenčích sekundárních vláken, která vytvářela vzor složený z podlouhlých X. K primárním vláknům se napojovala v metrových odstupech. Celé lano vypadalo jako nějaká zvláštní ptačí klec metr v průměru a kilometr vysoká. Dan a Sandra se prosmýkli mezi dvěma hlavními vlákny která spolu s ostatními nesla osmdesát pět tun Sexdentu a výrobní jednotky včetně stále se zvětšujícího mnohatunového nákladu mety. Šlo to docela snadno, protože sekundární vlákna byla povolená. Sekundární se nazývala proto, že měla za úkol převzít zatížení v případě, že by bylo hlavní vlákno v některém úseku přerušeno. Jelikož napnutá byla v každém úseku vždy jen primární, nebo jen sekundární vlákna, nemělo lano tendenci se zužovat a Dan se Sandrou měli před sebou

pohodlnou a skoro bezpečnou cestu nahoru. Pokud by někdo z nich spadl, lehce by se zachytil sítě, která je po celé délce obklopovala kolem dokola.

Sandra se podívala nahoru a pokusila se rozeznat jejich cíl. Bylo to však příliš daleko, aby na tom lehce prohnutém sloupu z bílých linií, který se plavně pohupoval ve větru, něco zahlédla. Rukama se chytila dvou nejbližších hlavních vláken, nohu položila do úzkého V tvořeného dvěma zkříženými sekundárními vlákny a vytáhla se nahoru. Další ‚příčku žebříku' našla ve škvíře mezi jedním primárním a jedním sekundárním vláknem o půl metru výš.

„Dvě příčky jsou jeden metr, takže na půl kilometru to dělá tisíc příček," řekla, zatímco pomalu stoupala nahoru. „Teď už jenom devět set devadesát osm." Dan jí dal několik příček náskok a pak začal šplhat za ní po druhé straně lana.

Po cestě si udělali několik zastávek, při kterých Sandra konečně ocenila, že Dan trval na tom, aby si s sebou vzali vodu na pití. Saturnovské obleky byly vyrobeny tak, aby uvnitř udržely co nejvíce tělesného tepla – což za stávajících okolností nebyla zrovna přednost. Konečně se dostali ke svému cíli.

Pentlovník byl střetem s primárními vlákny lana zle pohmožděný. Jak Jeeves předpokládal, jeden jeho konec byl hladce odříznut, ale velký kus ho tu zůstal a visel dolů ze sítě vláken, takže ho dva vědci šplhající uvnitř lana mohli snadno prozkoumat.

„Jeho kůže vypadá jako povrch mořské hvězdice. Je pokrytá brvami," řekla Sandra, když po mršině přejela prsty rukou v rukavici. Předtím se ujistila, že kamera násobiče světla v její přilbě snímá všechno, na co se dívá, a přenáší to dolů do *Sexdentu*, kde se každičký záběr ukládá do Jeevesovy nesmírné paměti. Věděla že mají nedozírnou vědeckou hodnotu. „Patrně funguje stejným způsobem." Ukázala na vystupující vzor na jednom kusu kůže. „Tohle jsou zřejmě ústa." Odhrnula stranou chomáč delších brv a odhalila ústní otvor, pak vytáhla skalpel a strčila jeho střenku dovnitř – prst riskovat nechtěla, ani v rukavicích ne.

„Žádné zuby ani jazyk," poznamenala po chvíli zkoumání. „Nejsou příliš hluboká. Nemůžu najít jícen. Zvláštní…" Několik

zručných řezů skalpelem a celá ústa byla oddělena. Uložila je do sáčku a pak se podívala do otvoru, který po nich zůstal.

„Jícen jsem nemohla najít prostě proto, že tam žádný není!“ prohlásila.

„Nemá jícen?“ podivil se Dan.

„Podívej se sám,“ řekla Sandra. „Když jsem oddělila ústní dutinu, nezůstalo tu nic než vzduchové měchýře. Jejich tu celý systém s chlopněmi, které oddělují jeden od druhého. Ale nevypadá to, že by měl centrální trávicí soustavu nebo cokoliv jiného centrálního.“ Znovu se podívala na ‚ústa‘. „Vlastně to vypadá, že tahle ústa jsou ve skutečnosti spíš žaludek. Všechno, co zavadí o jeho kůži, je zachyceno a dopraveno do úst, která to stráví.“

„Ale co výkaly?“ zeptal se Dan. „Co se dostane dovnitř, musí také vyjít ven.“

„Jakmile si vycucá, co potřebuje, prostě to vyplivne a čeká na další sousto,“ odpověděla Sandra. „A pokud už jedno v ústech má, brvy mu to další přidrží, než se mu bude moci věnovat.“

„Takže celí pentlovníci jsou vlastně obrovská létající ústa,“ shrnul jejich zjištění Dan.

„Spíš létající soubor úst, která spolupracují za účelem společného prospěchu. Žádná z nich nemohou vyvinout dostatečnou vztlakovou nebo svalovou sílu, aby mohla sama honit kořist, tak se spojila a společně přežívají. Každá ústa a okolní brvy jsou teď jako jedna buňka u mnohobuněčného živočicha nebo rostliny na Zemi. Podobné je to u našich hub nebo korálů.“

„Tahle filozofie se dá nejspíš aplikovat i na celé hejno pentlovníků. Letěli tak těsně vedle sebe, že kořist, která neulpí na povrchu jednoho z nich, skončí u některého z jeho druhů.“

Šplhali po laně nahoru a dolů a prohlíželi si pozůstatky létajícího tvora ze všech stran. Přestože byl živočich jako takový mrtvý některé z jeho méně poškozených částí do jisté míry reagovaly na jejich doteky, takže se Sandra a Dan mohli dovtípit, jak asi fungovaly. Obecně vypadala každá část tvora víceméně stejně jako kterákoliv další, ale občas narazili na určitou odchylku.

„Podívej se tady,“ řekla Sandra a ukázala na jedno místo na těle pentlovníka, kde byly ústa i brvy mnohem menší než v jejich

nejbližším okolí. „Tady jsou malinká ústa krmená malou oblastí brv a tady hned vedle jsou velká ústa s velkou a velice starou oblastí brv.“

„Starou?“ otázal se Dan překvapeně. „Jak můžeš vědět, že je stará?“

„Podívej se na ty brvy, tady na ty velké těsně u úst. Některé jsou poškrábané a chybí jim špičky, jako by se střetly s něčím ostrým.“

„Nejspíš se pokusily popadnout sousto, které kousalo,“ zamumlal Dan.

„Brvy u menších úst nijak poškozené nejsou,“ pokračovala Sandra. „To znamená, že menší ústa musejí být mladší. Vsadila bych se, že je to zárodek starší oblasti. Něco jako zárodek nového korálového útesu. Ta stvoření se nezvětšují jenom tím, že rostou jejich buňky, ale rozrůstají se i zárodky nových buněk.“

„Takže jsou stále větší a větší, stejně jako korálové útesy.“

„To asi ne,“ namítla Sandra. „V hejnu jsme sice viděli větší i menší pentlovníky, ale žádné mrňavé ani opravdu gigantické. Příliš malí by nemohli dobře létat a lovit. Příliš velcí by zase měli nepříznivý poměr mezi krmícím povrchem a objemem těla. Řekla bych, že když pentlovník doroste do určité velikosti, rozdělí se ve dva.“

Pokračovali ve zkoumání velkého tvora. Sandra zjistila dloubáním střenkou skalpelu, že membrány oddělující plynové měchýře jsou smrštitelné.

„Místo aby používali svaly, kterými by pohybovali pevnými kostmi, pohybují pneumaticky kostrou složenou z plynových měchýřů,“ usoudila.

„Každopádně je to naprosto cizí koncepce,“ poznamenal Dan.

„Neřekla bych, že tak docela cizí,“ odpověděla Sandra. „Určitě tě samotného napadne lidský orgán, který funguje stejným způsobem, i když je ovládán hydraulicky a ne pneumaticky…“ Odmlčela se dost dlouho na to, aby si mohla být jista, že se doktor medicíny dovtípil, o jakém orgánu mluví – už jako muž. Jenomže pauza se protahovala a Dan měl stále zmatený výraz v obličeji. Nakonec se rozhodla poskytnout mu ještě jedno vodítko – Dan byl v určitých směrech skutečně velice naivní.

„Není to žádný *tvrdý* oříšek – chce to jen mít dost *dlouhý* čas na přemýšlení.“ Danova tvář za průzorem přilby náhle zrudla a Sandra se zahihňala.

Nějaký čas strávili průzkumem tmavých ‚skvrn‘ na povrchu těla živočicha a pokoušeli se určit, jestli mají nějakou funkci, nebo jestli je to pouhá dekorace.

„Ty černé oblasti vypadají úplně stejně, jako ty světlejší kolem,“ poznamenal Dan. „Cirkulární vzor brv obklopujících ústa. Myslím, že jsou to prostě ‚skvrny‘. Ozdoba jako třeba leopardí skvrny. Stejný materiál, jenom jiná barva.“

„Možná máš pravdu,“ řekla Sandra a přejela po černých brvách prsty v rukavici. „Ale ty černé brvy nemají jenom odlišnou barvu, ale i texturu a tvar. Vypadají spíš jako péra než jako prsty.“ Začala studovat jednu zvlášť velkou. „Jsou spojené dohromady malinkatými háčky stejně jako praporky ptačího peří, takže se vždycky překrývají.“ Pod větším kruhem ‚peří‘ byly drobnější kroužky menších pírek. Byly ještě tmavší než ty na povrchu, a proto Sandra zapnula reflektor na své přilbě. Malá ‚pírka‘ okamžitě zareagovala a natočila se ke zdroji světla. Sandra zjistila, že hledí do myriády černých oček, z nichž každé bylo obklopeno pérovými řasami uspořádanými do dutého kužele, který propouštěl jen světlo přicházející z jediného směru. Mimovolná reakce na silné světlo trvala pouze několik sekund, dokud tkáň nevyčerpala svoje poslední zbytky energie. Pak pírka opět klesla.

„Musí to být oko,“ prohlásila Sandra. „Primitivní oko. Nemá žádnou čočku, která by utvářela obraz. V podstatě funguje jako dírková komora, přičemž ty pérovité brvy mohou vytvořit ‚dírku‘ v mnoha různých směrech a zajistit tak informaci o směru. Zase tak primitivní ale není, protože je to složené oko, třeba jako u včely. Velké množství malých oček, která se dívají různými směry. Dokáže obsáhnout slušný zorný úhel.“

„Když uvážíme, jak je ten tvor celkově primitivní, na zpozorování predátora mu to docela stačí,“ přisvědčil Dan.

„Ale naše lano neviděl,“ dodala Sandra, zatímco za pomocí skalpelu oddělovala živočichovo oko.

Když nasbírali dostatek vzorků, začali z lana odstraňovat zbytky pentlovníka. Brzy se k nim připojil i Myšák, který důkladně zkontroloval jednotlivá vlákna v postiženém úseku a nahradil dvě sekundární, u nichž byla překročena mez pružnosti. Sandra s Danem mu pak naložili několik kilo odebraných vzorků pentlovníkovy tkáně, ale většinu z dvaceti kilogramů, které Sandra nasbírala, museli po půlkilometrovém ‚provazovém žebříku' snést sami. Když se konečně dostali ke vzduchové propusti – právě včas, protože Slunce už zase zapadalo do mraků – byli oba unavení a hladoví.

„Dnes připravuji večeři já," prohlásil Pete, když jim pomáhal uskladňovat vzorky do lednice. Potěžkal uzavřený sáček, obsahující velký kus masa; díky plynovým měchýřům byl velice lehký. „Co kdybych usmažil pár řízků z pentlovníka?"

„Ne! V žádném případě," zašklebila se Sandra. „Dovedu si představit ten puch – směs čpavku a metanu. Ale řízek bych si dala. Mám takový hlad, že bych snědla krávu, takže si asi dám pořádný biftek. Ale dávej mi na něj pozor, až ho budeš smažit – mám ho ráda středně udělaný – nesmí být uvnitř červený ani zvenčí černý."

„Řeknu Mourkovi, aby na to dohlédl," opáčil Pete vesele. „Budeš to mít připravené, hned jak vylezeš ze sprchy. A nezapomeň si nechat trochu místa na moučník; bude flambovaná třešňová bowle. Myslím, že se mi konečně podařilo naprogramovat chemsyny, aby vyráběly slušný koňak."

„Nic takového, Pete!" zhrozil se Dan. „Nezapomeň, že dýcháme plyn, který obsahuje kyslík i vodík. I když je teoreticky procento kyslíku příliš nízké, aby se vytvořila třaskavá směs, velice nerad bych to riskoval."

O něco později, u večeře, Rod prohlásil: „Zítra bude desátého června – naše expedice se překulí do druhé poloviny."

„Pokud jde o výrobu mety, jsme dál než v polovině," pochlubil se Pete. „Zrovna před několika dny jsme měli devadesát tun, takže nám stačí už jen pouhých třicet. Pak se můžeme vydat domů a vyzvednout si doplatek do své miliardy."

Zmínka o penězích vyvolala u Dana proud myšlenek na hony vzdálených od zážitků toho dne – kdy visel na laně a pokoušel se uhodnout, jak fungoval mrtvý cizí tvor, dokud byl ještě živý. Nyní

dokázal myslet jenom na to, že by měl napsat pravidelnou týdenní zprávu Pamele a dětem. Děti teď vedly velice aktivní život, a když se jejich výměna vzkazů omezila na jednou týdně, Pamela mu řekla, aby nepočítal, že tam pokaždé všichni budou. Jelikož byl Saturn v opozici k Zemi, dělilo je jen devět AU, což znamenalo časové zpoždění dvě a půl hodiny. Pořád to bylo příliš dlouho, než aby mohl řešit domácí problémy. Během sto padesáti minut, které uplynuly mezi otázkou a jeho odpovědí nebo návrhem, si Pamela nebo některé z dětí vymyslely další otázku. Právě teď měl velice vážný problém on a Pamela mu s jeho řešením asi nepomůže. Zítra bude desátého června a to znamenalo, že za pět dní by měl zaplatit zálohu na daň z příjmu. Mohl by si samozřejmě zase promluvit s bankou a požádat o půjčku – že Pamela nenechala na účtu dost, aby mohla daně zaplatit z něj, bylo více než jisté. Jakmile se Dan vrátil do kabiny, vlezl si do své kóje a poslal vzkazy bance a Pamele. Potom se s těžkým srdcem vrátil k ostatním, kteří už se připravovali na společnou večeři.

Pohled na Peta, jak připravuje flambované třešně, mu trochu pozvedl náladu, přestože se to nakonec muselo obejít bez zapálení brandy. Třešně byly vinou zmrazení a rozmrazení trochu rozměklé, ale výsledný efekt byl lahodný. Po večeři se celá posádka s výjimkou noční hlídky rychle odebrala do svých postelí, protože je čekaly pouhé tři a půl hodiny spánku, než jim začne nová pětiapůlhodinová směna. Technicky těch 3,5 hodiny z 10,7 hodinového saturnského dne odpovídalo osmi hodinám dne pozemského, ale všem členům posádky se tu a tam stýskalo po delším, hlubším spánku. Když Rod vyhlásil, že příští den bude něčí osobní ‚sobota', mohl ho dotyčný šťastlivec celý prospat, zatímco ostatní za něj převzali službu. Dan i Sandra za sebou dnes měli perný den a Dan Sandře navrhl, aby si vybrala svou sobotu, ale ta o tom nechtěla ani slyšet.

„Copak bych mohla spát, když vím, že všechny ty nové druhy čekají, až je rozpitvám a strčím pod nanoprojektor?" namítla. „Proč si nevybereš sobotu sám?" Dan, který byl skutečně unavený, její nabídku přijal a zamířil ke své kóji. Avšak místo aby okamžitě usnul, ulehl hlavou k průzoru obrácenému směrem vzhůru. Bude spát celý příští den, a tak si mohl dovolit ten luxus dívat se chvíli na hvězdy. Jenomže oblohu zakryly těžké amoniakové mraky, takže žádné

hvězdy nebyly vidět. Zato dírami ve vodních mracích tu a tam prosvítaly fragmenty prstence, zářivě jasného a zbarveného amoniakovými výpary do oranžova. Po několik následujících měsíců budou prstence maximálně nakloněny ke Slunci, což znamenalo, že budou každou noc zářit jako most vypínající se od obzoru k obzoru. Dan zůstal vzhůru, konejšil svou zmučenou duši tím majestátním pohledem a pozoroval, jak vychází nebo zapadá Tethys, Dione a Mimas. Teprve když se nad horizontem objevil Titan, upadl do nepokojného spánku a zase se mu zdálo, že vyhrál ve Sluneční loterii… jenomže tentokrát nedostal šek, ale oznámení o nezaplacení daní z finančního úřadu.

Petra, usazená ve své obvyklé pozici za hřebenem centrálního kýlu, pobídla Petrua, aby otevřelo obrovské tlamy po obou stranách kýlu a spolklo další sousto chladného nočního vzduchu. Gigantické tělo se po stranách vlnilo, jak prosévalo vzduch, zbavovalo ho veškeré potravy a pak jej pod tlakem vypuzovalo ven zadními trubicemi, které hnaly okřídleného tvora vzhůru proti silnému větru. Petra je pobídla znovu a Petru zareagovalo dalším mocným výdechem.

„Noci jsou teď velice krátké," pomyslela si Petra. „Musím si pospíšit, abych dostala Petrua do mraků dřív, než vyjde Zářící a zajistila tak Petrovi dobrý lov." Zvedla hlavu na dlouhém krku a rozhlédla se. Jen málo členů hejna bylo výš než ona. Několika drápky se pevně zachytila per a pak se přes okraj gigantického křídla, které tvořilo většinu těla Petrua, podívala dolů. Tam byla většina hejna. Docela se jí dařilo dostat je všechny do dobré výšky pro lov. Doufala, že nebe bude dnes v noci jasné, takže bude moci pokračovat v astronomických bádáních, ale oranžově skvrnité mraky jí pohled na hvězdy zakrývaly. To jediné, co se dalo na obloze zahlédnout byly Oblouky a Měsíce. Velký právě vycházel, takže zbytek noci bude jasněji. Přivítala Velký písní, množstvím tónů, jež vyluzovala přetlačováním vzduchu z jedné vztlakové dutiny do druhé. Tento proces byl obvykle tichý, ale pokud přiškrtila příslušné otvory stažením svalů, mohla vytvářet tóny od temného dunění hromu až po pískání propíchlého vznášeče. Petra začala zpívat píseň stoupání.

Brzy se k ní připojilo celé hejno; mávali svými dlouhými, barevnými ocasními pery v širokých obloucích nahoru a dolů ve stejném rytmu, v jakém stoupala a klesala melodie jejich písně.

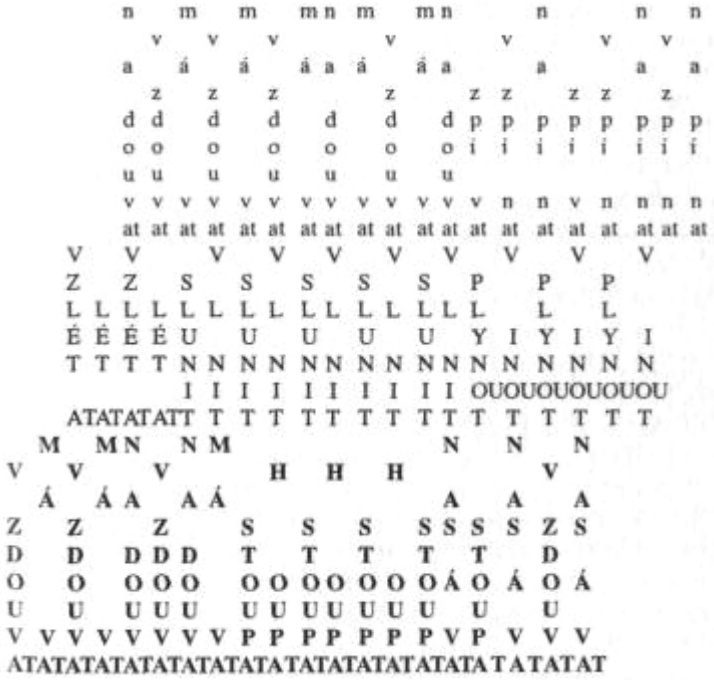
Petra si toho zprvu nevšimla. Příliš se ponořila do sborového zpěvu se zbytkem hejna. Při podobných příležitostech se cítila větší, než když byla sama; částí společenstva duchů, kteří odešli dávno předtím, než se narodila, a zůstanou tady dlouho poté, co umře. Nyní byla součástí toho všeho a vychutnávala si to. Nakonec se ale smyslový vstup z obrovského těla pod ní stal příliš intenzivním, než aby jej mohla nadále ignorovat. Vzduch, který Petru polykalo, neměl žádnou chuť! Věděla, co to znamená, a rychle přestala zpívat. Použila obrovské rozpětí Petruových křídel k tomu, aby vydala jediné hlasité zacvrkání. Po dlouhé pauze se vrátila slabá ozvěna, kterou zase zachytila Petruova křídla fungující jako velké ucho. Odezva byla neurčitá, hluboká a široká. Nemýlila se, přímo před ní bylo hejno slizounů, kteří také stoupali nocí. Jak letěli, zůstávala za nimi stopa prázdného vzduchu bez chuti. Stačilo, aby Petra stopu

sledovala, a dovede ji k půlnoční svačince. Tentokrát pro změnu nebude lovcem Petro, ale Petra. Rychle informovala ostatní z hejna a všichni se rozletěli za slizouny. Ve dne, když samci klesali dolů, mohla okřídlená, reaktivní silou poháněná těla ruusů dohonit na obloze cokoliv. Během nočního stoupání mohli ovšem slizouni letět dost rychle, takže se snadno vyhnuli tlamě jediného ruuse. Slizouni ale měli mizerný sonar. Spoléhali na své oči, na to, že predátora zahlédnou včas. V noci však bylo málo světla, a proto je mohl útočník, který se k nim přiblížil dostatečně bezhlučně, překvapit. „Všichni jste slyšeli odezvu mého zacvrkání, takže víte, kde slizouni jsou," řekla Petra a přitom nasměrovala Petruův hlas tak, aby ho slizouni nad nimi nezaslechli. Obrovská plocha křídel každého ruuse vytvářela supercitlivý sonarový detektor a ozvěna jejího jediného signálu byla dostatečně silná, takže si mohla být jistá, že všichni členové hejna, dokonce i děti, které se stále ještě držely křídel svých rodičů, už nejenom lokalizovali hejno slizounů, ale také že je pomocí svých obrovských očí proti oblakům oranžově zbarveným odrazem od Oblouku uviděli.

Petra se rozhlédla. Hakra a Conra byly nad ní. Hakra byla nejvýše a mohla už zaujmout klesací pozici. Conra může kořist podletět a zaútočit na ni zepředu, zatímco Petra a ostatní dole ji napadnou ze stran, zezadu a zespodu. Bez jakéhokoliv hluku kořist obklíčily, zatímco se zbylí členové hejna vydali opačným směrem a cestou mezi sebou vzrušeně hovořili.

Samice neměly často příležitost lovit. Navzdory tomu byly dnes v noci při organizování útoku velice efektivní, dokonce i bez vzájemného domlouvání. Když každá z nich zaujala svou pozici dost daleko od nic netušícího hejna slizounů a přitom tak, aby s nimi udržely tempo, zamávaly na sebe ocasními pery, aby potvrdily svou připravenost. Všechny čekaly, až se Hakra a Hakru přesunou do čela. Hakra dala ostatním znamení Hakruovým dlouhým ocasem a pak se jediným mocným výtryskem řítila s řevem vycházejícím z každého otvoru v nitrotělním měchýři na kořist, kterou mezitím ostatní tiše a s otevřenými tlamami obklíčily. Hejno slizounů napadené ječícími fúriemi shora se zděšeně rozletělo do všech stran. Když útok skončil, každý z ruusů měl alespoň jeden jícen plný, ti šťastnější si dokonce

nacpali obě tlamy. Zatímco stále ještě rozmělňovali maso slizounů, připojili se zpátky ke svému hejnu a pak pokračovali v dlouhém výstupu. Přitom si zpívali:

Na *Sexdentu* zaslechl Jeeves mnohatónový zvuk prostřednictvím lodního sonaru. Zjevně se ozýval z velké dálky, protože kolísal a slábl, jako by prostupoval přes četné vrstvy mračen a byl odnášen větrem. Byl to táhlý, měnící se složitý zvuk, nepodobný ničemu, co Jeeves od jejich příletu na Saturn zaznamenal. Jeho záznam uložil do své stále ještě skoro prázdné paměti a pak se vrátil k práci, kterou prováděl každé ráno: připravil pro všechny členy posádky snídani, oběd nebo večeři, podle toho, jakou směnu kdo měl, pak dohlédl na průchod Peta Stewarta vzduchovou propustí a pomohl mu s každodenní kontrolou výrobní jednotky; kromě toho musel zařídit ještě spousty jiných maličkostí.

V době, kdy Petra a zbytek hejna skončili stoupací píseň a zastavili se v obvyklé výšce, zaléval už Zářící východní obzor svým

světlem. Všichni ruusové v hejnu byli vyhládlí z vyčerpávajícho nočního výstupu, ale Petra a několik jiných ukojili alespoň částečně svůj hlad půlnoční svačinkou. Nyní, když se samci začali probouzet a postupně přebírali kontrolu nad obrovskými těly, měla Petra čas na údržbu a společenské záležitosti. Protože teď Petru letělo pomalou rychlostí v konstantní výšce, byl vítr vanoucí kolem jeho těla dostatečně mírný, aby Petra mohla opustit svůj hrad na vršku jeho kýlu a pustit se do ranní údržby Petruovy spodní strany.

Dole v dutině Petruova kýlu se probudil Petro. Zůstal uvnitř a nechal Petru, aby si ještě chvíli ponechala vládu nad jejich společným gigantickým tělem. I když Petrua neovládal, mohl očistit svou stranu. Jelikož se ho gravitace ustavičně snažila stáhnout dolů, musel se držet mnohem opatrněji než Petra. A tak, zatímco samičí hlava a krk čistila jednu stranu ruuse, samčí se postarala o totéž na straně druhé. Občas, když oba strkali věci do stejné tlamy, se mohli podívat jeden na druhého, z oka do oka. „Cítím v Petruově levém jícnu nějakou pochoutku," řekl Petro Petře prostřednictvím jejich myšlenkového spojení. „Zdá se, že jsi měla během nočního stoupání štěstí."

„Hejno slizounů," odpověděla Petra. „Šest z nás se nakrmilo, zatímco ostatní předstíraly, že odlétáme, a tak jsme slizouny oklamaly."

„Dobrá práce," pochválil ji Petro. „Až začneme klesat, zařadím nás v loveckém kuželu na okraj, aby se najedli i ostatní z hejna." Pak se oba zase vrátili ke svým povinnostem.

Petra natáhla krk a pomocí četných krčních spárů se plazila po křídle, pročesávala peří, sbírala drobnou kořist, která napadala na obří tělo a používala své velké oko k hledání drobného hmyzu zavrtaného do kůže. Každý exemplář byl opatrně vytažen, vyzkoušen klepítky, jestli není příliš tvrdý, a pak vhozen přes okraj křídla do tlamy dole. Útok na slizouny měl za následek, že mezi pery uvízly kousky jejich masa. I ty byly pečlivě odstraněny a vrženy dolů do nenasytné tlamy. Petra si přečerpala vzduch do plynových měchýřů na krku a tím ho prodloužila tak, že dosáhla až na konečky Petruových křídel; potom i na ocasní křidélka. Z dosahu jejího dlouhého a ohebného krku byly jen konce ocasních per, ale na to

tady byli ostatní členové hejna. Vždy na konci doby na čištění vytvořilo hejno pomalu poletující kruh, v němž každý opečovával ocasní pera ruuse před sebou. Na horní straně kruhu klábosily samičí hlavy o vzácné příležitosti k lovu, která se jim dnes v noci naskytla, i o tom, jak děti v hejnu rostou, zatímco dole se domlouvaly samčí hlavy o taktice zítřejšího lovu a jakou kořist si tentokrát vyberou.

Jedna samice po druhé předávaly vládu nad obrovskými těly, které řídily během dlouhého nočního výstupu do výšky vhodné pro lov. Nyní bylo rozhodování na samčích hlavách. Samice zatáhly krky do prohlubní podél horní strany kýlu, který se táhl po celé délce obřího těla, a spáry se pevně přichytily peří. Potom každá zavřela svoje jediné velké oko a usnula. Ty, které měly na křídle mládě, se ještě ujistily, že je bezpečně stulené pod jejich krkem, zatímco odrostlejší děti měly vyhrazené místo v peří na horní straně křídel svého rodiče. Při obrovské rychlosti sestupu by mláďata, která se dobře neukryla, lehce strhl proudící vítr. Některá větší mláďata se usadila poblíž náběžné hrany křídel. Proudění větru tam sice bylo mnohem prudší, ale jejich samčí hlavy mohly vykukovat a předstírat, že to ona řídí gigantické tělo, na němž se vezla. Když takto absolvovala určitý počet lovů jako pasažéři, nasbírala pozorováním rodičů dostatek zkušeností k tomu, aby se mohla připojit na vlastních křídlech, ale i pak se ještě dlouho držela v závětří rodičovských těl.

Vždycky když vládu nad některým novým tělem převzala samčí hlava, oddělila ho od čisticího kruhu a vyzkoušela si spolehlivost jeho ovládání krátkým strmým reaktivním výstupem při vysoké rychlosti. Potom ho připojila ke zbytku hejna, jehož členové se honili navzájem v hravých dravčích vzdušných soubojích. Brzy byla všechna okřídlená těla kontrolovaná samci. Conro, nejstarší člen hejna, dal povel a kroužící hejno se rychle zformovalo do loveckého kuželu. Pak začalo klesat. Zprvu ruusové padali víceméně působením gravitační síly, ale jak jejich rychlost rostla a s ní i tření o atmosféru, polykali oběma tlamami po stranách kýlu stále větší a větší množství chladného vzduchu z vysokých vrstev. Jejich křídla ztuhla, ztenčila se a začala se posouvat dozadu, jak se vnitřní tlak přesouval z jedněch plynových měchýřů do jiných. Boky jejich těl se divoce rozpulzovaly proudy vzduchu, který se hnal oběma trubicemi a svou

reaktivní energií ještě zvyšoval rychlost padajících těl. Lehké změny v síle jednotlivých reaktivních proudů, sotva znatelná natočení špiček křídel a konců ocasů, směrovala gigantická těla stále blíž a blíž k sobě, až se hejno proměnilo v jedinou obrovskou letící tlamu. Součet gravitace a reaktivní energie dodával lovcům vyšší rychlost, než jakou mohla dosáhnout jejich kořist.

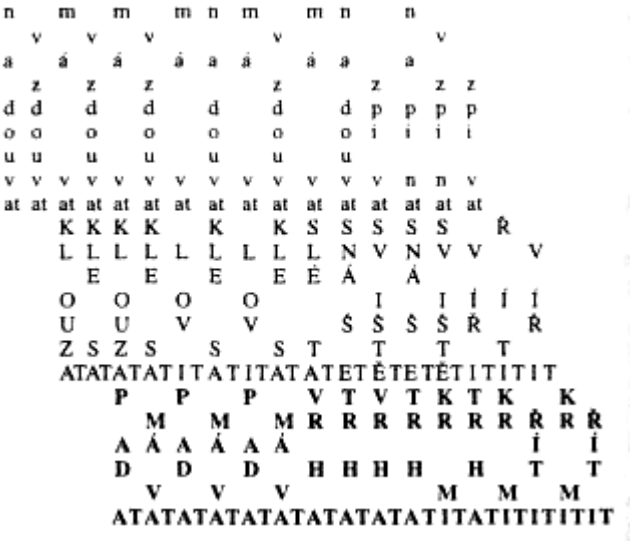
Jelikož Petru bylo jedním z těch, kdo se nakrmili už při nočním setkání se slizouny, Petro je zařadil v loveckém kuželu mezi ‚náhončí' na vnějším okraji. Jeho práce teď byla nahánět spolu s ostatními v podobném postavení kořist ke středu formace, kde se z ní stane potrava pro ty blíže ke špičce kuželu. Dlouhé klesání ruusy dovedlo do vrstev teplejšího, vlhčího vzduchu. Sluneční paprsky už nějaký čas prostupovaly mraky a vzduch měl výraznou, bohatou chuť. Nablízku nebylo nic, co by dokázalo zachytit Petrovo oko nebo sonar Petrua, ale pera v jeho tlamě, která ‚ochutnávala' vzduch předtím, než zmizel v hnacích trubicích, naháněla chutné drobečky k jícnu. Tam, kde byl vzduch takto bohatý na potravu, nemohlo být hejno slizounů daleko. Petro zvýšil intenzitu sonarových pulzů generovaných prostřednictvím Petrua a spirálovitě propátrával prostor před sebou. Z místa vpředu a trochu níž se mu vrátila slabá odezva; Petro okamžitě zúžil pátrací kužel. Brzy odraz zesílil a pak už bylo naprosto jisté, že se tím směrem nachází vydatná potrava. Lovecký kužel pozvolna měnil kurz. Reaktivní proudy tryskající z jednotlivých těl nabývaly na síle a rychlost hejna se ještě zvyšovala. Sonarový průzkum skončil stejně jako veškerá komunikace mezi jednotlivými lovci; lovecký kužel se tiše hnal vstříc kořisti.

Krátce nato ji spatřili. Netrvalo to dlouho a Petrovo velké oko dokázalo rozeznat i jednotlivé slizouny v hejnu. Z místa, kde je odhalil Petruův sonar, se zatím nijak významně nevzdálili. To nebylo obvyklé. Když hejno kořisti zaregistrovalo sonarové kmity pátrajících ruusů, zpravidla okamžitě vyrazilo co nejrychleji opačným směrem. Tihle slizouni to však neudělali. Důvod byl zřejmý – právě vzdorovali útoku malého hejna křídlatců, kteří je sehnali dohromady a teď je jednoho po druhém požírali. Ani křídlatci ani slizouni neměli tak dobrý zrak jako ruusové, a proto se k nim

mohl lovecký kužel přiblížit nepozorovaně – když jej konečně spatřili, bylo pro ně už příliš pozdě.

„Tentokrát bude mít hejno pestřejší výběr,“ pomyslel si Petro. Spolu s ostatními na vnějším okraji minul shluk křídlatců a slizounů a začal kroužit kolem, aby jim odřízl ústupovou cestu. Kořist i malí dravci už o blížícím se kuželu smrti věděli. V panice se rozprchli na všechny strany, ale už pro ně nebylo záchrany. Prudce letící střed kužele byl najednou tady a tlamy desetkrát větší, než byly jejich oběti, je začaly hltat. Těla stržená vzdušnými proudy narážela na ostré okraje per rostoucích v ústích tlam a už jako cáry krvavého masa padala do jícnů, kde byla dál zpracovávána břitvově ostrými zubopéry, rozmělněna a vysáta do sucha. Jedno ze starších mláďat mělo při lovu štěstí. Jeho rodič měl dobrou pozici v loveckém kuželu a pochytal velké množství slizounů, takže když mu do cesty přišel méně chutný křídlatec, přizpůsobil natočením ocasu svou dráhu tak, aby kořist skončila v tlamě jeho potomka. Křídlatec byl pro mládě slušné sousto, ale spolklo ho bez problémů.

Lovecký kužel pochytal při prvním průletu tolik slizounů a křídlatců, že skoro nebylo pro co se vracet. Proto nechali zbytky kořisti, aby se trochu vzpamatovaly a seskupily do snadnějšího cíle, a sami znovu zamířili dolů. Zatímco se kužel zhušťoval, začalo hejno zpívat píseň klesání.

Petro, který se na své pozici nadháněče nenajedl, se nyní v loveckém kuželu vyměnil s těmi, kteří už byli nasycení. Jak hejno klesalo, nadháněči propátrávali vzduch před sebou hlasitými pulzy a celý kužel naslouchal odezvě. Brzy zachytil odraz od něčeho dole pod ním. Ze zřetelnosti tónu a změny jeho amplitudy ruusové rozpoznali, že se jedná o hejno kulounů stoupajících v teplém vzdušném proudu. Jelikož kulouni nemají na těle žádné rychle se pohybující části, odražený zvuk neměl vyšší frekvenci, zato zněl protáhleji a kolísavěji než původní ostrý tón, což znamenalo, že se setkal s velkými oblými předměty. Jednalo se o početné hejno velkých kulounů a Petro už slyšel syčení a burácení v Petruově jícnu, jak si obr připravoval zažívací trakt na pořádné sousto.

Tento lov měl trvat déle než předchozí, a proto zvolili jinou taktiku. Přestože kulouni měli jen nepatrnou inteligenci a vůbec žádné oči, jejich sluch byl mimořádně citlivý. Jak se vznášeli v teplém proudu, nevydávali prakticky žádné zvuky a díky obrovské detekční ploše svého těla slyšeli na ještě větší vzdálenost než ruusové. Nejenže byli schopni zachytit pulzy nadháněčů dřív, než je lovecký kužel mohl odhalit, ale slyšeli i šum reaktivního pohonu jejich velkých okřídlených těl. Kulouni nedokázali létat, a proto je nebylo třeba stíhat vysokou rychlostí; mnohem účinnější bylo nenápadné přiblížení. Hejno ukončilo svůj reaktivní silou urychlovaný pád a přešlo do pomalého klouzavého letu, kdy jediný zvuk vyluzoval vzduch, který jim hladce plynul kolem křídel. I ten dokázali částečně tlumit načechráním peří na náběžných hranách. Jak sestup hejna pokračoval, vražedný lovecký kužel se pomalu rozevíral a zabíral čím dál větší prostor.

Konečně Petro zahlédl stoupající hejno kulounů také svým jediným velkým okem. Tato oblast byla plná termických proudů a skoro každý z nich obsahoval oblak koulí, nesených stoupajícím teplým vzduchem. Lovecký kužel zamířil k tomu, který měl nejblíž. Petro postupně začal rozeznávat i kořeněně chutnající chapadla, která visela z kulounova sférického měchýře. Uvnitř byla masitá část těla živočicha, shromaždovač potravy a jícen. Petro věděl, že při polykání kulouna je třeba dát si dobrý pozor, aby tato jeho těžší masitá část prošla přes dolní okraj Petruovy tlamy. Jedině tak ho mohl polknout

celého. Kdyby nebyl dost pozorný, lehce by se mu mohlo stát, že jediné, co uchvátí, bude plná tlama horkého vzduchu a několik cárů měchýře.

Lovecký kužel se pomalu snášel na sloupovitý mrak kulounů. Pak nejbližší kuloun konečně zachytil svištění křídel blížících se dravců. Vyrazil ze sebe varovný výkřik a ostatní okamžitě zahájili únikový manévr. Ti kulouni, kteří byli nahoře, odhodili veškerou zátěž tvořenou výkaly a vodou, kterou si uchovávali právě pro takovouto příležitost, a prudce vystřelili směrem vzhůru, zatímco kulouni ve spodní části hejna splaskli své plynové měchýře a začali rychle padat dolů. Několik jedinců se tak zachránilo, ale ti, kteří stáli v cestě řítícímu se kuželu smrti, neměli naději. Ruusové se už postarali, aby jejich dvojitým tlamám nic neuniklo, a gigantické balony byly postupně spolykány ještě gigantičtějšími predátory. Jakmile lovecký kužel spořádal první hejno kulounů, zamířil k dalšímu termickému proudu a další kořisti. Petro, který měl hned po prvním útoku oba jícny plné, se přesunul zpátky na okraj kuželu, zatímco Petru už trávilo potravu. Jelikož je od teplovzdušného proudu dělila ještě velká vzdálenost a ticho nebylo nutné, hejno opět začalo zpívat.

„Můj sonar zachytil silný infrazvukový signál na západě,“ oznámil Jeeves Chastity a Sandře na řídicí palubě.

Sandra odložila binokulár a podívala se na průzor vědeckého terminálu.

„Můj bože…“ zašeptala.

„Co se *děje?*“ zvolal Rod, který už se k nim hnal z dolní pomocné paluby tak rychle, jak to jen šlo. Hlavou narazil do podlahového roštu a zaklel.

„Je to hejno těch největších ptáků, jaké jsem kdy viděla,“ odpověděla Sandra. „Vypadají jako stíhačky se dvěma difuzory, ale jsou o hodně větší. Stíhačku by dokázali spolknout bez kousání. Stejně jako stíhačky nemávají křídly – myslím, že jsou na to příliš velcí. Určitě mají reaktivní pohon! A letí v kuželovité formaci. Pravděpodobně je to pro lov nejvýhodnější.“

„Pro lov?“ zeptal se Rod a popadl binokulár.

„Čtyři letí vepředu, po stranách formace, jako nadháněči, zatímco ostatní jsou seřazeni do kuželovitého tvaru.“

S úžasem pozorovali, jak se útočící kužel řítí na vzdálený stoupavý proud bublinových vznášečů.

„Kuželovitá formace ptáků utichla,“ oznámil jim Jeeves. „Neslyším ani ruchy vytvářené křídly.“

„Kradmé stíhačky!“ poznamenal Rod obdivně, zatímco binokulárem pozoroval, jak se lovci blíží ke kořisti.

„Vznášeči se v panice rozprchli,“ ohlásil Rod. „Někteří splaskli a padají dolů, zatímco jiní se snaží uniknout směrem nahoru.“

„A vsadím se, že útočící hejno je dost velké, aby je pochytalo všechny, bez ohledu na taktiku, kterou zvolí,“ poznamenala Sandra.

„Ptáci u základny kuželu se od své nominální pozice odchylují jen tak daleko, aby pochytali rozptýlené vznášeče, a pak se hned zase vracejí,“ hlásil Rod. „Ti chudáci vznášeči nemají nejmenší šanci uniknout.“

„Jak velcí jsou vlastně ti ptáci?“ zeptala se Chastity od pilotního terminálu.

„Těžko říct,“ odpověděl Rod s očima stále přilepenýma na binokuláru. „Jsou odsud tak daleko, že to nedokážu odhadnout.“

„Podle mého radaru mají rozpětí křídel čtyři kilometry," oznámil Jeeves.

„*Čtyři kilometry!*" zvolala Chastity. „Tak to jsou velcí jako Ústřední park!"

„Poměrně přesná analogie," přisvědčil Jeeves klidně.

„To nejsou ptáci," řekl Rod. „Jsou to rukové! Jako ti v ‚Námořníku Sindibádovi'."

„*Ruchchové*," opravila ho Sandra, mírně popuzená tím, že Rod stále blokoval binokulár. „Jméno těch obrovských mýtických ptáků se správně vyslovuje s dlouhým neznělým *ch* na konci. Je to jedno a půl slabičné slovo: *Rů* – jako růže a pak hrdelní *ch*, jako Čingis *Chán*. Ruchch, ne ruk – takhle to z arabštiny kdysi přeložili arogantní překladatelé."

„Ať už se to jmenuje jak chce, je to *obrovské!*" Rod opět přitiskl oči k binokuláru. „A blíží se to sem. Budeme si je moci dobře pro hlédnout, až budou prolétat kolem. Jdu pro infračervenou kameru." Vrátil binokulár Sandře a zamířil po žebříku dolů do příručního skladu.

Chastity vyťukala na dotekové obrazovce několik příkazů. Když dostala od Jeevese odpověď, na tváři se jí objevil zamračený výraz „Rode?" zavolala. „Myslím, že bys měl raději nechat kameru kamerou a jít sem."

„Co se děje?" zeptal se z dolní paluby Rod, který už otevíral dvířka skladu.

„Jeeves tvrdí, že ti ruchchové neproletí *kolem* nás, ale *přes* nás a to tak, že se náš balon bude nacházet právě uprostřed jejich formace."

Rod byl v mžiku zpátky na žebříku. Všechno předchozí vzrušení z objevu nového saturnského živočišného druhu bylo to tam. Místo něj se mu na obličeji objevil zachmuřený výraz zkušebního pilota v nesnázích. Podíval se na Chastitinu obrazovku a zasténal, když si přečetl podrobnosti Jeevesovy zprávy. Potom se obrátil k Sandře.

„Je nějaká šance, že nechají balon na pokoji, místo aby jej sežrali?" zeptal se.

„Vzhledem k nukleárnímu reaktoru se jim asi balon jeví teplejší než většina vznášečů," odpověděla Sandra. „Na druhé straně,

velikostí se jim hodně podobá. Nejspíš se nepokusí spolknout kabinu – jejich sonary by jim měly prozradit, že je to pro ně příliš tvrdé sousto – ale balon jim asi bude připadat jako hezký tlustý a šťavnatý vznášeč.“

Rod neodpověděl. Nepřirozená strnulost jeho pohledu svědčila o tom, že se jeho mozek zkušebního pilota pokouší vymyslet způsob, jak je z toho dostat. Sandra si všimla, že Chastity upadla do stejného transu. Nechala oba piloty, aby se nějak vypořádali s jejich problémem, posadila se k vědeckému terminálu a napsala Jeevesovi příkaz, aby varoval Peta dole ve výrobní jednotce a potom probudil Dana a Seičiho, kteří spali ve svých kójích. Když zase zvedla oči od obrazovky, Rod a Chastity se činili u jednoho ze dvou zbývajících terminálů. Přitáhla si binokulár a znovu se zadívala na blížící se formaci gigantických ptáků.

Kuželovitá formace teď zaplňovala celou zeleně zářící obrazovku binokuláru. Každý z ruchchů vypadal jako létající ostrov. Na takovou vzdálenost nedokázala rozpoznat, jestli mají oči ale ani u velryby nevidíte její oči, dokud nejste těsně u ní. Zato tlamy byly viditelné spolehlivě. Byly dvě vedle sebe, oválné, trochu připomínající otvory difuzorů určitých typů proudových bombardérů. Na výšku měly dobrých dvě stě metrů a na šířku možná dvakrát tolik. Zatímco se dívala, jeden z ruchchů na ‚krmící pozici‘ na vrcholu kuželu přepustil svoje místo jinému. Nasycený pták zvýšil rychlost a zaujal postavení jednoho ze čtyř ‚nadháněčů‘ před hejnem. Během celého manévru ruchch ani jednou nemávl křídly. Očividně mu sloužila jen ke vztlaku a klouzání, i když jejich konce pomáhaly při zatáčení opeřeným ‚kormidlům‘ na ocase. Zahlédla i výdechové trubice pulzující na bocích živočicha. Bylo zřejmé, že poté, co z nasátého vzduchu oddělí potravu, prudce ho vypudí příslušnými otvory v zadní části těla jako chobotnice nebo oliheň.

Sandra přikázala Jeevesovi, aby jí poslal do sluchátek slyšitelný přepis zvuků, který zachytil jeho sonar. Změna pozice ve formaci vyžadovala mezi gigantickými ptáky určitou ‚domluvu‘. Ruchchové byli zjevně společenská zvířata s inteligencí dostačující k tomu, aby mezi sebou komunikovala a naplánovala strategii lovu. Velice ráda by se s nimi setkala za jiných okolností, kdy by nebyli lovci a kořist.

„Jsou šedesát kilometrů od nás a stále se přibližují,“ oznámila Chastity.

„Jaký je čas předpokládaného střetu?“

„Patnáct minut.“

„Šedesát kilometrů za čtvrt hodiny! Ti tvorové se přece *nemůžou* pohybovat rychlostí dvě stě čtyřicet kilometrů za hodinu!“

„Jsou na lovu, řítí se na nás střemhlav, a ještě se urychlují reaktivně,“ připomenula Sandra.

„Už není čas *vymýšlet* způsob, jak se odsud dostat,“ prohlásil Rod pevně. „Zkusíme odsud prostě *uletět!*“ Dotkl se jedné ikony na své obrazovce a náhle byl jeho dech slyšet po celé řídicí palubě i v kójích. „Přetížení za třicet sekund. Připoutejte se!“

„Naprogramoval jsem nouzové přerušení výroby mety,“ ozval se Pete z nitra výrobní jednotky. „Může to být hotovo za deset sekund.“

„Kóje nejsou na přetížení uzpůsobené,“ namítl doktor a jeho hlas se ozýval tlumeně z nitra kokonu.

„Hned budu venku,“ ozval se Seiči z tubusu pod Rodovým terminálem.

„Na to už není čas, Seiči!“ opáčil Rod. „Chass! Posaď se k technickému terminálu!“

„Pevně doufám, že *víš*, co děláš!“ zavrčela Chastity, strhla z opěradla křesla bezpečnostní pásy a začala si je připínat k opasku. „S připojenou výrobní jednotkou máme osmdesát pět tun suché váhy, ale v nádržích máme jenom devadesát tun paliva. To nestačí ani na poloviční cestu k Titanu. Pak se zřítíme dolů a shoříme!“ Odmlčela se, jako by se pokoušela domyslet, co Rod plánuje. „Pokud samozřejmě nemíníš odhodit výrobní jednotku…“ Zatímco to říkala, její levá ruka už přejížděla po ikonách technického terminálu a brzy se objevily dvě nové, červené. ODPOJENÍ BALONU ODJIŠTĚNO.

ODHOZENÍ VÝROBNÍ JEDNOTKY ODJIŠTĚNO. POZOR! VE VÝROBNÍ JEDNOTCE JE STÁLE JEŠTĚ ČLOVĚK.

„Dej mi vědět, až budeš chtít oddělit balon,“ prohlásila ponuře. V tuto chvíli byla skutečně ráda, že nemá odpovědnost velitele činit rozhodnutí. „Ale ikonu odhození výrobní jednotky budeš muset stisknout sám.“

„*Hej!*“ zaječel Pete přes svou komunikační linku. Následovala dlouhá odmlka a po ní rezignovaný hlas. „Vůbec se mi to nelíbí… ale když to uděláte, pochopím to.“

„Zruš ty ikony,“ odpověděl Rod. „Balon i výrobní jednotku si vezmeme s sebou.“ Dlouze si prohlédl formaci ptáků na obrazovce. Jeeves pro něj vykreslil únikový koridor. Rod strčil ruku do výklenku pod terminálem a prsty jemně sevřel kouli joyballu.

V posledních sekundách se Rod neobtěžoval se slovními příkazy. Zvedl joyball a motory se s řevem probudily k životu. Jelikož měli spoustu paliva, ale velice málo času, spustil motory na maximální tah. Za normálních okolností by to znamenalo přetížení větší než deset g, ale jelikož museli táhnout balon a mrtvou hmotu výrobní jednotky, *Sexdent* se sotva vlekl. Rod věděl, že Jeevesův únikový koridor využít nemůže, protože ten vedl skoro přímo nahoru. Jakmile by nabrali výšku a lano by se kolem nich začalo prověšovat, žár sálající z trysek by je přepálil a připravil by je tak o balon. Proto musel improvizovat a zvolit šikmou dráhu, která by je držela v dostatečné vzdálenosti od houževnatého, ale poměrně lehce tavitelného polymeru, na němž v tuto chvíli závisely jejich životy. Náhle kabinou zacloumal náraz, jak se loď dostala nad balon a lano se znovu napjalo. Chastity se připravila na jemné řízení navijáku, aby mohli balon ‚popouštět‘ a zároveň ho za sebou táhnout silou, která by nepřekročila mez pevnosti lana. Následovalo jedno škubnutí za druhým a hlavní vlákna se na několika místech přetrhla – jejich zatížení okamžitě převzala čtyři sekundární vlákna, dvě na každé straně, která přemostila přetržené místo a učinila příslušný úsek ještě pevnějším, než byl předtím. Postupně se tak eliminovaly všechny slabší úseky a cukání ustalo.

„Zbývá dvacet tun paliva,“ oznámila Chastity, když takto letěli několik minut.

„Mám v úmyslu vyčerpat ho do poslední kapky,“ odpověděl Rod. „Jestli se z toho dostaneme, můžeme si později vyrobit nové.“ Podíval se na zákres, který pro něj pořídil Jeeves. Loď i balon se pomalu pohybovaly k okraji ‚válce smrti‘, který z oblohy vykrajovaly gigantické tlamy letícího kužele ruchchů. Zprvu se rychlost kabiny – a balonu, který za sebou táhla – postupně

zvyšovala při konstantím zrychlení. Nyní se zjevně ustálila. Navzdory neustávajícímu tahu dvanácti řvoucích motorů už rychlost nestoupala. Úměrně se zrychlením totiž rostl i odpor vlečeného balonu, který se projevoval jako protitah na laně a vytvářel tak ekvivalent mezní rychlosti v husté atmosféře. Rod nemohl dělat nic jiného než s obavami pozorovat, jak se dva světelné body označující kabinu a balon plazí hlemýždím tempem k hraniční přímce ‚válce smrti', zatímco se k nim nevyhnutelně blíží formace ruchchů a požírá všechno, co jí přijde do cesty.

Sandra u vědeckého terminálu zaměstnávala všechna Jeevesova čidla, shromažďovala každičký kousek informací o gigantických ptácích, který mohla získat, a kopie nasbíraných dat okamžitě odesílala na Zemi. Čelní bod na Rodově obrazovce, jenž označoval pozici jejich kabiny, se rozsvítil žlutě, pak zeleně a konečně opustil šedě vykreslené hranice nebezpečné zóny. Balon, který se vlekl kilometr za ním, byl stále ještě červený. Nejbližší nadháněč byl pořád ještě asi deset kilometrů daleko a zbytek hejna letěl ještě asi pět kilometrů za ním. Jeho dráha je měla minout asi o tři kilometry. Sandra si připravila kameru, aby pořídila snímky ruchchů prolétajících pod nimi.

„Zelená!" zvolal Rod ulehčeně. „Balon je venku z válce! Dokázali jsme to!"

„Na poslední chvíli," poznamenala Chastity. „Zbyly nám už jenom tři tuny paliva."

To, co Petro viděl před sebou, ho upřímně udivilo. Byl to maličký a nesmírně hustý předmět planoucí jako Zářící. Rychle stoupal nahoru a táhl za sebou podivně tvarovaného kulouna, který se pohyboval mnohem rychleji než jakýkoliv jiný kuloun, kterého Petro kdy viděl. Co bylo nejpodivněji, kuloun byl pod ním, ale místo aby začal v úhybném manévru padat, rozletěl se směrem nahoru. Petro před sebe vysílal silný lovecký pokřik, a přestože byli koulouni hodně hloupí, i oni věděli, že se na ně dravci řítí shora, a snažili se uniknout opačným směrem, místo aby jim létali přímo do tlamy. Kdyby se kuloun jednoduše zploštil a začal padat jako všichni jeho předchůdci, Petro by ho ignoroval, protože už byl nasycený a mohl si dovolit

přenechat potravu jiným. Ale jelikož unikal z dosahu loveckého kuželu, stal se automaticky kořistí pro něj. Zesílil vypuzování vzduchu, švihl ocasem a jal se pronásledovat prchající sousto.

„Rode…“ ozvala se Sandra od vědeckého terminálu. Rod právě vypínal motory a nechával loď klesnout pod úroveň balonu, který svou vztlakovou silou zabrzdí jejich pád. Sandřin hlas zněl velice ustaraně. „Ten ruchch na okraji hejna se od něj oddělil a žene se na nás.“

„Má pravdu, Rode!“ zvolala Chastity s očima upřenýma na obrazovku, kde se dráha gigantického ptáka náhle odchýlila a blížila se k jejich. „Jde po našem balonu.“ Rod okamžitě zapnul motory a lano, které je poutalo k balonu, se právě zase napnulo, když k němu dorazil ruchch.

Sandra zaječela:

„On polkl náš balon – celý!“

4
POHLCENI TLAMOU

„Připravte se na náraz!“

Jeevesův hlas zaburácel lodí. Na všech obrazovkách se objevil červený varovný nápis. Rázová vlna vytvořená prudce se ženoucím ruchchem se rychle přenesla po laně, divoce zacloumala přídí *Sexdentu* a otřásla celou kabinou. Rodovo sedadlo povolilo, proletělo vzduchem a narazilo do žebříku.

Tažena neúprosnou gravitací Saturnu začala kabina padat… otáčet se… převracet… vymkla se veškeré kontrole. Chastity, které bezpečnostní pásy vyrazily dech, se šklebila a bolestivě si třela boky. Doufala, že nemá zlomená žebra. Podle všech těch kotrmelců a ticha, které zavládlo po burácení motorů, se dovtípila, že Rod už loď neřídí – a krátkým ohlédnutím přes rameno se o tom přesvědčila. Velitel lodi byl pořád připoutaný ke svému sedadlu, které teď ovšem leželo na zemi. Zoufale se pokoušel vyprostit z bezpečnostních pásů, a jak se kabina převracela, narážel přitom do všeho kolem.

„Rode!“ zaječela Chastity od technického terminálu. „Mám zapnout motory?“

„Ne!“ odpověděl Rod, který se konečně osvobodil a srazil utržené sedadlo průlezem na dolní palubu. „Nepouštěj z ruky řízení navijáku. Abychom se dostali z téhle kaše, budeme potřebovat rakety i lano. Paliva máme dost, abychom zbrzdili pád akorát tak na několik minut.“

S vypětím všech sil se doplazil zpátky k pilotnímu terminálu Jednou rukou se držel ulomené vzpěry sedadla a druhou sevřel kouli joyballu. Několika zážehy korekčních trysek zastavil otáčení a převracení kabiny. Na okamžik bojoval s pokušením použít hlavní motory k zbrzdění jejich pádu, ale pak si to rozmyslel. Teď, když se obraz na holoprůzorech ustálil, viděl gigantické tělo ruchcha které se rychle zvětšovalo pod nimi. Zdálo se, že při svém pádu proletí kolem jeho dlouhého ocasu. Pak zahlédl lano, které bylo stále pevně spojeno s jejich přídí a dál mizelo strmým obloukem v temnotě nad

nimi. Když přejel pohledem po jeho délce, zjistil, že druhý konec končí o půl kilometru dál v levé tlamě ruchcha.

Rod věděl, že až se lano napne, znovu to s nimi pořádně škubne. Tentokrát se lano pravděpodobně přetrhne a už je nic nezachrání před pádem do sálajícího pekla nižších vrstev Saturnu. V nádržích měli poslední zbytky paliva, takže se dala udělat jen jediná věc.

„Pokud to dokázal Sindibád, my to dokážeme tady!“ zvolal hlasitě.

„Co?“ zeptala se Sandra od vědeckého terminálu. Hrdlo měla stažené strachem.

„Svezeme se na rokovi.“

„Na *ruchchovi*,“ zaúpěla Sandra. „S *u*.“

„Ruchch nebo rok. To je jedno. Hlavní je, že na rozdíl od nás může létat.“ Otočil se k Chastity. „Chass! Brzy budeme bez paliva. Nejprve nech lano odvíjet a pak zapni elektromagnetické brzdy a zastav nás.“

Chastity zasunula pravou ruku do výklenku pod terminálem a prsty s nakrátko ostříhanými nehty jemně sevřela kouli joyballu. Dlouhé namalované nehty její levice se rychle míhaly po dotekové obrazovce, kde už se začínaly objevovat potřebné údaje. Prozatím bylo odvinuto jenom dvanáct set metrů lana, takže ho na navijáku zbyla ještě spousta. Zastavit je až při rozumném přetížení nebude žádný problém. Pohledem na ukazatele paliva zjistila, že jim zbylo jen dva tisíce kilogramů mety. Zamračila se. To bylo jako nic. Rod měl pravdu. Jejich jedinou nadějí bylo lano. Doufala jenom, že si obrovský pták s tou zátěží poradí.

Ve svém pádu už se dostali pod úroveň ruchcha. Hoytether se teď táhl přes zadní část jeho černě opeřeného těla. Tah na laně stoupal a Chastity začala odvíjet. Pak zapnula elektromagnetické brzdy a přetížení ji vtisklo do křesla.

„Přibrzdi víc!“ křikl na ni Rod.

„Chtěla jsem nechat lano ještě trochu odmotat a zavěsit nás pod ptáka,“ odpověděla Chastity.

„Tam bychom byli snadný cíl pro další z těch létajících kosatek,“ namítl Rod. „Zabrzdi a pomocí navijáku nás přitáhni k němu a pak

před něj. Já nás potom pomocí motorů dopravím na bezpečné místo na jeho zádech. Tam na nás alespoň nezaútočí ostatní.“

„Přesně tohle dělají tučňáci, když je napadne hejno kosatek,“ přisvědčila Sandra. „Jenom doufám, že nás ten ubohý ruchch unese – navzdory jeho velikosti je jeho tělo jenom jeden velký balon.“

„Pokud bude mít potíže nás unést, když přistaneme na jeho zádech, moc by si nepolepšil, kdybychom mu viseli z tlamy,“ odpověděl Rod. „Bylo by to pro něj, jako by měl za sebou zaseklý pstruh tahat rybáře.“

Chastity přitáhla brzdy a přetížení znovu vzrostlo. Jejich kabina visela pod letícím obrem jako houpačka.

„Vážně je to obrovská obluda,“ ozval se Dan z nitra své kóje. Z průzoru měl výhled na zadní část ptáka, zatímco jeho dlouhý, pestře zbarvený ocas se táhl někam do dálky. „Pozoroval jsem ho po celou dobu útoku a viděl jsem, jak spolkl náš balon, jako když Keksík ze *Sezamové ulice* zhltne sušenku.“

Sandra se podívala holoprůzorem vědeckého terminálu vzhůru. Jejich kabina visela na laně přímo pod ptákovým břichem a v průzoru viděla jeho světle oranžovobílé peří. „Dobré krycí zbarvení pro vrstvy mraků nad ním,“ zamumlala v obdivu nad účinností lovcovy kamufláže. Rychle se přesvědčila, že terminál dál snímkuje ptáka a odesílá záběry na Zemi. Takto se informace, které shromáždila, neztratí, ani kdyby se z toho oni nedostali.

„Během deseti sekund se ocitneme v nejzazším bodě zhoupnutí,“ varovala ostatní Chastity.

„Seiči,“ zavolal Rod. „Rychle vylez ven. Možná tě budeme potřebovat.“

Seiči vylezl ze svého obytného tubusu a vystřídal Sandru u vědeckého terminálu, zatímco ona se uklidila do kóje, aby nepřekážela. Seiči přepnul vědecký terminál na kopii technického, který teď ovládala Chastity. Přenechal jí řízení navijáku a sám provedl rychlou prověrku systémů lodi.

Kabina dokončila dlouhé zhoupnutí a ocitla se před ptákem. Jelikož byla většina lana omotaná kolem jeho těla, byli jen půl kilometru od jeho kýlu, který trčel mezi dvěma zejícími otvory gigantických tlam. V jejich nitru zahlédli dlouhá péra.

„Vypadá to jako nitro tlamy některé z kosticových velryb,“ poznamenala Sandra ze své kóje.

„Funkce je zřejmě stejná,“ odpověděl jí Dan z vedlejšího tubusu. „Tyhle vzdušné velryby obývají na Saturnu stejnou niku jako naše velryby na Zemi. Aby přežily, potřebují velice podobné vybavení.“

„Zkostnatělé peří místo zpeřených kostic,“ zamumlala si Sandra pro sebe.

V nejvyšším bodě zhoupnutí se kabina ocitla na úrovni hlavy letícího tvora.

„Mají dvě oči,“ řekla Sandra, když si ptáka konečně mohla prohlédnout zepředu. „Jedno na vrcholu kýlu a druhé pod ním. Nejspíš mají binokulární vidění ve svislém směru.“

„Obludné oči,“ vydechl doktor užasle. „Mají průměr nejmíň deset metrů. Jsou velké jako menší dům.“

„Ale v porovnání s tělem toho tvora jsou maličké,“ namítla Sandra. „Také jako u pozemských velryb.“

„Možná jsou malé v porovnání s velikostí jejich těla,“ řekl Dan, „ale v absolutním smyslu jsou pořád obrovské. Při této ploše musí mít skvělé noční vidění a úžasný rozsah ve dne. Vůbec by mě nepřekvapilo, kdyby se při lovu orientovali zrakem.“

„Mohli byste vy dva *zmlknout*, abych mohl *přemýšlet!*“ zaječel Rod a pak pokračoval tichým mumláním, kterým si od Chastity vysloužil tlumené zahihňání: „Vypadá to s námi velice bledě, smrt nám pořád ještě funí na záda a jediné, co ti dva dokážou říct, je: ‚Jak to, že máš tak veliké oči, ty náš činaný ptáčínku…?‘“

V horním bodě zhoupnutí se kabina znovu ocitla ve stavu beztíže. Rod zapnul hlavní motory a přenesl je přes ptákovu ‚hlavu‘; lano táhli za sebou. S posledním zbytkem paliva je zastavil nad středem ruchchova hřbetu. Korekčními tryskami vyrovnal silné horizontální proudění. Nyní byli k ruchchovu tělu tak blízko, že v průzorech viděli jen jeho malou část.

„Je to jako letět nad lesem,“ postěžoval si Rod, který hledal nějake vhodné místo k přistání.

„Nad lesem obrovských černých per,“ dodala Chastity užaslým hlasem.

„Opravdu gigantický les,“ přisvědčil Seiči. „Některá péra jsou skoro sto metrů dlouhá.“

Rod bedlivě pozoroval obrazovku terminálu, na níž měl obraz snímaný kamerou umístěnou na přídi kabiny, a klesal se *Sexdentem* tak dlouho, až se peří pod ním začalo kroutit žárem.

„Nemá smysl propalovat si díru do polštáře, na který dopadneme,“ zamumlal a vypnul motory. Místo očekávaného ticha však uslyšeli hluboké dunění, které vystřídalo burácení trysek. Byl to mnohohlasný řev, který se ozval, když Sexdent ztěžka dopadl dolů…

Bylo to jako nouzové přistání na ostrově pokrytém černými palmami. Těžká kabina si proklestila cestu baldachýnem per a zastavila se spodkem vzpříčená mezi skoro průhlednými brky.

„Podívejte se na ty kmeny,“ řekla Chastity, když se *Sexdent* trochu usadil. „Většina z nich má víc než metrový průměr.“

Hluboký řev pokračoval a po dobu jejich průletu peřím ještě zesílil. Začal tóny tak hlubokými, že je spíš cítili než slyšeli. Postupně nabýval na intenzitě, jak se k nim postupně přidaly vyšší tóny, jako by někdo vytáhl všechny rejstříky gigantických varhan a současně zmáčkl všechny klávesy od hlubokých basových tónů až po nejtenší píšťaly. Zatímco řev stále pokračoval, povrch pod kabinou se začal divoce vlnit a otřásat.

„To ubohé zvíře má bolest!“ vykřikla Sandra ze své kóje. „Určitě jste ho popálili raketovými motory!“

„Motory jsem vypnul dřív, než jsme se ho dotkli,“ opáčil Rod. „Musí to být něčím jiným.“

„Reaktor!“ zvolal Seiči. „Pořád je ještě v provozu! Chladiče mu žhnou přímo v tlamě! Doufám, že se ještě dá ovládat…“ Seiči si na obrazovce rychle vyvolal potřebné ikony a vypnul reaktor. Světla v kabině zablikala, ale svítila dál.

Řev obrovského zvířete postupně slábl, až utichl úplně.

„Přešli jsme na záložní zdroj,“ oznámil Seiči.

„Jak dlouho nám vydrží?“ otázal se Dan ze svého obytného tubusu – bylo zřejmé, že má starost o budoucí zdraví svých svěřenců.

„Pro nouzové osvětlení máme nějaké náhradní baterie,“ řekl Seiči. „Ale náš primární záložní zdroj je termofotogalvanická jednotka podobná té, která je v reaktoru. Ta naše je ale poháněná

rozkladem mety.“ Rychle se podíval na ukazatel paliva. „Mety máme dost na několik dní.“

„Dní!“ zvolala Chastity hlasem plným beznaděje. „Možná bych měla odpojit lano a nechat nás spadnout –“

„Co budeme dělat?“ zeptala se Sandra, a odpovědělo jí pouze ticho.

Petra a Petro byli oba vzhůru. Ostrý pocit bolesti vyzařující z Petruova jícnu probudil samičí mozek ruuse z hlubokého denního spánku. Poté, co se myšlenkovým spojením rychle přesvědčila, že Petro je vzhůru a na svém místě, nechala ho, aby dál řídil Petrua a sama se pustila do zkoumání nervových impulzů, které přicházely z různých částí jejich těla.

Petru bylo těžce raněné. V levé vzduchové trubici mělo něco těžkého a horkého. Gigantické tělo řvalo šílené bolestí a znělo to, jako by tisíce ruusů zpívaly svou píseň smrtelného sestupu v tisíci různých dialektech. Naštěstí pocit žáru brzy ustal. Petruovo tělo se uklidnilo a Petro jej zase mohl plně ovládat. Přestože ta těžká věc už nepůsobila bolest, pořád byla uvnitř Petruovy vzduchové trubice.

„Tomu říkám záchrana na poslední chvíli,“ ozval se Pete z výrobní jednotky. „Jestli tohle není důvod k oslavě, tak už nevím. Přinesu s sebou něco laserové šťávy.“

„Ne, zatím nic nenos!“ odpověděla Chastity rozhodným hlasem. „Ještě nejsme v bezpečí! Budeme potřebovat každou jasnou hlavu, abychom vymysleli způsob, jak se z téhle šlamastiky dostat.“

Pak se ozval Rod, který už si stačil promyslet všechny možné scénáře nejbližšího vývoje událostí vzhledem k jejich současné situaci.

„Nepadáme – to je dobře – díky tomu máme k vyřešení našeho problému hodiny místo sekund. Seičimu se podařilo spustit záložní zdroj – to je taky dobře – tím se hodiny prodloužily na dny. Seiči ovládá reaktor a ten je stále provozuschopný – i to je dobře – ale nemůžeme ho spustit, aniž bychom ohrozili svoje současné postavení to je zlé – ale možná, že se nám časem podaří vymyslet způsob, jak ho dál využívat. V nádržích nám nezbyla žádná meta – to je zlé…“

Zvýšil hlas a otočil se k mikrofonu rádiového spojení s výrobní jednotkou. „Pete! za předpokladu, že by Seiči mohl znovu spustit reaktor, dokázal bys vyrábět metu i za jízdy na ruchchovi?“

Sandra byla ráda, že to Rod vyslovil právě teď.

„Skoro určitě,“ ujistil ho Pete. „Výrobní jednotka byla navržena na vyšší přetížení, než jsme zažili při tomhle přistání, takže by měla fungovat. Musel bych ještě všechno zkontrolovat a ujistit se, že se nepoškodil chladič, ale i kdyby byl částečně mimo provoz, nebo kdybychom se museli omezit na nižší teploty, abychom si neupekli svého hostitele, výroba by se tím jenom trochu zpomalila.“

„Takže je ještě naděje, že se dostaneme domů!“ zajásal Dan a obličej se mu rozzářil. Ta dobrá zpráva přirozeně potěšila všechny.

„A shrábneme svou miliardu,“ dodal Pete.

Náhle se jim podlaha zhoupla pod nohama. Kabina sjela stranou a její obyvatelé se svalili na jednu hromadu. Dva z holoprůzorů teď zakrývala černá pera.

„Za předpokladu, že z toho ptáka nespadneme,“ řekl Rod a okamžitě začal jednat. „Seiči! Nařiď Myšákovi, aby nařezal ze záložní cívky deseti až dvacetimetrové kusy vlákna. Pak řekni Jeevesovi, aby s pomocí Myšáka a Micky připevnil *Sexdent* ke kořenům brků. Chass a doktore! Vy půjdete se mnou. Oblékneme si saturnovské obleky a pomůžeme mechbotům zabezpečit kabinu – než si ten pták uvědomí, že se nás může zbavit jednoduchou vývrtkou. Sandro! Půjdeš s námi dolů a pustíš nás ven. Pete! Sejdeme se venku.“ Sám zamířil k žebříku a po něm dolů na pomocnou palubu.

Vnější dveře vzduchové propusti se otevřely a Rod, Dan a Chastity vyšli ven. Přestože byl okolní vzduch poměrně teplý, Rod trval na tom, aby si všichni vzali kompletní obleky: neonově žluté izolační bundy, kalhoty, rukavice, boty a přilby. Pod příkrovem černého peří byla tma, a proto museli zapnout holoprůzory v přilbách. Rozhlédli se kolem sebe. Krajině dominovala velká černá pera: Jejich brky o metrovém i větším průměru vyrůstaly z velkých folikul v poloprůhledné kůži a prohýbaly se směrem dozadu. Pod nimi bylo drobnější spodní peří.

„Vlastně to ani nevypadá jako les,“ poznamenal Dan. „Péra vyrůstají šikmo a jsou zahnutá. Je to spíš les v silné vichřici.“

„Alespoň tady nebudeme mít problémy s orientací,“ řekla Chastity. „Jih je tím směrem, kterým ukazují péra.“

Slezli dolů po stupních na stěně kuželovité kabiny, které vedly od plošiny vzduchové propusti až k základně lodi, kde na ně v uličce mezi dvěma motory čekal Pete.

„Chladič je v pořádku,“ oznámil spokojeně a poklepal na pole kovových žeber umístěné za tryskou jednoho z hlavních motorů. Viděli, že kabina přistála na jednom z per a svou váhou ho prohnula. Pete slezl z uličky na ‚pevnou zem‘.

„Koukněte se na tohle!“ zvolal překvapeně a několikrát poskočil. „Je to jako trampolína!“ Ostatní se k němu nadšeně připojili.

Jeeves a Seiči už zaměstnávali oba vnější mechboty. Zatímco členové posádky přihlíželi, Micka přivázala provazy k bezpečnostním kruhům a kolem hrdel trysek, pak mrštně sjela dolů a upoutala druhý konec k některému z brků. Myšák se vynořil z příďového vrchlíku *Sexdentu* a s sebou nesl další kotouč hexatubulárního vlákna.

„Dejme se do toho a pomozme Micce zajistit *Sexdent*,“ řekl Rod a rozdal kusy vlákna ostatním. Brzy už všichni čtyři šplhali nahoru a dolů a natahovali poutací lana mezi jednotlivými částmi kabiny a ruchchovými brky. Tu a tam někdo spadl, když se příliš zabral do práce a ztratil rovnováhu, ale vždycky se jen odrazil od ruchchovy kůže, takže se nikomu nic nestalo. Brky byly duté stejně jako brky peří pozemských ptáků, až na to, že jejich povrch tvořila spíše tenká membrána než tvrdá keratinová vrstva. Potřebné pevnosti dlouhého péra bylo dosaženo vnitřním tlakem.

„Hej, Dane!“ zavolal Rod, který právě přivazoval lano kbrku. „Podívej se na tohle. Tady vyrůstá nové péro?“

Dan přistoupil k němu. U paty jednoho z per vyrůstala zdánlivě ze stejné folikuly nějaká věc poněkud připomínající protažený balon.

„Má to stejnou strukturu jako brk – nafouklý balon,“ přisvědči Dan. „Ale barva a povrch jsou jiné.“ Aby porovnal vnitřní tlak v obou objektech, poklepal nejdříve na brk a pak na Rodův objev. Sotva se však protaženého balonu dotkl, podivný objekt se pohnul.

Rychle se zavrtal hlouběji do folikuly a pak se nafoukl, až se pevně zaklínil mezi stěnu brku a folikuly.

„To je obdoba pozemské vši!“ prohlásil Dan, kterého ten objev nevýslovně potěšil. Pak se jal parazita oběma rukama vytahovat z jeho úkrytu, aby si mohl pořídit jeho snímky a uskladnit je do Jeevesovy bezedné paměti.

„Pozor!“ křikl Rod. „Může kousat!“

Dan se zarazil. Nakonec se rozhodli pro bezpečnější techniku – uvázali kolem těla živočicha dvě lana, pak se Rod a Chastity postavili na opačné strany a začali tahat. Jakmile živočicha dostali ven, napjaté provazy mu zabránily, aby se dostal k některému z nich, a Dan se mohl bezpečně přiblížit. Sotva však začal pořizovat holoprůzorem snímky, živočich náhle hlasitě zahvízdal a prudce se vymrštil do vzduchu. Rod i Chastity překvapeně pustili lana a parazit jim zmizel z dohledu, zanechávaje za sebou jen stopu z jakýchsi drobných částic. Dan jednu z nich našel a zvedl ji.

„Co to máš?“ zeptala se ho Sandra, která všechno sledovala holoprůzorem v přídi *Sexdentu*.

„Zmenšenou verzi té tryskové rušší vši, která nás právě opustila,“ odpověděl Dan a strčil svůj nález do plastového sáčku. „Když rodiče dostatečně vyrostou, nejspíš rozpráší svoje potomky do větru a sami se katapultují. Při troše štěstí dopadnou někam jinam na ruchchovi, ze kterého se živili rodiče, nebo třeba i na některém jiném z hejna. Myslím, že obyčejně si proto zvolí nejvhodnější podmínky, ale jelikož jsme tuhle vyrušili, rozhodla se zbavit se jich hned.“

„Trysková rušší veš…“ zopakovala Sandra. „Stačí ti tenhle popis Jeevesi? Jak zní to těžko vyslovitelné latinské jméno pro vši?“

„*Phthir*…“ odpověděl Jeeves. „Pokud hledáte vhodné jméno pro tohoto živočicha, navrhuji *Phthitjactus rukhester*, neboli tryskoveš rušší.“

„Takže když bylo vědě učiněno zadost,“ řekl Rod, „zkontrolujme všechna vázací lana a uzly. Potom se vrátíme do kabiny a během svačiny naplánujeme, co podnikneme dál.“

„Vy tři se podívejte na ty provazy,“ řekl Pete. „Já se vrátím do výrobní jednotky a zkontroluju zařízení a jeho funkci. Uvidíme se u svačiny.“

„Ne ať je z tebe cítit laserový džus,“ varovala ho Chastity. „Mejdan si uděláme, *až* se nám podaří vytáhnout a zprovoznit reaktor.“

Petra cítila, že na poranění Petruovy vzduchové trubice je něco neobyčejného. Někdy se stalo, že Petru při lovu polklo slizouna kterému se podařilo proletět mezi ostrými pery v ústí tlamy a pověsil se na Petruovo patro. Když k tomu došlo a slizoun zavadil svým ostrým tělem o vnitřní výstelku Petruovy vzduchové trubice, mohl ji předtím, než unikl zadním výduchem, poranit. Jenomže tohle nebylo říznutí způsobené slizounem. Na to byla bolest příliš intenzivní. Navíc ji způsobil nějaký mimořádně hustý a těžký předmět. Byl příliš těžký na to, aby létal, takže to nemohlo být žádné zvíře, které hejno lovilo.

„Horké… husté…“ uvažovala Petra. Její hvězdářské já si náhle vybavilo, jak kdysi, před mnoha potemněními Zářícího, stoupala v noci na oblohu a přitom se setkala s meteoritickým deštěm. Proletěl přímo jejím hejnem, a jak meteority padaly, oslnivě zářily. Podle rychlosti jejich letu usoudila, že musejí být velice husté. Možná Petro honil jeden z těch meteoritů a Petru jej spolklo. Později se ho na to zeptá. Právě teď měl moc práce v Petruově tlamě: snažil se ten předmět najít a odstranit.

Petra cítila, že Petrua trápí ještě něco jiného. Uprostřed jeho hřbetu leželo něco těžkého. V porovnání s bolestí ve vzduchové trubici to byl jen drobný problém, ale Petrua to obtěžovalo, takže se Petra rozhodla to prozkoumat. Zvedla hlavu a natáhla krk, až bylo její oko vysoko ve vzduchu. Pak se ohlédla přes Petruovo křídlo, ale v místě, kde Petru cítilo tu váhu, neviděla nic.

„Musí to být pod peřím,“ pomyslela si. „Podívám se na to.“

Z boků její hlavy se nafoukly dva plynové měchýře tvarované jako křídla. Křídla se zařízla do vzduchu, který proudil kolem Petruova hřbetu, a vyzvedla její hlavu do výšky. Petra se rozletěla dozadu a křídla přitom používala jako kormidla. Sotva její hlava opustila obvyklou pozici v přední prohlubni těla, měchýře jejího krku se jeden po druhém nafoukly, takže se celý prodloužil a roztáhl. Spáry opatřené klepítky, které jí vyrůstaly vždy z předělu mezi

dvěma články, uvolnily své sevření. Hlava klouzavě přistála na Petruově křídle a Petra se pomalu začala plazit po jeho opeřené vrchní straně k místu, kde cítila nezvyklou váhu. Klepítky se přitom zachytávala hustého černého peří. Nyní byl už skoro celý Petřin krk vytažený z prohlubně a její hlava se rychle blížila ke svému cíli. Když tam konečně dorazila, rozhrnula pomocí čtyř velkých předních spárů peří, přeostřila své jediné oko na blízké vidění a pak se podívala dolů.

„*Jéééé…!*“ zaječela Sandra. Příkrov pérových stromů se rozdělil a shora se na ni upřelo obrovské oko. Ze své pozice u holoprůzoru ve špičaté přídi *Sexdentu* viděla, že oko patřilo k dlouhému, článkovanému tělu. Vždy mezi dvěma sousedními články mělo pár krátkých tenkých nohou opatřených klepítky. „Obrovská housenka!“

Rod, Dan a Chastity venku před kabinou se podívali nahoru. V příštím okamžiku už se krčili za nejbližší brky.

„Nehýbejte se,“ řekl Rod ostatním přes rádio v přilbě. „Myslím, že si nás ještě nevšimla. Vypadá to, že si prohlíží kabinu.“

„Co, k čertu, dělá obrovská housenka na hřbetě ruchcha?“ zašeptala Chastity.

„To není housenka,“ odpověděl Dan. „To je ruchchova hlava a krk. Poznávám to oko. Když je hlava v normální pozici vpředu, musí být krk splasklý a schovaný.“

„Dlouhý krk by byl vcelku logický,“ poznamenala Sandra prostřednictvím rádia. „Jelikož se ruchch nemůže někam posadit a pohybovat křídly před zobákem, jako to dělají naši ptáci, když si čistí peří, musí si být schopen dosáhnout na každou část těla až po konečky křídel jiným způsobem. Ale kde je druhé oko? Viděli jsme přece dvě oči – jedno nahoře a druhé dole.“

„Možná má každé oko svou vlastní hlavu a krk,“ navrhl Dan.

„To je nesmysl,“ namítla Sandra. „Aby oči správně fungovaly, musejí být uloženy co nejblíž velkému mozku. Dvě nezávislé oči by znamenaly dva nezávislé mozky. A který z nich by řídil tělo?“

„Možná se *střídají! A teď zmlkněte*, ať můžu přemýšlet!“ okřikl je Rod, kterého rozčilovalo, že se oba vědci klidně dohadují o tělesné konstituci tvora, jenž se je možná právě chystá napadnout.

Gigantické oko rozhrnulo peří ještě víc, sáhlo dvěma páry klepítkatých končetin dolů a pokusilo se zvednout kabinu za tubusy které trčely z jejích stěn. Jeho klepítka se svezla po hladkém kovovém povrchu a kabina mu vyklouzla. Přitom se zakymácela a Sandra znovu vykřikla, ale brzy se ukázalo, že kabina je pro jednookého tvora příliš těžká.

„Nenadzvedl ji ani natolik, aby napnul naše poutací lana," poznamenal Rod spokojeně. „Alespoň z téhle strany nám tedy nebezpečí nehrozí."

Chastity využila toho, že je oko zaměstnáno kabinou na opačné straně než ona, a pokusila se přeběhnout do bezpečí vzduchové propusti. Oko však zahlédlo její neonově žlutý oblek a s překvapivou rychlostí ji popadlo.

To je ale ostuda, pomyslela si Chastity, když si po počátečním úleku uvědomila, jak klišovitě musí celá scéna vypadat. *Hrdinka ve spárech hmyzooké obludy*…

Koleny zoufale sevřela poutací kruh u vstupu do propusti a oběma rukama uchopila spáry, které ji držely kolem pasu a snažily se ji odtrhnout. Tiskly ji pevně, ale naštěstí nedokázaly proniknout tuhým žlutým plastem jejího saturnovského obleku. Chastity sebou zmítala ze všech sil a snažila se ze sevření uvolnit, ale nepodařilo se jí to ani částečně. Rod vyběhl z úkrytu, aby jí pomohl.

„Drž se zpátky, Rode!" zaječela na něj Chastity. „Nemůžeme si dovolit ztratit oba piloty." Vtom kolem ní vyšlehly plameny a najednou byla volná.

„Doufám, že jsem tě nepopálil," ozval se Seičiho hlas v jejích sluchátkách. „Napadlo mě, že krátký výšleh žhavé mety tu obludu zažene. A vypadá to, že se mi to povedlo."

Gigantické oko se před ohněm překvapeně stáhlo. Obluda si jedním ze spárů třela bok ožehlého článku. Účinky plamenů jí zjevně nebyly příjemné. Než se však Chastity stačila uchýlit do bezpeč vzduchové propusti, zaútočila na ni znovu – další krátký výšleh z korekční trysky ji ale donutil opět se stáhnout.

„To je ono!" zavolala Sandra. „Konečně jsme s tou obludou navázali kontakt. Ne že bychom si zatím moc popovídali. Je to jen prosté: ‚Když se přiblížíš, spálíš se,' ale komunikace to je. Škoda

jenom, že ji musíme trestat; odměňování by bylo lepší. Jednou jsem tak vycvičila myšku, aby lezla na žebříček.“

„Tak tuhle věc se ti bude odměňovat těžko,“ poznamenal Rod, pořád ještě ukrytý za jedním z brků. „Nemá ústa.“

Gigantické oko kroužilo kolem *Sexdentu* a prohlíželo si ho ze všech úhlů. Pak si všimlo provazů, kterými byla kabina připoutána. Opatrně se natáhlo spárem po jednom z lan na opačné straně, než odkud předtím vyšlehl plamen, ale Seiči spustil korekční trysku přímo na ni. Velkooká housenka brzy pochopila a stáhla se.

„Máš pořád prst na ikoně, která ovládá korekční trysky, Seiči?“ zeptal se Dan ukrytý za jiným brkem.

„Jo,“ odpověděl Seiči stručně.

„Tak jdu dovnitř,“ řekl Dan. Vylezl ze svého úkrytu a pomalu kráčel po houpavé ‚půdě‘ směrem ke vzduchové propusti. Oko se po něm vrhlo, ale další krátká dávka žhavé mety ho zahnala zpátky. Dan beze spěchu prošel vnějšími dveřmi propusti a připojil se k Chastity, která tam na něj čekala.

„Můžeš vyjít, Rode,“ zavolal Seiči. „Prst mám stále na spoušti.“

Rod váhavě vylezl. Místo aby se po něm oko natáhlo, naopak o něco ustoupilo a složilo spáry v obranném gestu.

„Myslím, že *pochopilo*,“ vydechla Sandra vzrušeně. „Po několika málo ukázkách se to naučilo nechat lidi na pokoji. Zajímalo by mě, nakolik je to vlastně inteligentní.“

Když Petra rozhrnula peří nad místem, kde Petru cítilo na kůži něco těžkého, skutečně netušila, jaké zvíře tam objeví. Ale to poslední, co by čekala, byl živočich ve tvaru matematicky přesného kuželu, z jehož boku trčelo šest šikmo seříznutých válců. Stvoření mělo tři velké oči skoro na vrcholu svého kónického těla a další na konci každého z válců. Jeho ústa byla široce otevřená. Velká spodní čelist se nehýbala a stvoření se nesnažilo uletět, takže bylo pravděpodobně mrtvé. V peří se ukrýval ještě nějaký drobný, pestře zbarvený hmyz, ale o ten se může postarat později. Nejdříve musí sebrat tu mrtvolu z Petruových zad a hodit ji do jeho tlamy, kam patřila. Pokusila se kužel zvednout čtyřmi předními spáry, ale byl těžký a jeho povrch byl kluzký a tvrdý. Ať se namáhala, jak chtěla

spáry jí z válcovitých výrůstků stále sjížděly a brzy zjistila, že s tím podivným tvorem ani nehne.

Jeden z parazitů se pokusil vylézt po kuželovitém těle zvířete a schovat se v jeho otevřených ústech. Petra se po hmyzu natáhla, aby ho přeštípla klepítky a zbytky zahodila do větru, ale i tento tvoreček se ukázal být velice tvrdý a houževnatý. Jeho tělo bylo sice proti tělu kuželovitého živočicha daleko poddajnější, ale měl velice tuhou kůži, kterou Petra nedokázala svými klepítky proniknout. Zatahala za parazita, aby jej odtrhla od kuželu a zahodila, ale on se dvěma nohama držel, zatímco zbylýma dvěma se pokoušel zápasit s Petřinými spáry.

Náhle z vrcholu kuželu vyšlehl plamen a ožehl Petře třetí článek těla. Rychle pustila hmyz a stáhla se do bezpečí a přitom si postižené místo třela spárem. Znovu se natáhla pro pestře zbarveného parazita, ale další výšleh ohně ji zahnal pryč. Oheň měl nezvyklou purpurově rudou barvu. Naposledy takovou barvu viděla před mnoha velkoměsíci, když pozorovala, jak pod Oblouky prolétá ten podivný meteorit. Už dávno uvažovala, jestli na jiných koulích na obloze žijí také nějaké bytosti. Možná, že tohle stvoření z jedné takové koule na obloze pochází a přiletělo na návštěvu.

Pak ale takovou domněnku zavrhla. Tvor neměl křídla ani plynové měchýře, které by ho nadnášely. Očividně nemohl létat v oblacích Vzduchu a už vůbec ne nad nimi, kde je vzduch ještě řidší – nebo mezi koulemi, kde není vůbec. Byl to prostě nějaký zvláštní druh hmyzu – nelétavý parazit, který cestoval na plnohodnotných tvorech vybavených prostředky k létání.

Potom si Petra všimla, že ze špičky a základny kuželovitého tvora vedou jemné úponky, trochu podobné těm, které měli kulouni nebo kruhovci. Tvor se úponky držel několika sousedních Petruových per. Nyní už Petra chápala, proč jej nedokázala nadzvednout. Sehnula se, aby úponky přestřihla klepítky, ale další výšleh ohně ji zahnal zpátky.

Ke kuželu se blížil další malý parazit. Tento se pohyboval jen po zadních nohou. Přední nohy neměl v obranné poloze, ale visely mu bezvládně podél těla. Petra se rychle sklonila, aby pestře zbarveného tvorečka popadla dřív, než se dostane ke kuželu. Ačkoliv už věděla,

že její klepítka neproniknou tuhou kůží hmyzu, určitě ho dokáže zvednout a hodit přes okraj Petruova letícího těla do žhavých hlubin dole. Když se ale po parazitovi natáhla, z kuželu opět vyšlehl palčivý plamen. Petra se stáhla: nyní už věděla, že kuželovitý tvor z nějakého důvodu chrání ty malé čtyřnohé parazity. Když se z peří vynořil třetí, Petra ho už nechala na pokoji.

Všichni tři paraziti brzy zmizeli v ústech kuželovitého tvora a zjevně se vůbec nebáli, že by je mohl spolknout. Vyhlíželi z jeho zejícího otvoru a dívali se na Petru jediným velkým okem na vrcholku těla. Petra pochopila, že drobný hmyz nějakým způsobem patří k velkému kuželovitému parazitovi. Možná, že kuželovitý parazit měl svoje vlastní parazity!

Zatímco se Petra rozhodovala, co dělat, spojil se s ní v myšlenkách Petro.

„Našel jsem tu věc, která poranila Petruovu vzduchovou trubici. Je na mě ale příliš těžká. Kdybys mi přišla pomoct, možná, že bychom ji společně vyndali."

„Hned jsem tam," odpověděla Petra v myšlenkách.

Ponechala zvláštní hmyz tam, kde byl, aby se k němu vrátila později, zvedla hlavu a plazila se po peří zpátky k ústům.

Při obědě, který se skládal z instantní nudlové polévky, začala posádka spřádat plány na vyproštění reaktoru a jeho znovuzprovoznění.

„Reaktor je někde v ruchchově tlamě," začal Rod. „Kde přesně, to nevíme. Přestože jej ale nemůžeme vidět, jsme s ním spojeni pomocí kabelů a vedení taženého hoytetherem a víme, že je pořád funkční. Můj návrh je vypravit se pod příkrovem peří k přední části ruchchova těla. Když půjdeme podél lana, nemůžeme zabloudit. Pak najdeme smyčku, která vede přímo k reaktoru. Potom jej vytáhneme. Až bude venku, spustíme ho tak, aby visel přes přední okraj ruchchova křídla, zapneme ho, několik měsíců budeme vyrábět metu a potom odletíme."

„To zní velice jednoduše," poznamenal Dan. „Pokud ovšem ruchchovi nebude vadit, že mu něco těžkého visí z křídla."

„Hmmm…“ Rod zamyšleně přikývl na znamení, že dává Danovi za pravdu. „Můžeme kolem lana rozestavit hlídky, dokud to Sandra nevycvičí, aby jej nechalo napokoji. Když dokázala vycvičit malou myšku, aby lezla po žebříčku, určitě dokáže přesvědčit velkého ptáka, aby nechal na pokoji kus hoytetheru.“

Nezdálo se, že by se Sandry Rodova ironie dotkla. „Moje spolužačka naučila myš zametat podlahu malým košťátkem,“ odpověděla „Naučit ruchcha, aby si nevšímal lana, bude hračka. Koneckonců už jsme ho naučili, aby si nevšímal lidí, a použili jsme k tomu jenom korekční trysky *Sexdentu*.“ Na okamžik se zamyslela. „Budu potřebovat přenosný plamenomet.“

„Něco takového už máme,“ odpověděl Seiči. „Je to metou napájená svářečka. Velice jednoduchá. Pokud to bude nutné, mohu pomocí tři-D mechfabu v technické sekci vyrobit několik kopií.“

„Kolik váží nukleární reaktor, Seiči?“ zeptal se Rod. „Kolik lidí bude třeba k jeho vytažení a opětovnému spuštění?“

„Reaktor sám váží pouhých sto kilogramů,“ odpověděl Seiči. „Termofotogalvanický konvertor, který je namontovaný kolem něj a který vlastně vyrábí proud, má dalších padesát kilo a chladič taky padesát, takže celková váha zařízení je dvě stě kilogramů neboli čtyři sta čtyřicet liber.“

„Na to bude třeba alespoň čtyř lidí,“ řekl Rod.

„Bohužel,“ pokračoval Seiči, „celý termoelektrický systém je pevně připojený k velkým elektricky poháněným ventilátorům. Ty váží více než tunu. Než budeme moci reaktor vytáhnout, bude třeba je odříznout. Naštěstí máme pořád ještě uvnitř Ťapku a je plně funkční,“ dodal Seiči. „Když jí tam pošleme autogen, může ventilátory od reaktoru snadno odpojit.“

„Skvělé!“ prohlásil Rod. „Kdyby se k němu musel přiblížit člověk, znamenalo by to pro něj okamžitou smrt. I když jsme ho už vypnuli, je stále radioaktivní.“

„Okamžitá smrt by to nebyla,“ opravil jej Seiči. „Smrtelnou dávku ozáření by sice dostal už po pěti minutách, ale umíral by několik dní.“

„A přitom by krvácel ze všech orgánů, co jich v těle jen má,“ zašklebil se Dan. „Není to zrovna příjemný způsob, jak sejít ze světa.“

„Mně dělá starosti ten ubohý ruchch,“ vmísila se do hovoru Sandra. „Záření určitě nesvědčí ani jemu.“

„Naštěstí je dávka záření, kterou ten který orgán snese, úměrná jeho velikosti,“ odpověděl Dan. „Ruchch se skládá většinou ze vzduchu a vzduch také absorbuje maximální část záření – na životně důležitou tkáň připadne jenom zlomek. Tam, kde teď reaktor leží, bude mít ošklivé popáleniny, ale zbytek ruchcha žádné velké úhony nedozná.“

„Stejně bychom jej měli vytáhnout co nejrychleji,“ trvala na svém Sandra. „První pravidlo dobrého symbionta je neškodit svému hostiteli.“

„Bojím se, že jsme spíš paraziti než symbioti,“ odtušil Dan a podal Mourkovi misku od polévky, aby ji odnesl do myčky. „Ale jinak máš pravdu. Pojďme na to.“

„Správně!“ řekl Rod a převzal velení. Podíval se na Seičiho. „Ty samozřejmě budeš muset zůstat tady, Seiči. Potřebujeme zkušeného technika, který by řídil Ťapku a zapnul reaktor, hned jak ho spustíme na místo. Jen abychom si byli jistí, že nás na to bude dost, všichni ostatní se vydáme do ruchchova chřtánu.“

Seičimu se to příliš nelíbilo. Velice rád by se prošel po zádech tvora velkého jako palácové zahrady. Bylo mu však jasné, že jeho osobní přání musí ustoupit obecnému blahu celé posádky. Nyní začínal chápat, jak se asi cítil astronaut ve velitelské sekci amerického *Apolla* – ten, který zůstal sám na oběžné dráze kolem Měsíce, zatímco jeho dva kamarádi se procházeli po jeho povrchu.

„Až mě tam bude třeba, budu na svém místě,“ odpověděl a uklonil se. „Ale ještě předtím vyrobím nějaké další svářečky.“ Otevřel dveře do technického sektoru a sklonil se nad dotekovou obrazovkou mechfabu.

„A já řeknu Myšákovi, aby nám upletl nějaká slušná horolezecká lana,“ řekla Chastity a zamířila k technickému terminálu nahoře na řídicí palubě. „Ta hexatubulární vlákna nás sice možná spolehlivě udrží, ale na šplhání a jištění jsou příliš tenká a kluzká.“

Zatímco Seiči sledoval jejich odchod ze svého stanoviště u holoprůzoru vysoko nad nimi, zbytek posádky vyšel ze vzduchové propusti a vydal se po živé ‚půdě' na cestu. Na sobě měli zářivě žluté saturnovské obleky s různobarevnými identifikačními pruhy. Každý nesl náhradní kyslíkovou láhev, zásobu vody a takový kus lana jaký unesl. Skrze pérový les se prodírali v neuspořádaném ‚zástupu'. Zatímco ti, kteří průvod uzavírali, čekali na místě, odkud byl mezerou v peří vidět hoytether táhnoucí se nad jejich hlavami, průzkumníci se prodírali vpřed, aby se dostali na další místo, kde bylo lano viditelné. Když ušli po vlnícím se povrchu asi půl kilometru, zjistili, že je péřový baldachýn blíž k ‚zemi' a vítr nad jejich hlavami burácí tak silně, že se ve sluchátkách sotva slyší navzájem. Blížili se k náběžné hraně křídla ptáka, na jehož hřbetě letěli. Ztlumili zvuk ve sluchátkách svých přileb a pokračovali v cestě.

Jakmile dorazili na náběžnou hranu křídla, zabočili směrem k trupu ruchcha, aby vyhledali úsek lana vedoucí k reaktoru. Přitom jim pomáhal Seiči, který vysílal přes hoytether signály, jež mohli detekovat svými rádii. Zanedlouho našli další úsek lana a vydali se podél něj.

„Půda se rychle začíná svažovat," poznamenal Rod, když shromáždil skupinu pod příkrovem černých per. „Necháme tady prázdné nádrže a láhve. Přivažte je k brkům, abychom je tu zase našli, až se budeme vracet. Pak se připoutáme k sobě a začneme sestupovat – jeden bude vždycky pevně připoutaný k brku, zatímco ostatní se budou spouštět k dalšímu brku."

Terén se svažoval stále prudčeji a péra tady byla menší a rostla hustěji u sebe. Jelikož všude kolem bylo dost brků, kterých se mohli přidržet, nehrozilo jim vážné nebezpečí pádu. Na druhé straně to ovšem znamenalo, že hoytether, který se táhl po povrchu opeření, byl ustavičně mimo jejich dosah. Rod dal opět povel k zastavení.

„Vypadá to, že moje představa vytažení reaktoru tahem za lano z okraje křídla je nereálná. Jsme na to příliš malí. Uprostřed toho obřího peří se docela ztrácíme. I kdybychom se po něm vyšplhali nahoru a stáhli lano sem k nám, kde bychom je mohli ukotvit k

nějakému brku a táhnout, určitě by se někde mezi námi a reaktorem zachytilo v peří.“ Zhluboka se nadechl. „Bojím se, že budeme muset sešplhat do tlamy té obludy a pracovat tam, kde nám už peří nebude překážet.“

Odpočinuli si pod baldachýnem černých per, kde měli hoytether jen několik desítek metrů nad hlavou. Pak s Rodem a Petem vespod a Danem a Chastity, kteří pomáhali udržovat rovnováhu, vysadili Sandru, jež byla nejlehčí ze všech, na jedno z per, aby vylezla až k lanu. Hoytether, který měl za normálních okolností tvar šestistěnné trubice, splaskl do podoby široké pentle táhnoucí se od jednoho péra k druhému. Když se Sandra dostala nahoru, přivázala k hoytetheru horolezecké lano, po kterém za ní vyšplhali i ostatní. Pak se vydali na další cestu v ‚korunách‘ per a hoytether přitom používali jako trochu složitější provazový žebřík.

„Podívejte se tamhle,“ řekl Dan při jedné zastávce na odpočinek. Rukou ukázal na vypouklý kýl uprostřed trupu gigantického ptáka. Pořád byli ruchchovi tak blízko, že nedokázali vnímat jeho skutečnou velikost, ale kýl trčel z plochého lesa černého peří jako malý peřím pokrytý kopec, a proto byl viditelný už z dálky.

„Já nic nevidím,“ řekla Chastity.

„Právě o to jde,“ odpověděl Dan. „Když jsme kolem toho ptáka prolétali, měl na vrcholu toho kýlu velké oko. Teď tam není. Místo toho se tam táhne nějaká článkovaná hadice, která visí přes náběžnou hranu křídla a mizí někde dole.“

„Vsadím se, že horní oko je uvnitř tlamy,“ řekla Sandra. „Snaží se něco udělat s naším nukleárním reaktorem.“

„To by mohl být problém,“ zabručel Rod. „Velice nerad bych se setkal tváří v tvář s obrovskou housenkou v temné jeskyni.“

„Už jsme ji vycvičili, Rode,“ namítla Sandra sebevědomě. „Když s sebou budeme mít ty svářečky, budeme v naprostém bezpečí… doufám.“

Konečně dorazili k místu, kde hoytether klesal z vrcholků per dolů a visel volně v prostoru. Místo aby tady měl tvar pentle jako na pérech, vytvářel opět dutou trubici metr v průměru. Primární vlákna byla v pravidelných intervalech protkána sekundárními, která se dala dobře používat jako příčky žebříku.

„To je ale vichr!“ prohlásila Sandra, když se soukala do relativního bezpečí v nitru hoytetheru. „Ještě že máme ty přilby.“ Opodstatnění přileb se vzápětí potvrdilo ještě víc, když se jí o průzor rozpleskl malý létající živočich podobný medúze. Sandra měla za to, že to byl prstencový vznášeč, ale nezůstalo z něj dost, aby se to dalo určit spolehlivě.

Teď, když konečně vylezli z lesa peří, mohli se rozhlédnout a zjistili, že jejich ruchch stále letí ve formaci s hejnem svých soukmenovců. Nyní už to však nebyl lovecký kužel, ale poletovali dokola v líném kruhu.

„Dane,“ řekla Sandra, „všimni si, že skoro všichni ostatní ruchchové mají dvě oči, usazené ve výklencích v horní a dolní části kýlu.“

„A všimni si i toho, že obě oči jsou otevřené,“ odpověděl David „Když letěli v loveckém kuželu, měli otevřené jenom dolní oko. Horní bylo zavřené. Asi spalo.“

„To dává smysl,“ zamyslela se Sandra. „Zvlášť jestli mají vysoce inteligentní mozky. Inteligentní mozky potřebují z nějakého důvodu odpočinkové periody – pravděpodobně aby v nich mohly probíhat údržbářské programy, jako je mazání postradatelných útržků informací, upevňování paměti a přeskupování souborů. Takto spí například delfíni – vždy jedno oko a jedna mozková hemisféra. Jedna sada oko-mozek je bdělá a stará se o delfínovo plavání a dýchání, zatímco druhá si dává dvacet. Pak se vymění. Ruchchové to určitě dělají taky tak.“

Celá skupina rychle sešplhala po hoytetheru dolů a brzy se ocitli před gigantickou tlamou úžasného okřídleného tvora. Byla to oválná dutina asi dvě stě metrů vysoká a čtyři sta metrů široká. Její ústí pomalu pulzovalo jak ruchch polykal vzduch s řídce rozptýlenou potravou. Záře zapadajícího slunce jim dovolila nahlédnout dovnitř.

„Úplně jako tlama kosticovité velryby,“ řekl Dan, když se postaral, aby to, co viděl přes průzor přilby, bylo uloženo i do Jeevesovy paměti a současně odesláno na Zemi. Konečky ruchchových křídel se lehce pohnuly a gigantické tělo vyrazilo za jakýmsi vydatnějším soustem. Ve stejném okamžiku se od náběžné hrany křídla ozval hluboký tón.

„To dokazuje, že se při lovu neorientují pouze zrakem," řekl Dan. „Obě oči jsou teď uvnitř tlamy, ale tvor ucítil kořist a zatočil k ní. Je zřejmé, že kromě normálního vidění používá i sonar."

Kořistí byl středně velký bublinový vznášeč. Dívali se, jak balonovitý živočich proletěl pod nimi a zmizel v tlamě gigantického ptáka. Pak tělo vznášeče doslova explodovalo, rozkrájené na kusy ostrými tuhými péry, která visela z patra ruchchovy ústní dutiny. Péra byla mimořádně dlouhá a přitom velice tenká. Háčky, které spojovaly jejich praporky, musely být silné a početné, protože se péra při nárazu ani nehnula.

„Vypadají sice jako péra, ale fungují spíše jako nože," poznamenala Sandra. „Zkostnatělá péra místo zpeřených kostic."

Mlčky pozorovali, jak cáry plynového měchýře, chapadel a kusů vznášečova těla dopadají do kuželovité dutiny na dně tlamy. V jejím nejužším místě zahlédli pulzující jícen pokrytý něčím, co vypadalo jako černé žraločí zuby. Ty rozmělnily veškeré kusy potravy, proměnily ji na kaši, která stékala přímo do jícnu.

„Díky bohu, že náš reaktor nezapadl tam," řekl Rod s očima upřenýma na ten děsivý mlýnek na maso. „Mimochodem, kde vlastně je?"

„Když ruchch zbaví pomocí těch per vzduch veškeré potravy," vysvětloval Dan, „odvede ho trubicemi do ‚výfuků' vzadu. A jelikož se reaktor ven nedostal, musí být pořád někde uvnitř ruchchovy vzduchové trubice. Visí na konci lana."

Dole pod nimi opisoval hoytether oblouk, procházel clonou kosticových per a mizel v temnotě zející tlamy. Mlčky pokračovali v sestupu, dokud se nepřiblížili k vražedné cloně.

„Podívejte se tamhle, na spodek kýlu," řekl Dan a ukázal naznačeným směrem. „Když jsme se začali před několika hodinami spouštět dolů, bylo tam oko. Teď je taky někde v tlamě. Všechno, co tam po něm zůstalo, je natažený krk."

Teprve nyní si všimli, že se článkovitý krk spodního oka připojil ke krku horního a společně mizely v místě, kde se clona kosticových per stýkala s vnitřní výstelkou. V silném náporovém větru se tenké krky ani nehnuly – pevně se přidržovaly těla ptáka spáry, které měly

vždy mezi dvojicí článků. Oba krky mizely ve vzduchové trubici, ve stejném směru jako hoytether.

„Skoro to vypadá, jako by tam na nás čekali," prohodil Rod nervózně. „Ale nic jiného dělat nemůžeme. Musíme dovnitř…" Bez dalšího se znovu začal spouštět po laně dolů.

Ve chvíli, kdy dorazili ke cloně kosticových per, už se pohybovali skoro vodorovně. Slunce zapadlo, takže uvnitř byla naprostá tma. Měli samozřejmě reflektory na přilbách a násobiče světla v holoprůzorech, ale i tak měli problémy zahlédnout stěny gigantické vzduchové trubice tucty metrů od nich. Stěny pomalu pulzovaly. Ta část, která byla nejblíže k nim, se nejprve pod silou náporu vzduchu roztáhla, pak se přes vzniklý otvor spustila clona z ostrých kosticových per, stěny se stáhly a vytlačily vzduch do nitra trubice.

„Funguje stejně jako starička létající bomba V-1," poznamenal Pete zatímco se všichni dívali, jak se tvor nadechuje k dalšímu cyklu.

„Všimla jsem si, že vnitřní stěny jsou pokryté peřím, zatímco vnější tvoří tenká průhledná membrána," řekla Chastity. „Proč to není naopak, nebo nejsou stejné?"

„Ruchchové mají peří ze stejného důvodu jako pozemští ptáci – aby si udrželi teplo. Ale v případě ruchchů nejde jen o optimální teplotu k životu. Vyšší teplota napomáhá také k tomu, aby vodíkové nadnášecí měchýře produkovaly vyšší vztlak. Ruchch je vlastně živý horkovzdušný balon. Vnitřní peří izoluje jeho tělo od studeného vzduchu, který prochází trubicemi. Ale peří je také přítěž a mrtvá váha, takže ostatní stěny vzduchové trubice už jsou holé a přizpůsobené fungování ‚za studena'. Tak trochu jako nohy tučňáků."

Dál postupovali po mírně se svažujícím laně, rychle vyráželi vpřed, když se ruchch nadechoval, a pak se drželi rukama i nohama, zatímco kolem nich svištěl proud stlačeného vzduchu. Jak se blížili ke střední části gigantického těla, vzduchová trubice se zužovala a zatáčela. Hoytether, který byl projektován pro svislý tah, byl před nimi opět zploštělý, přitisknutý k opeřené stěně a visel pořád asi deset metrů nade ‚dnem'.

„Čeká nás menší traverz,“ řekl Rod a protáhl se mezi vlákny zdeformovaného lana. Pak počkal, až skončí výdechový cyklus a přežene se větrná smršť. V relativním klidu ruchchova nádechu pak rychle přeručkoval nebezpečný úsek a za sebou táhl bezpečnostní lano.

„Už jsem zase uvnitř hoytetheru,“ ohlásil o chvíli později. „Pojďte za mnou, po jednom. Poslední ať nechá bezpečnostní lano připoutané k hoytetheru.“

Všem se bez problémů podařilo překonat obtížný úsek a dál mohli zase pokračovat v poměrném bezpečí provazové klece. Zadívali se do temného nitra tunelu. Hoytether odsud vedl šikmo dolů k živé ‚podlaze‘ která se také zřetelně svažovala. Konec chodby tonul v černočerné tmě, kterou neprosvítily ani jejich reflektory.

Zato však připoutaly pozornost jiných očí, které na ně hleděly ze tmy. Pět lidí, kteří doslova viseli na několika vláknech nad propastí, náhle zjistilo, že vidí odraz svých světlometů ve dvou dvoumetrových očích.

Co však bylo pro lidské vetřelce v ruchchově těle nejděsivější, byl fakt, že se ty dvě oči pohybovaly nezávisle na sobě a nutily je představovat si za nimi tajemnou neviditelnou obludu, která se svíjí a mění tvar, přestože znali skutečnost. Rod a Pete měli svářečky připravené, ale oči na ně nezaútočily. Místo toho na ně jedno z nich dál upřeně hledělo, zatímco druhé se odvrátilo.

„Cítíte to?“ zeptala se Chastity. „Lano se chvěje! Všichni se pevně držte a stůjte na primárním vlákně!“ Ostatní znehybněli.

„Vypadá to, že tady je primární lano víc napjaté než na opačné straně,“ poznamenal Rod. „Ale jinak nic necítím.“

Náhle sebou lano zaškubalo.

„Tohle bylo ještě silnější než posledně!“ prohlásila Chastity. „Ty jednooké stvůry něco vyvádějí s hoytetherem!“

„Bylo to pěkně silné škubnutí,“ řekl Pete nervózně. „Jako by se jedno z vláken přetrhlo.“

„To je docela dobře možné,“ přisvědčil Dan. „Nejspíš našly reaktor s ventilátory, zjistily, že ho nejsou schopny vytáhnout zpátky tlamou, a tak se ho pokoušejí oddělit od lana a nechat ho vypadnout výdechem.“

„Hoytether snese hodně,“ řekl Pete a v hlase mu jasně zaznívalo zděšení, „ale je stavěný na náhodné poruchy, ne na úmyslný útok. Zajímalo by mě, kolik vláken už přetrhli.“

„Ať už jich bylo, kolik chtělo,“ zvolal Rod, „další už jim přetrhnout nedovolíme!“ Odvázal svoje bezpečnostní lano od Peta a ostatních, nastavil metasvářečku na krátký plamen a rozběhl se hoytetherem do hloubi dýchací trubice tak rychle, jak jen to šlo. Pete se začal odpoutávat, aby ho následoval, ale Chastity mu v tom zabránila.

„Po Rodovi tady velím já,“ prohlásila chladným hlasem. „Riskovat se bude, jen když to bude nutné. Rod nás bude potřebovat, abychom mu pomohli vytáhnout reaktor, takže za ním půjdeme *všichni – a společně!* Nechte ta bezpečnostní lana, kde jsou, za mnou.“

Náhle se ze sluchátek v jejich přilbách ozval hlas Seičiho. „Blížíte se k reaktoru. I když je teď nechráněný, je už několik hodin vypnutý, takže se k němu můžete přiblížit asi na padesát metrů. Blíž už byste začali akumulovat citelnou dávku záření.“

Svažující se hoytether se konečně dostal na úroveň podlahy vzduchové trubice a teď mohli postupovat rychleji, protože se nohama nebo koleny dotýkali ruchchovy kůže místo nejistých vláken. Když konečně dohnali Roda, našli ho u potrhaného úseku hoytetheru. Držel obě oči v šachu svářečkou.

Sandra si všimla, že jedno oko se zvedlo do výšky a odtahuje se od Roda se čtyřmi předními spáry výmluvně složenými. „To musí být náš známý, kterého jsme už naučili, aby se držel od lidí zpátky,“ pomyslela si. Zato druhé oko se ještě nevzdávalo. Pokusilo se zaútočit na Sandru na konci řady, ale Pete ho rychle zahnal na ústup dlouhým plamenem ze své svářečky. Po několika dalších pokusech se jim podařilo obě oči vycvičit, aby se od nich držely v uctivé vzdálenosti a se složenými předními spáry.

„První oko přestalo na lano útočit hned, jak jsme se objevili,“ řekla Sandra. „Už jsme ho naučili, že nemá obtěžovat lidi, takže se lehce naučilo, že se nemá přibližovat ani k lanu. Výcvik druhého oka trval déle. Nejspíš to znamená, že každé z očí má vlastní inteligenci.“

„Bytost se dvěma mozky,“ řekl Dan zamyšleně.

„Vzpomínám si, že jsme se kdysi ve škole učili, že skutečně velcí dinosauři měli mozků hned několik,“ dodal Pete. „Vždycky mě zajímalo, který z nich rozhodoval.“

„Pro boha živého, Pete!“ zabědoval Rod. „Ty už taky začínáš mluvit jako ti naši vědátoři. Teď máme na práci důležitější věci než diskutovat, kolik mozků je třeba k řízení létající obludy. Hlídejte ty potvory a já se Seičim odmontujeme ventilátory. Seiči? Je Ťapka připravená?“

„Už jsem reaktorovému mechbotovi přikázal, aby se vydal za vámi,“ odpověděl Seičiho hlas ve sluchátkách. „Měl by tam být každou chvíli.“ Mechbot se skutečně brzy vynořil z temnoty a jeho šest článkovitých nožiček zručně cupitalo po primárním vláknu hoytetheru. Rod podal Ťapce svou svářečku.

„Co bude Ťapka dělat?“ zeptala se Sandra s obavami v hlase. Odpovědělo jí ostré světlo metasvářečky, jak mechbot začal oddělovat ventilátorový systém od reaktoru.

„Opatrně!“ zvolala Sandra. „Ať toho ubohého tvora nepopálí! Veškerý náš výcvik by pak byl na nic!“

Obě oči už si plamenu všimly a jako by chtěly podpořit její tvrzení, vyrazily proti Ťapce. Pete je vlastní svářečkou zahnal na útěk, ale místo aby oči zůstaly stát na místě, kolébaly se nerozhodně ze strany na stranu, jako by se nedokázaly rozhodnout, co mají dělat.

„Natočím mechbota tak, aby kapky žhavého kovu dopadaly na něj a ne na kůži toho zvířete,“ ujistil Sandru Seiči.

Hoytether sebou škubl a tah na něm trochu povolil. O chvíli později se jim ‚podlaha‘ vzduchové trubice pod nohama zvedla a její sklon se částečně vyrovnal.

„Vypadá to, že se ruchch zbavil části nepříjemného závaží,“ poznamenal Rod vesele. Krátce na to se objevila Ťapka a vrátila mu svářečku.

„Teď přijde to nejtěžší,“ řekl Rod. „Musíme reaktor vytáhnout ven. Doufám, že jste všichni v dobré kondici.“

Chastity a Pete po dobu, kdy Ťapka pracovala, nezaháleli. K primárnímu vláknu hoytetheru přivázali horolezecké lano a po jeho délce nadělali smyčky.

„Nesnažte se tahat silou rukou," řekl Rod ostatním, když se rozmístili podél lana. „Prostě vložte jednu nohu do smyčky, pokrčte ji, chytněte se nejbližšího zkřížení na hoytetheru a zatlačte." Když se všichni připravili podle jeho návodu, zavelel: „Teď všichni najednou; hej… rup!"

„Hýbe se!" vykřikla Sandra vzrušeně, ale ruka v rukavici jí sjela po laně. Jak padala, lekli se i ostatní a lano jim zase vyklouzlo. Hoytether sebou škubl, jak reaktor na jeho konci dopadl zpátky.

„Bude to těžší, než jsem si myslel," řekl Pete ustaraně. „Budeme ho muset táhnout skoro půl kilometru. A celou dobu do kopce."

„Musíme vymyslet nějaký způsob, jak udržet náklad, zatímco budeme odpočívat," řekla Chastity. Po krátké poradě přivázali na článek hoytetheru, za který zrovna tahali, krátký kus lana. Pak všichni vší silou zatáhli, načež se čtyři silnější členové posádky zapřeli nohama a drželi půlmetr, který právě na lanu vydobyli, zatímco Sandra ho zajistila lanem. Potom všichni počkali, až ruchch vydechne, aby nemuseli tahat proti větru, a posunuli se o dalšího půl metru. Každých deset metrů přemístili zajišťovací lanko, posádka se napila vody nebo něco snědla a začali znovu.

„Tohle byla moje poslední voda," řekl Pete, když takto urazili asi sto metrů. „Měl jsem si vzít raději laserový džus – je to osvěžení a zásoba kalorií v jednom. Mám pocit, že každou chvíli padnu."

„Říkám to nerad, ale jsem na tom stejně," přiznal se Dan.

„Nemůžeme se vzdát! Teď, když už jsme se dostali tak daleko!" namítla Chastity.

„Souhlasím," řekl Rod, dopil poslední doušek vody ze své tuby a strčil nohu do smyčky. „No tak, posádko. Hej, rup!"

Se sténáním a vzdycháním se k němu přidali. První zatažení bylo úspěšné, ale při druhém Sandra a Dan současně uklouzli a reaktor sjel zpátky.

„Bojím se, že už vážně nemůžu," řekl Dan.

„Zatraceně!" zaklel Rod. „Budeme ho tady muset přivázat, vrátit se na loď a přijít sem zase, až si odpočineme. Tentokrát si s sebou vezmeme více vody a energetických tyčinek."

„Tak to nepůjde,“ namítla Chastity a ukázala na dvě oči, které je nepřestávaly z povzdálí pozorovat. „Jakmile odejdeme, ti dva to lano jednoduše přetrhnou.“

„Jeden z nás tu bude muset zůstat a se svářečkou v ruce je hlídat,“ rozhodl Rod.

„Možná by se o to mohl postarat Seiči, kdybychom dali svářečku Ťapce,“ navrhl Pete.

„Nebude to fungovat tak ani tak,“ řekla Chastity. „Ti okáči jsou dva. Mohou útočit na dvou místech vzdálených od sebe a jeden člověk ani robot jim nezabrání, aby lano nakonec nepřepižlali a reaktor neshodili dolů.“

„Přece musí existovat *nějaký* způsob, jak z toho ven,“ zabručel Rod a v obličeji se mu objevil výraz horečně uvažujícího zkušebního pilota v nesnázích. Stejný výraz se objevil na Chastitině tváři. Ostatní alespoň zmlkli, aby ti dva mohli uvažovat.

„Co to ti žlutí paraziti dělají?“ zeptal se Petro.

„Nehýbají se. Nejspíš odpočívají,“ odpověděla Petra. „Zjevně se velice usilovně snažili vytáhnout tu těžkou věc z Petruovy vzduchové trubice.“

„Stejně je to úžasné, jak ten hmyz spolupracuje,“ řekl Petro. „Ale proč tím svým horkým světlem jednoduše nepřeříznou ten mnohovlákný úponek a nenechají tu věc spadnout dolů? Té druhé těžké věci se tak přece zbavili.“

„Možná ji k něčemu potřebují,“ odpověděla Petra.

„Možná je to něco jako potrava,“ přisvědčil Petro.

„Asi budeš mít pravdu,“ řekla Petra. „Ale nebude to potrava pro ně, spíš pro jejich hostitele. Když jsem je viděla minule, schovali se do tlamy velkého kuželovitého tvora, který teď sedí Petruovi na zádech. Možná ti paraziti chtějí odvléct tu těžkou věc ke kuželu. Tou svou tlamou by určitě dokázal rozdrtit její tvrdou skořápku a pak se o jídlo, které je uvnitř, podělí s parazity.“

„Ať je to potrava, nebo ne, ti paraziti dělají totéž, o co jde nám,“ prohlásil Petro. „My přece také chceme dostat tu těžkou věc z Petruovy vzduchové trubice, dřív, než se zase rozžhaví a způsobí mu další bolest.“

„Vypadá to, že mají potíže. Možná bychom jim měli pomoct,“ navrhla Petra.

„Ale jak?“ odpověděl Petro. „Už jsme přece zjistili, že tu těžkou věc ze vzduchové trubice nevytáhneme, ani když taháme oba současně.“

„A těch pět parazitů ji také nedokáže vytáhnout,“ přisvědčila Petra. „Ani když tahají současně.“ Odmlčela se, jak se v duchu zaobírala podivnou myšlenkou, která se jí právě zrodila v hlavě. „Možná, že kdybychom jim *pomohli* a tahali jsme všichni současně, nakonec by se nám podařilo dostat tu těžkou věc z Petruovy vzduchové trubice.“

„Pomohli?“ podivil se Petro. „Samozřejmě, že pomáháme ostatním v hejnu, protože patří k rodině. Ale pomáhat *hmyzu*?“

„Zbavíme se tak té těžké věci v Petruově vzduchové trubici,“ připomněla mu Petra.

„Možná to není tak špatný nápad,“ odpověděl Petro, který byl vždycky pragmatik. „Ale jak to uděláme? Pokaždé, když se přiblížíme k tomu mnohovláknému úponku, ohrožují nás svým horkým světlem a působí nám bolest.“

„Zdá se, že jsou poměrně inteligentní,“ řekla Petra a rychle dodala: „na hmyz, samozřejmě. A co je to spolupráce, zjevně také vědí. Mluvit s nimi sice nemůžeme, ale na konci těla mají to velké lesklé oko, takže určitě vidí. Možná bychom jim mohli svůj záměr předvést názorně.“ Prodloužila svůj krk a natáhla přední spáry, jako by se snažila něco uchopit a tahat.

Sandra náhle přerušila vynucené ticho přemýšlející skupiny. „Podívejte se! Jedno z těch očí dělá něco zvláštního!“

„Co dělá?“ zeptal se Rod, který se okamžitě vzpamatoval ze svého transu, svářečku připravenou. Jakmile se světla jejich přileb zaměřila na obě oči, uviděli, že jedno z nich se natahuje souběžně s lanem, ale v uctivé vzdálenosti od něj. Pak se jeho krk smrštil a stáhl se stejným směrem. Tento pohyb zopakovalo několikrát a pokaždé napřáhlo přední spáry, jako by jimi něco svíralo.

„Co to má znamenat?“ zeptal se Rod zmateně. „Není to nějaká lest? Nespouštějte oči z druhého oka –“

„Vypadá to, jako by hrabalo příkop,“ poznamenal Pete.

„Jako by odnášelo nějaké břemeno… zvedalo něco těžkého…“ mumlal si Dan tiše a tvářil se přitom velice zmateně.

„Tahá za hoytether!“ zvolala Sandra. „Předvádí nám, že tahá za hoytether! Možná nám chce pomoct táhnout!“

„Na tom by něco mohlo být,“ přisvědčil Dan. „Chtějí přece odstranit reaktor z nitra svého těla stejně jako my.“

„Jak se ruššsky řekne ‚ano‘, Sandro?“ otázala se Chastity.

„Možná postačí tohle,“ řekl Rod. Schoval metasvářečku do batohu a pak oku ukázal obě prázdné ruce. Pete udělal totéž.

Oko, které se s nimi pokoušelo komunikovat pomocí pantomimy, se opatrně přiblížilo a sklonilo se k hoytetheru – ani na okamžikje však přitom nepřestalo sledovat. Předními spáry pevně sevřelo jedno z hlavních vláken, ale už se je nepokusilo přeříznout. Vlákno bylo mírně prověšené, protože tíha reaktoru teď spočívala na zajišťovacím laně. Chastity se chopila stejného vlákna jako oko a zatáhla spolu s ním. Člověk i mimozemšťan spojili svoje síly… spolupracovali… Pak se druhé oko přidalo k prvnímu a nakonec se k hoytetheru postavili i ostatní členové posádky *Sexdentu*.

Teď, když bylo nade vší pochybnost zřejmé, že se všichni shodli na tom, co je třeba udělat, zatáhli Rod, Chastity, Dan, Pete a dvě oči za lano. Reaktor se posunul a Sandra rychle přiskočila, aby ho zajistila pomocným lanem v nové poloze.

Zprvu držely obě oči krky v uctivé vzdálenosti od lidí i hoytetheru; dotýkaly se ho vlastně jen předními spáry, a i to jen když bylo třeba zatáhnout. Ale brzy zjistili, že tahat v této poloze je zbytečně namáhavé a neefektivní, a jak v práci pokračovali, zapojovali do ní stále další a další spáry. Potom zjistily, že se jim bude tahat ještě lépe, když se některými spáry zaklesnou i za horní vlákna, a záhy měli lidé jejich článkované krky a spáry všude kolem sebe. Silnější, ale jen dvounozí pozemšťané a slabší, zato mnohonohé hlavy Saturňana si našli nejlepší způsob spolupráce a vytahování reaktoru výrazně nabylo na rychlosti. Spojenými silami ho teď dokázali popotáhnout o dobrých deset metrů, než jej Sandra musela zajistit lanem, aby si mohli přehmátnout.

Aby lépe sladil jejich úsilí, jal se Rod vydávat hlasité povely. „Všichni připraveni? Takže připravit… a všichni TÁHNOUT!“ Brzy si všimli, že se vždy při povelu ‚TÁHNOUT!‘ ozývá z hlubin plynových měchýřů gigantického těla kolem hluboký basový tón. Sandra si všimla, že i když ruchchovo tělo dovedlo vydávat zvuky, oči byly podivně tiché. Doufala, že brzy bude mít možnost si s těmi tvory promluvit (*tvorem* – opravila se v duchu – dvě oči a dva mozky, ale pouze jedno tělo a jedna ‚individualita‘), ale zřejmě to půjde těžko, když oči nemohou mluvit.

Když všichni takto pracovali společně, netrvalo to dlouho a dotáhli reaktor vzduchovou trubicí až k cloně kosticových per. Dál už jej musela táhnout jen Ťapka. Rod jí dal svou svářečku a Ťapka jí pohrozila očím, kdykoliv se pokusili k reaktoru přiblížit. Lidé varování samozřejmě nepotřebovali.

„Co budeme dělat teď?“ zeptala se Chastity, když vyhlásili přestávku s reaktorem stále ještě sto metrů od vnějšího okraje tlamy, stoupání vzduchové trubice tady už nebylo tak strmé a pohodlně by ho utáhli dva lidé – jenomže to nešlo. „Potřebujeme reaktor dostat ven. Jelikož se k němu nemůžeme přiblížit na méně než padesát metrů, nemůžeme ho tlačit, a táhnout ho už taky nemůžeme protože hoytether teď vede *nahoru*.“ Ukázala na vystouplý kýl gigantického ptáka. Jeho přední část se táhla kus před ústí tlamy ve které se nacházeli. „Vypadá to, že několik lidí bude muset vyšplhat nahoru, nějak se tam připoutat a přitahovat reaktor odtamtud.“ Nezdálo se, že je tou vyhlídkou bůhvíjak nadšená. Pete si ztěžka oddechl a posadil se na opeřenou podlahu ústí tlamy. Zavládlo dlouhé ticho, ve kterém se všichni snažili vymyslet nějakou alternativu.

„Ale vždyť už tam dva tahouny *máme!*“ zvolal najednou Rod. Připoutal se bezpečnostním lanem k hoytetheru, počkal, až ruchchův dechový cyklus dospěje do stadia, kdy vane minimální vítr, a pak se clonou z kostkových per vydal tlamou tam, odkud je sledovala dvojice očí. Když se maličký lidský tvor přiblížil ke gigantickým housenkám, jedna z nich se k němu sklonila. Rod se k ní odvážně natáhl a uchopil ostrý dráp na konci jednoho ze čtyř předních spárů. Oko, místo aby se odtáhlo, nebo se ho pokusilo spáry sevřít, dovolilo drobnému tvorovi, aby si na ně vylezl. Pak Rod ukázal oku na úsek

hoytetheru, za který před několika desítkami minut všichni tahali, a předvedl mu, že ho potřebují dopravit k okraji tlamy. Dokonce se přitom naklonil přes její okraj, přičemž se pevně držel hoytetheru.

Obě oči začaly tahat za hoytether, jak jim ukázal, a reaktor se skutečně o několik metrů posunul, ale náhle tahat přestali, pustili lano, zvedli hlavy a začali stahovat své článkované krky.

„Zatraceně!“ zaklel Rod zklamaně. „Byl jsem si jistý, že to pochopili. Jenomže místo aby nám pomohli, odcházejí.“

„Pohybují se stahováním článků krku, takže končetiny vlastně potřebují jenom na přidržování,“ poznamenala Sandra pobaveně.

„Vypadá to jako film pouštěný pozpátku,“ řekl Dan.

Lidé se dívali, jak se oba krky postupně stáhly k vystupujícímu kýlu na ruchchově těle a uložily se v příhodných prohlubních. Ale jejich poslední články se nezatáhly. Místo toho se znovu nafoukly a pozvedly oko proti nárazovému větru. Z místa těsně za ním se roztáhly malé ploutve nebo křidélka a oči se s jejich pomocí rozletěly zpátky k ústí tlamy, kde leželo lano a reaktor.

„Oni mají vestavěné letadýlko!“ zvolal Pete, nadšený zručností, se kterou okřídlené oko přistálo přesně tam, kam se chtělo dostat. Teď, když měly krky natočené správným směrem, začaly obě oči znovu tahat za hoytether. Všech pět pozemšťanů si vlezlo dovnitř provazové klece lana a postupovali spolu s ním, aby se neocitli v cestě blížícímu se reaktoru. Sami sice nemohli z místa, kde byli, očím s jejich břemenem nijak pomoct, ale poslali Ťapku, aby to udělala za ně, a sami alespoň nadzvedávali hoytether, aby snížili jeho tření.

Vytáhnout reaktor k ústí tlamy teď byla skoro hračka. Jakmile ho dostali přes okrajovou vyvýšeními, začal sám klouzat a nakonec se zřítil dolů. Rychlost jeho pádu byla pečlivě řízena lidmi, kteří pevně svírali primární vlákno hoytetheru a zvolna ho popouštěli, aby zamezili koncovému škubnutí.

Když oči takto dokončily svou část práce, znovu smrštily krky a zatáhly se do svých výklenků – jedno na hřebenu kýlu a druhé do toho pod ním. Sandra se dívala, jak se do nich stěsnal celý splasklý krk, takže ven trčely jenom hlavy. Vzápětí začaly zkoumat očima oblohu a každé se přitom pohybovalo nezávisle na tom druhém.

Slunce už zapadalo a dolní oko se zavřelo. Dech letícího ruchcha se zrychlil a vítr, který vanul kolení jeho těla, nabral na síle. Gigantický pták zahájil své noční stoupání.

Reaktor byl tedy konečně venku. Nyní visel bezpečně pod ruchchovým tělem na konci skoro půl kilometru dlouhého Hoytetheru. Jeho tíha sice vtlačila lano do hustého peří na kříďle, ale tlakové plynové měchýře uvnitř náběžné hrany si s touto drobnou nepravidelností lehce poradily.

„Už je venku, Seiči!“ ohlásil Rod rádiem. „Můžeš ho zapnout!“

„Prověřil jsem ho, zatímco jste ho spouštěli,“ odpověděl Seiči. „Vypadá to, že je jeden ze tří sekundárních chladicích okruhů poškozený. Budeme ho muset spustit na snížený výkon.“

„O kolik snížený?“ zeptal se Pete. Dan si všiml, že jeho hlas zní nervózně, a s obavami čekal na odpověď. V posledních několika hodinách byl tak zaměstnaný, že si vůbec nevzpomněl na Pamelu, věděl, že řídicí středisko, které sledovalo jejich let, poznalo z telemetrie a automatického videospojení, že přišli o balon a mají vážné potíže. Ale pokud čekali, jak se situace vyvine, a Pamele nic neoznámili, bude se nejspíš zlobit, že jí nezavolal podle harmonogramu. Teď už byla nejspíš tak vzteklá, že už si určitě našla nějaké zdůvodnění, proč jenom on může za to, že jim ruchch spolkl balon.

„Dvě třetiny maxima,“ odpověděl Seiči.

„To je pořád čtyři tuny mety týdně,“ oddechl si Pete. „Třicet týdnů, a naše nádrže budou zase plné. Možná se vrátíme o něco později, ale už jsme zase na cestě ke své miliardě.“

„Spouštím reaktor,“ ohlásil Seiči.

„Něco se stalo,“ ozval se Petro ospale po myšlenkovém spoji. „Zářící vychází ze špatného směru.“

„To není Zářící,“ odpověděla Petra, když natáhla krk a podívala se dolů na rudě sálající předmět, který visel pod Petruovým trupem. „To je ta těžká věc, kterou jsme Petruovi vytáhli z dýchací trubice. Už je zase horká. Klidně spi.“ Cítila, jak Petrova mysl mizí. Přes Petruova křídla slyšela ostatní v hejnu, jak se baví o novém zdroji světla. Pyšná na to, že je vlastníkem něčeho, co způsobilo takový

rozruch, zakroužila, aby všem ukázala Petruovu novou ‚věc‘; zářící válec visící na mnohovlákném úponku pod jeho trupem a podivného kuželovitého tvora s jeho inteligentními parazity, který seděl Petruovi na hřbetě.

5
PŘIPOJENI K HEJNU

„Reaktor je v chodu. Primární napájecí zdroj kabiny obnoven.“

Uklidňující Jeevesův hlas se rozléhal ozvěnou *Sexdentem*, jehož byl v současnosti Seiči jediným obyvatelem. Současně zaburácel uvnitř přileb pěti členů posádky, kteří byli stále ještě venku. Viseli v provazové kleci hoytetheru, který sám visel z okraje ruchchova gigantického křídla, a dívali se na reaktor zavěšený půl kilometru pod nimi. Viděli, jak se žebra jeho chladiče zbarvují v houstnoucím šeru do ruda.

„Dobrá práce, chlapi,“ řekl Rod s úlevou. Obě ženy byly příliš unavené, než aby mu vytkly volbu slov, zatímco muži si toho ani nevšimli. „Teď se vrátíme zpátky do lodi a tam si odpočineme. Dneska si to všichni zasloužíme.“ Začal se stometrovým výstupem do bezpečí ruchchova hřbetu. Hoytether se lehce zhoupl, jak gigantický pták změnil směr letu. Už byla tma a ruchch krouživě stoupal nočním nebem; obě jeho vzduchové trubice pracovaly na plný výkon. Čím výš se v temnotě osvětlené jen rudou září reaktoru dostali, tím byl vítr kolem silnější. Naštěstí váha zařízení pod nimi lanu zabraňovala, aby se houpalo tak divoce, jako když sestupovali.

Konečně dorazili k náběžné hraně křídla, kde se Hoytether zplošťoval ze své trubicovité podoby do tvaru provazového žebříku dotýkajícího se vrcholků černých ptačích per. Dál se prodírali jejich hustými praporci a snažili se udržet vratkou rovnováhu na tenkých vláknech. Ve tmě přitom minuli místo, kde prve Sandra uvázala horolezecké lano.

„Už jdeme skoro vodorovně!“ stěžovala si, když se znovu zamotala do spleti vláken a před pádem ji zachránili jen Dan a Chastity, „Když jsem lezla na pérový strom a přivázala jsem lano k hoytetheru, vedl skoro pod úhlem čtyřicet pět stupňů.“

„Máš pravdu,“ souhlasil Rod. „Musíme zpátky. Kdybychom šli pořád dál, spadli bychom na druhé straně ptáka dolů.“

Silný vítr, který svištěl nad ruchchovým křídlem, teď měli proti sobě a museli se střídat vpředu jako ‚větrolamové‘. Konečně našli

místo, kde bylo přivázané jejich lano, a jeden po druhém se po něm spustili dolů na ‚zem' lesa. Chastity, která měla s horolezectvím jistou zkušenost, sešplhala jako první a pak vyrobila improvizovaný sedačkový úvaz na slaňování.

„Když jsme byli tam nahoře, myslel jsem, že je tma," poznamenal Rod, když stanul vedle Chastity. „Ale být v lese černých pérových stromů je ještě horší než být v uhelném dole za bezměsíčné noci." Přidal světlo z reflektoru své přilby k Chastitinu a společně pak vedli Sandru, která se spustila přímo do Rodovy náruče.

„Tudy, slečno Ruby," řekl Rod, opatrně ji postavil na živý povrch pérového lesa a pak jí pomohl vyprostit nohy ze slaňovací smyčky.

„Ach, děkuji vám. plukovníku Montrose," odpověděla Sandra s napodobeninou jižanského akcentu, zjevně ignorujíc jeho ruce, které jí v rozkroku povolovaly smyčku. „Vy jste takový gentleman."

„Ach božínku," zamumlala Chastity do mikrofonu rádiového spojení a pak začala úvaz vytahovat zpátky nahoru.

S hledáním cesty zpátky neměli žádné problémy, protože stačilo, aby drželi jednu ruku na laně, které tam zanechali při svém pochodu k náběžné hraně ruchchova křídla. Přes vzduchovou propust prošli ve dvou směnách.

„Holky první, pak kluci," rozhodl Rod. „Sice bychom se tam vešli všichni najednou, ale museli bychom tam čekat namačkaní jako sardinky, dokud by se poslední z nás nepřevlékl, takže by se to stejně moc neurychlilo. A kromě toho, máme jenom dvě toalety."

„Toaleta! Přesně tohle potřebuju ze všeho nejdříve," zvolala Sandra a rychle se vyšplhala ke dveřím vzduchové propusti. „Ani se nebudu oblékat. Vezmu si svoje šaty s sebou do koupelny. Ne abys nakukoval skrze rošt, Seiči!"

Sotva se Dan dostal do své kóje, poslal zprávu Pamele, kde jí vylíčil, co se stalo. Potom strávil dlouhé hodiny střídavě krátkými chvilkami spánku, pitím kávy a pobytem ve své kóji, kde vysvětloval Pamele, konejšil ji a hádal se s ní, přičemž se současně snažil vyřídit si na dálku svoje finanční problémy, aby bylo o jeho ženu a děti náležitě postaráno. Pamela mu v tom jako obvykle nijak nepomohla.

„Opravdu se na tebe zlobím, že jsi mě dostal do téhle pozice!" křičela na něj se slzami vzteku v očích. „Měl jsi zůstat doma a starat

se o mě a o děti! Jenomže ty jsi prostě sobecký parchant, který se klidně sebere a vypadne si na kdovíjak dlouho, aby si hrál ve vesmíru na Bucka Rogerse – se dvěma flundrama navíc.“

Dan trpělivě vyslechl její výlevy a potom se ve své odpovědi znovu pokusil převést konverzaci zpátky do rozumnějšího tónu. Jenomže bylo těžké vymyslet něco nekonfrontačního, když mu pokaždé se slzami v očích namítla: ‚Ty mi nevěříš, že ty peníze utratím rozumně?‘, na což byla jediná správná odpověď ‚ne‘.

„Já se přece o tebe i o děti *starám*. Poslal jsem instrukce bance a finančnímu oddělení Space s. r. n., aby ti vypláceli rentu, takže děti mohou studovat na univerzitě a pobírat přitom stipendium, které jim zajistí slušný start. A ty jsi zajištěná až do konce života.“ Pak změnil tón. „A Pammy, miláčku, rád bych tě ujistil, že slečna Blazeová a slečna Greenová jsou pouze moje kolegyně. Miluji tebe a jenom tebe. Pro nás oba je to dlouhá a osamělá doba, ale až se zase vrátím, budu tě milovat tak, jak jsem tě ještě nikdy nemiloval.“

Jenomže Pamela na jeho ujišťování nedala. Když od ní o dvě a půl hodiny později přišla odpověď, tvářila se stejně vztekle jako předtím.

„Nemám v úmyslu spokojit se po zbytek svého života s mizernou rentou. Chci, abys na mě převedl všechny peníze, hned!“ Vztek v jejím obličeji se změnil v ironický úšklebek. „A pokud jde o ‚slečnu‘ Blazeovou, tady v Houstonu každý ví, jaká je ta ‚kazatelova dcera‘ coura. Opravdu si myslíš, že ti uvěřím, že jste se spolu za celý ten rok života v jedné malé kabince nevyspali ani *jednou?!*“ Z očí jí do kamery sršely blesky a její hlas nabyl zlověstného tónu. „Ta tvoje renta jenom dokazuje, že mi nedůvěřuješ! No dobře… já zase nedůvěřuju *tobě!* Požádám o rozvod!“ Stiskla tlačítko dálkového ovládání kamery a obrazovka potemněla.

Po zbytek dne a celou noc unavení astronauti, kteří pracovali celé hodiny v saturnovských oblecích, spali, zatímco Seiči hlídal i když sám padal únavou. Nic zvláštního se nestalo – živý ostrov na němž dočasně zakotvili, celou noc stoupal vzhůru. Právě ve chvíli, kdy nad obzorem vykouklo slunce, dorazilo hejno do mrazivého jasného vzduchu nad vodními mraky.

„Denní světlo!“ řekl Rod, kterého jeho velitelská zodpovědnost právě probudila z hlubokého spánku. Hlavou stále ještě spočíval na polštáři pod průzorem, kterým mu teď na tvář dopadaly sluneční paprsky.

„Mmrnmf,“ odpověděla Sandra, která se krčila na opačném konci obytného tubusu s hlavou strčenou pod polštářem, aby neslyšela jeho chrápání. Rod ji přelezl, tiše za sebou zavřel dveře její kóje a zamířil k vlastnímu tubusu, aby se převlékl do čistých šatů z úložného prostoru pod matrací. Když pak slezl po žebříku k toaletám, uviděl Dana, který stál v kuchyňce a pomalu upíjel kávu. Oči měl červené z nevyspání a tvářil se tak zbědované, že si Rod skoro přál být ženou, aby ho mohl vzít do náručí a zkonejšit. „Co se stalo, Dane?“ zeptal se.

„Mám potíže s Pamelou,“ odpověděl Dan. „Nic, s čím bys mi mohl pomoct… nebo měl… nějak to vyřeším… ty se starej o loď.“ Roztržitě se k Rodovi otočil zády a začal si připravovat další dávku kávy. Rod pokrčil rameny; Dan měl koneckonců pravdu. Skutečně měl důležitější věci na starosti. Otevřel dveře koupelny a vešel dovnitř. O chvíli později byl zase na řídicí palubě.

„Prosil bych hlášení o situaci, Seiči,“ řekl, když se posadil k pilotnímu terminálu a aktivoval ho.

„Ruchch vystoupal o třicet pět kilometrů a přitom se přesunul o půl stupně na sever,“ odpověděl Seiči. „Reaktor pracuje vlivem nižšího tlaku vzduchu v této nadmořské výšce na šedesát tři procent nominálního výkonu.“

„To není dobré,“ řekl Rod zamračeně. „Nese nás ten pták stále výš?“ Zatímco to říkal, vyvolával si na obrazovce ikonu výškoměru. Čísla ukazatele se měnila jen pomalu.

„Ne,“ odpověděl Seiči. „Za úsvitu hejno přestalo stoupat a nyní krouží v přibližně stejné výšce.“

„To je dobře,“ řekl Rod. „Co kdyby sis vzal sobotu a pořádně se vyspal? Byl jsi ve službě nepřetržitě alespoň čtyřiadvacet hodin.“

„Dvacet osm, pane,“ odpověděl Seiči. „Ale stačí mi několik hodin spánku, abych byl zase fit a mohl se vrátit k práci.“

„K práci na čem?“ zeptal se Rod trochu podrážděně. „Příštích šest měsíců nemůžeme dělat nic než čekat. Čekat na to, až budeme

mít plné nádrže a budeme se moci vrátit domů. Spaním můžeme strávit tolik času, kolik budeme chtít.“ Rod se trochu uklidnil. „Udělejte si sobotu, pane Takeo. To je rozkaz.“

„Provedu, pane,“ odpověděl Seiči s formální úklonou a jeho obvykle usměvavá tvář ztuhla. Otočil se, aby se vydal k žebříku, ale Rod mu položil ruku na rameno a zadržel ho.

„Promiň, Seiči,“ řekl omluvně. „Řekl bych, že jsem to trochu přehnal. To jenom že bych měl na téhle výpravě dělat velitele. Jenomže teď můžu vydávat rozkazy, až z toho ochraptím, a ten zatracený pták si stejně bude dělat, co chce. Naštěstí,“ dodal, „to vypadá, že chce spolupracovat.“ Podíval se holoprůzorem skrze mezeru v přikrovu černého peří, kde kroužilo hejno gigantických ptáků. „Zajímalo by mě, co si vymyslí příště.“

Naštěstí pravidelné čištění horní strany Petrua tentokrát nezabralo Petře příliš mnoho času. Během nočního stoupání nenarazilo hejno na žádnou kořist a vzduch nebyl nijak bohatý na potravu. Petra se ani příliš nezdržovala s údržbou ocasního peří Balrua, které bylo v čisticím kruhu před ní. Pak odvedla Petrua do středu hejna, kde mohla všem ukázat jeho ‚věci‘. Tam předala řízení Petrovi, aby Petrua připravil k dennímu lovu. Ale ještě předtím, než se vrhnou dolů, byl tady čas poklábosit s ostatními. Jeden po druhém klesali ostatní členové hejna pod Petrua, aby si oběma očima prohlédli tu zářící věc, která na něm visela na mnohovlákném úponku.

„Je to mimořádně husté,“ řekl Garlo, když předmět prozkoumal Garluovým sonarem. „Vůbec skrz to nevidím.“

„A taky se zdá, že je to horké,“ prohlásila Garla poté, co se natáhla tak skoro až k visící věci.

„Nedotýkej se toho!“ varoval ji Petro shora. „Je to tak horké že by ti to mohlo ublížit. Nejenže se můžeš pořezat, ale způsobuje to i zranění, které dlouho bolí.“

„Když to může ublížit, tak proč si to necháváš?“ zeptal se Garlo „Jestliže je to tak husté, musí to být i těžké. Bude tě to zpomalovat při lovu. Zahoď to.“

Petro nechtěl přiznat, že nemůže. Kdykoliv se pokusil přeřezat úponek, na kterém ta horká těžká věc visela, přiběhl po něm maličký

hustý hmyz se šesti nohama a pohrozil mu žhavým světlem. Petra zachránila situaci návrhem, aby se členové hejna zaletěli podívat i na tu druhou věc, kterou má Petru na hřbetě. Nafoukla svá týlní křídla a s jejich pomocí zaletěla k zadní části Petruova křídla, kde zůstal ten kuželovitý tvor a čtyřnohý hmyz. Opatrně rozhrnula peří nad tím místem a propletla ho tak, aby zůstalo rozhrnuté. Kuželovitý tvor tam pořád byl, ale ústa už měl zavřená a po drobném hmyzu nebylo nikde ani památky. Určitě byli všichni uvnitř kužele. Petra doufala, že je nesnědl – velice toužila ukázat ty malé pestré tvorečky ostatním z hejna. Určitě by žasli, kdyby viděli, že se s jedním z nich držela za přední spár! Jenomže prozatím se museli spokojit s tím, že viděli a slyšeli to kuželovité zvíře, které se vezlo na Petruově hřbetě.

Jakmile se péřový příkrov nad *Sexdentem* rozhrnul a gigantická jednooká housenka se znovu objevila, Rod rychle zavolal z kuchyňky Dana a Sandru.

„Máme návštěvu!“ oznámil jim, když vyšplhali po žebříku na řídicí palubu. Za nimi přišli i Chastity a Pete. „Horní oko nejspíš pozvalo kamarády, aby se na nás taky podívali.“

„Jak víš, že je to horní oko?“ zajímal se Dan.

„Má nafouklý i třetí krční článek,“ odpověděl Rod. „Když nám pomáhali tahat reaktor z ruchchovy vzduchové trubice, všiml jsem si, že třetí článek dolního oka je splasklejší než ostatní. Nejspíš utrpělo v minulosti nějaké zranění. Každopádně nás teď předvádí známým, protože nad námi rozhrnulo peří a ostatní ruchchové nad námi krouží a prohlížejí si nás. Tady přilétá další…“

Teď, když jim pérové stromy nezakrývaly výhled, mohli si lidé dobře prohlédnout zbytek hejna, který defiloval nad jejich hlavami. Trochu přitom měli pocit, jako by znovu sledovali úvodní scény první trilogie *Hvězdných válek* na videu. Nejprve se nad nimi objevila příď obrovského, klínovitého létajícího tělesa. Z přídě na ně hleděly dvě gigantické oči. Jak nad nimi pták přelétal, předváděl jim postupně zbytek svého těla se čtyřkilometrovým rozpětím křídel, až zakrýval celou oblohu od obzoru k obzoru. Jakmile se ruchch dostal do vhodné pozice, vytvořily se na obou jeho očích malá křidélka, s jejichž pomocí se snesly na svých dlouhých krcích blíž, aby si je

mohly lépe prohlédnout. Když se po chvíli zase stáhly, začal se obří návštěvník pomalu posouvat vpřed a ještě dlouho jim zakrýval celou oblohu, než konečně nabral výšku a vzlétl vysoko nad ně. Teprve když se vzdálil na několik kilometrů, mohli si ho lidé prohlédnout celého. Sandra se ujistila, že holoprůzory po celou dobu snímají záběry s vysokým stupněm rozlišení.

Krátce nato lidé vymysleli jména pro všechny členy hejna.

„Ten veliký s tím lysým kýlem vypadá tak trochu jako kondor," poznamenal Rod. „A tamten, s těmi bílými péry na kýlu, zase trochu připomíná orla říčního."

„To nejsou špatná jména," přisvědčila Sandra. „Zdá se, že ruchchové se nacházejí na samém vrcholu potravního řetězce, takže jména dravců jim náleží plným právem. Vlastně si myslím, že celý jejich druh pojmenuju *Rukh raptosaturnus*."

Brzy měli všichni ruchchové v hejnu svoje jména. Kromě Kondora a Orla tam byla i Poštolka, Jestřáb, Raroh, Ostříž, Káně a Krahujec, zatímco jejich hostitel dostal jméno Sokol.

„Co je to ta podlouhlá trubicovitá věc, která visí Krahujcovi z břicha a táhne se za ním?" zeptal se Dan po průletu dalšího návštěvníka. „Ocas to není – na konci ocasu přece mají dlouhá kormidlovací péra."

„Na rozdíl od zbytu těla mu na tom žádné peří neroste," podotkla Chastity. „Mně to připomíná penis."

„Jenomže tobě připomíná penis úplně všechno," opáčila Sandra podrážděně. Ve stejném okamžiku vystříkla z konce hadicovitého útvaru nějaká kapalina a okamžitě byla odnesena větrem.

„Řekl bych, že tohle je odpověď na mou otázku," usoudil Dan. „Alespoň jednu z funkcí penisu to zastává určitě."

„Co se to děje?" vykřikl náhle Rod a vrhl se k řídicímu terminálu. Podlaha pod jejich nohama se zhoupla.

„Vypadá to, že začínáme klesat," řekla Chastity a rychle zapnula svou pilotní obrazovku.

„Řadí se do kuželové formace, kterou používají při lovu," oznámila Sandra, jež rychle pochopila smysl všeho toho přeskupování. Jejich ruchch se nacházel u základny loveckého kuželu.

„Jak víš, že jde o lov?“ otázal se Pete.

„Protože právě tak byli seřazeni, když ulovili nás,“ odpověděla Sandra.

„Aha.“ Pete byl tehdy ve výrobní jednotce a útočící hejno nemohl vidět.

Dan si přitáhl binokulár nad vědeckým terminálem a začal si prohlížet jednotlivé ruchchy v několik kilometrů široké formaci.

„Většina z nich má horní oči zavřené a rozhlíží se dolními,“ informoval ostatní.

„Dolní oko je nejspíš bdělé ve dne, při lovu, zatímco horní oko ve dne spí a v noci řídí tělo při výstupu před dalším lovem,“ usoudila Sandra.

„Sokolovo horní oko nespí,“ namítla Chastity, když vyhlédla holoprůzorem. „Vlastně se blíží k nám, asi aby si nás mohlo lépe prohlédnout.“ Aktivovala ikonu pro spuštění korekční trysky na přídi *Sexdentu*.

„Jestli se nemusí aktivně podílet na lovu, nejspíš se rozhodlo obětovat trochu spánku, aby ukojilo zvědavost,“ nadhodil Pete.

„No, jestli je zvědavé ono, tak já taky,“ prohlásila Sandra. „Jdu ven a zkusím zjistit, jestli bych se s ním nedokázala domluvit.“ Rychle slezla po žebříku na dolní palubu a zamířila ke vzduchové propusti.

„Jdu taky,“ rozhodl se Dan a vyrazil za ní.

„Vezměte si svářečky a zapněte si bezpečnostní lana!“ zavolal za nimi Rod.

Oko se pomalu sklonilo k oknu průzoru a přitom mělo přední spáry složené. Chastity držela prst kousek od ikony korekční trysky ale nedotkla se jí.

„*Je* zvědavé,“ zamumlal Pete.

Oko postupně nahlédlo do každého z průzoru šesti kójí a pak i do většího okna holoprůzoru. Když se desetimetrové oko objevilo nad vědeckým terminálem, Pete mimovolně couvl. Rod se nehnul z místa a jen se díval, jak se oko přesouvá k jeho řídicímu terminálu, potom se objevilo před Chastity a ta mu zamávala – oko na svém pneumatickém krku rychle ucuklo. Po chvilce se zase vrátilo a Chastity kývla na Peta, aby se k ní připojil.

„Dala bych poslední cent za to, kdybych se mohla dozvědět, na co teď asi myslí,“ řekla a zahihňala se.

Když si Petra konečně uvědomila, na co se dívá, upřímně ji to zmátlo. Chtěla se tomu kuželovému tvoru podívat zblízka do očí, aby zjistila, jestli je živý, nebo mrtvý. Přitom ale zjistila, že to, co považovala za oči, byly jen oblasti jiné kůže – tak husté, že odrážely sonarové pulzy, které k nim vyslala, a přitom tak čiré, že skrze ně mohla nahlédnout do nitra toho podivného tvora. Vnitřek kuželu byl dutý, což ji nijak nepřekvapilo, protože všichni létající tvorové, kteří žili na Vzduchu, byli dutí. Upřímně ji však šokovalo, když zjistila, že se uvnitř toho dutého prostoru nachází čtyřnohý hmyz. A co bylo ještě podivnější, hmyz byl sice stejně velký a měl stejné množství nohou jako ten, který viděla venku, ale měl úplně jinou barvu kůže a dvě malé oči místo jediného velkého na konci lysé hlavy. Musí to být velice mocný hmyz, pomyslela si, když dokáže tak dobře ovládat kuželovitého tvora. V tom okamžiku se otevřela ústa tvora a vylezl z nich jeden z těch žlutě zbarvených venkovních parazitů.

Sandra ve svém neonově žlutém saturnovském obleku vyšla z otvoru vzduchové propusti, bezpečnostní lanko připevněné k vaku se zásobou kyslíku, který si nesla na zádech. Stejně oblečený i vybavený Dan s metasvářečkou v ruce se postavil vedle ní. Otevírající se dveře zavadily o jedno z poutacích lan uvázaných ke kořeni nejbližšího brku a napnuly je. Vyčkávající housenka s jediným velkým okem se sklonila a napřáhla k němu spáry. Chastity zažehla na zlomek sekundy korekční trysku na přídi. Housenka rychle couvla a zaujala postavení se složenými předními končetinami.

„Dveře se zadrhly o jedno poutací lano,“ oznámil Dan, když zhodnotil situaci. „Nejspíš tahá ruchcha za péro a to mu působí bolest.“

„Myslím, že kabina je přivázaná dostatečně,“ odpověděl „Jedno lano můžeme klidně přeseknout, a nic se nestane.“

„Udělej to,“ odpověděla Sandra. „Musíme se k tomu tvorovi chovat co nejohleduplněji.“

Dan mávl svářečkou a metaplamen hladce přepálil makropolyhexatubulární vlákno. Pérový strom, ke kterému bylo připoutáno se zachvěl. Volný konec lana zůstal ležet na zemi. Oko se opatrně vyhnulo korekční trysce a pomalu, jakoby tázavě, natáhlo k lanu přední spáry.

„Nech ho, aby si to lano vzalo, Chastity," řekla Sandra. „Možná se konečně dostaneme od trestání k odměňování. Hrozně ráda bych používala jiné prostředky komunikace než plamen svářečky. Všiml sis něčeho, co vypadá jako uši, Dane?"

„Nic, co by připomínalo uši, jsem neviděl," odpověděl Dan, „ale určitě má oko. Velké oko… aby tě s ním lépe vidělo. Tak proč nezkusíš znakovou řeč?" Odešel do vzduchové propusti a za chvíli se vrátil s kotoučem bezpečnostního lana. Sandra odhodila lano, které stále ještě držela, na zem a pak ho zase pomalu zvedla. Pravou rukou zamávala před okem a výmluvně mu předvedla svou prázdnou dlaň. Housenka odpověděla imitací Sandřina pohybu spárem a pak, s okem stále upřeným na korekční trysku, se sehnula a zvedla svinuté lano.

„Tomu ty říkáš dárek?" řekl Dan. „Vždyť je jedním koncem pořád přivázané k brku. Možná bych ho měl raději odříznout."

„Zůstaň na plošině," nařídil mu Rod. „Klidně si můžeme dovolit přijít o doktora, ale instalatéra bychom ztratili neradi. Kromě toho jsem lano přivázal k brku pomocí dračí smyčky. Může ji uvolnit velice snadno."

Rod měl pravdu; oku netrvalo dlouho přijít na to, za který konec musí zatahat, aby se smyčka uvolnila. Jakmile se lana zmocnilo, narovnalo se a začalo ho zkoumat. Na chvíli si ho podrželo před okem, ohmatalo ho spáry, vyzkoušelo, jak je pevné, a pak se na něm pokusilo uvázat uzel. Bylo očividné, že něco takového drží ve spárech poprvé. Pokusilo si přetáhnout smyčku přes oko, ale lano mu vypadlo, takže se nakonec spokojilo s tím, že si ho několikrát obtočilo kolem ‚krku' pod prvním článkem, volný konec provléklo smyčkou na konci a utáhlo ji.

„Ono si uvázalo kravatu!" zvolal Pete.

Oko, které bylo s výsledkem svého úsilí zjevně spokojené, se zvedlo na svém pneumatickém krku a stáhlo se pryč.

„A je to,“ prohlásila Sandra. „Myslím, že šlo na kutě. Doufala jsem, že si spolu trochu popovídáme a lépe se poznáme.“

„Jak s ním chceš mluvit?“ opáčil Dan. „Přes přilbu tě slyšet nemůže, ani kdyby ti rozumělo. Spolu se můžeme dorozumívat jedině díky rádiovému spojení. Budeme muset vyrobit nějaké zařízení pro hlasitou komunikaci. Basové reproduktory, řekl bych podle hloubky zvuků, které ti tvorové vyluzují.“

„Taky by to chtělo nějakou tabuli, abych na ni mohla kreslit znaky a obrázky,“ řekla Sandra a pak se spolu s Danem vrátila do nitra lodi. Dveře propusti se za nimi zavřely.

Brzy dospěli k tomu, že Sandřinou ‚tabulí‘ bude muset být obrazovka terminálu, protože na celém *Sexdentu* nebylo nic, čím by se dalo psát – snad s výjimkou kečupu a hořčice. Naštěstí byly tři hlavní terminály na řídicí palubě pro velitele, pilota a technika zkonstruovány tak, aby se daly odmontovat a zavěsit při vysokoakceleračních manévrech nad tlumicí lehátka. Kabely z vysokokapacitních optických vláken, které je spojovaly s Jeevesem, byly stejného druhu jako ten, kterým se odesílaly povely po hoytetheru k reaktoru, takže jim Myšák mohl dodat kus ze skladu náhradních dílů. Brzy měla vzduchová propust vlastní přenosný terminál, který Sandra použije, až je horní oko zase navštíví. Jeho konektor byl připojen do datového vstupu vně vzduchové propusti, takže propust bylo možné používat i v době, kdy bude některý z členů posádky zrovna konverzovat s okem. Rod přitom přišel o práci, protože když se rozhodovalo, který terminál bude pro dorozumívání s mimozemšťany použit, ukázalo se, že ten jeho je mnohem méně potřebný než pilotní nebo technický.

Rod dopil druhý šálek kávy a rozhlédl se po organizovaném zmatku, jenž vládl kolem. Sandra byla ve vzduchové propusti, kde programovala přenosný terminál jednoduchými obrázky. Chastity a Seiči dali dohromady ‚amplion‘ a nyní ho pomocí Seičiho kláves testovali, zatímco Dan a Pete vyráběli z velkého kusu mylarové fólie a laserového mikrometru detektor ultrahlubokých zvuků. Seiči už měl dávno spát, ale Rod dobře věděl, že teď, když měli na práci tolik zajímavých věcí, by ho těžko přesvědčoval, aby si odpočinul.

Raději bych tady neměl překážet, pomyslel si Rod a nahlas řekl: „Jdu ven, trochu se protáhnout. Předávám ti velení, Chass.“

„Nezapomeň na bezpečnostní lano a svářečku,“ řekla, aniž se na něj podívala.

Sandra Roda propustila ven. Když se otevřely vnější dveře, zůstal stát na plošině a rozhlédl se. Horní oko nebylo nikde v dohledu. Nad vrcholky pérových stromů svištěl vítr a jeho poryvy pronikaly mezerou, kterou horní oko vytvořilo nad kabinou. Jeden silný závan se zatočil v otevřené vzduchové propusti a vymetl ven zapomenutou ponožku. Rod ji přišlápl nohou, jak letěla kolem, zvedl ji a vrátil na místo ve skříňce. Nejprve se vydal překontrolovat lana, která poutala *Sexdent* k jejich gigantickému hostiteli. Ta, která se uvolnila, utáhl. Jiná byla zase tak napjatá, že zněla jako struny, když se jich dotkl – ta naopak trochu povolil. Nemělo smysl působit ruchchovi bolest.

„Když už jsme se stali symbionty, můžeme být docela dobře i užiteční,“ řekl si a začal pátrat v kůži kolem kořenů per po parazitech. Jakmile přepnul průzor své přilby na infračervené spektrum, neměl s tím žádné potíže – aktivní těla hmyzu byla mnohem teplejší než pasivní kůže kolem brků. Pokaždé, když nějakého parazita objevil, propálil mu krátkým plamenem svářečky plynový měchýř. Pak už se dala gigantická veš snadno vytáhnout z folikulu – její pneumaticky ovládané čelisti se nemohly měřit s Rodovými kostmi podporovanými svaly. Rod pracoval důkladně – přidržel si veš na délku paže a znovu zažehl svářečku. Když se ujistil, že je hlava parazita řádně propečená, sežehl ještě váček s vejci a postaral se tak, aby ‚jejich‘ ruchcha ani kteréhokoliv jiného člena hejna netrápili ani potomci tohoto konkrétního parazita. Jakmile vyčistil od vší okolí *Sexdentu*, začal pátrat po dalších. Cestu si značil makropolyhexatubulárním vláknem, které táhl za sebou. Vydal se přímým směrem od kabiny, přičemž ničil každou veš, na kterou narazil. Když urazil nějakých padesát metrů, vrátil se ke kabině a vyrazil jiným směrem.

Při jedné takové ‚lovecké výpravě‘ dorazil na ‚mýtinu‘, kde mezera v péřovém pokryvu propouštěla trochu slunečních paprsků. Něco se před ním zatřpytilo. Bylo to tenké průhledné vlákno, které se táhlo skoro horizontálně od jednoho péra k druhému.

„Vypadá to jako pavučina,“ pomyslel si Rod.

Při tom pomyšlení okamžitě zažehl plamen svářečky a rozhlédl se kolem sebe. Jestliže měl na sobě gigantický pták gigantické vši, nebylo vyloučeno, že se na něm setká i s gigantickým pavoukem, který by byl nebezpečným protivníkem pro pouhého člověka – ať už vyzbrojeného metasvářečkou nebo ne.

„Pavouky jsem nikdy neměl v lásce,“ zabručel Rod a snažil se očima proniknout šerem okolního lesa, násobič světla nastavený na maximální zesílení.

Žádného obřího pavouka ale neviděl, a tak si ještě jednou prohlédl třpytivé vlákno. Potom se vydal podél něj a přitom si dával dobrý pozor, aby se ho nedotkl. Když dorazil k jeho konci, našel drobného hmyzího tvorečka sedícího na brku jednoho péra. V brku byl vykousaný půlkulový výklenek označující místo, kde se tvoreček krmil.

„Něco pro tebe mám, Sandro,“ ohlásil Rod prostřednictvím rádiového spojení. Pak zapnul reflektor na své přilbě, aby jí na drobného tvora posvítil.

„*Jéé!*“ zaječela mu Sandra ve sluchátku.

„Promiň,“ řekl Rod. „Měl jsem zvětšení nastavené na nejvyšší stupeň. Tady je můj prst, abys mohla srovnat velikost. Vidíš… je asi tak velký jako nehet na mém malíčku. Trochu to připomíná pavouka sekáče. Má drobné centrální tělo a skutečně dlouhé článkovité nohy.“

„Má jich dvanáct,“ opáčila Sandra. „Vezmi ho s sebou.“

Tvoreček si Rodova reflektoru vůbec nevšímal a dál okusoval brk, na kterém seděl.

„Určitě je to nějaký roztoč,“ řekla Sandra. „Jakpak ho nazveme?“

„Co takhle ‚pavoukoroztoč dlouhonohý‘?“ navrhl Rod.

„Poněkud dlouhé,“ namítla Sandra. Na chvíli se odmlčela a bylo vidět, že uvažuje. „Ale ‚dlouhonožka‘ zní docela dobře a výstižně. Budeme to používat jako obecné jméno. Pokud je jako naši paraziti, určitě se specializuje jen na jeden druh hostitele. Jeevesi? Jak se latinsky řekne dlouhonohý rušší pavouk?“

„*Longicrus rukharanea*,“ odpověděl Jeeves okamžitě.

„Jedna věc mi působí starosti,“ pokračovala Sandra. „Vcelku chápu, jak dlouhonožka přežívá ve své současné formě, ale nedokážu

si představit, jak se mohla vyvinout. Nemá žádné plynové měchýře, takže se nemůže vznášet, a nemá ani křídla, aby létala. Jedno nebo druhé kdysi ale mít musela a přišla o to, zřejmě až když přešla na parazitický způsob života. Ale i tak – jak se dostane z jednoho hostitele na druhého?“

„Dokáže snovat vlákno jako naši pozemští pavouci,“ odpověděl Rod a pokusil se seřídit průzor své přilby tak, aby jí mohl předvést třpytivé vlákno.

„To je ono!“ zajásala Sandra, kterou ta informace velice potěšila. „Jakmile je dlouhonožka připravená opustit svého hostitele, stačí, aby vylezla na vrcholek nejbližšího péra a vypustila do větru svoje vlákno. Když dosáhne dostatečné délky, vytáhne milou dlouhonožku do vzduchu a pak pomalu padá hejnem ruchchů. Při troše štěstí najde další pérový prales, kterým se může prokousávat. Nejspíš začali evoluci jako padači, ale velice pomalí padači, protože díky svému vláknu mají mimořádně příznivý poměr mezi povrchem a hmotností. Nezapomněl sis vzít sáček na vzorky?“ zeptala se. „Hrozně ráda bych si toho roztoče prohlédla pod nanoprojektorem.“

„Je mi líto, ale sáčky nemám,“ odpověděl Rod. „Šel jsem na procházku a ne na vědeckou výpravu.“ Na chvíli se zamyslel. „Už to mám! Vyprázdním láhev na vodu a přinesu ti tu potvoru v ní.“

„Nezapomeň vzít i vzorek vlákna,“ připomněla mu Sandra a ukončila spojení.

Když měl Rod dlouhonožku bezpečně ve vaku, pokračoval v práci exterminátora, kterou teď rozšířil i na prohlídku brků. Po čase narazil na místo, kde bylo peří zle zamořeno roztoči. Po následujících několik desítek minut svářečku skoro nevypínal a systematicky likvidoval jednoho parazita za druhým, přičemž dbal, aby se nezachovali ani jejich potomci.

Náhle se peří nad jeho hlavou rozvinulo, a když Rod vzhlédl, zjistil, že hledí přímo do gigantického oka nad sebou. Bylo to dolní oko, protože jeho třetí článek byl zploštělý a kolem ‚krku‘ nemělo vázanku z jejich poutacího lana. Jakmile gigantická stonožka uviděla svářečku planoucí v Rodově ruce, stáhla se a složila přední spáry, zatímco druhými stále přidržovala peří rozhrnuté. Rod se vypořádal s roztočem, na kterém zrovna pracoval. Rukou v rukavici si přidržel

splasklého, ale stále ještě živého tvora na délku paže a upálil mu hlavu, pak stejným způsobem zneškodnil jeho váček s vajíčky. Mrtvolku přidal na hromadu k ostatním. Pak vypnul metasvářečku a o několik kroků ustoupil. Gigantická housenka se sklonila, aby se podívala. Zvedla jedno z mrtvých tělíček, podržela si ho těsně u oka a odhodila je zpátky na hromadu. Potom napřáhla jeden z předních spárů a pomalu se začala přibližovat k Rodovi. Ten, svářečku připravenou v levé ruce ukryté za zády, vykročil kupředu a pravicí stiskl housenčin spár připomínající na omak nafouknutý balon. Před nedávnem, když potřeboval pomoct se svržením reaktoru přes okraj tlamy, požádal oko o pomoc tím, že ho vzal právě za tento spár a dovedl ho k hoytetheru. Nyní zjistil, že je sám veden – pneumatický krk oka se pomalu stahoval a vytvářel pro ně cestu v hustém peří. Brzy dorazili k péru, v jehož folikulu bylo zavrtáno hned pět velkých vší. Folikul byl zanícený a kůže kolem byla napuchlá a svrabovitá. Podle tloušťky kůže na měchýřích vší Rod usoudil, že alespoň tři z nich jsou dospělé a velice dobře zavrtané. Pro pneumaticky ovládaný spár oka neexistovala žádná možnost, jak parazity odstranit. A i kdyby se nějak zbavilo dospělých vší, dvě menší by se postaraly, aby pór zůstal i nadále zasažený. Podle rozsahu napáchaných škod nabyl Rod dojmu, že s ním musí mít ruchch problém už několik týdnů nebo i měsíců.

„Vsadím se, že tě to bolí!“ řekl, pustil spár a připravil si svářečku. „Ty jsi pomohl mně, a teď zase já pomohu tobě.“ Rychle sežehl všechny vaječné váčky, aby se ujistil, že se nákaza nebude šířit. Potom vytáhl jednoho parazita po druhém a důkladně je usmažil metaplamenem. Jakmile byl s prací hotov, oko posbíralo mrtvolky, vyzvedlo je nad úroveň peří, pak roztáhlo svoje malá křidélka a odletělo i se svým nákladem k okraji křídla, kde svrhlo obtížný hmyz do horoucích hlubin.

Když se oko zase vrátilo, zadívalo se na Roda a on se zadíval na ně. Zvedl ruku. Gigantická housenka se sklonila, napřáhla k němu spár a předvedla skoro dokonalé ‚potřesení rukou‘. „Když se zase budeš potřebovat zbavit nějakých příživníků, klidně mě zavolej, parťáku,“ řekl Rod. Pak pustil jeho spár, otočil se a podél lana, Které za sebou cestou sem zanechával, se lesem černého peří vracel zpátky

ke kabině. Než k ní dorazil, začalo se už smrákat. Sandra, Dan a Seiči čekali před vzduchovou propustí – doufali, že se soumrakem se dostaví horní oko. Seiči měl svoje klávesy, které teď byly napojeny na velký basový reproduktor postavený za ním. Dan hlídal záznam ze stejně velkého nízkofrekvenčního mikrofonu. Zatímco čekali, naslouchali temnému dunění z ruchchova nitra, jak oči používaly jeho gigantické tělo, aby si při střídání denní a noční směny ‚poklábosily' s ostatními členy hejna. Jelikož lidské ucho mělo s tak vysokými tóny problémy, ‚naslouchal' ve skutečnosti Jeeves, který signál analyzoval a upravoval jeho amplitudu v rozsahu vhodnějším pro lidský sluch. Stejně tak když Seiči zahrál tón na svých klávesách nebo některý z lidí promluvil, Jeeves upravil frekvenční spektrum výstupu na hodnoty obvyklé pro ruchchy.

A opravdu, jakmile začal noční výstup hejna, horní oko je opět přišlo navštívit a na ‚krku' mělo stále vázanku z hexatubulárního vlákna. Jeden její volný konec drželo předním spárem. Když se oko přiblížilo až k lidem, hrdě spár napřáhlo, aby jim předvedlo, co udělalo.

„Samo uvázalo dračí smyčku!" zvolal Dan. „Prozkoumalo ten můj uzel a domyslelo se, jak se váže. Skočím si pro jiný kus lana a naučím ho osmičku."

„Dane!" zvolala Sandra. „Tady nejsme na skautském táboře. Soustřeďme se na výuku jazyka." Pak se otočila k Seičimu. „Ruchchovo tělo stále hovoří. Dokážeš ten zvuk napodobit?"

Z plynových měchýřů zvířete pod nimi se ozývalo temné dunění. Ten zvuk vibroval podrážkami jejich bot a způsoboval, že se jim v jeho rytmu chvěly útroby. Seiči se chvíli zaposlouchal do Jeevesova ‚frekvenčního překladu' mnohoakordového zvuku, který současně ‚vnímal' celým tělem. Pak se dunění na chvíli zastavilo a Seiči napodobil to, co slyšel, na svém hudebním nástroji, přičemž některé z jeho prstů musely často mačkat více než jednu klávesu najednou, nebo musel jednou rukou střídat tóny, zatímco druhou jiný tón držel. Naštěstí byly klávesy zkonstruovány tak, že mohl naprogramovat trvalý tón jako ‚doprovod' na pozadí a oběma rukama se věnovat hře. Velký ultrabasový reproduktor za Seičiho zády viditelně vibroval v

rytmu jeho hraní. Sotva se ozval, oko se překvapeně stáhlo a povrch ruchchova těla pod nohama pozemšťanů znehybněl.

„Myslím, že mu to něco připomíná," poznamenala Sandra, která vzrušením tajila dech. „Zahraj to ještě jednou."

Než ale mohl Seiči odpovědět, oko se posunulo těsněji k němu a reproduktoru a ruchchovo tělo se opět rozvibrovalo. Oko se jedním spárem dotklo povrchu, na němž stáli.

„Je to stejný sled akordů jako předtím, ale tentokrát to byl jen jeden motiv," řekl Seiči a zopakoval hudební frázi na klávesách. „Mnohem méně komplikovaný a snadnější k napodobení."

„Ale co to znamená?" zeptal se Dan zmateně.

„Když se to ozývalo, oko ukazovalo spárem dolů na povrch ruchchova těla," odpověděla Sandra. „Možná je to jeho jméno. Přesvědčíme se. Můžeš ten motiv zopakovat?"

„Jasná věc," opáčil Seiči. „Nahrál jsem si ho do paměti kláves."

Sandra ukázala dolů na napjatou kůži ruchchova těla a Seiči přehrál na klávesách předchozí motiv. Oko se začalo vzrušeně pohybovat nahoru a dolů, a pak jim jejich domněnku potvrdilo zopakováním motivu a současným ukazováním na povrch ruchcha. Potom oko ukázalo na sebe a ruchchovo tělo se znovu rozezvučelo. Když dunění utichlo, oko vyčkávavě znehybnělo.

„Asi nám něco uniklo," řekla Sandra zklamaně. „Znělo to úplně stejně."

„Možná se nám snaží vysvětlit, že ono a tělo ruchcha je jedna osoba," nadhodil Dan.

„To si nemyslím," namítl Seiči po delším mlčení. „Jeevesi? Vyskytovaly se v těch dvou motivech rozdílné tóny?"

„Ano," odpověděl palubní počítač. „Nejhlubší tón se posunul o tři hertzy nahoru. Mám motiv napodobit na reproduktoru? Zaznamenal jsem si ho do paměti."

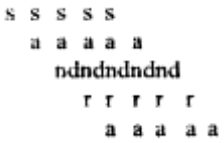
„Kdybych tě to nechal udělat, nikdy bych se nenaučil mluvit ruššsky," namítl Seiči a znovu přehrál obtížný motiv s variací, na kterou ho Jeeves upozornil. Když dohrál, ukázal na oko.

Oko se několikrát vzrušeně zakývalo nahoru a dolů, pak nafouklo křidélka, které mělo po straně hlavy. Křidélka zachytila vítr a vynesla oko vysoko na oblohu, zatímco se z těla ruchcha dole

současně ozval stoupavý varhanní akord. V příštím okamžiku se oko vrátilo a dunění utichlo.

„Řekl bych, že se nám právě snažilo naznačit, že jsme na to kápli," poznamenala Sandra a usmála se.

Nyní byla řada na ní. „Sandra," řekla a ukázala na sebe. Jeeves opakoval pomocí reproduktoru za jejich zády slovo o několik oktáv níž. Pak se gigantické tělo pod jejich nohama zachvělo a vydalo ze sebe krátký, mnohaakordový zvuk.

A kurz vzájemné komunikace začal.

Brzy se ukázalo, že počítačový terminál může být nesmírně užitečný, zvlášť když Sandra oku ukázala, jak může klepítkem na konci spáru kreslit na dotekovou obrazovku. Záhy se tak shodli na názvech pro mnohé objekty včetně Slunce a jeho planet stejně jako četných činností, jako ‚přijít' nebo ‚odejít'.

Po pěti hodinách vzájemného učení se obloha začala jasnit blížícím se svítáním. Potom dolní oko rozhrnulo péřový porost a přidalo se k nim.

Když se horní oko nemělo k tomu, aby svého druha představilo, Sandra se rozhodla, že se o to postará sama.

„Jsi připravený u kláves, Seiči?" zeptala se.

Vrátila se na samotný začátek jazykové lekce, ukázala na povrch pod svýma nohama a Seiči zahrál motiv označující v řeči Saturňanů ruchcha. Potom ukázala na horní oko ozdobené vázankou a Seiči motiv zopakoval s jediným zvýšeným tónem. Nakonec Sandra ukázala na dolní oko a čekala. Horní oko ukázalo na dolní a ruchchovo tělo se rozvibrovalo motivem skoro identickým s tím, který hrál Seiči před okamžikem.

„Rozdíl je v tom, že tón, který byl předtím zvýšený, je teď snížený," řekl Seiči. „Mám pravdu, Jeevesi?"

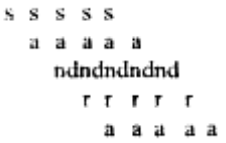
„Ano,“ přisvědčil palubní počítač. „Je snížený o tři hertzy.“

„Svým způsobem to dává smysl,“ poznamenala Sandra. „Jsou to přece jen různé části jednoho těla. Jejich jména mají stejný základ, ale lehce pozměněný tón jim dovoluje rozlišovat, o kterou část se jedná.“

Jelikož se lidem motivy nenapodobovaly nijak snadno, používali místo nich mezi sebou označení ‚Horní oko‘ a ‚Dolní oko‘. Vzhledem k vázance horního oka a nefunkčnímu třetímu článku dolního neměli problém je rozeznat.

Sandra se pokusila popovídat si s Dolním okem, ale brzy pochopila, že to, co se Horní oko během noci naučilo, Dolní oko automaticky nepřevzalo. Povzdechla si a začala znovu.

„Sandra,“ řekla a ukázala na sebe.

ozvalo se v odpověď. Ale místo aby motiv zaduněl ultrabasem z povrchu pod jejich nohama, ozval se jako basový akord přímo z hlavy Dolního oka.

„Ty oči *mluví!*“ zvolala Sandra překvapeně.

„To je přece logické,“ opáčil Seiči. „Už jsme zjistili, že tělo ruchcha může řídit vždycky jenom jedno z očí, takže ho jenom jedno může používat ke komunikaci. V krku mají plynové měchýře a nic jim nebrání vyluzovat jimi zvuky. Vzhledem k rozdílným rozměrům jsou pochopitelně o několik oktáv vyšší.“

„To nám velice usnadní komunikaci,“ zaradovala se Sandra. „Pokud se nám podaří je přesvědčit, aby mluvili krky místo tělem, nebudeme potřebovat Jeevesovu asistenci.“

„Slunce přicházet,“ řeklo Horní oko a ukázalo na vycházející Slunce. „Horní oko odejít.“

„Počkej!“ zavolala Sandra. Když se Horní oko nezastavilo, Sandra si uvědomila, že tohle slovo ho teprve bude muset naučit.

Rychle začala pátrat v paměti po vhodném obratu, které Horní oko *znalo*. Nakonec jej našla.

„Ne odcházet!“ vyhrkla a Horní oko se vrátilo.

„Musím jim ukázat ještě něco,“ řekla Seičimu. „Teď si vylezu na plošinu vzduchové propusti. Vy dva zůstaňte tady a *nedívejte se!*“

„Co chceš dělat?“ zeptal se Seiči.

„Oni si myslí, že lidé mají tvrdé hlavy s jedním velkým okem a tuhá, neonově žlutě zbarvená těla. Pokaždé, když nás viděli, jsme na sobě měli saturnovské obleky. Chci jim ukázat, jak lidé vypadají *doopravdy*.“

„Sandro!“ namítl Dan. „Nedělej to! Mohlo by to být nebezpečné!“

„Zadržím dech na dost dlouho, abych se dostala přes vzduchovou propust dovnitř,“ řekla Sandra, která už šplhala nahoru.

„Ale někdo tě musí hlídat pro případ, že by se vyskytl nějaký problém,“ namítl Dan starostlivě.

„Já se hlásím dobrovolně!“ ozval se Pete přes rádiovou linku.

„Neboj se, Sandro,“ vložila se do hovoru Chastity. „Postarám se, aby na tebe průzorem vzduchové propusti nekoukal nikdo jiný než já.“

Jakmile byla Sandra uvnitř propusti, sundala si ze zad vak se zásobou kyslíku a pověsila jej na stěnu tak, aby k němu mohla být stále připojena pupeční šňůrou hadic a kabelů. Přilbu si zatím nechala na hlavě a začala se v studeném a větrném saturnském ránu rychle svlékat. Původně měla v úmyslu předvést každou část svého nezakrytého těla zvlášť a pojmenovat ji, ale když na kůži ucítila mrazivý vítr, změnila názor. Tohle může udělat zítra za použití nákresů na přenosné obrazovce. Když byla úplně nahá, zhluboka se nadechla a zavřela oči, aby si je ochránila před čpavkovými výpary, strhla si přilbu z hlavy, rozhodila vlasy, které měla sčesané do uzlu a přidržela si je jednou rukou ve vzduchu, aby předvedla jejich strukturu.

Přilbu odhodila na zem a rychle se otočila kolem své osy, aby si ji obě oči mohly prohlédnout ze všech stran. Přitom ucítila i uslyšela sonarové pulzy, které procházely skrze ni. Jakmile dokončila piruetu, znovu si narazila přilbu na hlavu a pustila přívod kyslíku na co

největší průtok, aby z přilby vyfoukla čpavkové páry. Sotva se poprvé nadechla, zaječela: „Zavři vnější dveře, Chass! Je tady *mráz!*“

Ještě než se ale dveře stačily zasunout, závan větru uchopil Sandry růžové hedvábné kalhotky, odnesl je ven a nechal je dopadnout na zem před Dolním okem. Gigantická housenka se sehnula a zvedla ten schlíplý kousek prádla předním spárem. Obrovské oko si ten záhadný předmět vážně prohlédlo; podivilo se třem otvorům a jejich elastickým okrajům. Poté, co si s nimi chvíli bezradně hrálo, zjistilo, že může prostrčit celý spár větším otvorem, zatímco menší se hodí každý pro jednu půlku klepítka. S pomocí druhého spáru si kalhotky natáhlo jako bezprstou rockerskou rukavici.

Jelikož představení skončilo a dveře vzduchové propusti se zavřely, Horní oko zamávalo Seičimu a Danovi na rozloučenou a odplazilo se. Dolní oko spárem s ‚rukavicí‘ gesto napodobilo a následovalo svého druha.

„Vypadá jako jednooký a dvouprstý Michael Jackson,“ poznamenal Pete od horního holoprůzoru, když se předtím ubezpečil, že snímek ‚oblečeného‘ mimozemšťana byl uložen do Jeevesovy paměti. „Vsadím se, že bych to dokázal prodat na megastránku InterRocku.“

„Poslyšte,“ poznamenala do mikrofonu rádiového spojení Chastity, která se dívala, jak se Sandra uvnitř vzduchové propusti obléká. „Oči zatím viděly jenom polovinu lidského druhu. Co kdyby některý z vás hochů napodobil za účelem vzdělání a pobavení Sokolových očí zítra večer Sandru?“

„Se mnou nepočítej!“

„V žádném případě!“ odpověděli Rod a Pete okamžitě.

„Možná to tak bude lepší,“ odtušila Chastity a suše se usmála. „Při tom mrazu venku by to nejdůležitější stejně bylo scvrklé.“

„To bylo nechutné!“ prohlásil Petro, když se spolu s Petrou vracel peřím do jejich výklenků na Petruově kýlu. „Ten čtyřnohý hmyz byl skoro příjemný na pohled, když na sobě měl tu žlutozelenou kůži, velké lesklé oko na hlavě a malé světélko nad ním. Jenomže to byl podvod. Klamná iluze! Pod tím hezkým

povrchem se nacházejí bílorůžové neforemnosti s prachovým peřím na podivných místech a dvěma maličkýma šilhavýma očičkama. Vypadají jako znetvoření červi jícnovníci s nohama.“

„Nejspíš si uvědomují, jak jsou oškliví,“ poznamenala Petra která se svoje nové přátele snažila chránit. „Proto si zakrývají svoje ošklivá těla všemi těmi hezkými věcmi. Podívej se na sebe. Tvůj spár je teď mnohem hezčí, když na něm máš tu lesklou růžovou věc.“

„Nevypadá to špatně,“ připustil Petro a několikrát si zálibně otočil spárem se Sandřinými kalhotkami před okem.

„Stejně je to skvělý nápad,“ uvažovala Petra, když se stahovala do svého výklenku. „Dělat se hezčí přidělováním různých věcí na tělo.“

Když se zpráva o úspěšné komunikaci s očividně inteligentními ruchchy dostala na Zemi, vyvolala smíšené reakce. Vědci, zpravodajské kanály a veřejnost obecně byli skutečností, že se ve vesmíru vyskytuje nová inteligentní rasa, se kterou si lidé mohou popovídat, nadšeni. Jen o hodinu později už si bylo možné koupit tričko s ruchchem, baseballovou čepici s ruchchem nebo letadélka a balónky ve tvaru ruchcha. O několik dní později poslali Míroví ochránci planet Organizaci spojených národů petici, v níž žádali, aby OSN vzala rušší lid Saturnu pod svou ochranu pod záštitou MOPu, protože žádnému ze zkomercionalizovaných národů se nedá věřit. O několik týdnů později už existovaly videohry a animované televizní pořady s námětem vzdušných bitev mezi flotilami lidmi řízených letounů a gigantickými lidožravými ruchchy.

Art Dooley byl ovšem velice nešťastný. Jeho majoritní podíl v expedici se pomalu měnil v nic. „Tohle nás *potopí*,“ řekl, když tu zprávu poprvé uslyšel od vedoucího vědecké skupiny řídicího týmu. „Teď už nám za žádnou cenu nedovolí, abychom zařídili na Saturnu výrobny mety. I když i ten nejzabedněnější zelený musí přiznat, že sebeintenzivnější výroba mety neztenčí ani za milion let obsah helia v saturnské atmosféře, faktem je, že provozovat nechráněné nukleární reaktory v prostoru, kde žijí přátelské inteligentní bytosti, by nebyl dobrý nápad. Mimoto jsme plánovali odhazovat vypotřebované reaktory přímo na planetu. Tím by se to jenom

zhoršilo. Když by se reaktor v žáru planetární hmoty roztavil, uvolnilo by se velké množství radioaktivního odpadu a ten by vystoupal nahoru spolu s termickými proudy zásobujícími naše inteligentní přátele potravou. Jakmile se posádka *Sexdentu* vrátí na Zem a vyplatíme je, projekt levné mety ze Saturnu skončí.“

„Připouštím, že pro Space s. r. n. je to špatná zpráva,“ řekl hlavní vědec. „Ale pro vědeckou veřejnost je to skvělá novina. Teď, když máme tak dobrý důvod navštívit Saturn, se rozpočet pro vědecký výzkum dalekého vesmíru významně zvětší. Nebude to dlouho trvat a začneme po známkách života pátrat na všech vnějších planetách a jejich měsících. Možná dokonce na planetoidách Kuiperova pásu.“

„Tak to jste vedle jak ta jedle,“ odtušil Art ponuře. „V tuto chvíli se vám možná zdá zpráva o objevení inteligentního života na Saturnu skvělá, ale ve skutečnosti máte smůlu stejně jako my. Jistě, v několika příštích letech se vám pohrnou peníze, za které budete moci posílat k Saturnu orbitální a balonové sondy, abyste si mohli povídat s ruchchy – s dvouapůlhodinovou časovou prodlevou mezi dotazem a odpovědí. Ale na obydlené vědecké stanice na oběžné dráze rovnou zapomeňte. Jen umístit ji tam by stálo desítky miliard – to vím naprosto spolehlivě; počítal jsem to. A udržet ji v provozu by znamenalo další miliardy každý rok. Vy vědci si prostě neuvědomujete, že i vlády musí vykazovat ze svých investic zisk – možná ne okamžitý zisk, ale určitě zisk v relativně blízké budoucnosti. Ty vlády, které ignorují zákony trhu, dlouho nevydrží. Vezměte si bývalý Sovětský svaz a jeho flirtování s komunismem, státem hrazenými náklady na zbrojení a kosmický výzkum – trhu to trvalo skoro sedmdesát let, než se prosadil, ale nakonec to udělal. A teď mi řekněte, doktore: co dostane lidstvo výměnou za to, když bude ročně investovat miliardy dolarů do klábosení s ruchchy? Mají snad ruchchové vyspělou technologii, kterou bychom mohli převzít?“

„Ne,“ odpověděl vedoucí vědecké skupiny. „Vypadá to, že nemají vůbec žádnou technologii. Jsou poměrně inteligentní, ale nemají přístup k materiálu, ze kterého by vyráběli nástroje.“

„Zapomněl jste mi oponovat, že se od nich můžeme naučit něco nového z oboru biologie,“ připomněl mu Art. „Nakolik je jejich biologie odlišná od naší?“

„Žijí při stejných teplotách jako my, a proto využívají stejné uhlíkové chemie. Z informací, které získala Sandra pozorováním některých vzorků pod nanoprojektorem, můžeme vyvodit, že mají dvojšroubovici DNA a genetický kód jako my. V současné době se soudí, že život byl na Saturn zanesen před miliardami let ve formě spor uchovaných v meteoritech ze Země.“ Odmlčel se a rychle se snažil vymyslet alespoň něco, co by učinilo kontakt s ruchchy rentabilním. „Ale… jejich kultura a jazyk jsou unikátní –“

„A vy čekáte, že vláda USA nebo nějakého jiného národa utratí miliardy dolarů ročně na ‚kulturní výměnu‘?“ opáčil Art. „Bojím se, že ne. Bez motivace komerčního využití Saturnu k produkci mety nebude u této planety umístěna jediná orbitální stanice a jiný realistický způsob komunikace s ruchchy není. Mám takový pocit, že jakmile vládní úředníci kontrolující rozpočet zjistí, že ruchchové jsou jen vznešení divoši, máte po ptákách.“

„V palivových nádržích máme čtyřicet tun mety,“ oznámil Pete, když se o dva měsíce později vrátil z kontroly výrobní jednotky. „Ještě čtyři měsíce a můžeme se vydat domů shrábnout svoje miliardy.“

Toho dne si u večeře povídali o tom, co si kdo za svoje bohatství koupí nejdříve. Jediný, kdo tam nebyl, byl Seiči, který měl po směně a zahajoval dlouhý saturnský den spánkem. Rod a Pete se dohadovali, který sportovní vůz je nejlepší, jestli Tsunami od Toyota-Benz nebo Raketa automobilky Rolls-Škoda.

„S těmi svými sporťáky se můžete jít vycpat,“ vložila se do hovoru Chastity. „Já si nakoupím celou náruč diamantových náramků a prstenů, pak se vrátím do Idaha a postarám se, aby z nich můj táta dostal přímo na kazatelně zánět spojivek. Vždycky říkal, že se nikdy k ničemu nedopracuju.“

„Myslel jsem, že jsi povídala, že s tebou nemluví,“ opáčil Rod.

„Máma konečně našla dost odvahy, aby mu to vymluvila,“ odpověděla Chastity. „Jak tátu znám, skutečnost, že ze mě brzy bude

miliardářka, mu patrně značně ulehčí rozhodování, jestli mi nemá ‚odpustit'."

„Já si koupím velké sídlo na Mississippi," řekla Sandra zasněně. „A tam budu čekat, až si pro mne přijde můj plukovník…" Po očku se podívala na Roda, který se zrovna snažil vymyslet nějakou dobrou odpověď, když lodí zahřměl Jeevesův hlas.

„POPLACH! REAKTOR PŘEKROČIL TEPELNOU MEZ! ZAHAJUJI VYPÍNÁNÍ!"

Rod byl v mžiku oka na žebříku a Chastity se za ním o mnoho neopozdila. Jelikož neměli velitelský terminál, Rod se posadil k technickému. Ten už byl aktivovaný a na jeho obrazovce rychle blikala výstražná červená ikona.

„Zatraceně!" zaklel Rod, když jeho oči zkušebního pilota přehlédly zbytek obrazovky ve snaze odhalit další potíže. „Zrovna když se nám začalo dařit…" Tok energie z reaktoru se zastavil a světla zablikala. Obrazovka terminálu potemněla a pak zase naskočila. Ikony pro indikaci energetických toků se změnily: ta, která reprezentovala primární zdroj, byla červená, zatímco ikona metou poháněného agregátu svítila zeleně.

„Jeevesi! Probuď Seičiho!" nařídil. „Musíme reaktor zprovoznit, jinak je s námi ámen!"

Ozvalo se zařinčení, jak se prudce otevřely dveře kóje a Seiči ve spodním prádle se vykutálel na řídicí palubu, oči ještě napůl zavřené. V příštím okamžiku už se ale jeho prsty rozběhly po obrazovce technického terminálu. Když se o chvíli později podíval na Roda, měl v obličeji ponurý výraz. „Reaktor není v dobrém stavu. Je mi líto, ale náraz nějaké větší kořisti ruchcha jej silně poškodil. Druhý ze tří sekundárních okruhů ztratil tlak. Chladivo musí někde unikat. Mohu reaktor zprovoznit za použití posledního chladícího okruhu, ale abychom nepřekročili mezní teplotu, budeme muset snížit jeho elektrický výkon."

Rod si oddechl, že to není nic horšího. „Udělej to," řekl. „Dokud můžeme vyrábět metu, máme pořád ještě šanci."

Seiči prošel s Jeevesem úplnou proceduru odstavení reaktoru. Postupně ho převedl z havarijního stavu do odpočinkového, kdy byly havarijní řídicí tyče vytažené. Jakmile s tím skončil, použil

kamerového oka Ťapky k zjištění rozsahu závady na druhém chladicím okruhu a prověrce stavu třetího okruhu. Chladič měl trhlinu u základny žebra, která vznikla silným nárazem nějakého zvířete. Žebro bylo ohnuté v ostrém úhlu. Co však bylo horší, důkladná prohlídka ukázala, že i potrubí třetího okruhu má podobné trhliny a zprohýbaná žebra. K žádnému úniku u nich nedocházelo – prozatím.

O dvě hodiny později uvedl Seiči reaktor znovu do chodu, zatímco mu Rod, Pete i Chastity dychtivě nahlíželi přes rameno. Když přepnul ze záložního zdroje, který spaloval metu na primární, jenž naopak zajišťoval její výrobu, světla znovu zablikala.

„Jsme na jedné třetině nominální hodnoty," řekl Seiči nakonec.

„Raději slezu do výrobní jednotky a odpojím některá výrobní zařízení," prohlásil Pete a zamířil k žebříku vedoucímu dolů. „Jednotka je účinnější, když pracují některé její moduly na plný výkon, než když běží všechny na částečný. Alespoň můžu na ostatních vyčistit optiku. Každé procento účinnosti znamená další litry mety."

„Když už mluvíme o procentech…" poznamenal Seiči. Pete se na žebříku zastavil a podíval se na něj. „Měl bys nechat běžet jenom třicet procent výrobní jednotky – ne třicet tři. Jelikož pro reaktor je primární zásobování kabiny elektřinou, na jednotku zbývá trochu méně, než je třetina jeho výkonu."

„Hm," řekl Pete a v obličeji se mu objevil pochmurný výraz. „Jasně, tak třicet procent." Jeho hlava zmizela pod podlahovým roštem a za chvíli už otevíral dveře vzduchové propusti – když se předtím ještě zastavil na toaletě. Čekala ho dlouhá směna.

„Pustím tě ven," zavolala na něj Chastity a vydala se za Petem dolů po žebříku.

„No, alespoň dál vyrábíme metu," řekl Rod Seičimu ve snaze přijít s něčím pozitivním. „Prostě nám bude trvat o trochu déle, než se dostaneme domů. Naštěstí máme dost jídla."

„Nechtěl jsem to říkat před ostatními, protože nemá smysl, aby si dělali starosti s věcmi, které nemohou ovlivnit," odpověděl Seiči tak tiše, aby to ti dole neslyšeli, „ale jako velitel to musíš vědět, i když se tím zvětší břemeno, které už tak spočívá na tvých bedrech."

„Ano?“ opáčil Rod, který si nebyl jistý, jestli o něco takového doopravdy stojí.

„Závada byla pravděpodobně způsobena vodíkovým zkřehnutím, které se šířilo a zvětšovalo únavové trhliny, až potrubí přestalo těsnit. Trubky z nerezové oceli obvykle s vodíkem nijak nereagují, ale únavové trhliny, zvlášť ve svarech, dovolují vodíku proniknout do kovu a tím se mění jeho struktura. Chladicí žebra byla navržena k práci pod volně se vznášejícím balonem a ne rychle letícím ruchchem. Poslední chladicí okruh má podobné trhliny. Nebude to trvat dlouho a vysadí taky. Zvlášť jestli do něj zase narazí nějaké lovné zvíře.“

„Aha,“ řekl Rod. „A časový odhad?“

„Jelikož k tomu zatím došlo jen jednou, nedá se to přesně určit,“ odpověděl Seiči. „Ale k úniku došlo po dvou měsících. Od dalšího nás dělí spíš týdny než měsíce.“

„A my potřebujeme ještě čtyři měsíce produkce mety, abychom naplnili naše nádrže. Budeme mít co dělat.“

„Skoro šest měsíců,“ připomněl mu Seiči. „Výrobní jednotka teď pracuje jen na třicetiprocentní výkon.“

„Pravda,“ přisvědčil Rod a stiskl rty. „Ale jak jsi sám řekl, nemá smysl dělat si starosti s věcmi, které nemůžeme ovlivnit.“ Odmlčel se a pak se opět podíval na Seičiho. V obličeji měl tázavý výraz. „Nebo je nějaký způsob, jak je ovlivnit? Nemůžeme něco udělat, abychom ty trhliny ucpali?“

„Kdybychom mohli vypustit chladicí systém a odmontovat ho, pak bychom trhliny možná mohli zavařit, celý systém znovu smontovat a zaplnit chladicím médiem,“ odpověděl Seiči. „Ale tak složitý úkol Ťapka nezvládne. Její hrubé manipulátory nebyly zkonstruovány pro tak jemnou prácí a je moc malá, aby v gravitačním poli Saturnu dokázala pracovat s těžšími díly. Oprava by si vyžádala silnějšího a dokonalejšího robota – nebo člověka.“

„Což nepřipadá v úvahu,“ řekl Rod. „Člověk by v tom záření nepřežil ani hodinu, ať už s léky nebo bez nich.“ Povzdechl si. „Máš pravdu. Ostatním to neřekneme. Není třeba, aby se tím trápili i oni.“

Rod ovšem všechno ohlásil řídicímu středisku Space s. r. n. a ti okamžitě začali pracovat na nouzových plánech. Bohužel, vzhledem

ke skutečnosti, že se problém vyskytl tak daleko od Země, mnoho možností neměli.

Jazykové lekce s Horním okem pokračovaly při každém nočním stoupání. Sandra a zbytek posádky teď měli reproduktory vestavěné do vaků se zásobou kyslíku, takže mohli se Sokolovýma očima mluvit přímo, zatímco Horní oko se zase učilo hovořit hrubou formou *pidgin English* pomocí otvorů v krčních měchýřích. Seiči už se naučil z rušší akordové řeči dost na to, aby se dorozuměl nejen s Horním okem, ale i s Dolním okem a ostatními ruchchy, kteří občas v době na začátku a konci dne, kdy byly vzhůru obě oči přišli lidi navštívit. Seičiho tónový rozsah byl omezený na sedm oktáv jeho kláves, zatímco akustický projev ruchchů pokrýval dvacet oktáv od celotělních výdechových zvuků, při kterých trvalo několik desítek sekund, než byl dokončen jediný tón, po ‚falzet' krčních měchýřů, který byl pro lidské uši příliš vysoký. I tak dokázal Seiči zahrát jména všech členů hejna, přidat k nim podle situace motiv, který znamenal ‚Ahoj', ‚Na shledanou', ‚Prosím, pojď si popovídat', ‚Jak se máš?' nebo ‚Měl jsi dobrý lov?'

Když poslední z návštěvníků, Orel, znovu nabral s hlubokým burácením, na které Seiči odpověděl několika akordy na svých klávesách, výšku, Sandra mu zamávala a obrátila se k Seičimu.

„Je to skutečně úžasné, jak dobře ses naučil rozmlouvat s ruchchy v jejich vlastním jazyce, Seiči," řekla.

„Je to tak trochu jako umění psaní hiragana, ale používáš k tomu hudební motivy místo štětce," vysvětlil jí Seiči. „Začneš s akordem vyjadřujícím kořen sdělení a pak přidáváš v jiných oktávách akordy, které představují vedlejší koncepty. Všechno to upravíš tak, aby spolu akordy spíš splývaly, než aby byly v kontradikci, a potom ten složený akord modifikuješ buďto změněným tónem nebo přidáš jiný tón, kterým označíš důraz a slovesný čas. Ruchchové v tom jdou ovšem ještě dál. Typický japonský znak hiragana může označovat buďto slovo, nebo celou dlouhou frázi, zatímco ruchchové hovoří v ekvivalentech vět nebo odstavců na každý akord. Moje chabé pokusy hovořit jejich řečí jim nejspíš zní nějak jako: ‚Já Seiči říkat ahoj ty Horní oko,' navíc s výslovností malého dítěte."

„Ale rozumí ti,“ namítla Sandra a dívala se, jak Orel odlétá. „Ostatní z hejna za tebou rádi přilétají a hovoří s tebou.“

„Myslím, že se ohromně baví,“ odpověděl Seiči. „Všiml jsem si, že pokaždé, když se pokouším o novou frázi kombinací akordů, které jsem předtím ještě nikdy nekombinoval, návštěvníci a Horní oko opakují výsledek mého snažení pořád dokola a pobaveně přitom pohybují hlavami nahoru a dolů. Teprve potom mi jej Horní oko několikrát zopakuje správně, abych mohl pochytit nuance. Nestěžuji si. S jeho pomocí se pomalu, ale jistě stávám expertem na úplně nový jazyk.“

„Všimla jsem si, že už umíš pojmenovat prakticky každého ptáka v hejnu,“ pokračovala Sandra.

„Na tom je zajímavé to, že všechny akordy označující jméno mají společný basový subakord,“ řekl Seiči. „Myslím, že je to kořenový akord, který znamená něco jako ‚ruchch‘ nebo ‚příjmení‘ nebo označení hejna. Ověřím si to, až mě konečně přiletí navštívit i nejstarší člen kmene, Kondor. Zahraju ‚ahoj‘ a kořenový akord se jménem rodiny nebo hejna a vysokým vibrátem na závěr, které označuje otázku – uvidíme, co mi na to řekne.“

Sandra si všimla, že Horní oko ospale mrká, mžurku přetaženou před povrch čočky, a otírá si zbytky roztrhané kořisti, kterou sem zanesl vítr. Ze zkušenosti věděla, že Horní oko je doslova posedlé jejím přenosným terminálem, a kdyby mu to Sandra dovolila, dívala by se na obrázky ze Země a jiných planet celý den. Proto Sandra vypnula na hlavním panelu u vzduchové propusti terminálu napájení.

„Teď čas Horní oko spát,“ řekla rozhodně.

„Sandra zapnout terminál? Znovu? Prosím?“ odpovědělo Horní oko a otvory jeho krčních měchýřů zakončily každé z posledních třech slov vibrující koncovkou.

„Ne,“ odpověděla Sandra rozhodně. Jednou nechala Horní oko, aby u terminálu strávilo celý den, a potom musela vypustit noční jazykovou lekci, protože Horní oko bylo tak ospalé, že sotva udrželo Sokola ve vzduchu.

„Sandra jít spát. Horní oko jít spát,“ dodala a vzala Hornímu oku vypnutý terminál ze spárů. „Sandra setkat s Horní oko, když tma přijít znovu. Na shledanou, Horní oko.“

„Na shledanou, Sandra. Na shledanou, Seiči,“ odpovědělo Horní oko, roztáhlo křidélka na temeni a odletělo do svého výklenku na kýlu Sokola.

Sandra i Seiči si posbírali svoje nádobíčko a chystali se vylézt po šikmé stěně *Sexdentu* k vzduchové propusti, když tu se jim živá ‚zem‘ pod nohama lehce naklonila, jak Sokol zahájil spolu se zbytkem hejna dlouhé lovecké klesání. Současně se ozvalo temné dunění: Dolní oko rozezpíval Sokolovo tělo společnou písní hejna.

„Ráda bych věděla, co to znamená,“ poznamenala Sandra. Oba se zastavili, aby si vychutnali píseň, kterou vnímali spíše svými těly než sluchem. Seiči si zapsal mnohohlasý akord do té části paměti kláves, kam ukládal rušší řeč. Už se naučil ten trik nevnímat akordy jako slova nebo dokonce fráze, ale jako ‚pocity‘, ‚nálady‘ a ‚dojmy‘.

„Je to o letu dolů,“ řekl po chvíli. „Ale je v tom i něco příjemně vzrušujícího.“

Nakonec se vrátili do vzduchové propusti, kde si vyměnili místa s Rodem a Petem. Pete šel zkontrolovat výrobní jednotku, zatímco Rod se rozhodl využít denního světla k další trestné výpravě na hmyz.

Sandra, která byla pořád ještě trochu slabá v kolenou, protože během předchozího pětihodinového ‚dne' urvala jen tři hodinky spánku, zívla za průzorem přilby. Čekala na mýtině před vzdušnou propustí, až za ní přijde Horní oko Sokola. Pořád ještě bylo světlo, protože na severní polokouli Saturnu bylo léto, ale brzy už se začne stmívat.

„To je divné," řekla Sandra Seičimu, když dozívala. „Horní oko už tu obyčejně čeká, když vylezeme ven. Nemůže se dočkat další jazykové lekce."

„Divné je ještě něco jiného," odpověděl Seiči, který seřizoval detektor nízkých tónů. „Sokolovo tělo zpívá novou píseň, kterou jsem ještě nikdy neslyšel. Je příliš složitá. Základní motiv… ve své podstatě skoro primitivní… spíš jako ‚cítit' než ‚myslet'."

„Všimla jsem si," opáčila Sandra. „Už to pokračuje delší dobu." Podívala se nahoru k holoprůzoru na vrcholku *Sexdentu*, který byl obrácený k mýtině. V okně stál Pete, který držel stráž nad těmi venku, prst připravený na ikoně korekčních trysek pro případ, že by Seiči nebo Sandra mimovolně udělali něco, co by Horní oko vyprovokovalo k útoku. Ze své pozorovatelny mohl Pete přehlédnout poměrně velký úsek peří, které je obklopovalo.

„Pete," zavolala Sandra. „Vidíš někde Horní oko?"

„Horní oko nikde v dohledu," odpověděl Pete rádiem. „Ale děje se něco podivného. Možná to vysvětluje, proč se Horní oko opozdilo."

„O čem to mluvíš?" zeptala se Sandra, kterou trochu rozzlobilo, že jí nikdo nic neřekl.

„Za normálních okolností touto dobou hejno krouží ve velkém horizontálním kruhu a každý pták čistí ocasní peří tomu před sebou. Teď ale krouží vertikálně." Sandra i Seiči se podívali vzhůru na formaci ruchchů, kteří přelétávali nad Sokolem. Pete měl pravdu. Sokol letěl velice pomalu, ale skutečně klesal. Přímo nad ním byl Jestřáb, který rovněž klesal a přitom si udržoval stále zhruba stejnou vzdálenost od Sokola. Nahoře a trochu vpravo letěli Orel, Káně a ostatní členové hejna; všichni udržovali stejnou rychlost jako Sokol, ale v různých vzdálenostech od něj. Společně vytvářeli velký oblouk,

který ‚zapadal' do pérového lesa na ‚západě', v místech, kde měl Sokol pravé křídlo.

„Už vidím, jaký by mohl mít ten vertikální kruh účel," ozval se Pete, když Sokol slétl níže a začal se pohybovat doprava, čímž se do Sandřina a Seičiho zorného úhlu dostal větší kus celé formace „Asi tak za minutu se Sokol ocitne v dolním bodě kruhu a pak uvidíte dva ruchchy uprostřed. Nevím přesně, co dělají, ale připadá mi to pěkně obscénní!"

„Zkontroluj, jestli je holoprůzor nastavený na záznam!" křikla na něj Sandra rozzlobená, že ona sama nic nevidí, zatímco Pete má místo v první řadě. „A nekoukej jenom! Pověz mi, co dělají!"

„Jsou to Raroh a Krahujec," informoval ji Pete. „Krahujec letí v těsné formaci s Rarohem, kousek níž a za ním." Odmlčel se.

„A?!" naléhala Sandra rozčileně.

„Pamatuješ si na tu věc, co vypadá jako penis a visí z dolní části ruchchova těla?"

„Ano, vylučovací trubice," odpověděla.

„No… možná je to jenom moje zvrhlá představa… ale připadá mi, že Krahujcovo horní oko se s ní laská."

„*Určitě* je to tvoje zvrhlá představa," odpověděla Sandra chladně. „Personifikuješ – a to je typická chyba lidí, kteří se dostatečně nevyznají v přírodních vědách. Co přesně dělá to Horní oko s jeho vylučovací trubicí? Nezapomeň, že ti ptáci jsou zvyklí čistit se navzájem. Možná, že Krahujcovo Horní oko jenom prohlíží Rarohovu vylučovací trubici, aby ho mohlo zbavit parazitů nebo něčeho takového."

„Možná, že ano," odtušil Pete. „Ale mně to připadá spíš jako laškování než čištění. Krahujcovo Horní oko vždycky natáhne krk a vyšplhá těmi svými drápky po spodní straně Rarohovy trubice, pak krk zase smrští a přitáhne ji blíž ke svému tělu, posune se o kousek výš a celé to zopakuje. Nejspíš mi zase řekneš, že personifikuju, ale přísahal bych, že ta trubice nabyla na objemu a prodloužila se. Škoda že nejsi tady a nemůžeš to vidět."

Tohle už bylo na Sandru příliš. Odhodila přenosný terminál, který si vzala, aby si mohla popovídat s Horním okem, a rychle začala

šplhat po držácích na boku *Sexdentu*, až se ocitla skoro na vrcholku jeho kuželovitého povrchu.

„Jéminářku! Máš *pravdu!*“ zvolala. „*Je* větší.“

„A delší,“ dodal Pete, zatímco Sokol spolu se zbytkem hejna dál kroužil kolem ústředního páru. „Na scénu přichází Rarohovo Dolní oko. Zajímalo by mě, jak zareaguje na to, že mu Krahujcovo Horní osahává intimní partie.“

Zatímco se dívali, dolní oko horního ruchcha se protáhlo a začalo se po peří šplhat dolů. Když dorazilo k vylučovací trubici, vybralo si její horní stranu a začalo se po ní plazit dolů, zatímco horní oko dolního ruchcha šplhalo po opačné straně nahoru. Ve chvíli, kdy se blížilo ke konci Rarohovy vylučovací trubice, se dolní oko zastavilo. Trubice se před ním začala nafukovat.

„Koukni se, jak na konci roste!“ zvolal Pete nadšeně. „Vyrůstají z ní křidélka! Stejná křidélka, jako jsou ta, která mají oči na hlavě, až na to, že jsou čtyři. Pokud funguje Rarohovo dolní oko jako navaděč penisu, může ho pilotovat dopředu, dozadu i do stran!“ Inženýr v něm upřímně žasl nad směrem, kterým se ubírala evoluce na Saturnu. „Už bys měla přiznat, že to není jenom obyčejná vylučovací trubice. Podle mě slouží stoprocentně i jako penis.“

„Asi máš pravdu,“ přiznala Sandra a v klíně jí mimovolnou reakcí zacukalo, když uviděla, jak se na konci gigantického penisu vytvořily zlověstně vyhlížející ostny a jeho křidélka se nafoukla do plné velikosti. Přinutila se vrátit k vědecké objektivitě. „Samozřejmě i na Zemi se vyskytují druhy, u nichž se po úvodním vniknutí zvětšuje konec penisu, takže páření nemůže být ukončeno předčasně.“

„O psech jsem slyšel i já,“ pochlubil se Pete. „Vím, že se jim po vniknutí vytvoří na penisu uzel, kterým se ukotví v samici. Ale ostny?“

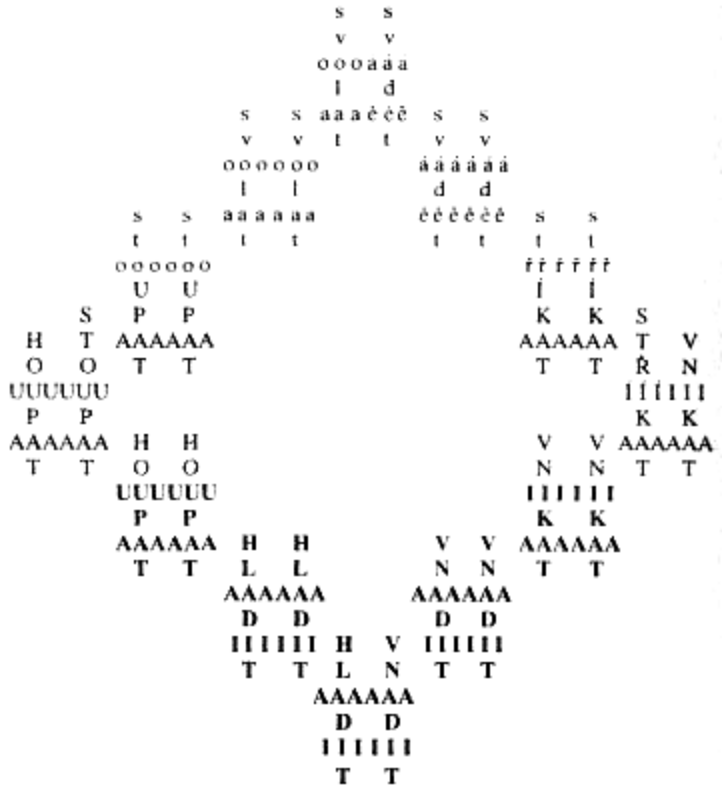
„Hlemýždí penisy jsou ostnité,“ odpověděla Sandra. Na okamžik se zamyslela. „A hlemýždi jsou hermafroditi! Všichni ruchchové, které jsme viděli, mají stejnou vylučovací trubici. Zajímalo by mě… jsou ruchchové také hermafroditi?“

„Muži mají taky bradavky,“ připomněl jí Pete. „A neznamená to, že mohou mít děti. Mám pocit, že teď personifikuješ ty, Sandro.“

Sandra jeho rýpnutí ignorovala.

„Vypadá to, že vyvrcholení neuvidíme,“ oznámil Pete po chvíli rezignovaně, když Sokol zase začal klesat. Za chvíli už neviděli nic než spodní stranu Krahujce, jeho vylučovací trubici a její zvětšenou verzi, která se k němu přibližovala shora.

Sandra byla zklamaná, ale přesto byla ráda, že pořídili alespoň nějaké snímky toho, co je pro většinu živočichů nejintimnějším a obvykle ne příliš častým aktem. Zatímco čekala na vrcholku *Sexdentu*, až Sokol na druhé straně zase vystoupá nahoru, zaposlouchala se do primitivního motivu, který rozeznával ruchchovo tělo. Podívala se na Seičiho. Ležel na břiše na kůži gigantického ptáka. Sandra se polekala, že se mu něco stalo, ale Seiči se jenom snažil lépe ‚cítit‘ akordy v jejich přirozených oktávách, aby si o ně doplnil přetlumočenou verzi, kterou mu Jeeves pouštěl do sluchátek.

Skupinový zážitek, kterému se hejno oddávalo, byl nádherný, smyslný, přátelský, příjemný, radostný a povznášející. Petra postupně měnila motiv svého zpěvu podle toho, jak se měnila její pozice mezi Falruem a Renruem v pomalu se otáčejícím kruhu. Zpěv hejna omýval pár uvnitř kruhu a pobízel ho. Petra věděla, že ti dva prožívají mnohem intenzivnější zážitek, než ona nebo ostatní ve vířící formaci, ale vzrušení a potěšení z toho aktu cítili všichni. Pro hejno byl nejdůležitější silný pocit radosti z toho, že do jejich života brzy vstoupí nové dítě.

Ve chvíli, kdy se Sokol dostal v rotujícím kruhu opět do pozice, kdy pozemšťané viděli před Krahujcův hřbet, byli už oba rachchové dokonale spojeni. Dolní oko Raroha se svezlo dolů s trubicí a bylo teď pevně přichycené spáry v peří na Krahujcově ocase, zatímco horní oko Krahujce se drželo stejně pevně peří Raroha v místech, kde jeho kýl přecházel v břicho.

„Takže už víme, odkud se vzala ta mýtina, kterou Rod objevil na Sokolových zádech," řekla Sandra.

„Vydrží to opravdu dlouho," poznamenal Pete skoro závistivě.

Sandra jeho komentář ignorovala. „Všimla jsem si, že obě oči, které se přímo podílejí na páření ruchchů, jsou zavřené. Bylo tomu tak po celou dobu styku, Jeevesi?"

„Ano," odpověděl palubní počítač po takřka nezaznamenatelné pauze, během které prozkoumal všechny záběry uložené ve své neuvěřitelně prostorné paměti. „Horní oko Raroha a dolní oko Krahujce spí. K závěru, že spí, jsem dospěl po zjištění, že sebou jejich oční bulvy pod víčky občas několikrát rychle zakmitají, stejně jako se to stává lidem v REM fázi spánku."

„Vědci na Zemi to určitě budou považovat za velice zajímavé," zamumlala Sandra, která pozorovala, jak ostatní členové hejna pomalu krouží kolem kopulujícího páru. „Ostatní ptáci mají otevřené obě oči, jak je pro ně v tuto dobu obvyklé. Vypadá to, že všechno se zájmem sledují. Není divu, že Horní oko vynechalo školu."

„Je to banda šmíráků," poznamenal Pete.

„Až na ty zavřené oči ruchchů, kterých se to týká nejvíc," pokračovala ve svých úvahách Sandra. „K řízení akce jim každému

stačí jedno bdící oko. Myslím, že to druhé spí proto, aby se zamezilo komplikacím při sdílení myšlenek. Musím se na to zeptat Horního oka. Zajímalo by mě, jestli bude mít zábrany hovořit o sexu.“

Konečně se setmělo. S temnotou utichla i primitivní píseň, kterou vibrovalo Sokolovo tělo, a nahradily ji mnohem komplikovanější a proměnlivější motivy ‚klábosení‘ mezi jednotlivými členy hejna. Sokol se naklonil a zahájil dlouhý noční výstup.

„No, konec jsme sice neviděli, ale stejně bych řekl, že je po všem,“ prohlásil Pete. „Zajímalo by mě, jestli se Sokol o něco takového pokusí, když nás má na zádech? Z dálky to vypadá docela zajímavě, ale nemyslím, že bych se dokázal těšit z toho, že mi přímo na hlavou letí okřídlený penis a roluje na přistání – bez ohledu na to, jak přínosné by to bylo po vědecké stránce.“

„Hmmm,“ zamyslela se Sandra. „Myslím, že až přijde Horní oko, zeptám se ho i na tohle.“

„Nechceš zatím přijít dovnitř a taky si se mnou zahrát na maminku a na tatínka?“ zeptal se jí Pete, když předtím přepnul na soukromou linku.

„Nebuď bláhový,“ odsekla Sandra. „Kromě toho, pohled na ten jeho obrovský ostnatý penis mě spolehlivě zbavil myšlenek na jakékoliv hrátky podobného druhu na hodně dlouhou dobu.“

Krátce poté se Horní oko skutečně dostavilo. Ukázalo se, že je vcelku ochotné povídat si o tom, co se právě odehrálo, i o sexuálním životě ruchchů obecně. Sandra si brzy potvrdila svou doměnku, že ruchchové jsou hermafroditi. Horní oko každého z ptáků bylo jeho ‚samičí‘ polovina, zatímco dolní bylo ‚samčí‘. Když samičí hlava cítila, že je její tělo připravené mít mládě, vyprovokovala páření. Obvykle počkala, až bude na blízku jiné hejno, a vybrala si za partnera někoho z něj. Pokud byla záležitost neodkladná nebo se dlouho žádné jiné hejno neobjevilo, spojila se s partnerem z vlastního hejna. Dědičným následkům se vyhnuli naslouchánim radám a doporučením starších, kteří věděli vše o genealogii hejna.

„Krahujec mít miminko. Brzy,“ oznámila Horní oko nakonec.

Teď, když Sandra věděla, že jsou oči pohlavně rozlišené, měla pocit, že spolu rozmlouvají jako žena s ženou. „Kolik počet den?“ zeptala se.

„Tři krát šedesát krát šedesát a třicetkrát šedesát,“ odpověděla Horní oko. Sandra už dříve zjistila, že ruchchové používají šedesátkovou soustavu, stejně jako Babyloňané, a než by učila Horní oko desítkové soustavě pozemšťanů, raději nechala výsledek spočítat Jeevesovi.

„Více než dvanáct tisíc jejich dnů. To je patnáct pozemských let nebo půl saturnského roku,“ oznámil jí Jeeves.

Sandra doufala, že tady ještě budou, až přijde mládě na svět, ale zklamala se. Dlouhá gravidita byla pro tvora tak gigantických rozměrů přirozená a délka saturnského roku to ještě podpořila. Věděla, že za rovnodennosti překročilo hejno hranice jižní polokoule a mělo teď v jižním létě dostatek potravy, takže půlroční gravidita byla docela logická. V hejnu už byla dvě ‚závislá‘ mláďata. Káně mělo potomka pokrytého prachovým peřím, Sovu, obvykle ukrytou v peří na náběžné hraně jeho křídla, zatímco Ostříž měl odrostlejší mládě, Luňáka. Ten už podnikal klouzavé lety nad tělem svého rodiče, kde mohl chytat menší kořist, kterou mu lovící hejno směřovalo přímo do tlamiček. Za půl saturnského roku už bude Luňák dost velký, aby lovil sám, a mládě Káněte dospěje ve ‚školáka‘, zatímco novým ‚miminkem‘ hejna se stane Krahujcův potomek.

Uběhl měsíc. Nyní už měli padesát tun mety. Vzájemné vzdělávání postupovalo velice dobře, informace o životě druhu *Rukh raptosaturnus* kopírované z Jeevesovy vše pohlcující paměti dál proudily k užaslým vědcům na Zemi a posádka si znovu začínala dělat naděje, že se přece jenom nakonec vrátí domů. Předchozí úvahy o tom, jak kdo z nich utratí bohatství, které ho tam čeká, byly zapomenuty po zjištění, že život je cennější než peníze – i když se jedná o miliardu dolarů.

Rod, který se stále snažil být dobrým symbiontem a pravidelně vycházel na lov parazitů, to ucítil nejdříve – krátké a prudké zavibrování, které rozechvělo balonovité tělo pod jeho nohama. Hejno tou dobou bylo asi v polovině klesání na své každodenní lovecké výpravě. Něco velkého a těžkého narazilo do hoytetheru, na kterém visel pod Sokolovým břichem jejich nukleární reaktor.

„Tohle byl pořádný náraz,“ zamumlal Rod, zatímco upaloval svářečkou hlavu vši. „Raději se vrátím a pomůžu Seičimu s opravou lana. Pokud se potrhalo víc vláken, budeme na to možná muset nasadit Micku i Myšáka.“

Vydal se na cestu k *Sexdentu* a bedlivě přitom sledoval svou ‚jeníčkomařenkovskou‘ pomůcku – vlákno, které za sebou táhl cestou sem – když tu ho Jeevesův burácivý hlas ve sluchátkách přilby přiměl zapomenout na jeho namotávání a dát se do běhu

„POŠKOZENÍ REAKTORU! ZAHAJUJI VYPÍNÁNÍ!“

Ozvalo se praskání statického šumu a rádiové spojení na okamžik utichlo. Ticho ve sluchátkách vyhnalo Rodovy nadledvinky a nohy do nejvyšších otáček. Naštěstí se spojení brzy zase obnovilo

„BYL PROVEDEN PŘECHOD NA ZÁLOŽNÍ ZDROJ.“

„Kdo je na můstku?“ vyrazil ze sebe Rod, když přešel z běhu do rychlé chůze.

„Tady Seiči, pane,“ ozvala se klidná odpověď. „Chladicí žebra sekundárního okruhu reaktoru utrpěla přímý náraz. Potrubí vykazuje nulový přetlak. Poslal jsem Ťapku, aby prověřila rozsah škod. Podám plné hlášení, hned jak budu mít výsledky její kontroly.“

Rod ve vzduchové propusti jen shodil vak a přilbu a ve svém žlutém saturnovském obleku vyšplhal po žebříku na řídicí palubu. Seiči se obrátil od holoprůzoru, na kterém byl obraz zprostředkovaný Ťapkou. Reaktor vypadal jako nějaká válcová kartotéka, až na to, že trčící kartotéční lístky byly zle zprohýbané.

„Situace vůbec není dobrá, pane,“ oznámil Seiči ponuře. „V posledním sekundárním chladicím okruhu vznikla trhlina. Jelikož se pohybujeme v gravitačním poli Saturnu, sodíkodraslíkové chladicí médium nad úrovní trhliny vyteklo. I kdybychom nechali Ťapku, aby trhlinu zavařila, v okruhu není dost kapaliny, aby mohl fungovat.“

„A co spravit jeden okruh a doplnit chladicí kapalinu ze zbývajících dvou?“ navrhl Rod.

„Velice důmyslné řešení, pane,“ odpověděl Seiči, ale neusmíval se, když to říkal, takže Rod okamžitě poznal, že je v tom nějaký háček. „Tohle byla první věc, která mne napadla. Bohužel, sodíkodraslíková eutektická slitina spontánně reaguje s vlhkostí a té je v oblacích Saturnu nadbytek. Takže už jenom zbývá vymyslet, jak

by mechbot chladicí médium přenesl, a přitom ho nevystavil atmosféře.“

V této chvíli se k nim na řídicí palubě připojili Pete a Chastity. Dan a Sandra, kteří při Jeevesově hlášení vystrčili hlavy ze svých kójí, zase zalezli zpátky a usnuli, sotva se dozvěděli, že se problémem někdo zabývá. Věděli, že bylo důležité, aby byl někdo z posádky odpočinutý a bdělý, až za několik hodin zase přijde noc.

„Možná nebudeme muset chladicí okruh opravovat,“ řekl Pete. Obrátil se na oba piloty. „Nemohli bychom to dokázat s palivem, které už máme? Řekl bych, že ho tam teď bude takových jednapadesát tun.“

„To stačí sotva na nízkou oběžnou dráhu,“ odpověděla Chastity, čímž jeho návrh zamítla hned v počátku.

„Možná to není tak špatný nápad,“ namítl Rod. „Jeevesi! Předpokládejme, že bychom z lodi odstranili všechno, co není nezbytně nutné. Kolik tun mety bychom potřebovali, abychom se dostali na oběžnou dráhu Titanu?“

Nastala odmlka, během které Jeeves počítal. „Jste ochotní obejít se na rok dlouhé cestě na Zem bez vody na mytí?“

„Samozřejmě!“ odpověděli unisono.

„Obejdete se bez kójí, lůžkovin, hamaků a všech šatů s výjimkou jedné kombinézy na osobu?“

„Jistě,“ odpověděli, i když tentokrát už ne tak rychle.

„Obejdete se bez jedné toalety?“

„Ano…“ odpověděli, ale tentokrát se k nim Pete nepřipojil.

„Potom bude možné odlehčit *Sexdent* z padesáti na třicet šest tun a množství mety, které by bylo třeba k odletu, je šedesát pět tun.“

„Zatraceně!“ zaklel Rod znechuceně. „To je proti jednaapadesáti tunám takový rozdíl, že to můžeme rovnou zavrhnout. Vypadá to, že budeme muset sehnat nějaké chladicí médium a zprovoznit reaktor.“

„Co takhle nahradit NaK nějakým jiným médiem?“ navrhl Pete. „Chemsyny v mé laboratoři dokážou vyrobit skoro všechno z oboru organické chemie. Jak by se vám líbilo třeba pár tuctů litrů ethylénglykolu?“

„Potřebujeme jenom šest litrů,“ odpověděl Seiči, ale Rodovi neuniklo, že se stále neusmívá. „Bohužel, důvod, proč byla použita

sodíkodraslíková slitina, je, že zůstává tekutá až do minus jedenácti stupňů, je vysoce vodivá a dá se čerpat pomocí elektromagnetických čerpadel. Elektromagnetická čerpadla nemají žádné pohyblivé součástky a nevyžadují přímý styk s chladicím médiem, což přispívá k jejich naprosté spolehlivosti. Sodíkodraslíková slitina je zkrátka médium, které se nedá nahradit ničím jiným, ani ethylénglykolem.“

„Ethylénglykol není vodivý,“ přiznal Pete. „Ale mohl bych do něj přidat nějaké ionty, třeba ve formě soli, a tak mu vodivost dodat.“

„Aby elektromagnetická čerpadla vůbec fungovala, musí být médium *vysoce* vodivé a udržet se v tekutém stavu při teplotách pod bodem mrazu, kterým jsou tady na Saturnu vystavena chladicí žebra,“ odpověděl Seiči. „Bedlivě jsem prošel všechny fyzikální hodnoty uložené v Jeevesově chemickém kompendiu, ale jedinými vhodnými chladicími médii jsou slitiny alkalických kovů, jistá slitina germania a rtuť. Rtuť by byla ideální, protože nereaguje s atmosférou Saturnu.“

„Tady v mracích sotva seženeme šest litrů rtuti,“ poznamenala Chastity, jejíž technický mozek se ze všech sil snažil najít řešení jejich problému.

„Jeden způsob, jak opravit reaktor, mě napadl,“ řekl Seiči vážně. I tentokrát si Rod všiml, že se neusmívá. Pokud něco, tvářil se ještě pochmurněji.

„Jaký?“ zeptali se Pete a Chastity současně.

„I když jsem nedokázal vymyslet, jak by Ťapka mohla přemístit sodíkodraslíkovou slitinu a nevystavit ji přitom atmosféře,“ řekl, „vím, jak by to mohl udělat člověk. Ten reaktor jsem navrhoval já. Selhal. Jeho selhání je tedy moje chyba. Proto je důležité, abych se postaral o jeho opravu.“

„V žádném případě!“ namítl Pete.

„To ti nemůžeme dovolit,“ prohlásila Chastity a přitom se dotkla jeho ruky. „*Musí* existovat nějaké jiné řešení.“

„Chass má pravdu,“ řekl Rod zamračeně. „Cokoliv můžeš udělat ty, může Ťapka taky.“

„Myslím, že nakonec zjistíte, že moje analýza byla správná,“ odpověděl Seiči rozhodně.

Nakonec museli skutečně uznat, že měl Seiči pravdu. Trvalo řadu dní, než byla důkladně prověřena všechna alternativní řešení, a to jak posádkou, tak stovkami tisíc lidí na Zemi – přicházely návrhy od nejrůznějších lidí, počínaje nějakým mladíkem z Jižní Afriky, který se poprvé připojil k SolNetu, přes brazilského automechanika, který si stavěl vůz na automobilové závody Grand Prix, až po odborníky na nukleární energii všech významnějších států.

Nejprve Sandra přemluvila Sokola, aby po nočním stoupání opustil hejno, a místo aby se připojil k lovu, pokračoval výš do chladnějších vrstev. Ačkoliv se Hornímu oku podařilo pro tuto odchylku od běžných životních zvyklostí přesvědčit i svůj protějšek, neznamenalo to, že se to Dolnímu oku líbilo. Už se stačil naučit několik slov a při této příležitosti je využil. Stoupali sotva půl hodiny, když se jeho hlava objevila na mýtině vedle Sandry a Horního oka. Dolní oko teď řídil Sokolovo tělo, a proto vnímal jeho pocity.

„Zima!“ oznámil Dolní oko. „Už dolů?“

Sandra se podívala do holoprůzoru nad sebou, kde stál u technického terminálu Seiči. „Jaká je teplota, Seiči?“ zeptala se.

„Vzduch má mínus dvanáct stupňů,“ odpověděl Seiči. „Ale žebra chladiče jenom minus osm. V celkové hmotě reaktoru s chladičem zůstalo nějaké reziduální teplo. Musí letět výš.“

„Víc vysoko,“ prohlásila Sandra pevně a dodala: „prosím.“

Dolní oko roztáhl křidélka a vrátil se do svého výklenku na Sokolově kýlu, kde měl před mrazivým vzduchem chráněnou alespoň hlavu a oko. Sotva zmizel z dohledu, Sandra uslyšela jeho dunění, kterému odpovídalo dunění těla obohacené nejrůznějšími podtóny.

„Co Dolní oko mluvit?“ zeptala se Sandra Horního oka.

Horní oko Sandře nechtěla prozradit všechny stížnosti Dolního oka: že má Sokolovo tělo hlad, je mu zima, je unavené, bolavé a nudí se a jak ho pobuřuje, že musí dělat, co mu říká bezvýznamný čtyřnohý jícnový červ se šilhavýma očima a modrorůžovou barvou.

„Zima,“ zalhala místo toho Horní oko.

Asi po hodině Seiči ohlásil, že teplota chladiče klesla pod minus patnáct stupňů Celsia. „Slitina už by měla být v pevném stavu.

Můžeš poslat Ťapku, aby začala pracovat na okruhu číslo dvě, teevesi.“ V holoprůzoru pak pozoroval, jak Ťapka pomocí nástrojů, které pro ni vyrobil v mechfabu Seiči, odřezává potrubí ze dvou nejvíce poškozených smyček sekundárního chladicího okruhu v nejnižším bodě, odstraňuje z konce ztuhlou sodíkodraslíkovou slitinu a pak trubky hermeticky uzavírá. Dále bylo třeba oddělit i části sekundárního chladicího potrubí, které procházelo přes výměníky, jinak by po zahřátí reaktoru slitina opět vytekla. V další fázi byla odřezána žebra nejméně poškozeného chladicího okruhu stejně jako rovný úsek potrubí. Žebra byla pomocí metasvářečky nahřívána tak dlouho, až z nich vytekla všechna slitina. Teprve pak mohla být zavařena trhlina. Opravená žebra pak byla znovu připevněna k potrubí, natupo, pomocí zděří vyrobených v mechfabu *Sexdentu*. Nyní už potřebovala opravená sekce jen naplnit k tomu určeným otvorem v horní části chladiče.

Tu noc se Seiči právě připravoval ke spánku, když někdo zaklepal na dveře jeho kóje. Otevřel je a naskytl se mu pohled na Chastity – a byl to hezký pohled.

„Říkala jsem si, že bys možná stál o mou společnost,“ řekla a pohladila ho po tváři rukou s mnoha náramky a zářivě pomalovanými nehty.

„Bylo by mi ctí,“ odpověděl Seiči. „Ale bojím se, že mě doktor Horning donutil spolykat tolik antiradiačních drog a prášků na spaní, že asi neudržím víčka. Co třeba zítra večer?“

„Jistě. Zítra večer…“ odpověděla Chastity a slzy jí vhrkly do očí, když ho líbala na tvář. Naposledy ho pohladila a vycouvala z obytného tubusu. Oba velice dobře věděli, že i když Seiči při plnění svého zítřejšího úkolu nezahyne a přežije až do ‚zítřejší noci‘, čekají ho měsíce bolestí, nevolností a potom pravděpodobně smrt z ozáření. A i kdyby jej doktor dostal přes první krizovou fázi nemoci, zahyne mladý na rakovinu.

O patnáct hodin později, když se nad vrstvou vodních mraků nad jejich hlavami objevilo temné slunce, vylezl dobře odpočatý Seiči s úmyslně prázdným žaludkem na provazový žebřík hoytetheru vedoucí k reaktoru zavěšenému o půl kilometru níž pod Sokolovým

břichem. Přestože mělo Sokolovo tělo také prázdný jícen a vysílalo Dolnímu oku signály hladu, udržoval ho v pomalém kroužení ve stejné výšce, stejně jako to dělala Horní oko po celou noc místo obvyklého výstupu. Byli v hustých vrstvách atmosféry a vzduch kolem byl teplý a vlhký. Pátrající sonar Sokolova křídla občas zachytil nějaké větší sousto kořisti a Dolní oko upravil jejich dráhu, aby se ruchch mohl nakrmit. Tyto ‚jednohubky' tišily alespoň z části jeho palčivý hlad.

Seiči se začal spouštět po hoytetheru dolů. Chastity a Dan lezli těsně za ním, zatímco Rod a Pete stáli na okraji křídla a hlídali jejich bezpečnostní lana. Seiči sestupoval pomalu a těžce. Ve vaku na zádech měl přídavné láhve s kyslíkem a tvarované kovové štíty na jeho přilbě a dolní části těla přidávaly jeho saturnovskému obleku nepříjemně na váze.

Když se dostali asi dvě stě metrů nad reaktor, Dan nařídil zastavit.

„Dozimetr v mé přilbě ukazuje asi pět remů za hodinu," oznámil. „Chass a já raději zůstaneme tady. Jakmile dokončíš práci, slezeme níž a pomůžeme ti s výstupem."

„Děkuji vám, že riskujete svoje životy, abyste mi pomohli," odpověděl Seiči. „Kdybych nenavrhl reaktor tak špatně, nikdy byste se do takové situace nedostali."

„Už jsem ti to říkal a opakuji to znovu!" zařval Rod přes rádiové spojení. „Navrhl jsi reaktor skvěle pro práci pod balonem. *Není tvoje chyba*, že žebra neodolala náporu medůz dopadajících s rychlostí tryskového letadla!"

„Je od vás velice laskavé, že to říkáte, pane," odpověděl Seiči. „Ale i kdyby to nebyla moje chyba, pořád je mou povinností ji napravit." Zhluboka se nadechl a vyrazil na posledních dvě stě metrů sestupu. Nyní se pohyboval co nejrychleji, aby v maximální míře zkrátil čas strávený v intenzivním záření.

Ťapka už na Seičiho čekala vedle bloku chladiče. Seiči si našel bezpečnou polohu na vrcholu jednotky, pak odvázal zajišťovací lano, které ho spojovalo s Chastity nahoře. Místo něj si ke karabince připnul lanko balíčku se složenou pozlacenou fólií, která původně chránila stěny výrobní jednotky před teplem raketových motorů.

Protřepal balíček a najednou byl všude kolem třpytivý lesk zlata, který zahalil chladič, reaktor i jeho. Rozsvítil reflektor na své přilbě. Ťapka, kterou řídili Sandra a Jeeves shora ze *Sexdentu*, proklouzla kolem něj a začala utahovat dolní lem zlatého zvonovitého rukávu; narovnávala jeho přehyby a sklady, až z něj vytvořila jakýsi pytel s malým výfukovým otvorem v nejnižším bodě. Seiči si znovu připnul bezpečnostní lanko, potom vyndal ze svého vaku dvě větší plynové láhve, s úlevou je zavěsil na trubkovou konstrukci, která podepírala chladič, a otevřel ventily. Fólie kolem něj se nafoukla a zpevnila se.

„Prostor zaplněn suchým dusíkem. Vlhkost brzy klesne na přijatelnou hodnotu," ohlásil a rychle se pustil do dalšího úkolu. Vytáhl jednu ze dvou chladicích smyček, které Ťapka předtím odpojila od reaktoru. Obrátit ji, vzhůru nohama byla v stísněném prostoru dusíkového vaku těžká práce, ale měl ji dobře nacvičenou na virtuálním simulátoru a dokázal to, aniž vak roztrhl nebo se zapletl žebry chladiče do potrubí nebo žeber jiných chladicích okruhů. Rychle otevřel plnicí hrdlo opraveného chladiče, přiložil k němu výpusť jednoho z poškozených okruhů a otevřel ventil. Když viděl, jak stříbrný pramínek slitiny sodíku a dusíku vtéká do otvoru dobrého chladiče, spokojeně se usmál.

S druhým okruhem to šlo ještě rychleji, protože už měl praxi s prvním. Seiči se díval na třpytivý pramínek tekutého kovu a v koutku mysli se mu zatetelila naděje, že by ještě mohl vyváznout bez velké újmy na zdraví. Na tváři se mu začal objevovat úsměv, který zase rychle zmizel, když pramínek náhle ustal a do plnicího hrdla chladiče dopadla poslední kapka. Díval se do temného otvoru a věděl, že bude potřebovat víc cenného kovu. Zatřepal poškozeným chladičem, ale nic se nestalo.

„Vyprázdnil jsem oba vadné okruhy, ale opravený chladič ještě není plný," ohlásil.

„Zavři ventil a vypadni odtamtud, sakra!" zaječela Chastity.

„To by nebylo k ničemu," odpověděl Seiči klidně. „Chladič musí být zaplněný úplně, jinak by v médiu byly vzduchové bubliny a elektromagnetická čerpadla by nepracovala. Potřebuji víc slitiny."

Horečnatě se snažil najít řešení ve směsici útržků myšlenek a pocitů, která mu vířila hlavou. Nakonec na to přišel.

„Jeevesi!“ zavolal Seiči do mikrofonu. „Ať jde Ťapka za mnou a připraví si pilku.“

„Co chceš dělat?“ zeptala se Chastity, rozčilená, že kvůli zlatému pytli nevidí nic z toho, co se dělo pod ní.

„Další slitina je v reaktoru,“ odpověděl Seiči.

„Nedělej to!“ zaječel Dan a z jeho hlasu bylo slyšet zděšení. „Každým metrem, kterým se přiblížíš k reaktoru, se tvoje šance na přežití rychle zmenšuje!“

„To já vím,“ odpověděl Seiči klidně. „Pospíším si.“ Potřeboval nějakou nádobu, ve které by tekutou slitinu přenesl. Napadlo ho použít plastovou láhev na pití, ale hned to zase zavrhl. Kdyby ji vyprázdnil uvnitř rukávu, voda by reagovala se slitinou. Začala by se vytvářet sodíková usazenina a hydroxid draselný, což by mohlo vést k ucpání chladicích žeber. Navíc kdyby v láhvi zůstala jenom kapička vody, při kontaktu se sodíkem by vyšlehl plamen, který by láhev nejspíš propálil. Sundal kovový štít ze své přilby. Byla to mělká miska, ale bude stačit. Ťapku poslal předem, aby začala řezat, a pak začal pomalu sestupovat za ní po příčlích navržených pro nožky mechbotů. Když se konečně dostal až k reaktoru, v břiše měl svírávý pocit a nohy i ruce se mu třásly slabostí.

Jak nastavoval improvizovanou misku pod nařezanou trubku sekundárního okruhu trčící z reaktoru, jiskřičky vysoce ionizovaných částic narážejících do jeho rohovky mu znesnadňovaly vidění. Ťapce trvalo několik sekund, než trubku prořízla, a několik kapek vzácné tekutiny bylo ztraceno, ale Seiči nechtěl, aby piliny z nerezové oceli znečistily slitinu, proto počkal, až se stříbřitý proud úplně vyčistil, a teprve pak si jí nabral plnou misku.

Když se narovnal, aby se ve vyčerpávající gravitaci Saturnu vrátil k chladiči, začal zvracet. Snažil se nevnímat pach, který plnil nitro jeho přilby, a lil tekuté stříbro do plnicího otvoru chladiče tak dlouho, až začalo přetékat. Pak odhodil misku a našrouboval uzavírací zátku.

„Plnění dokončeno.“ Rozkašlal se a znovu začal zvracet.

„Dostaň ho odtamtud, Ťapko,“ nařídil Dan a začal sestupovat naproti svému pacientovi, zatímco Chastity, bezpečně připoutaná nad ním, napjala lano, které vedlo k Seičimu. Na Jeevesův povel Ťapka

roztrhla zlatý pytel a přidala svou mechanickou sílu k Chastitiným svalům. Seiči bezvládně visel na kluzkých vláknech hoytetheru.

„Už jdu, Seiči!“ řekl Dan a spěchal dolů, jak nejrychleji to šlo. „Vydrž!“

„Kolik mám na dozimetru, Jeevesi?“ zeptal se Seiči. „Nedokážu to přečíst. Jsem slepý.“

Nastala dlouhá odmlka, a když konečně přišla odpověď, vyslovil ji Dan. „Osmdesát tři tisíce remů. Ale už jsi venku z nebezpečné oblasti. Šplhej dál, jdu si pro tebe.“

„Oba víme, co ten údaj znamená, doktore,“ řekl Seiči. „Neohrožuj svoje zdraví ve hloupém a zbytečném pokusu o mou záchranu. Odcházím.“

„Ne, Seiči! *Ne!*“ zaječela Chastity a zatáhla ze všech sil za lano, na kterém byl připoutaný.

„Povězte mým rodičům, že doufám, že jsem udělal čest jménu naší rodiny, přestože jsem své poslání úspěšně nedokončil.“

Když Chastity zjistila, že na druhém konci lana nevisí žádná tíha, rozplakala se.

Když se toho večera Pete vrátil z výrobní jednotky, ostatní členové posádky na něj čekali na dolní palubě.

„Všechno zase běží; optimalizoval jsem zařízení pro maximální produkci mety. Budeme teď dělat kolem dvou tun týdně,“ ohlásil. Rod i Chastity provedli rychlý výpočet zpaměti.

„Čtrnáct týdnů, za které vyrobíme osmadvacet tun, a odletíme odsud v šatech, s postelemi a oběma koupelnami plně funkčními,“ prohlásila Chastity hlasem přibarveným nadějí a optimismem.

„To by bylo jenom osmdesát tun paliva, Chass,“ odpověděl Rod. „Myslím, že bychom měli počkat ještě další dva týdny, abychom si vytvořili rozumnou rezervu.“

„Ty jsi velitel,“ přikývla Chastity. „I když při sestupu jsme žádnou zvláštní rezervu nepotřebovali. Takže šestnáct týdnů.“

„Co budeme po tu dobu dělat, abychom se trochu zabavili?“ zeptal se Pete.

„Právě teď nás čeká velice smutná práce,“ odpověděl Rod. „Sledovací tým Space s. r. n. sice už o Seičiho smrti ví, ale požádal

jsem je, aby o tom neinformovali jeho rodiče, dokud nebudu mít příležitost říct jim to sám, a chci, abyste přitom byli všichni se mnou. Teď je vhodná doba, protože v Japonsku je právě časné ráno. Naši videozprávu dostanou před polednem.“

„Počkej, učešu se,“ řekla Sandra. Prohrábla si oběma rukama vlasy a upravila si několik uvolněných pramenů. „Nerada bych přitom působila nemístně.“ Vklouzla na jednu z toalet. Chastity obsadila druhou a po chvíli se z ní vrátila s mnohem umírněnější rtěnkou a očním make-upem. Zip kombinézy měla zatažený až ke krku.

Čtyři zbylí členové posádky se postavili na dolní palubě za Roda a Mourek, který se přidržoval na jednom z pantů dveří vzduchové propusti, na ně zaostřil přenosnou kameru. Dan přinesl Seičiho klávesy a naprogramoval na nich jako hudební pozadí ‚Satanskou svitu‘ z Holstových *Planet*.

„Pane a paní Takeo,“ začal Rod. „Rád bych vám pověděl o velice statečném muži…“

Světlo na Mourkově kameře zhaslo a skupina zachmuřených členů posádky se trochu uvolnila. Chastity si setřela slzu a přinutila se k úsměvu.

„Nemyslím, že by nás Seiči chtěl vidět takhle smutné,“ řekla. „Koneckonců, zachránil nám všem život. Měli bychom být šťastní!“

„Chass má pravdu,“ přisvědčil Pete. „Uděláme smuteční oslavu! Já zajdu pro laserový džus.“

Chastity nejprve chtěla něco namítnout, ale pak se rozhodla, že Petovi nebude bránit – sklenka něčeho silnějšího byla patrně přesně to pravé, co teď všichni potřebovali.

Dan naprogramoval Seičiho klávesy na polku a chvíli tančili – občas přitom i na chvíli zapomněli, že jim nehraje Seiči, jako to dělával tolikrát v minulosti. Blízkost smrti však zkalila veselou atmosféru, a tak když se Pete zase opil, vyhlásili večerku a šli spát – každý sám.

Příští noci Sandra opět pokračovala v jazykové výuce Sokolova Horního oka. Když vyšla ze vzduchové propusti, všimla si, že jí

těsně nad hlavou letí ruchch, který udržuje tempo se Sokolem. Sandře nepřipadal nijak povědomý a pomyslela si, že je to asi návštěvník z jiného hejna. Potom ji napadlo, že by tady mohl být za účelem mezihejnového páření.

„Kde Seiči?“ zeptala se Horní oko a rozhlížela se kolem sebe. „Seiči mluvit k ruchch jménem –“ namísto anglického slova uzavřela Horní oko větu hudebním motivem. Sandře to znělo jako jméno, ale nebyla si jistá. Seiči by to věděl okamžitě a nejspíš by dokázal extrahovat kořenový akord označující ruchchovo hejno. Jenomže Seiči tady nebyl. Jejich studium jazyka a kultury ruchchů se bez jeho schopnosti rozumět a ‚cítit‘ velice zpomalí.

„Seiči tady není,“ odpověděla Sandra. „Seiči –“ odmlčela se protože ještě Horní oko nenaučila anglický výraz pro smrt. Bude muset vymyslet nějaký opis, kterým by vysvětlila Seičiho nepřítomnost. „Seiči klesnout dolů. Seiči nelétat v budoucí čas.“

Horní oko ze sebe vydala několik akordů a gigantický pták se od nich odpoutal a odletěl pryč. Sandra a Horní oko pak začaly s pravidelným vyučováním. Dnes byl na pořadu dne zeměpis. Sandra aktivovala přenosný terminál a posadila se na sklopené dveře vzduchové propusti, zády ke gigantickému oku. To se nad ní sklonilo, takže jeho metrová zornice uprostřed desetimetrového oka nahlížela Sandře přes rameno. Dvěma spodními spáry se přidržovalo plošiny, zatímco horními sledovalo Sandřiny ruce na dotekové obrazovce. Sandra aktivovala ikonu ‚Planetografie‘. Horní oko byla doslova fascinovaná představou, že planety mohou mít pevný povrch, který zůstává stále neměnný, a že ‚hejna‘ lidí mohou mít na tomto povrchu dohodnuté ‚státní hranice‘, které jsou pro jiné lidi nepřekročitelné. Hejna ruchchů měla svá vlastní ‚lovecká teritoria‘, ale ta se přesouvala s větry a ročními obdobími. Co však Horní oko nadchlo nejvíce, bylo množství ‚věcí‘, které lidé měli. Velice se zajímala o každou novou ‚věc‘, kterou uviděla na obrazovce, a Sandra jí musela pokaždé vysvětlit, co to je a k čemu to slouží. Před několika dny uviděla Horní oko na lidském krku pestrobarevného motýlka a od té doby po něm velice toužila. Sandra nakonec obětovala látku své taneční sukně a Horní oko se brzy pyšnila kromě šňůrky z vlákna hoytetheru i zářivě rudým motýlkem.

Hodina planetografie pokračovala přibližujícím se záběrem na povrch Země. Byl na něm mys Canaveral na Floridě, protože snímky tohoto místa shora byly snadno opatřitelné.

„Co je ta velká věc?“ zeptala se Horní oko, když uviděla raketu připravenou ke startu na rampě. Jelikož i Sokol byl poháněn reaktivně, nedalo Sandře mnoho práce vysvětlit jí, na jakém principu funguje raketa. Dokonce přesvědčila ‚strážce‘ Peta, aby se na chvíli utrhl od erotického filmu, který sledoval na svém holoprůzoru, a vyšel ven s metasvářečkou, aby předvedl, jak plamen vyráží z hubice. Během této ukázky Horní oko poplašeně couvlo, spáry složené před sebou.

„Meta udělaná z vítr,“ vysvětlila Sandra a pohybem raky obsáhla atmosféru kolem. Pak si uvědomila, že by mohla využít příležitosti a vysvětlit Hornímu oku, proč sem vlastně lidé přiletěli. „Mnoho vítr na Vzduch. Lidé přijít dělat vítr na meta. Najít tady ruchchové. Ruchchové potřebovat vítr. Lidé nevzít vítr dělat na meta. Lidé odejít zpátky Země.“

„Lidé neodejít zpátky Země. Lidé zůstat. Lidé učit Horní oko. Lidé učit ostatní ruchchové. Lidé přinést ‚věci‘ pro všichni ruchchové.“

Sandra nechtěla zabřednout do vysvětlování skutečného důvodu, proč příslušná místa na Zemi rozhodla o zastavení projektu těžby mety ze Saturnu. Bez komerčního využití planety nebudou žádné orbitální stanice na oběžné dráze kolem Saturnu a jiný reálný způsob, jak s ruchchy komunikovat, neexistoval. Občas sem vyšlou automatickou průzkumnou sondu nebo vědeckou laboratoř zavěšenou na balonu, ale k něčemu takovému, jako je hovor mezi Horním okem a Sandrou, už asi nikdy nedojde. Vypadalo to, že slibně se rozvíjející přátelství mezi lidmi a ruchchy vezme rychlý konec. Z důvodu zjednodušení se rozhodla povědět Hornímu oku jen část pravdy. Zopakovala, co řekla předtím. „Ruchch potřebovat vítr. Lidé nepoužít vítr dělat na meta.“

„Mnoho vítr,“ namítla Horní oko. „Mnoho vítr pro lidé i pro ruchchové. Lidé dát ruchchové věci.“

„Sandra mluvit s lidé na Země,“ slíbila Sandra a pak se vrátila k výuce zeměpisu.

Po mnoha týdnech diskutování s Horním okem a ostatními ruchchy v jejím i okolních hejnech a po nespočetných debatách se Zemí, nalezli řešení. Přestože ruchchové neustále putovali z jedné polokoule na drahou a v třicetiletých periodách sledovali Slunce na jeho nebeské pouti, nikdy se ani nepřiblíží k pólům.

„Není světlo. Není teplo. Není jídlo. Nejít tam," shrnula to Horní oko stručně a jasně. Pozemští vědci souhlasili. Teď, když věděli ve které části infračerveného spektra se mají dívat, byla pro ně hračka použít vědecké satelity na oběžné dráze Saturnu k detekci atmosférického planktonu, základu potravinového řetězce, na jehož vrcholu byli ruchchové. Poblíž rovníku ho byla hojnost, ale na pólech úplně chyběl. Bez planktonu, kterým by se živily, se nemohly na pólech vyskytovat ani vyšší formy života a plutoniem poháněné vznášející se výrobny mety tam mohly operovat bez nebezpečí, že ohrozí cokoliv živého – nebo že něco živého ohrozí je. A s orbitálními stanicemi pořízenými a udržovanými ze zisku plynoucího z produkce mety dostanou šanci i vědci, kteří budou moci navázat přímý kontakt s ruchchy dole. Poslední problém – likvidaci vypotřebovaných reaktorů – vyřešil Art Dooley.

„Prostě je pomocí raket poháněných metou vyneseme na stabilní oběžnou dráhu kolem Saturnu. To a mimořádné náklady s umístěním výrobních jednotek na póly místo k rovníku sice metu o několik procent zdraží, ale saturnská meta na oběžné dráze Země bude pořád zhruba patnáctkrát levnější než pozemská meta na oběžné dráze Země. Jedinou neznámou jsou náklady na ty ‚věci', kterými si přejí ruchchové zaplatit. To přece nemohou myslet vážně – růžové hedvábné kalhotky a obrovské motýlky na krk?"

„Koupě polárních oblastí Saturnu za ‚věci'," řekl Dan, když se dozvěděl o navrhovaném řešení. „To mi připomíná jednání Holanďanů s Indiány – jejich koupi Manhattanu za korálky."

6
OBRAT K HORŠÍMU

„Poplach! Zahajuji odstavování reaktoru!“

Rod ani nezamrkal, když se řídicí palubou rozeznělo hlasité Jeevesovo varování. Nevšímal si ani Chastity, která se ve své modré noční košili spěšně vysoukala z kóje, a aktivoval technický terminál a se svou obvyklou systematičností zkušebního pilota v nesnázích začal metodicky prověřovat jednotlivé indikační ikony na své pilotní obrazovce.

„Spousta času,“ připomněl si ve snaze udržet si fyzický klid, zatímco jeho mozek horečnatě probíral různé možnosti. „Nejdřív mysli a až pak jednej.“ Několik sekund před Jeevesovou výstrahou ucítil Rod hluboké zavibrování, které věštilo, že další bublinový vznášeč nebo jiné lovné zvíře narazilo do hoytetheru, který visel pod Sokolem. K takovému nárazu došlo při každém lovu alespoň jednou. Skoro vždycky bylo lano zasaženo přímo. Hoytether byl po stránce bezpečnosti řešen tak, aby se jeho mnohovlákná struktura tak snadno neporušila a to nejhorší, co se obvykle stalo, bylo, že Myšák musel slézt po laně dolů a opravit poškozený úsek. Tentokrát ale musel bublinový vznášeč narazit přímo do komplexu reaktoru, který visel na konci lana.

Rod počkal, až Jeeves dokončí odpojení reaktoru a přepne obvody kabiny na záložní termoelektrický agregát.

„Hlášení o situaci, Jeevesi,“ řekl klidně, když dokončil prověrku ze svého terminálu.

„Náraz do chladicích žeber posledního funkčního sekundárný chladicího okruhu,“ odpověděl Jeeves. „Ztráta tlaku v chladicím okruhu. Poslal jsem Ťapku, aby prověřila rozsah poškození.“

Rod i Chastity měli oči přilepené na obrazovkách před sebou a pokoušeli se najít nějaký smysl v pohybujícím se obraze z jednoho z kamerových ‚očí‘ mechbota dole u reaktoru. Pak se Ťapta zastavila a obraz na jejich terminálech se ustálil. Skrze rozbředlou masu potrhaných vnitřností bublinového vznášeče odkapávala stříbrná slitina sodíku a draslíku. Pokaždé, když se kapka dotkla zbytků těla,

zablesklo se a zůstal po ní kus spáleného masa pokrytého bílými skvrnami hydroxidu sodnodraselného.

„Zase to prasklo!“ zavrčela Chastity. „Ještě že v atmosféře Saturnu není volný kyslík, jinak by horký vodík, který tam teď vzniká, vyřešil všechny naše problémy jednou provždy.“

„Jeevesi, je nějaká šance, že by Ťapka dokázala trhlinu zacelit?“ zeptal se Rod, přestože odpověď znal – Seiči, který už stejný problém řešil, musel nakonec dolů sám.

„Mechboti opravu provést nedokážou,“ odpověděl Jeeves. Rod i Chastity ucítili, jak jim těžká ruka strachu sevřela srdce, když pochopili, že možná bude třeba další lidské oběti, aby se ostatní mohli vrátit domů.

„Dokáže opravu provést člověk?“ otázal se Rod, když přemohl první nápor strachu. Když uslyšel odpověď, strach se změnil v zoufalství.

„Chladicí obvod nemůže být opraven. Chybí chladicí médium, kterým by ho bylo možné zaplnit.“

Následovalo dlouhé ticho, ve kterém Rod i Chastity promýšleli různé varianty jejich budoucího osudu. Chastity si vyvolala klávesnici a požádala Jeevese, aby jí něco spočítal. Její prsty s krátce ostříhanými nehty se rychle pohybovaly po číslicích a písmenech na dotekové obrazovce, zatímco levou rukou plynule měnila funkce a obrazovky.

„Záložní zdroj spaluje šedesát kilogramů mety denně,“ prohlásila, když si přečetla údaj na obrazovce technického terminálu. „To si nemůžeme dovolit. Pokud se chceme dostat z téhle zatracené planety, potřebujeme každičký litr mety, který máme, pro hlavní motory. Jeevesi! Můžeš spustit reaktor a provozovat ho bez chladicího okruhu? Každičký watt, který z něj dostaneme, nám může ušetřit drahocennou metu.“

„Reaktor nebyl zkonstruován, aby pracoval bez sekundárních chladicích okruhů,“ odpověděl Jeeves.

„Na to se tě *neptala!*“ zaječel Rod, který začal tváří v tvář patrně bezvýchodné situaci ztrácet nervy. „Spusť reaktor bez chladicích okruhů a vyždímej z něj každičký watt, který můžeš!“

„Takové řešení bezpečnostní předpisy zakazují,“ odpověděl Jeeves lhostejným hlasem.

„Co kdybys raději spočítal různé varianty dráhy, Rode?“ navrhla Chastity, která se snažila dostat situaci znovu pod kontrolu. „Předpokládej, že máš k dispozici všechnu metu, která je teď v nádržích. Já si zatím vezmu na starost Jeevese a pozemní řídicí středisko a najdu nějaký způsob, jak ten pitomý reaktor zase spustit.“

O tři hodiny později se pět zbývajících členů posádky *Sexdentu* sešlo v kuchyňce. Byl čas k večeři, ale nikdo z nich neměl hlad. Bez zájmu se nimrali v jídle a poslouchali, co mezitím Rod a Chastity zjistili.

„Reaktor už zase běží,“ ohlásila Chastity. „Teď, když je sekundární chladicí okruh nefunkční, musí pracovat při mnohem nižší venkovní teplotě. Inženýři Mitsubishi předpokládají náhodné selhání řídicího systému, které povede buďto k roztavení reaktoru, nebo jeho nevratnému vypnutí zhruba do jednoho roku. Je to samozřejmě jen statistická hodnota, takže k tomu může dojít mnohem dříve, nebo také mnohem později.“

„Při našem štěstí to nejspíš bude dřív,“ poznamenal Pete sklíčeně. „Fakt jsem se těšil, jak budu utrácet tu miliardu. Škoda, že teď za ni nemůžu koupit nový reaktor.“

„Kolik proudu reaktor vyrábí?“ zeptal se Rod. „Stačí k napájení kabiny i na výrobu mety? Hodila by se mi každá kapička.“

„Je mi líto,“ odpověděla Chastity, kousla se do čerstvě namalovaných rtů a zamrkala víčky s načerněnými řasami a očními stíny. Zcela úmyslně si před večeří našla čas na nový make-up, aby celou situaci trochu rozjasnila. Nemělo smysl, aby vypadala utahaně, i když zprávy, které přinášela, byly špatné. „Máme sotva dost energie pro kabinu. Odpojila jsem všechny mechboty, vysokoenergetické spojení se Zemí a vypnula jsem nebo omezila všechno ostatní, bez čeho se můžeme obejít.“

„Všimla jsem si, že je tu nějak chladno,“ poznamenala Sandra.

„I tak musíme v záložním zdroji spalovat trochu mety,“ pokračovala Chastity. Obrátila se na Peta. „Vím, že hlavní část výrobní jednotky je už vypnutá,“ řekla. „Ale podle technického terminálu pořád ještě odebírá energii.“

„Cirkulace vzduchu a chemsyny,“ odpověděl Pete. „Chemsyny běží kontinuálně, a když je nepotřebuji k ničemu jinému, nechávám je vyrábět etanol.“

„Hned po jídle zajdeš dolů a všechno vypneš,“ zavrčel Rod. „Nemůžeme si dovolit plýtvat metou na výrobu chlastu.“ Odmlčel se a na tváři se mu objevil ponurý úsměv. „Když se to tak vezme, vlastně bychom *mohli* použít metu na výrobu chlastu. Docela určitě ji nemůžeme použít na to, abychom se odsud dostali.“ Zhluboka se nadechl a všichni strnuli s očima upřenýma na něj.

„Abychom se dostali na oběžnou dráhu Titanu, kde na nás čeká palivo k návratu domů, potřebujeme získat únikovou rychlost třicet sedm kilometrů za sekundu – v tom už je i odpor vzduchu a gravitační ztráty. Jsme dvacet jedna stupňů severně od rovníku. Jelikož Saturn rotuje a my se pohybujeme s ním, máme už teď rychlost devět kilometrů za sekundu, takže nás musí motory *Sexdentu* urychlit pouze o dalších dvacet osm kilometrů za sekundu, abychom se odsud dostali. Tím ale jenom přejdeme na eliptickou oběžnou dráhu protínající v nejvzdálenějším bodě dráhu Titanu. Abychom se dostali na jeho oběžnou dráhu a pak k našemu palivu, bude třeba v apogeu další zážeh o čtyřech kilometrech za sekundu. Bohužel, na oba tyto zážehy bychom museli mít v nádržích devadesát šest tun mety, a my jich máme jenom šedesát.“

„Co kdyby nám Space s. r. n. poslala záchrannou kosmickou loď?“ zeptala se Sandra zamračeně. „Oni nás do té kaše dostali, tak ať nás z ní taky dostanou ven.“

Chastity byla v pokušení Sandře připomenout, že jí Space s. r. n. byla ochotna vyplatit miliardu dolarů právě *za to*, že expedice byla riskantní. Místo toho ale řekla: „Art Dooley a tým Space s. r. n. už na tomto řešení pracují. Ale nezapomeň, že *Sexdent* byl vyroben na zakázku – zvlášť jeho první dva extravelké stupně. Vypadá to, že podobná loď by se nedala připravit dříve než za rok a další rok by potřebovala k tomu, aby se sem dostala. To znamená, že záchranu nemůžeme čekat dříve než za dvacet čtyři měsíce. A i kdyby se sem dostali, nemohou nás zachránit, pokud se jim nepodaří to, v čem jsme my neuspěli. Neexistuje žádná kosmická loď, která by mohla zaletět až pod mračný příkrov Saturnu, vyzvednout nás a zase odletět

zpátky, aniž by doplnila palivo. My jsme přistáli s prázdnými nádržemi. Musíme se s nimi setkat alespoň na půl cesty, dostat se na tak vysokou oběžnou dráhu, jak jen to bude možné.“

„No, máme alespoň šedesát tun mety,“ řekla Sandra. „Jak daleko se s tím dostaneme?“

„Za prstenec G, kousek za oběžnou dráhu měsíčních dvojčat Januse a Epimethea,“ odpověděl Rod. „Docela slušná poloha na setkání se záchrannou kosmickou lodí, ale je to ještě *hodně* daleko od Titanu a naší palivové rezervy.“

„Nemůžeme na Januse použít lano, jako jsme to dělali při sestupu dolů?“ zeptala se Sandra.

„Jasně!“ řekl Pete. „Jakmile se dostaneme k nejnižšímu měsíci, můžeme po nich vyskákat z gravitační jámy Saturnu, stejně jako jsme se do ní spustili.“

„Bohužel, zbyl nám už jenom jediný penetrátor,“ odpověděla Chastity. „A ani maximální zrychlení, které by nám Janus mohl udělit, nás nemůže zanést až na oběžnou dráhu Titanu.“

„Přesto můžeme lano použít k tomu, abychom se po spotřebování paliva dostali na kruhovou oběžnou dráhu kolem Janusu a nespadli zpátky do atmosféry, kde bychom shořeli,“ řekl Rod. „To samozřejmě neuděláme dřív, než přiletí záchranná loď, protože při odletu budeme muset odhodit reaktor a vyrábět si energii spalováním zbytku mety.“

„Udělal jsem si nějaké vlastní výpočty,“ vložil se do hovoru Dan, a jak pokračoval, tvářil se čím dál tím ponuřeji. „Jídlo nám zbývá už jenom na osm měsíců –“ odmlčel se „– a započetl jsem do toho i skutečnost, že Seiči už žádné nepotřebuje.“

„Mohli bychom se omezit… takže by nám vydrželo čtyřiadvacet měsíců,“ navrhla Sandra statečně.

„Jsem si jistá, že s jídlem bychom nějak vyšli,“ přisvědčila Chastity. „Když to bude nezbytné, určitě. Ale náš skutečný problém je trvanlivost reaktoru a hoytetheru. I kdyby už reaktor znovu neselhal, jednoho dne do něj narazí skutečně velký bublinový vznášeč, utrhne ho a budeme bez energetického zdroje. Když jsme zkombinovali pravděpodobnost selhání reaktoru s pravděpodobností selhání lana, vyšla inženýrům Space s. r. n. i mně celková životnost

šest měsíců. V okamžiku, kdy selže lano nebo reaktor, přijdeme o obojí. Abychom se udrželi naživu, budeme muset začít spalovat metu a velice brzy jí nebudeme mít dost ani na to, abychom se dostali na slušnou oběžnou dráhu, odkud by si nás mohla vyzvednout záchranná loď.“

„A co odlehčit loď – naházet věci přes palubu?“ navrhla Sandra.

„To není špatný nápad,“ řekl Dan a rozzářil se. „Nějaké váhy už jsme se zbavili. Řeknu Jeevesovi, aby to spočítal přesně, ale mám za to, že od chvíle, kdy jsme začali sestupovat prstenci, jsem vytahal ven nejméně dvě tuny výkalů.“

„Máš pravdu,“ přisvědčil Rod a také se rozzářil. „Na to jsem úplně zapomněl. Předpokládal jsem, že Sexdent má padesát tun suché váhy. Pokud by správná hodnota byla čtyřicet osm tun, pak bychom k dokončení výpravy potřebovali jenom devadesát dvě tuny paliva. V tuto chvíli platí, že každá tuna, o kterou je naše loď lehčí, znamená úsporu skoro dvou tun paliva.“

Sandra se podívala na Dana. „Ty pytle s exkrementy, které jsi vyhodil, kdysi bývaly jídlem. Kolik jídla jsme vlastně takhle přeměnili od chvíle, kdy jsme tady dole?“

„Jo!“ řekl Pete. „Rozhodně nebudeme tahat na oběžnou dráhu hovna!“

„Musíte počítat víc než jenom jídlo,“ připomněl Rod, který se teď díval na Dana mnohem vážněji. „Kolik z celkové hmotnosti *Sexdentu* je poživatelné? Toho se můžeme zbavit nejsnáze.“

„Musím to nechat spočítat Jeevesovi,“ odpověděl Dan. „Ale jen tak podle paměti jsme odstartovali s šesti tunami vody, pěti tunami vzduchu, z čehož většinu tvořil dusík, a pěti tunami jídla. Cestou sem jsme snědli asi dvě tuny a ty jsem ve formě výkalů zanechal na oběžné dráze Titanu. Za těch šest měsíců, co jsme tady, jsme nejspíš snědli další tunu a té se také můžeme snadno zbavit.“

„*Skutečně* s sebou musíme vést všechen ten vzduch a vodu, doktore?“ zeptal se Rod. „Nemůžeme si nechat jen menší množství a recyklovat jej?“

„My jej samozřejmě recyklujeme,“ odpověděl Dan. „Jenže recyklační systém má minimální náplň, při které ještě účinkuje. Tohle také musím prověřit u Jeevese.“ Odložil zbytky večeře a

odešel do technického oddělení, kde začal okamžitě mačkat prsty ikony na obrazovce.

„Když už jsi v tom," zavolal na něj Pete, „co kdyby ses zeptal Jeevese, čeho všeho se můžeme zbavit? Ve skladu máme spoustu náhradních součástek a zařízení, které nejsou životně důležité. A nezapomeň připočítat i to nářadí, které jsme při cestě používali při ranních rozcvičkách."

„A kóje taky," dodal Rod. „Ve stavu beztíže nebudeme postele potřebovat."

Dan se otočil a zamračil se. „Cvičební pomůcky a kóje potřebujeme, abychom si z dlouhodobého hlediska udrželi zdraví –"

„Doktore!" přerušil ho Rod podrážděně. „K *čertu* s vaším dlouhodobým hlediskem a zdravím! Teď mi dělá starosti krátkodobé hledisko. První ruští kosmonauti zůstali ve stavu beztíže více než rok bez jakéhokoliv cvičení. Jistě… kosti se jim scvrkly a svaly jim tak zeslábly, že se po návratu na Zem vůbec nedokázali postavit, ale po několika měsících se z toho dostali. My to také dokážeme."

Zatímco doktor probíral s Jeevesem inventář lodi, ostatní mlčky dojídali večeři. Konečně se Dan odvrátil od terminálu. Netvářil se nijak šťastně.

„Ze skladu a technických úseků mohu odstranit dvě tuny náhradních dílů a méně důležitého zařízení. Tím, že omezím zásoby vody a vzduchu na minimum dvou tun, ušetříme dalších sedm tun. Vyčištění septiků a odstranění jídla, které není nezbytně nutné, znamená další tři a půl tuny. Kóje, saturnovské obleky a kosmické obleky jsou další tuna. Výsledná váha lodi by pak byla třicet šest tun."

„Nemyslím, že by to stačilo," řekl Rod. „Co říká Jeeves?"

„Tvrdí, že i pak bychom potřebovali šedesát devět tun paliva."

„A máme jenom šedesát," opáčil Rod a chvíli seděl bez hnutí, než si do úst strčil další sousto své večeře. „To není dobré." Mechanicky žvýkal jídlo a z výrazu jeho očí bylo zřejmé, že mu mozek pracuje na plné obrátky. „Musíme něco udělat s tím zážehem při apogeu. Stojí nás čtyři kilometry za sekundu." Polkl a obrátil se k Chastity. „Myslíš, že bys dokázala harpunovat jeden z těch velkých bloků v trójanském bodě a tak nás zastavit, Chass?"

Chastity, která byla už dlouho nepřirozeně tichá, se vytrhla z přemýšlení.

„Už jsem se na to dívala," odpověděla. „I za předpokladu, že bych zasáhla cíl a penetrátor se pod tahem čtyř g nevytrhl, ubrzdit rozdíl rychlostí čtyři kilometrů za sekundu za dobu kratší, než spotřebujeme celé lano, představuje dva a půl gigawattu tepla. Chladiče by se odtavily skoro okamžitě. Takhle zastavit nemůžeme."

„Když nemůžeme použít lano, tak proč se s ním máme tahat?" zeptal se Pete. „Nepamatuju se, že bys ho měl na seznamu zbytných věcí, doktore."

„Neměl!" zvolal Dan a jeho obličej se rozzářil. „Musí vážit celé tuny. Jeeves ani já jsme ho do prvního seznamu nezapočítali, protože na něm visí reaktor." Rychle se vrátil k terminálu v technické sekci.

„Když necháme lano tady, znamená to, že Sokolovi zanecháme břemeno reaktoru," ozvala se Sandra ustaraně.

„Kdybychom se Sokola zeptali, určitě by nám řekl, že se raději bude tahat s břemenem, než aby dospustil, aby jeho dobrá přítelkyně Sandra zemřela hlady," odsekl Rod tónem, jakým se obvykle mluví s malým dítětem, a celou věc ještě zhoršil tím, že se přitom nedíval na Sandru, ale vyčkávavě upíral oči na Danova záda, jako by se pokoušel silou vůle ovlivnit výsledek jeho výpočtů.

Když se Dan konečně otočil, Rod znal odpověď okamžitě. „To jsou další čtyři tuny dolů," prohlásil Dan. „Hmotnost *Sexdentu* tak klesne na dvaatřicet tun."

„Kolik nám chybí teď?" zeptal se Rod

„Pro zamýšlených třicet dva kilometrů za sekundu potřebujeme šedesát jednu tunu mety," odpověděl Dan.

„A máme jí šedesát tun…" povzdechl si Rod rezignovaně. Rozhlédl se po posádce. „S chladnou realitou rovnic se nelze přít. Vypadá to, že se hned tak domů nedostaneme. Budeme muset počkat, až pro nás přiletí záchranná loď, a pak spálit poslední zbytky mety, abychom jim doletěli vstříc."

Zavládlo dlouhé ticho, jak se každý z členů posádky snažil po svém vypořádat se situací.

„To opravdu nevypadá dobře," řekl konečně Dan. „I kdyby lano a reaktor vydržely dva roky, které bude záchranná loď potřebovat, aby

se k nám dostala, budeme v té době na pokraji smrti podvýživou. Chemsyny dokážou vyrobit jednoduché uhlohydráty, ale potřebné vitamíny nám nezajistí.“

„A každý litr uhlohydrátů nás bude stát asi tak tři litry mety,“ připomněl mu Pete.

„Musíme k záchranné lodi přiletět alespoň na půl cesty,“ opáčil Rod. „Když začneme používat metu k tomu, abychom přežili, jsme prakticky mrtví.“

„Až přijde čas, abychom zemřeli, zemřeme,“ řekla Sandra. „Doufám, že budeme dost stateční, abychom svoje životy ukončili, jak se patří.“

„Jak to myslíš?“ zeptal se Pete. „Pokud jde o mě, budu bojovat až do hořkého konce.“

„Než zemřeme, měli bychom našeho hostitele osvobodit od břemena, které jsme na něj uvalili. Měli bychom přetnout lana, která drží *Sexdent* na Sokolových zádech, aby se nás mohl zbavit, a použít poslední metu k odvinutí hoytetheru z jeho těla,“ pokračovala Sandra.

„Máš pravdu,“ přisvědčil Dan. „Pokud bychom to neudělali, odsoudili bychom toho ubohého tvora k tomu, aby nás nosil po celý zbytek života – jako ten albatros na krku Starého námořníka.“

Sandra vstala, na tváři odhodlaný výraz. „Ale než ten čas přijde,“ řekla, „chci se dozvědět co nejvíce o rušších a ostatních životních formách Saturnu a odeslat informace na Zemi, takže další expedice budou mít slušný základ pro přátelství s tvory na této planetě.“

Také Rod vstal a tvářil se ještě sveřepěji než Sandra. „Naše situace nevypadá dobře. Doporučoval bych, abyste si všichni uspořádali svoje záležitosti na Zemi pro případ náhlé smrti.“ Pak se ponuře usmál a zamířil k žebříku. „Ale ještě *nejsme* mrtví! Pojďme…“

Slunce zapadlo. Nedojedené večeře byly odloženy stranou, aby je dojedli jindy. Nyní si nemohli dovolit promarnit jedinou kalorii. Chastity, která měla mít noční hlídku, pomohla Petovi přes vzduchovou propust. Venku Pete vysvětlil Hornímu oku, že se má učit samo prostřednictvím přenosného terminálu a za Jeevesova vedení, protože Sandra tentokrát nepřijde. Pak se protáhl mezi dvěma

motory ve spodní části *Sexdentu* a nasoukal se do vzduchové propusti výrobní jednotky.

Poté, co Chastity nastavila vzduchovou propust pro Petův návrat, odskočila si před začátkem služby ještě na dámy. Tam otevřela svou osobní skříňku, a když si odstranila líčidlo, sundala si z levého zápěstí všechny náramky a nahradila je jediným ze solidního stříbra. To byl její osobní ‚tukoměr'. Pokud si ho dokázala kolem zápěstí snadno zacvaknout a nezařezával se jí do kůže, bylo to v pořádku. Tentokrát ji ale bolestivě skřípl.

„Takže na nějaký čas poloviční dávky, Chastity Blazeová," pokárala se. Náramek si ponechala na ruce, aby jí připomněl, že si nemá při přestávce v noční směně dávat žádnou svačinku.

O pět hodin později vstal Rod s úsvitem a hlavu měl plnou nápadů, které by mohly vyřešit jejich problémy. Když vylezl ze své kóje, zastihl Chastity v horečnatém úsilí u technického terminálu. Počítala letové dráhy. Bylo zřejmé, že i ji napadaly v noci myšlenky a že na nich pilně pracovala; stříbrný náramek jí cinkal o okraj obrazovky, jak prsty tiskla jednu ikonu za druhou. Rod slezl na dolní palubu a zašel si na toaletu. Když se vrátil nahoru, Chastity byla stále ještě zabraná do výpočtů a diagramů, které pokrývaly obrazovku technického terminálu.

„Je čas, abych převzal službu," upozornil ji Rod, když se posadil s tubou kávy k pilotnímu terminálu. „Co kdyby sis dala pauzu?" Chastity se vytrhla z práce, rozhlédla se po řídicí palubě a pak ven z okna, za kterým vycházelo slunce.

„Kam se ten čas ztrácí?" poznamenala a unaveně zamrkala fialkovýma očima. „Myslím, že si dám kávu a dojím svou včerejší večeři – nemůžeme si dovolit plýtvat kaloriemi."

Chastity právě začala jíst, když se z reproduktoru nouzové linky na řídící palubě ozvalo volání. „POMOC!"

„To je *Pete!*" vykřikla Chastity, vyskočila a rozběhla se k žebříku. „Ještě se nevrátil z výrobní jednotky." Ve spěchu jí uklouzla noha a nebýt toho, že se na poslední chvíli zachytila levou rukou, spadla by dolů na pomocnou palubu. Sebrala se a začala šplhat

opatrněji. Přitom si všimla, že jí levé zápěstí pod stříbrným náramkem začíná modrat.

„POMOC!“ ozvalo se znovu.

„Jeevesi!“ zavolal Rod. „Co se děje s Petem?“

„Proč křičí, nevím,“ odpověděl palubní počítač. „Před chvíli se ještě procházel pérovým pralesem. Náhle zavolal ‚Pomoc!‘, a proto jsem jeho křik přepnul na nouzový kanál.“

„Myslel jsem, že vypíná výrobní jednotku,“ řekla Chastity rozzuřeně. „Co ho to, k čertu, napadlo, courat se v noci venku?“

„Pomoc!“ ozval se znova Peteho křik. „Zakraňte měkdo!“

„On je opilý,“ zavrčela Chastity znechuceně.

„Teď je důležité dostat se k němu co nejdříve,“ řekl Rod. „Kde je, Jeevesi?“

„Snažím se určit jeho pravděpodobnou polohu zaměřením rádiového signálu,“ odpověděl palubní počítač. „Ale buďto je nějaká porucha v mém přijímání signálů, nebo ve vyhledávacím algoritmu, protože indikovaná poloha je nelogická.“

„Logická nebo nelogická – kde je?“

Na obrazovce před Rodem se objevil schematický nákres Sokola. Nad náběžnou hranou jeho křídla se červenal jasný bod.

„Odsud se poprvé ozval jeho křik o pomoc,“ řekl Jeeves. „Tato poloha byla logická. Je to poloha na povrchu křídla.“ Pod prvním bodem se objevil druhý – v prázdném prostoru pod náběžnou hranou křídla.

„Tento bod spočítal vyhledávací algoritmus jako současnou polohu, odkud se ozývá křik. Tato poloha je nelogická.“

„Uklouzl na okraji křídla a teď na něčem visí,“ řekla Chastity. „Myslím, že nemohl být tak moc opilý, když ho napadlo použít nouzové spojení. Jeevesi! Probuď Myšáka. Ať na nás počká před vzduchovou propustí s veškerým lezeckým vybavením, které jsme používali při vyprošťování reaktoru.“ Otočila se a podívala se na Roda. „Bude to jako záchranářská práce v horách. Sejde se mi veškerá dosažitelná pomoc.“

„Dobře,“ řekl Rod a aktivoval ikonu hlasitého spojení do všech kójí.

„Sandro! Dane! Vstaňte a přijďte sem!“

Sandra se za Chastity ujala hlídky, zatímco ona, Rod a Dan se ve vzduchové propusti – zády k sobě – spěšně převlékli do saturnovských obleků. Chastity si přitom všimla, že se stříbrný náramek na její ruce při uklouznutí poškodil. Ať se snažila sebevíc, nedokázala ho otevřít a náramek se jí navíc bolestivě zařezával do masa. Jelikož Petův život visel doslova na vlásku, nechala dalších pokusů a přetáhla si elastickou kombinézu přes něj.

Venku před vzduchovou propustí zkontrolovala Chastity svůj lezecký tým. Každý z nich nesl tolik lana, kolik pobral, a k tomu plné kapsy karabinek a zvláštních svorek vyrobených k přichycení k brkům pérových stromů. Chastity si k tomu ještě přibrala hrst svých nejpevnějších náramků a prstenů pro případ, že by musela improvizovat. Pak vyrazili po Sokolově pulzující kůži a Jeeves je vedl na kraj křídla, kde lokalizoval Peta.

O půl hodiny později už Chastity slaňovala z velkého pérového stromu nad okrajem Sokolova křídla. Světlo na přilbě měla na plný výkon a pozorně se rozhlížela kolem.

„Už ho vidím," zavolala.

„Nezdá se, že by tě to příliš těšilo," poznamenal Dan.

„Netěší," odsekla Chastity. „Visí na špičce pérového stromu, který se houpe ve větru jako blázen. Co je ještě horší, nemá bezpečnostní lanko, takže jakmile se pustí, je s ním amen." Pozvedla hlas. „Pete! Slyšíš mě?"

„Jo, syším…" ozvalo se. „Rykle… use neužím."

„Pořád je opilý!" zaklel Rod hlasitě. „Člověk by myslel, že vystřízliví alespoň strachy."

„To je vážně skvělé," postěžovala si Chastity. „V tomhle stavu mi nijak nepomůže. Budu ho muset zachraňovat, jako kdyby byl v bezvědomí." Začala vyrábět primitivní sedací úvaz z konce náhradního provazu. Svým švýcarským vojenským nožem ostrým jako břitva nařezala z tuhého makropolyhexatubulámího vlákna několik kusů, které svázala do smyček pro nohy, kolem pasu a spojovacího postroje. Uprostřed práce si najednou všimla, že se nahoře něco pohybuje. Byla to Horní oko, která se připlazila podívat, co Chastity dělá. Chastity na okamžik napadlo, že jejich problém je vyřešen. Když se Chastity a Horní oko poprvé setkaly, vyzvedla ji ta

gigantická housenka do vzduchu a Chastity se musela držet oběma rukama příčlí na stěně kabiny, aby ji neodtáhla neznámo kam. Přestože Pete vážil víc než ona, možná by ho Horní oko dokázala vysvobodit z jeho nebezpečného postavení. Jenže když se nad tím Chastity trochu zamyslela, zamítla to. Nebyla si stoprocentně jistá, jestli Horní oko Peta unese, a mimo to, ten chlap byl opilý – co kdyby se se svým zachráncem začal prát a spadl při tom? Pak ji napadlo něco jiného, nechala toho, co právě dělala, a sundala si ze zad další kus provazu.

Když Horní oko dorazila až k ní, Chastity k ní natáhla ruku. Horní oko odpověděla obvyklým způsobem a vložila jí do ní klepítko na konci svého spáru. Chastity si ho přitáhla blíž, aby dosáhla na ‚vázanku', kterou měla Horní oko pořád nad krku, nad šviháckým červeným motýlkem. Vzala do ruky jeden její konec a prohlédla si uzel. Jestli jej Horní oko dokázalo uvázat jednou, podaří se mu to i podruhé.

„Horní oko vázat uzel," řekla Chastity a reproduktor připevněný na jejím kyslíkovém vaku to zopakoval ultrabasem. Chastity věděla, že Sandra naučila Horní oko výraz pro ‚vázat', ale nebyla si jistá, jestli zná pojem *uzel*. Jeho ukázku však držela v ruce a Horní oko nebyla hloupá.

„Horní oko vázat *tento* uzel," odpověděla Horní oko svým krčním článkem a spárem ukázala na uzel v Chastitině ruce. „Horní oko vázat uzel *dobrý*."

Chastity si otočila konec provazu kolem prsou v podpaží a uvázala na něm osmičkovou smyčku – přitom si dávala záležet, aby Horní oko dobře vidělo, co dělá.

„Chastity vázat uzel na Chastity," řekla, když byla hotová. Pak uzel zase rozvázala a podala provaz Hornímu oku. Ukázala na Peta, který visel pod nimi.

„Horní oko vázat uzel na Peter," řekla a pak dodala: „Prosím?"

„Dobře!" zaburácela Horní oko. Přelezla přes náběžnou hranu křídla, lano za ní vlálo ve větru. Chastity, která už se trochu uvolila, opatrně popouštěla lano a přitom se dívala, jak se kolem plazí mnohočlánkový krk. Všimla si, že vždycky, než se dvojice jeho spárů pustí peří, nejprve se pevně přidrží spáry dalšího článku.

„Co to děláš, k čertu? Ty tasemnice mizerná!“ ozvalo se ve sluchátkách Petovo zaječení. „Dyť mě shodíš! Di pryč!“

„Pete!“ zakřičela Chastity do mikrofonu. „Horní oko se ti snaží pomoct!“

O chvíli později se Horní oko zase vrátila, její krk se stáhl stejným způsobem, jakým se předtím natáhl. Její pohled se upřel na Chastity.

„Horní oko vázat uzel na Peter,“ ohlásila.

„Dobře!“ pochválila ji Chastity. Sáhla do kapsy a vytáhla z ní jeden ze svých náramků. Bude z něj hezký ‚prstýnek‘ pro přední levý spár Horního oka.

„Děkuji,“ řekla Horní oko a pozvedla spár, aby si mohla prohlédnout novou ‚věc‘. Pak roztáhla křidélka a vrátila se na své místo na ruchchově kýlu. Sotva Horní oko zmizela, Chastity uslyšela temné dunění ozývající se z nitra obřího těla pod nimi. Horní oko nejspíš volala ostatní členy hejna, aby se přišli podívat na její nový majetek.

„Já děkuji tobě,“ zavolala polohlasně za ním.

„Jak to tam dole vypadá?“ ozval se Rod, kterému peří zakrývalo výhled.

Chastity se pevně přidržela bezpečnostního lana a pak se naklonila, aby se podívala na Peta.

„Konec lana je uvázaný kolem Petovy hrudi,“ odpověděla. „I kdyby se teď pustil a spadl dolů, nebude padat daleko.“ Odmlčela se. „Počkat… tohle není v pořádku –“

„Co?“ zeptal se Rod a v jeho hlase bylo zase slyšet napětí. Chastity přepla průzor své přilby na silnější zvětšení. „Pete dal asi Hornímu oku pořádně zabrat. Smyčka, kterou uvázala, neprochází pod oběma podpažími,“ řekla. „Vlevo je to v pořádku, ale vpravo se mu táhne kolem krku.“

„Ta zatracená tasemnice se mě snažila uškrtit,“ zamumlal Pete ve sluchátkách. „Hoďte sebou! Pekelně mě bolí ruce!“

„Zaklesni se nohou. Dokud budeš držet levou ruku dole, nemůžeš se vysmeknout,“ poradila mu Chastity. „Zkusím napnout lano a uvidíme, jestli na něj budeš moci přenést svou váhu.“ Zatahala za lano a pak si ho opatrně začala přitahovat, dokud nebylo napnuté tak,

že s ním nedokázala ani hnout. Když se ale naklonila a podívala se dolů, zjistila, že část lana, ke které je připoutaný Pete, je stále prověšená.

„Zatraceně!“ zaklela znechuceně.

„Co se děje?“ zeptal se Rod.

„Musím si to promyslet,“ odpověděla Chastity a pak dodala hlasitěji: „Neboj se, Pete. Nějak tě odtamtud dostanu. Drž se a nikam nechoď.“ Tlačítkem na náprsním řídicím panelu přepnula na soukromé spojení s Rodem a Danem.

„Vůbec to není dobré,“ řekla. „Vlákno je pořád prověšené. Kdyby se teď pustil, trhne to s ním tak, že by smyčka mohla povolit. A i kdyby ne, pořád mu ještě může vymknout levé rameno nebo zlomit krk.“

„To by mu patřilo, *parchantovi!*“ zavrčel Rod.

„Co se děje?“ zopakoval Dan Rodova předchozí slova, aby změnil téma a přiměl ho myslet logicky.

„Musím se k němu dostat co nejrychleji a dostat ho do úvazu,“ odpověděla Chastity. „Potřebuji, aby jeden z vás přišel sem a jistil mě, zatímco na něm budu pracovat.“

„Zatímco jsem čekal tady ve tmě, nechal jsem Jeevese, aby mi pustil horolezecké video,“ poznamenal Dan. „V praxi jsem sice ještě nikoho nejistil, ale alespoň jsem to viděl ve filmu.“

„Nic na tom není,“ snažila se ho povzbudit Chastity. „Jenom si zapamatuj, že lano mezi námi *nikdy* nesmí být prověšené. A raději si vylez na vedlejší pérový strom. Nevím, jestli nás tenhle unese oba dva. Jakmile tam budeš, můžeme je přitáhnout k sobě a pak je svázat dohromady. Dva kořeny jsou lepší než jeden.“

O chvíli později už Chastity slaňovala dolů skrze vrcholky pérového lesa, podél lana vedoucího k Petovi. Cestou je vyprošťovala a vymotávala z praporků per, do kterých se zapletlo. Když se dostala k poslednímu prověšení, byla pouhých dvacet metrů nad Petem. Lano, které postupně uvolnila, bylo omotané kolem jeho těla. Než zavolá na Dana, aby je vypnul, musí se ještě ujistit, že přitom nestrhne Peta z jeho bidýlka. Začala se mrazivým vzduchem spouštět dolů.

„Ještě že tyhle saturnovské obleky mají supertuhou kůži,“ poznamenala když si všimla, jak hluboko se jí makropolyhexatubulárnívlákno zařezává do látky mezi stehny a pod kolenem. „Mnohem raději bych tady měla svoje půlpalcové horolezecké lano.“ Zjistila že když si vlákno omotá kolem levé ruky a stříbrného náramku na svém zápěstí, uleví trochu tlaku na ostatních místech.

„Pocem, žítelnice mýho voka,“ zajásal Pete, když se dostala na jeho úroveň. „Nejradějc bych tě vobjal a dal ti požádnou pusu, ale se musím držet. Jak si mi řekla.“

„Tak jen v tom pokračuj,“ zabručela Chastity, rychle na svém lanu uvázala dvě Prusíkovy smyčky a postavila se do nich, pak si pomocné lano ovinula kolem pasu a zajistila ho několika námořnickými uzly. „Dostaneme tě odsud, než bys řekl švec.“

Ze všeho nejdříve potřebovala nahradit ‚katovskou smyčku‘ Horního oka slušným úvazem, který by Peta při uklouznutí nezabil. Nebylo to lehké, protože měl obě ruce a nohy křečovitě ovinuté kolem konečku pérového stromu.

„Teď si nemysli, že mám nějaké úmysly,“ upozornila ho. „Jenom tě chci vpravit do úvazu. Takže nejprve kolem pasu.“ Než zavázala smyčku, ujistila se, že lano prochází nad Petovou tukovou pneumatikou.

„Tak,“ oddechla si, když uzel upravila ke své spokojenosti. „Zadek máš sice příliš malý, aby ti byl řemen u kalhot k něčemu, ale kdyby ses obrátil hlavou dolů, alespoň z té smyčky nevyklouzneš.“ Byla v pokušení ho po zadku přátelsky plácnout, ale s ohledem na to, co musela udělat nyní, by si to mohl mylně vysvětlit – zvlášť ve svém současném stavu.

„Teď nohy,“ řekla. První uzel začala špatně, a proto byla ráda, že součástí rukavic jsou speciální plastové nehty. Nic lepšího než nehty na rozvazování uzlů ještě nikdo nevymyslel.

„Nyní opravíme tu smyčku, kterou uvázala Horní oko,“ řekla a zapřela se do jedné z Prusíkových smyček, aby na ni dosáhla. Peta hlava a ruce byly zamotané do lana, které na něj spadlo shora. Začala ho rozmotávat, aby se dostala k osmičkové smyčce, když tu Pete najednou zmizel!

Chastity se zmateně dívala na smyčky lana, které ji ovíjely a stékaly dolů jako pramen vody. Uvolněné vlákno se jí s hlasitým syčením třikrát omotalo kolem levé ruky. Plavně se pohybující podlouhlý tvar a syčivý zvuk, který vyluzoval, když klouzal po hladkém povrchu jejího obleku, Chastity připomněl ‚Kleopatřinu kobru', jeden z náramků, který nechala na Zemi. Postupně si začala uvědomovat nebezpečí a pokusila se smést syčícího hada druhou rukou, ale smyčky se zadrhly o tlustý stříbrný náramek. Následovalo trhnutí –

Chastity zaječela; v první chvíli myslela, že má ruku vytrženou z ramenního kloubu. To poslední, co uviděla, než se jí oči zalily slzami bolesti, byl záblesk stříbrného náramku padajícího ve světle jejího reflektoru do hlubin.

„Chass! Pete! Jste v pořádku?!" ptal se Rod na rádiové lince znovu a znovu.

„Myslím, že jsou, Rode," řekl Dan, když ti dva okamžitě neodpověděli. „Cítím tah na obou zajišťovacích lanech, takže na nich musí pořád viset jejich těla."

„Au! To bolí!" ozval se konečně Pete. „Co setalo?"

„To bych rád slyšel od tebe," opáčil Rod.

„Chass! Jsi v pořádku?" ječel Dan, který měl najednou skoro vztek, že je Pete naživu. Pokud by přežil a Chastity zahynula, Dan by to tomu opilému parchantovi nikdy neodpustil. Velice se mu ulevilo, když v příštím okamžiku uslyšel zavzlykání Chastity, která konečně popadla dech.

„Jsem živá. Ale visím hlavou dolů a strašně mě bolí rameno," ozvala se Chastity. „Jakmile se dostanu do správné polohy, podám ti hlášení o škodách… na průzoru mám cákance od krve… levou rukou se nedokážu zachytit… už vím, v čem je problém… já nemám levou ruku! Jsem strašně slabá…"

„Rychle!" zařval Dan. „Stiskni si levé zápěstí zdravou rukou, jinak vykrvácíš!"

„Dobrý nápad," odpověděla Chastity slabým, jakoby ospalým hlasem. „Už je to," ohlásila o chvíli později. „Jenomže teď nemůžu šplhat."

„Hned jsem u tebe," řekl Dan.

„Počkej, dokud Rod nebude nad tebou,“ odpověděla Chastity. Starost o Danovu bezpečnost ji trochu vzpamatovala. „Neslaňuj. Neumíš to a lehce by ses při tom mohl zabít. Použij prusíka. Trvá to déle, ale je to bezpečné a jisté.“

„Ale –“ namítl Dan.

„Bezpečnost především,“ přerušila ho Chastity. „Já to vydržím. Jen se sem dostaň. Počkám na tebe.“

„Hej!“ ozval se v rádiu Petův hlas. „Co bude se mnou?“

„Ty tam klidně můžeš zůstat viset,“ zavrčel Dan.

Zatímco čekal, až Rod vyleze k němu na pérový strom, požádal Dan Jeevese, aby mu na průzor promítl tu část horolezeckého videa kde se vázaly Prusíkovy smyčky. Byl by mnohem raději, kdyby ho Chastity nechala slanit. Podle toho, co viděl na videu, to vypadalo zajímavě.

Když se Dan konečně dostal k Chastity, bylo jeho prvním úkolem ošetřit jí zranění. Chastity už sama přišla na to, že pahýl nebude tolik krvácet, když bude jeho konec zakrytý, a proto na chvíli uvolnila stisk na svém zápěstí, přehrnula si přes ránu konec rukávu a znovu ho pevně sevřela rukou. Dan její nápad schválil a nahradil její stisk několikrát obtočeným kusem hexatubulárního vlákna.

„Jak se cítíš?“ zeptal se.

„Točí se mi hlava,“ odpověděla. „Zvláštní. Rameno mě bolí přímo šíleně, ale v ruce žádnou bolest necítím.“

„Šok,“ vysvětlil jí. „Musím do tebe co nejrychleji vpravit nějaké prášky proti bolesti.“

Teď, když byla situace stabilizovaná, Dan zvážil další krok. Ve svém současném stavu nebude Chastity s to vyšplhat nahoru sama, ani kdyby za ní posouval její prusíky. Bude ji muset vynést.

„Dej ruce zápěstími přes sebe a já ti je svážu,“ nařídil jí.

„Jistě,“ souhlasila bez odmlouvání a předklonila se ve svém postroji s rukama napřaženýma. Z šoku byla celá omámená a zahihňala se, když jí hlavou prolétla prchavá myšlenka – „Divný čas na hrátky s provazy.“

Dan jí prostrčil hlavu mezi svázanýma rukama a vyzvedl ji z jejích smyček. Její tělo bezvládně viselo mezi ním a hlavním lanem.

„Obejmi mě,“ nařídil jí a jednou rukou si ji přizvedl. „Rukama i nohama!“

„To zní jako legrace,“ odpověděla, pevně se k němu přitiskla, hlavu v přilbě mu položila na rameno.

„Spíš jako práce,“ odpověděl Dan, když přenesl jejich celkovou váhu na levou smyčku, pravou posunul o dvacet centimetrů nahoru a zahájil tak zdlouhavý výstup. Přesto si uvědomoval, že dotek jejího těla probouzí jeho mužské hormony. Brzy zjistil, že si vede mnohem lépe, než by od sebe čekal.

„Poslyš, Rode,“ zavolal po několika stupních do mikrofonu. „Co kdybys nám trochu píchnul jistícím lanem?“

„Jasně,“ odpověděl Rod. Netrvalo to dlouho a sladili se natolik, že se při každém posunu nahoru přičítala síla jeho svalů k Danově.

V průběhu výstupu oba uslyšeli ve sluchátkách zvláštní rachotivý zvuk.

„Co to je? Hrom?“ zeptal se Dan trochu nervózně, protože si uvědomoval svou momentální zranitelnost.

„Mně to připadá jako rušší hovor,“ odpověděl Rod. „Ale místo zvenčí se to ozývá z rádia.“

„To chrápe Pete,“ řekla Chastity ospale. „Slyšela jsem to mockrát.“

Dan věděl, že je to nejspíš pravda. Také si byl vědom, že co spolu dělali Pete a Chastity, není jeho věc. Ale ani tak se mu to nelíbilo.

„Musíme se dostat do *Sexdentu* co nejrychleji, abych jí mohl ránu pořádně vyčistit a zašít,“ řekl Dan Rodovi, když společně spouštěli Chastity na povrch Sokola. „Ale musíme se postarat i o Peta.“

„Ten netrpí jako Chass,“ namítl Rod. „Podle mě bychom ho tu měli nechat viset – alespoň se prospí.“

„Ale –“ namítl Dan.

„Zůstanu tady a uklidním ho, kdyby se probudil,“ řekl Rod. „Ty se postarej o Chass a pak se rychle vrať. Bez někoho, kdo by mě shora jistil, tam nepolezu.“

Když se Dan vrátil s Chastity na loď, Sandra už na ně čekala u vzduchové propusti. Sotva měla Chastity přilbu dole, dala jí pilulku proti bolesti a pak počkala s injekcí připravenou, až jí Dan odřízne

horní část rukávu a odhalí tak její rameno. Pak Sandra zařídila na dolní palubě ošetřovnu se Seičiho lůžkem jako operačním stolem a veškerými chirurgickými nástroji a léky připravenými na dosah.

Operace netrvala příliš dlouho. Smyčka tenkého makropolyhexatubulárního vlákna hladce prořízla Chastitinu kůži a maso, zatímco těsný stříbrný náramek oddělil záprstní klouby. Naštěstí jí zůstal pahýl prstní kůstky, část svaloviny a kus kůže z malíkové strany dlaně, takže jí Dan mohl vyrobit na konci pahýlu jakýsi malý ‚prst', kterým mohla ovládat ikony na dotekové obrazovce.

Příštího dne vyšla Chastity z ‚dam', obličej bledý bolestí. Na sobě pořád měla modrou saténovou noční košili a ihned zamířila zpátky do své kóje, aby pokračovala v rekonvalescenci. Dokonce i se Sandřinou pomocí byl pro ni výstup po žebříku vyčerpávající a už se nemohla dočkat, až zase usne. Předtím se ale ještě chtěla napít vody a vzít si prášek proti bolesti, který jí předepsal doktor. Potřebovala ho: rameno ji stále bolelo, a i když levou dlaň už neměla, pulzující bolest se jí z ní rozlévala až k lokti. Cestu do kuchyňky jí blokoval Pete, který otvíral jedny dveře za druhými a něco hledal. Otočil se a podíval se na ni; oči měl zarudlé, na bradě strniště, vlasy rozcuchané a kombinézu, ve které strávil noc, pomačkanou a páchnoucí.

„Kde jsou?" zeptal se nevrle. „Tuby s ethanolem jsem vždycky míval v horní skříňce. Potřebuji nějaký ten chlup ze psa, který mě pokousal. Jenomže jsou všechny pryč."

„Nevím," odpověděla Chastity, spokojená, že skutečně neví, kde alkohol je, přestože slyšela, jak Sandra a doktor probírají různé možnosti, kde ho před Petem schovat. „A je mi to jedno!" dodala jedovatě. Její fialkové oči sálaly potlačovaným vztekem.

Pete byl dost střízlivý, aby si uvědomil, že právě teď by byla na místě omluva. „Chass," začal. „Je mi skutečně líto toho, co jsem udělal." Nemotorně přistoupil k ní. „Dovol, abych tě objal a –"

„*Neopovažuj* se mě dotknout!" zasyčela Chastity zuřivě. „*Už nikdy!*"

Pete zaraženě couvl. Nedivil se jí ani trochu. Jeho omluva nebyla adekvátní tomu, co jí udělal. Pak ze svého stanoviště na řídicí palubě

přišla Sandra, aby pomohla Chastity, a Pete se s pohledem obou dvou žen v zádech odplížil na ‚pány'. Sandra dala Chastity pilulku proti bolesti a sklenici s vodou, potom ji dovedla k žebříku a přidržovala ji, dokud se nedostala na horní palubu. Když se Chastity nasoukala do své kóje, vrátila se Sandra k povinnostem noční hlídky, ještě několik hodin bude ‚službu konajícím důstojníkem' *Sexdentu* ona, protože Dan i Rod vyčerpaní zachraňováním Peta i Chastity využili osmihodinovou saturnskou noc ke spánku.

Po týdnu už se Chastity dokázala sama převléknout a přes Danovy námitky se znovu zařadila do služby. Přitom předstírala, že netuší, že pokaždé, když má hlídku, jsou Dan, Rod a Sandra ‚náhodou' na řídicí palubě, kde dělají to nebo ono, takže vlastně nikdy není sama. Pete, stále zkroušený a okázale přehlížený ostatními, trávil většinu času ve své kóji, kde si pouštěl stará videa z Jeevesovy nekonečné paměti.

V průběhu jedné takové noční směny Chastity zjistila, že jejím ‚strážným andělem' je Rod. Spíš aby mu zajistila nějaké duševní cvičení, když už byl zbytečně vzhůru, požádala ho o radu.

„Pořád se snažím najít způsob, jak bychom mohli uletět svému osudu," začala, když za ním slezla po žebříku na pomocnou palubu, aby si dala v kuchyňce šálek čaje. Teď, když už ji ruka tolik nebolela, začala být docela zběhlá v používání toho kousku zápěstí, který jí zbyl, k ‚zahákování' na příčlích žebříku. „Já vím, že už jsme to procházeli tucetkrát a dokázali jsme matematicky, že to není možné, ale pořád je tu naděje, že jsme nedokázali vymyslet tu správnou dráhu."

„Když mám službu, dělám totéž," přiznal se Rod, opřel se zády o stěnu kuchyňky a napil se kávy. „A někdy i když ji nemám."

„Myslela jsem, že kdybychom na tom pracovali společně, možná bychom vymysleli něco, co by ani jednoho z nás jinak nenapadlo." Vešla za ním do kuchyňky a od Micky si vzala tubu s kávou. Jelikož Sokol zrovna stoupal vzhůru, paluba i stěny *Sexdentu* byly lehce nakloněné. Díky zhoupnutí lodi se jejich těla náhle setkala, rameno s ramenem a stehno se stehnem. Rod při tom nečekaném doteku jejího těla lehce ztuhl a zamyšleně se na ni podíval. Bylo zřejmé, že než

nastoupila hlídku, strávila dlouhý čas na ‚dámách', protože její make-up byl dokonalý stejně jako účes. Nemusel se ani podívat dolů, aby věděl, v jaké poloze je zip na její kombinéze; k tomu mu úplně stačilo periferní vidění.

„Napadlo mě," pokračovala, přitom si tubu přidržela loktem a prstem pravé ruky začala kreslit na pult, „že místo abychom se snažili dostat k Titanu jediným velkým skokem, mohli bychom se přesouvat od jednoho měsíce k druhému, postupně zapínat motory a tam, kde by k tomu byly nejvhodnější podmínky, použít lano." Rod zjistil, že místo aby se díval na její prst, nedokázal odtrhnout oči od pahýlu její levé ruky a podivného červovitého výrůstku. Rána ještě nebyla docela zajizvená a měla purpurově rudou barvu.

„Oba víme, že by to nejspíš nevyšlo," odpověděl. „Vždycky je nejlepší provést zážeh v hloubi gravitační jámy a ta saturnská je největší, ze které se musíme dostat. Ale… člověk nemůže mít jistotu, dokud nespočítá příslušné rovnice. Co kdybychom se posadili k terminálům a nažhavili Jeevese?" Ulevilo se mu, když těsný dotek s jejím tělem pominul a ulevilo se mu ještě víc, když se o chvíli později sklonili na řídicí palubě každý nad svým terminálem. Jeho tělu se fyzický kontakt s Chastity líbil a vzrušoval ho, ale jeho mozek se stále vracel k jejímu zranění a to mu způsobovalo nepříjemné rozpaky. Nyní, když společně pracovali na technickém problému, mohl na Chastity myslet jako na pilota a ne jako na ženu, takže skutečnost, že měla místo levé ruky jen ohyzdný pahýl, už nebyla důležitá.

V příštích čtyřech hodinách pracovali oba piloti intenzivně na problému, zkoušeli jednu možnost po druhé. Chastity měla pocit, že konečně zase žije, a jak se její mozek soustředil na řešení neřešitelné úlohy, bolest v rameni i ruce byla zapomenuta.

Konečně prošli všechny varianty Chastitiny původní myšlenky. Bohužel, žádná z nich nenabízela cestu z jejich současné situace. „Dobře," prohlásila Chastity skoro vesele, když vypnula program na výpočet drah a přepnula pilotní terminál zpátky do standardního režimu. „Nefunguje to, ale za zkoušku to stálo."

„Dej mi vědět, až budeš mít další nápad," odpověděl Rod. „Jednou možná některý fungovat bude." Zívl a podíval se na ukazatel

času v rohu obrazovky. „Kam se ta noc poděla?“ řekl, pak vstal a protáhl se. „Za pět hodin mi začíná služba, takže bych si raději měl dát sprchu, vlézt si do spacáku a trochu si schrupnout.“

„Mně končí směna za půl hodiny,“ řekla Chastity měkce a něžně se na něj usmála. „Nechceš, abych ti v noci dělala společnost?“

V Rodově obličeji se objevil zděšený, skoro panický výraz. „Poslyš, Chass,“ zakoktal. „Bylo by to fajn, ale nenařídil ti náhodou doktor, abys hodně odpočívala?“

Chastity jeho odpověď očekávala a měla v úmyslu říct: ‚Budu jenom ležet a všechnu práci přenechám tobě,‘ ale když uviděla, že se Rod nedívá na její výstřih, ale na pahýl její levé ruky, najednou ji popadl vztek.

„Co je to s tebou, Rode?“ zavrčela, zvedla předloktí zraněné ruky a zamávala mu jím před očima. „Nelíbí se ti představa šukat s ‚kriplem‘?“ Rod neodpověděl; otočil se a spěšně se uchýlil do bezpečí sprchy. „A neobtěžuj se vracet a říkat, že jsi změnil názor,“ zaječela za jeho vzdalujícími se zády. „To poslední, o co stojím, je šukání ze soucitu!“

O několik dní později, když Sokol a zbytek hejna odpočívali po celonočním stoupání, si Sandra všimla, že Horní oko přestala jevit zájem o další vyučování. Potom si uvědomila, že běžné tiché dunění ‚tlachání‘ hejna pozoruhodně nabylo na kvantitě i hlasitosti. Se Sandrou komunikovala Horní oko ve ‚vyšších registrech‘ – používala k tomu krční plynové měchýře – ale když rozmlouvala s ostatními členy hejna, vyluzovala gigantickým tělem Sokola akordy a hudební motivy, které Sandra spíše cítila v útrobách než slyšela. Všimla si, jak se teď jejich tón změnil, a znovu hořce litovala, že už mezi nimi není Seiči. Kdyby zůstal naživu a pokračoval v učení ruššího jazyka, patrně by jí řekl, co to znamená. Teď jí však zbývala jen domluva s Horním okem v *pidgin English*.

„Sokol dělat hodně mluvení,“ začala Sandra. „Hejno dělat hodně mluvení. Mluvení jiné. Mluvení dnešní noc jiné než mluvení jiné noci. Proč mluvení jiné?“

„Orel ne dobře,“ odpověděla Horní oko, vrátila přenosný terminál Sandře a naznačila, že musí odejít. „Horní oko teď jít. Horní oko jít

pomoc Orel.“ Sandra byla z toho všeho spíš zmatená a chtěla položit ještě hodně otázek, ale Horní oko už roztáhla křidélka a odlétala směrem k Sokolovu kýlu.

„Co se děje?“ zeptal se Dan od svého stanoviště na řídicí palubě rádiem. „Proč Horní oko odchází tak brzy?“

„Vlastně ani nevím,“ odpověděla Sandra a vrátila se ke vzduchové propusti. „Zdá se, že s Orlem není něco v pořádku. Myslím že až vyjde Slunce, dozvíme se víc.“ Zatímco se s ní plošina zvedala k propusti, slyšela hluboké dunění stoupající ze Sokolova těla. Lidé je obvykle slyšeli jen při denním loveckém klesání hejna. Bylo jisté, že se dělo něco zvláštního.

Petra se uložila do svého výklenku a vyslala prostřednictvím plynových měchýřů v přední části Petruova křídla intenzivní signál směrem, odkud k ní přicházelo zoufalé volání Garlua. Schválně použila vysokou frekvenci, aby odezva obsahovala co nejvíce podrobností. Obraz, který si vytvořila z odraženého signálu, se jí vůbec nelíbil. Přestože Garlu letělo rovně a stejnoměrně a Garla byla na svém místě na vrcholu Garluova kýlu, něco nebylo v pořádku s Garlem, protože jeho dlouhý krk schlíple ležel pod kýlem. A co bylo horší, Garlovo oko bylo otevřené jen z poloviny a nehybné.

Petra zvýšila Petruovu rychlost a rozletěla se vzhůru. Ve světle vycházejícího Slunce viděla ostatní členy hejna, kteří se stejně jako ona slétali na pomoc jednomu z nejstarších a nejváženějších členů hejna.

„Ano, je to Orel, máš pravdu,“ řekl Dan, když Sandra, pořád ještě oblečená v saturnovském obleku, vylézala po žebříku nahoru. Dan se díval binokulárem skrz holoprůzor nahoru. „Poznám ho podle toho bílého pruhu peří poblíž čela kýlu. S jeho dolním okem není něco v pořádku. Visí schlíple dolů. Vůbec se mi to nelíbí.“ Zajistil pantograf binokuláru a odstoupil od něj, aby se Sandra mohla také podívat.

„Vypadá to, že mozek Dolního oka v noci zemřel,“ usoudila Sandra, když si ruchcha prohlédla binokulárem s násobičem světla.

„Ale horní mozek je určitě v pořádku, protože Orel letí normálně.“ Nastala dlouhá odmlka, ve které oba domýšleli, co to znamená.

„Musí to být, jako když tvůj partner po mnoha desetiletích manželství zemře,“ poznamenal Dan ponuře. „Slyšel jsem, že je to jako ztratit půlku osobnosti. Tohle bude ještě horší. Orel ztratil půlku svého mozku.“

„Jenomže jeden partner bez druhého může žít dál,“ namítla Sandra. „S Orlem je konec. Jeho horní oko bude muset dřív nebo později spát.“

Než Petra doletěla s Petruem ke Galruovi, probudil se i Petro. Galru bylo obklopeno ostatními členy hejna, takže jejich pomoc nepotřebovalo, ale rozhodli se zůstat ve formaci s postiženým ruchchem a jeho pomocníky. Jelikož Petra mohla ze své pozice pod Galruem vidět lépe, nechal ji Petro aby dál řídila Petrua. Dnes žádný lov nebude.

Zatímco celé hejno líně opisovalo velký kruh, ti, kdo byli přímo pod Galruem pozvedli mrtvý krk Garla a opatrně ho uložili do jeho výklenku v Galruově kýlu. Bezvládné spáry s nehybnými klepítky mu zaklesli do peří kolem. Někdo obětoval jedno ze svých velkých ocasních per, aby jím hlavu upevnil v její obvyklé poloze. Když to udělali, přišel čas zkonejšit Galru.

„Zkouším se s ním spojit myšlenkami pořád dokola, ale neodpovídá,“ kvílela Galra v akordech, které budily smutek v celém hejnu.

„Bojím se, že už neodpoví nikdy,“ zahřímal Conro, nejstarší z hejna. Jeho lysý kýl působil, že jeho hlas zaznával zvlášť moudře a autoritativně. „Tohle jsem ve svém životě viděl už mnohokrát. Když oko zůstane napůl zavřené, znamená to, že mozek za ním zemřel.“

„Ale co mám dělat?“ ptala se Galra hlasem plným smutku zabarveného strachem. „Nemůžu bdít nepřetržitě, a když nikdo nebude Galrua řídit, nepoletí.“

„Dříve nebo později zemře každý z nás,“ zaduněl Conro svým autoritativním hlasem, který nyní zněl s osudovou definitivností.

„Bojím se!“ kvílela Galra zoufale.

„Zůstaneme s tebou,“ konejšil ji Falro tóny soucitu a pochopení „A budeme ti zpívat,“ dodala Petra a sama začala veselou píseň ‚Kroužení ve slunečním svitu‘.

Když Dan, ještě než odešel spát, zkontroloval poštu, zjistil, že tam má doporučený síťový dopis. Byl to právě ten, kterého se obával. Odesilatelem byl advokát z Houstonu a stálo v něm, že soud Pamele přiznal rozvod. Usnesení nabude právní moci po dvoutýdenní odvolací lhůtě. Byla tam i videozpráva od Pamely. Když si ji pustil, byla v záběru kamery pouze Pamela. Dana to nepřekvapilo, jelikož z časového údaje věděl, že video bylo natočeno pozdě večer houstonského času, dávno po době, ve které by děti, které musí ráno vstávat do školy, měly spát. Pamela byla naprosto klidná a ve tváři měla výraz dokonalého sebeuspokojení.

„Volám ti, jenom abych se s tebou rozloučila,“ začala. „Taky ti chci oznámit, že za dva týdny už si klidně budeš moci hrát na Bucka Rogerse tak dlouho, jak jen budeš chtít. Už si nemusíš dělat starosti o mě ani o děti. Bude o nás dobře postaráno.“ Její úsměv se stal ještě škodolibějším. „Zvlášť o mě. Našla jsem někoho, kdo o mě *doopravdy* stojí.“ Sáhla někam mimo záběr a přitáhla si pohledného mladého muže. Muž Pamelu majetnicky objal a s arogantním úsměvem se vyzývavě zašklebil na kameru.

„Dane,“ pokračovala Pamela. „Ráda bych ti představila Mika Travoltu. Jsem si jistá, že víš, kdo je. Chce si mě vzít hned, jakmile náš rozvod nabude platnosti.“

Dan věděl, kdo Travolta je, protože od něj dostal v posledních měsících množství doporučených síťových dopisů. Travolta byl Pamelin rozvodový právník. Nejspíš se své klientce začal dvořit, hned jak zjistil, jak je bohatá. Nebylo divu, že všechny Danovy pokusy dát se s Pamelou zase dohromady selhaly. Z Travoltova úsměvu a skutečnosti, že byl v jejím domě dlouho po půlnoci, mohl usoudit, že spolu už nějaký čas žijí. Travolta začal něco říkat, ale Dan, který se cítil dokonale zrazený, vypnul terminál. Snažil se být statečný, ale v bezpečí jeho zvukotěsné kóje jej osamělost a sebelítost zasáhla takovou měrou, že se rozplakal. V noci se mu pak zdálo, že vyhrál ve Sluneční loterii, ale sotva převzal šek, všichni zmizeli a on zůstal sám, bez někoho, s kým by se o své bohatství mohl podělit.

O dvě období dny později Garla znovu zavřela za soumraku oko. Tentokrát už se neotevřelo a ona upadla do hlubokého spánku. Hejno ji mohlo probudit, ale tím by jen oddálilo nevyhnutelné. Když mohutné tělo Gakua, které už nikdo neovládal, pomalu přešlo do klesavé spirály, začali ostatní zpívat ‚Zpěv smrti‘, píseň, která Galrua doprovodí v první etapě jeho dlouhého sestupu do hlubin temnoty.

První, co lidi upozornilo na Orlův odchod, bylo Sokolovo naklonění věštící začátek lovu. Během klesání provedli Sandra a Dan pomocí binokulárů na řídicí palubě důkladnou kontrolu hejna. Bedlivě pátrali po ruchchovi s pruhem bílého peří na kýlu, ale nikde ho nenalezli. Starý ruchch zjevně v noci zemřel.

Když o pět hodin později znovu nastala noc, Sandra už čekala před *Sexdentem*, až se objeví Horní oko. Připravila si dlouhý seznam otázek, které jí chtěla položit, a jenom doufala, že ruchchové nemají kulturní tabu, jež by jim zakazovalo mluvit o smrti.

„Orel není s hejno," začala Sandra, sotva se Horní oko objevila. „Je Orel dobře?"

„Orel ne dobře," odpověděla Horní oko. „My zpívat píseň pro Orel. Píseň o odejít navždy a klesnout navždy a spát navždy. Orel už ne vrátit, ne stoupat, ne vzbudit, nikdy."

„Proč Orel zemřít?" zeptala se Sandra.

„Orel starý," vysvětlila jí Horní oko. „Orel velice mnoho starý. Pouze Kondor více starý. Když ruchch velice mnoho starý, horní oko nebo dolní oko už ne fungovat. Tělo pořád fungovat. Druhé oko pořád fungovat. Oko brzy unavit a spát. Tělo umřít, vzduch velice mnoho horký. Ruchch umřít. Všichni ruchchové někdy umřít."

Sandra věděla, že ruchchové jsou na vrcholu potravní pyramidy a nemají přirozené nepřátele. Nyní byla dobrá příležitost dozvědět se něco o jejich fyziologii a společnosti.

„Jak mnoho starý Orel?" otázala se. Horní oko se zarazila, jako by se snažila rozpomenout.

„Horní oko ne je jistá. Orel starý, když Sokol dítě na křídlo rodič. Orel asi šedesát a dvacet tma Slunce."

„Osmdesát slunečních cyklů?" ozval se ve sluchátku Sandřiny přilby Dan, který měl službu na řídicí palubě. „Osmdesát saturnských roků? Takže ruchchové žijí více než dva tisíce pozemských let!"

„Není to tak překvapivé, když uvážíš jejich velikost a fakt, že mezi početím a porodem u nich uplyne třináct let," odpověděla Sandra rádiem. Pak přepnula na reproduktor a obrátila se znovu k Hornímu oku.

„Všichni ruchchové zemřít, když starý jako Orel?" zeptala se.

„Skoro všichni ruchchové zemřít jako Orel,“ přisvědčila Horní oko. „Někteří ruchchové zemřít jiný způsob. Někdy blesk udeřit tělo nebo udeřit meteor a tělo ne fungovat. Ruchch spadnout a zemřít.“

Sandra věděla, že jednotlivá hejna mezi sebou udržují značné vzdálenosti, a proto si při opatřování potravy nekonkurují, ale zajímalo ji, jestli někdy bojují o teritoria. „Zemřít ruchch někdy jiný způsob? Udělat někdy ruchch zemřít jiný ruchch?“

Krk Horního oka se překvapeně zakýval. „Slova Sandra Horní oko ne rozumět. Ruchch nemůže udělat jiný ruchch zemřít. Ruchch velice mnoho velký jíst jiný ruchch.“ Horní oko se na okamžik zamyslela, jako by ho napadlo něco, o čem ještě nikdy nepřemýšlela. „Velký ruchch moci sníst miminko ruchch… ale *žádný* ruchch *nikdy* neudělat!“

„Říkat ruchch nikdy zemřít někdo jíst,“ ujistila se Sandra. „Všichni ruchchové zemřít neštěstí nebo stáří.“

Na chvíli zavládlo ticho a pak Horní oko odpověděla: „Staří říkat, ruchchové někdy někdo jíst. Celé hejno ruchchové jíst stejný čas někdo… Horní oko mít ne slovo označit tvor. Ruchchové myslet tvor velký, mnoho ústa, stoupat, všude, strach, zoufalství, chytit, polknout, všechno.“

„Jak mnoho velký?“ zeptala se Sandra.

„Velice mnoho velký. Od obzor k obzor k obzor,“ odpověděla Horní oko a přitom se postupně dívala k severu, jihu, východu a západu. „Být všude stejný čas, chytit všechno, polknout všechno. Nic uniknout.“

Sandra byla se závěrem opatrná. „Kolik ústa?“

„Velice mnoho ústa,“ odpověděla Horní oko bez zaváhání. „Šedesát krát šedesát. Možný víc mnoho.“

„To je přece směšné,“ ozval se Dan. „Tvor s třemi tisíci šesti sty tlamami? Jako biolog nemám nic proti tvorům se spoustou nohou – například mnohonožkám – ale spousta tlam?“

„Řekla bych, že jsi právě vymyslel vhodné jméno pro mýtického tvora Horního oka, Dane,“ řekla Sandra do mikrofonu rádiového Spojení. „Pro zjednodušení mu budeme říkat jen ‚tisíciústý‘, tedy *Millistoma mythicus*.“ Přepnula zpátky na reproduktor. „Budu tvor

nazvat ‚millistoma‘,“ řekla Hornímu oku. „Ty vidět někdy millistoma?“

„Ne,“ odpověděla Horní oko.

„Vidět někdo starý z hejno někdy millistoma?“

„Ne,“ odpověděla opět Horní oko. „Starý dozvědět o millistoma od staří před nimi. Millistoma přicházet při každý tma, když Slunce nejvíce temný. Čas, když Slunce nejvíce temný, přijít brzy. Millistoma žít blízko rovník. Hejno letět na sever, být daleko od millistoma.“

Sandra se rozhodla, že při tom zůstane. Bylo naprosto zřejmé že *Millistoma mythicus* bylo jen dávné mytologické zvíře vymyšlené rušší kulturou. Pravděpodobně přišlo na svět jako zdůvodnění pro zmizení celého hejna ruchchů v divoké bouři. Přestože lidé ještě tornádo na Saturnu neviděli, Sandra nepochybovala o tom, že k němu může dojít. A tornádo, které by se rozpoutalo na Saturnu, by bylo opravdu velké tornádo – dost velké, aby roztrhalo celé hejno balonovitých ruchchů.

Teď byla řada na Horním oku, aby se vyptávala. „Lidé také zemřít?“

„Ano,“ odpověděla Sandra. „Obvyklé lidé zemřít stáří. Stejně jako zemřít ruchchové. Část těla už ne fungovat. Někdy mozek mezi oči už ne fungovat. Někdy jiný část těla už ne fungovat.“ Pomocí přenosného terminálu předvedla Hornímu oku vnitřek lidského těla a ukázala mu na některé důležité orgány, jejichž selhání může způsobit smrt. „Někdy člověk umřít mladý. Něco bolest část těla a člověk umřít ještě ne starý. Seiči bolest věci z reaktor a umřít mladý.“

„Věci mohou udělat ty zemřít?“ zeptala se Horní oko. Pozvedla konec své ‚vázanky‘ a zmateně se na něj podívala.

„Lidé dokážou udělat zbraň z čehokoliv,“ zamumlal Dan do mikrofonu. „Dokonce i z vázanky. Byla by z ní dobrá garrota.“

„Věci používat špatný způsob mohou udělat ty zemřít,“ vysvětlila Sandra Hornímu oku. Náhle jí před očima vyvstala hrozivá vize příštích hejn ruchchů zabývajících se válčením – vybavených trhači měchýřů vyrobenými z antén, škrtícími šňůrami z makropolyhexatubulárních vláken a malými, těžkými a ostrými věcmi vrhanými z výšky. Musí se postarat o to, aby všechny věci,

které ruchchové dostanou výměnou za helium z pólů, byly prověřeny z hlediska potenciálního zneužití – jenomže Dan měl nejspíš pravdu. Při troše obrazotvornosti je možné vyrobit zbraň z čekokoliv. Sandra měla strach, že se jí Horní oko začne vyptávat, jestli se lidé zabíjejí navzájem, ale naštěstí se zajímala o něco jiného.

„Kolik tma, než člověk starý, aby umřít?“

„Lidé staří a umřít, když šedesát a dvacet pozemský rok – to je tři tma,“ vysvětlila Sandra.

„Horní oko smutek,“ odpověděla Horní oko. „Horní oko mít rádo Sandra. Horní oko chtít přítel Sandra celý život, ale Sandra brzy stará a umřít.“

Než Sandra odpověděla, dlouho uvažovala. Ačkoliv tvrdě pracovali na své záchraně, šance, že zemřou tady na oběžné dráze Saturnu dřív, než dorazí záchranná loď, byla pořád vysoká. Nakonec se rozhodla, že je důležité, aby byl Sokol připravený na jejich eventuální smrt, pokud by k ní došlo.

„Sandra možná umřít dřív než být stará,“ řekla. „Sandra možná umřít brzy. Všichni lidé ze *Sexdent* možná umřít brzy.“ Použila přenosný terminál, aby na něm zobrazila nákres Sokola s reaktorem visícím pod jeho tělem na konci hoytetheru. „Toto reaktor,“ řekla a ukázala na příslušné místo obrázku. „Reaktor ne dobře. Když reaktor zastavit, lidé ne moci odejít domů. Lidé muset zůstat na Saturn. Lidé brzy sníst všechno jídlo pro lidé. Lidé ne moci jíst jídlo pro ruchch. Lidé umřít. Aby ne umřít, lidé muset brzy odejít domů.“

„Horní oko ne rozumět slovo. Co být slovo ‚domů‘?“

„Domů – místo, kde osoba žít,“ vysvětlila Sandra. Sotva to však vyslovila, pochopila, že tento koncept je ruchchům naprosto neznámý. Hejno nemělo ‚místo‘ které by mohlo nazývat ‚domovem‘. Putovali od jednoho termického proudu k druhému, pohybovali se s pasátními větry, podle ročních období se blížili k rovníku a zase se od něj vzdalovali. Pak si uvědomila, že ruchchové domov mají – nebyl to pouhý ‚dům‘ nebo něco takového, ale něco mnohem většího – mají celou planetu. Sandra vzhlédla k obloze. Pětihodinová noc se chýlila ke konci. V průběhu jejich rozmluvy vedlo Horní oko Sokola neustále vzhůru, nabíralo výšku pro nadcházející lov. Nyní byli vysoko nad vodními mraky a čpavkové mraky nad nimi byly

řídké. Na východě se nebe začalo světlat, ohlašujíc brzký východ Slunce. „Můj domov tamten směr," odpověděla a ukázala na východ. „Není vidět kvůli světlo Slunce. Můj domov Země. Ty nazývat ‚Rodič', více velký koule od ‚Rodič-Dítě.' I ty domov. Tvůj domov Vzduch." Znovu zapnula přenosný terminál a předvedla na něm schematické znázornění sluneční soustavy. Nejprve Hornímu oku ukázala Zemi jako svůj dům a pak obrázky svojí rodiny – Sandřin ekvivalent Sokolova hejna.

„Dobře," odpověděla Horní oko nakonec. „Teď Horní oko rozumět. Domov tam, kde šťastný, kde mnoho jíst, kde mnoho přátelé mluvit. Když Sandra zůstat tady, mít jenom málo přátelé mluvit, mít ne mnoho jíst a Sandra umřít. Horní oko chtít ne Sandra umřít. Horní oko chtít Sandra odejít domů."

Kéž bys nás tam jen mohl odnést na svých zádech, pomyslela si Sandra, zatímco vypínala přenosný terminál. Nahoře na řídicí palubě připravoval Dan vzduchovou propust k jejímu návratu. Zívl. Byla to dlouhá noc. On, Sandra i Horní oko se potřebovali pořádné prospat.

Sandra vyšla ze vzduchové propusti na pomocnou palubu, kde si Dan dával před spánkem lehkou večeři. Dan se tvářil ustaraně. „Myslím, že Chastity má nějaké potíže," řekl. „Měla by mít hlídku po mně, a ještě ani nevylezla ze své kóje."

„To není dobré znamení," odpověděla Sandra. „Řekni Rodovi, až sem přijde, aby tu hlídku raději vzal za ni," pokračoval Dan a vytáhl z technického oddělení lékárničku. „Půjdu se na ni podívat."

Když se dveře Chastitiny kóje na jeho zaklepání otevřely, Dan se zděsil z toho, co uviděl. Chastity měla oči rudé pláčem a obličej zkřivený bolestí. Bylo zřejmé, že v noci příliš nespala. Dan rychle vklouzl dovnitř a zavřel za sebou dveře, aby měli v kóji soukromí.

„Pořád si říkám, že jsou to jenom moje představy," řekla Chastity. „Ale pořád mě bolí. Bolí mě tak moc, že nemůžu spát."

„Co tě bolí?" zeptal se Dan soucitně a odhrnul jí z čela pramen černých vlasů.

„Prsty," odpověděla Chastity. „Prsty, které už nemám. Je to, jako by mi je mačkali rozžhaveným svěrákem. Přece mě nemůžou bolet. Nemám je."

„Tomu se říká fantomová bolest," vysvětlil jí Dan profesionálním tónem. „A je velice reálná. Poraněná nervová zakončení ve tvém pahýlu vysílají signály do mozku, který bolest špatně dešifruje. Měla jsi za mnou přijít hned a nesnažit se to vydržet." Našel v lékárničce příslušnou ampuli a dal jí injekci. „Někdy pomůže masáž," řekl, vzal pahýl její ruky do dlaní a začal ho prsty jemně mnout.

„Nech toho!" vykřikla a odtáhla se. „Jak to můžeš snést? Je to tak odporné… *Já* jsem tak odporná… ani se Rodovi nedivím, že se se mnou nechtěl vyspat –"

„Tak *moment!*" přerušil ji Dan hlasitě. Pokusil se ji přimět, aby o své situaci začala přemýšlet logicky a ne emocionálně. „Nejsi odporná… jsi *nádherná!* Máš jeden z nejkrásnějších obličejů na Zemi – víš sama, že jsi krásnější, než kdy byla Elizabeth Taylorová. Kdybys nebyla tak skvělý pilot, *lehce* by ses mohla stát videohvězdou. Jistě, přišla jsi o ruku, ale pořád máš jedno z nejpůvabnějších těl, po kterém by toužil kterýkoliv muž."

„Víš to určitě?"

„Ano," odpověděl Dan rozhodně a přitom dovolil, aby jeho pohled sklouzl do jejího výstřihu a podtrhl tak jeho prohlášení.

„Tak se se mnou vyspi!" odpověděla Chastity skoro zoufale a zdravou rukou si ho k sobě přitáhla.

„Velice by se mi líbilo vyspat se s tebou," odpověděl. Dlouze a silně si ji k sobě přitiskl a políbil ji. „Není nic, co bych udělal raději než se s tebou pomiloval, vášnivě a ohnivě a něžně a chlípně, s úctou i láskou." Trochu se odtáhl a zahleděl se do jejích fialkových očí. „Jenomže nemůžu. Technicky jsem stále ženatý muž a ještě mám šanci získat Pamelu zpátky a zachránit si rodinu. Nikdy bych to nedokázal, kdybych jí byl nevěrný."

Znovu uchopil její pahýl a začal jí ho masírovat. „Ta injekce už by měla začít působit," poznamenal.

„Působí!" zvolala Chastity, překvapená, že si ani nevšimla, že už ji nic nebolí. Po tváři se jí rozlil potěšený úsměv. „A děkuji ti za ta hezká slova o tom, jak jsem krásná. Skutečně mi to udělalo radost. Nebudu se s tebou o tom přít, raději budu předstírat, že jsi to myslel vážně."

„Jenomže já jsem to *myslel* vážně,“ opáčil Dan. „Chastity, ty jsi ta nejnádhernější, nejžádoucnější a nejskvělejší žena na světě. Jsi chytrá, jsi vtipná a Bůh ví, že jsi sexy…“ Pustil její ruku. „Raději půjdu.“

Chastity ztuhla a stáhla se. „Samozřejmě, raději už bys měl jít! Samozřejmě! Jak jen jsem na to mohla zapomenout? Jsi ženatý. Ženatý s pokojovou kočičkou s obličejíkem panenky a asi tak stejným obsahem hlavy! Ta egocentrická mrcha má všechnu tvou oddanost – všechnu tvou lásku!“ Vztek, který v ní vzkypěl, jí stáhl hrdlo, takže nebyla schopna pokračovat.

„Bože, to ne!“ zvolal Dan a divoce zavrtěl hlavou. „Copak jsi to ještě nepochopila? Miluji tebe! Miluji tě bez výhrad… celou svou duší… toužím po tobě víc, než jsem kdy po čem toužil… ale nechci vyměnit svou lásku za příležitost stát se dalším z tvých milenců, když si potřebuješ pozvednout ego.“

Chastity se užasle podívala na Danův rozčilený obličej. Už viděla, jak se Dan pře s Rodem, hádá se s Petem a trpně snáší Pameliny nekonečné tirády, ale ještě nikdy ho neviděla doopravdy rozzlobeného.

„Pozoroval jsem tě. Pozoroval jsem tě – jak se bez zábran dáváš každému muži, kterého jsi potkala, jen když jsi na to zrovna měla náladu. Zpočátku jsem trpěl – Bože, jak já jsem trpěl žárlivostí! Ale pak jsem pochopil, že na tom nezáleží. Na *nich* nezáleželo. *Tobě* na nich nezáleželo. Byl to jenom sex. Nebylo to nic důležitého. Ale to, co jsem k tobě cítil, to důležité bylo. Ty jsi byla důležitá. Zasloužíš si muže, který ti může svobodně, skutečně svobodně, dát lásku, jakou potřebuješ, vážit si tě takovým způsobem, jaký ty sama uznáváš.“

Dan ji vzal něžně do náručí a zašeptal jí do ucha. „Brzy budu svobodný. Osvobodím se od toho svého zatraceného manželství. A až se budeme milovat… doopravdy na tom *bude* záležet.“ Nepustil ji a Chastity se k němu pevně přitiskla.

O něco později ležela s hlavou na prsou spícího Dana a naslouchala bušení jeho srdce přes hrubou látku kombinézy. Stále ještě se nevzpamatovala z úžasu. *To je poprvé*, pomyslela si, *kdy jsem strávila noc s mužem, a přitom jsem zůstala oblečená*. Přesto cítila takové uspokojení jako ještě nikdy. Chastity poznala sex na

hřbitovní lavičce na Zemi a pozorovala přitom hvězdy. Nyní se dívala na stejné hvězdy průzorem kosmické lodi spočívající na hřbetě gigantického ptáka, na planetě vzdálené přes půl sluneční soustavy a konečně poznala lásku.

„Jak to, že mi o tom nikdo neřekl?“ ptala se jich.

7
ÚNIK Z POTENCIÁLOVÉ JÁMY

POZICE: 22° 22‘ SEVERNĚ, 108° 52‘ VÝCHODNĚ

Opakování číslice 2 u planetopisné šířky na obrazovce terminálu připoutalo Rodovu pozornost.

„To je zvláštní,“ zabručel. „Myslel jsem, že jsme na dvacátém prvním stupni.“ Později, při společné večeři všech členů posádky, se na to zeptal Sandry.

„Zdá se, že se hejno přesouvá mírně na sever,“ oznámil jí. „Včera jsme překročili dvaadvacátý stupeň severní šířky. Co se děje? S každým stupněm, o který se přesuneme na sever, bude těžší opustit tuhle plynovou kouli, až pro nás přiletí záchranná loď.“

Všichni věděli, že jejich šance být naživu v době, kdy pro ně loď přiletí, je mizivá, ale byla to jejich jediná naděje, a proto to nikdy nikdo nahlas nevyslovil. Tvrdošíjně říkali: ‚*Až* pro nás přiletí záchranná loď,‘ místo *jestli*…

„Ruchchové se bojí millistomy,“ odpověděla Sandra. „Blíží se roční doba, kdy se z hlubin Saturnu vynořuje millistoma, aby polkla všechno na dohled. A jelikož podle nich žije poblíž rovníku, hejno se stahuje na sever, aby se od ní dostalo co nejdále. Ruchchové samozřejmě raději loví kolem rovníku. Je tam více dosažitelné potravy. Později, až hrozba millistomy pomine, se zase vrátí na jih.“

„Počkej! To by mohlo být řešení našeho problému!“ zvolal Rod vzrušeně. „Chass i já jsme při výpočtu dráhy lodi vycházeli z předpokladu, že budeme startovat z dvacátého prvního stupně severní šířky. Kdybychom dokázali Sokola přesvědčit, aby s námi doletěl k rovníku, pak bychom se z téhle planety dostali bez cizí pomoci a nemuseli bychom čekat na záchrannou loď. Gravitační síla je na rovníku nižší a odstředivá vyšší, takže bychom odlétali s vyšší počáteční rychlostí.“ Odložil svou večeři a zamířil k žebříku na řídicí palubu. Ostatní jej následovali. Usadil se u pilotního terminálu a dotkl se příslušné ikony. „Jeevesi! Kdybychom se zbavili všeho, co není nezbytně nutné, ale ponechali jsme si hoytether, abychom mohli

Sokola zbavit reaktoru, jak velký delta vé by nám našich šedesát tun mety poskytlo?“

„Přibližně dvacet devět kilometrů za sekundu,“ ozvala se odpověď.

„A jaký delta vé bychom potřebovali, abychom se dostali k naší nádrži s palivem u Titanu, kdybychom neodlétali z dvacátého prvního stupně severní šířky, ale z rovníku?“

„S ohledem na sníženou gravitaci, když odečteme úhlovou rychlost planety a připočteme odpor vzduchu a gravitační ztráty, přírůstek rychlosti potřebný k přemístění na eliptickou oběžnou dráhu Titanu je 27,5 kilometrů za sekundu,“ odpověděl Jeeves.

„A my máme dvacet devět,“ řekl Rod. „To bohatě stačí, i se slušnou rezervou.“

„Přechod na kruhovou dráhu procházející trójanským bodem na oběžné dráze Titanu, kde je palivo uskladněno, si vyžádá další zážeh pro zvýšení rychlosti o čtyři kilometry za sekundu, Takže výsledný delta vé je 31,5 kilometrů za sekundu,“ dodal Jeeves.

„Správně… na ten druhý zážeh jsem zapomněl,“ přiznal Rod a poraženecky potřásl hlavou. „K cíli se nedostaneme, ani kdybychom *Sexdent* odstrojili úplně.“ Otočil se a omluvně se podíval na posádku. „Vypadá to, že přesun k rovníku přece jen naši situaci nevyřeší.“

Nastalo ticho, které bylo reakcí na zmařené naděje posádky. Na okamžik to vypadalo, že Rod našel způsob, jak uniknout neúprosnému osudu, ale chladné rovnice nebeské mechaniky opět zvítězily. Jenomže Rod ani Chastity nepatřili k těm, kteří se vzdávají. Oba už upadli do transu přemýšlejících zkušebních pilotů v nesnázích – jejich oči se strnule upíraly do prázdna a dech se jim zpomalil.

„Použijeme ke zpomalení Titan –“ řekla nakonec Chastity.

„Samozřejmě!“ zvolal Rod, který se okamžitě vzpamatoval. „Jeevesi, jaký delta vé budeme potřebovat, abychom zbrzdili s použitím gravitační jámy Titanu, místo abychom se snažili dosáhnout přímo jeho trójanského bodu? Jakmile tak přejdeme na kruhovou oběžnou dráhu, k trójanskému bodu nás to postupně zanese samo.“

„Pro tento účel je třeba zážeh na oběžné dráze Titanu o velikosti tří kilometrů za sekundu, takže pro uskutečnění celého manévru je nutný delta vé 30,5 kilometrů za sekundu.“

„Pořád nám chybí půl druhého kilometru,“ povzdechl si Rod. „Klidně by to mohla být miliarda…“

„Počkat!“ namítla Chastity. „My se nepotřebujeme dostat na kruhovou oběžnou dráhu Titanu. Naše zásoby paliva přece nejsou na Titanu, ale v jeho předním trójanském bodě. Co potřebujeme je naopak vysoce protažená eliptická oběžná dráha, které dosahuje až k trójanskému bodu.“

„Dobrá připomínka,“ řekl Rod a znovu se rozveselil. „Jeevesi. Přepočítej potřebný delta vé za předpokladu, že naše výsledná oběžná dráha kolem Titanu bude únikovou dráhou o pouhý zlomek kilometru za sekundu.“

„Za takových podmínek postačuje zážeh v periapsidě o velikosti dvou kilometrů za sekundu,“ řekl Jeeves svým obvyklým bezbarvým hlasem. „To znamená, že celkový požadovaný delta vé bude 29,5 kilometrů za sekundu.“

„Zatraceně!“ zaklel Rod. „Pořád je to o půl kilometru víc. V nebeské mechanice je těsně vedle stejně zlé, jako úplně mimo.“ Obrátil se na Dana. „Budeme muset ještě snížit váhu *Sexdentu*. Abychom vyřešili ten půlkilometrový přírůstek rychlosti, potřebujeme se zbavit ještě asi tuny něčeho. Co je méně důležité: jídlo, voda, nebo vzduch?“

Dan se zamračil a začal uvažovat; do rozhodnutí se mu nechtělo. „Už teď jsme u všech tří položek hluboce překročili bezpečnostní limit. Nic z toho už ubrat nemůžeme –“

„Takže tady budeme muset nechat hoytether,“ prohlásil Rod a dodal: „Budeme muset svému nejlepšímu příteli zanechat těžké břemeno, které ponese po zbytek svého tisíciletého života – samozřejmě za předpokladu, že mu život nezkrátí.“ Odmlčel se a zadíval se Danovi upřeně do očí. „Jako lékař jsi z nás nejkvalifikovanější odhadnout dopady na zdraví posádky. Tak jak se rozhodneš, doktore? Budeme riskovat Sokolovo zdraví, nebo naše? Těch pět set metrů za sekundu navíc skutečně potřebujeme.“ Rod se Danovi nijak nesnažil pomoci, jen se na něj díval a trpělivě čekal na

odpověď. Dan upíral zrak na palubu, snažil se vyhnout Rodovu chladnému pohledu. Sekundy ubíhaly… Náhle se Danovy oči rozšířily, jako by ho něco napadlo. Podíval se na Roda.

„Pět set metrů za sekundu," řekl. „To číslo mi něco připomíná. Započítal Jeeves rychlost větru?"

„Větru?" zeptala se Sandra a zmateně se na Dana podívala.

„Ne, rychlost větru jsem nezapočetl," odpověděl Jeeves.

„Pasátní větry kolem rovníku vanou stejným směrem, jakým se otáčí planeta," vysvětlil Dan Sandře. „Vzpomínám si, že jsem někde četl, že dosahují rychlosti až pět set metrů za sekundu."

„Jeevesi!" zvolal Rod a přitom změnil tón svého hlasu na stroze rozkazovací. „Přepočítej hodnoty s přihlédnutím na rychlost větru za předpokladu, že budeme odlétat z rovníku."

„Požadovaný přírůstek rychlosti vyvozený motory *Sexdentu* teď bude přibližně dvacet devět kilometrů za sekundu," oznámil Jeeves.

„Skvělé!" zajásala Sandra. „Můžeme se vrátit domů a přitom neohrozíme Sokola."

„Nulová rezerva," zamumlal Rod ponuře. „Ale už to alespoň není mínusová rezerva. Nelíbí se mi to, ale budeme se s tím muset smířit." Obrátil se k Chastity, která už se také vytrhla z transu. „Raději bychom měli společně projít všechny Jeevesovy výpočty a předpoklady."

„Ty budou nejspíš správné," odpověděla Chastity. „Jeeves se neplete." Sklonila se nad obrazovkou svého terminálu a jediný prst na konci její levé ruky začal pracovat v součinnosti s pěti zdravými na pravé. Když její už tak dost silnou osobnost ještě posílila Danova láska a citová podpora, postupně se začala se svým zraněním smiřovat. Přestože měla na pravé ruce nehty stále krátce zastřižené, aby mohla prsty citlivě ovládat joyball, měla je pestře pomalované – tento týden miniaturami nejpitoresknějších planet – Země, Marsu a Jupiteru s jejich povrchovými rysy a Saturnu a Uranu s jejich prstenci – na tušovitě černém pozadí. Už si také zvykla na omezení své levé ruky a o červovitém výrůstku na jeho konci se zásadně zmiňovala jako o ‚prstíku'. Kromě toho, že jím zručně tiskla ikony na dotekové obrazovce, dokázala si jím pomocí speciálně

upraveného štětečku s jakýmsi náprstkem místo držadla i nalakovat nehty.

„Tak bychom se raději měli soustředit na načasování," řekl Rod. „Pokud nechceme, aby se naše rezerva stala mínusovou, musíme si dát dobrý pozor, abychom zážeh provedli na správném místě a ve správném okamžiku."

„Nebude snadné Sokola přesvědčit, aby s námi odletěl na jih k rovníku," varovala ho Sandra. „Pro nás je sice millistoma pouhý mýtus, ale ruchchové se jí bojí jako skutečné obludy."

„Přesvědčit Sokola je *tvoje* práce," odsekl Rod a sklonil se nad pilotním terminálem. „Já ti řeknu, kdy a kam, a ty se domluv s Velkým ptákem, aby nás tam dopravil."

Sandra se zatvářila zděšeně. Jak mohla Sokola přesvědčit, aby to pro ně udělal?

„Vhodný vítr budeme mít každých jedenáct hodin," vysvětlila jí Chastity, aby ji uklidnila. „Přitom musíme odstartovat z té strany Saturnu, která je odvrácená od Titanu. Stačí, když Sokola přesvědčíš, aby nás odnesl do oblasti s největšími východními větry a několik dní tam s námi zůstal, a já s Rodem už se postaráme o nejlepší načasování startu."

„Je tady ještě ta maličkost s poškozením naší odpalovací rampy," řekl Dan. „Teď, když se mezi námi a Sokolem vyvinula tak dobrá spolupráce, nepřipadá mi to jako nejvhodnější způsob rozloučení – přismahnout ho našimi tryskami."

„To nebude problém," řekla Sandra. „Abych se ujistila, že nás Sokol neshodí, jedno z prvních slov, které jsme se se Seičim naučili, byl jejich výraz pro vývrtku. Horní i Dolní oko nás pak ujistili, že dokud nás bude mít Sokol na zádech, vývrtku neudělají. Až přijde správný okamžik, požádám Horní oko, aby ji udělala, a potom odstartujeme."

„Hmmm," zabručel Rod. „Tím ztratíme několik set metrů výšky. Budeme to muset zakalkulovat do Jeevesových výpočtů."

„Musíme odstartovat z tak velké výšky, jak jen to bude možné," řekla Chastity. „Jak vysoko nás Sokol může vynést?"

„To já nevím," odpověděla Sandra. „Poznamenám si, abych se na to Horního oka při nejbližší příležitosti zeptala."

„Vlastně musíme při startu dosáhnout optimální rychlosti i optimální výšky,“ řekl Rod. „Vím, že při klesání Sokol dosahuje více než dvou set kilometrů za hodinu. To je přibližně pětapadesát metrů za sekundu. Vzhledem k naší nulové rezervě nám bude každý metr dobrý. Jak rychle dokáže Sokol letět, když mu na tom doopravdy záleží?“

„Nemyslím, že by to Horní oko věděla,“ odpověděla Sandra. „Ale jestli Pete nebo doktor najdou způsob, jak změřit naši relativní rychlost vůči větru, mohu Horní oko požádat, aby se pokusila překonat rušší rekord v rychlosti v různých nadmořských výškách.“

„Budu mít dost napilno oddělit včas výrobní jednotku od lodi,“ poznamenal Pete.

„Já vymyslím nějaký přístroj na měření rychlosti větru,“ slíbil Dan. „Nejspíš něco na bázi anemometru. Horní nebo dolní oko by ho mohlo přidržet ve vzduchovém proudu poblíž přídi.“

„To se jim bude líbit,“ řekla Sandra. „Další ‚věc‘, kterou si budou moci nechat po našem odletu. Nemohl bys ho udělat tak, aby z něj dokázali odečítat rychlost? Určitě by se jim to líbilo – možná by se snažili letět co nejrychleji, jen aby přinutili ukazatel se pohnout.“

„Pokud myslíš, že by je to mohlo povzbudit, určitě se o to pokusím. Měli by ho raději digitální, nebo analogový?“

„Pro ně by nejspíš bylo nejvhodnější něco jako teploměr – čím delší je červený sloupec na ukazateli, tím rychleji letí.“

„Jasně, teploměr!“ zvolal doktor. „Vypůjčím si jeden elektronický z chladničky a napojím ho na anemometr. Doufám, že jim nebude vadit měřit rychlost letu ve stupních Celsia místo v kilometrech za hodinu…“ Vstal, odešel do kuchyňky a tam začal okamžitě odmontovávat jeden z teploměrů ukazujících teplotu uvnitř chladicích boxů. Nyní, když měli konečně plán, který by mohl vést k jejich záchraně, všichni pookřáli a začali vyvíjet horečnou činnost. Přitom se snažili příliš nemyslet na prakticky neexistující rezervu, kterou mají.

Při příští jazykové lekci si Sandra promluvila s Horním okem o jejich nových plánech na návrat domů. Přenosný terminál jí to velice ulehčil a jelikož i ruchchové se pohybovali na principu reaktivního pohonu, nečinilo Hornímu oku žádné potíže pochopit princip akce a

reakce. Jako astronom už také věděla, že tělesa ve stavu beztíže se pohybují po eliptických drahách.

„…potom, až naplnit *Sexdent* ohnivá šťáva, obletět ještě jednou Saturn a použít ohnivá šťáva *Sexdent*, letět rychleji, až doletět domů na Země.“

„Sandra letět domů,“ řekla Horní oko. „Horní oko smutné.“

Nastalo dlouhé ticho, ve kterém si dvě vysoce rozdílné bytosti uvědomily, jak moc si navzájem budou chybět. Sandra se pokusila vymyslet něco konejšivého, co by řekla. Doufala, že se jednou na Saturn vrátí jako členka posádky orbitální stanice Space s. r. n. monitorující polární výrobny mety. Určitě budou potřebovat někoho, kdo si rozumí s ruchchy. Ale to byla ještě hudba budoucnosti a Sandra nemohla s klidným svědomím slíbit, že se skutečně vrátí. A i kdyby se jí to podařilo, nebylo příliš pravděpodobné, že se setká se svým přítelem. Náklady a riziko pojící se s výpravou do gravitační jámy Saturnu byly prostě příliš vysoké. To nejlepší, v co mohli doufat, bylo videospojení přes sondu snesenou k hejnu na padáku, až orbitální stanice zahájí svou činnost.

Byla to Horní oko, kdo nakonec přerušil ticho. „Horní oko více smutná, kdyby Sandra zemřít. Horní oko šťastná, Sandra jít domů a ne zemřít. Horní oko pomoci Sandra jít domů.“

Zpočátku nebylo pro Horní oko složité přesvědčit hejno, aby zamířilo zpátky na jih. Lépe se tam lovilo a v nepříliš vzdálené budoucnosti, až by Saturn prošel afeliem a Slunce se znovu začalo zvětšovat, by to udělali stejně. Ale jak se hejno blížilo k rovníku, začal v něm pomalu narůstat strach před millistomou.

„Hejno zpomaluje,“ postěžoval si Rod jednoho rána Sandře. „Poslední tři dny jsme se nehnuli z desátého stupně severní šířky. Nemohla bys je přesvědčit, aby pokračovali dál na jih?“

„Horní oko dělá, co je v jeho silách,“ odpověděla Sandra. „Ale starší hejna nabádají k opatrnosti. Nemůžeme odstartovat odsud? Úhlová rychlost Saturnu nemůže být na deseti stupních tak odlišná od rovníkové.“

„Není,“ odpověděl Rod. „Jenom o sto padesát metrů za sekundu. Jenomže my potřebujeme pět set metrů za sekundu rovníkových větrů. Bez nich budeme mít mínusovou rezervu.“

„Máme dost jídla,“ řekl Dan. „Teď, když víme, že tady nebudeme muset dva roky čekat. Dokud je reaktor v provozu, můžeme si dovolit počkat, až hejno sebere odvahu k cestě na jih.“

„Moc se mi to nelíbí, ale nejspíš se s tím budu muset smířit,“ zabručel Rod. Obrátil se k Sandře. „Ale připomínej to Hornímu oku při každé příležitosti.“ Sandra neodpověděla. Byla ráda, že té noci měla hlídku Chastity a ne on. Rod by jí nedal ani chvíli pokoj a neustále by ji žádal, aby se pokusila Horní oko přesvědčit. Sandra dojedla a zamířila ke vzduchové propusti, aby začala s pravidelnou jazykovou lekcí.

„Úsvit přijít brzy,“ řekla Horní oko, když se vyučování chýlilo ke konci. „Tento období světla hejno ne lovit. Hejno pomáhat Poštolka. Poštolka mít miminko. Sandra ptát Horní oko velice mnoho na ruchch miminko. Chtít Sandra vidět narození ruchch miminko?“

Sandra, které už pomalu začala těžknout víčka únavou, byla rázem naprosto čilá. „Ano!“ zvolala. „Jak?“

„Horní oko kdysi zvednout Chastity. Chastity těžká, ale ne velice mnoho těžká. Chastity držet *Sexdent*. Horní oko Chastity odnést ne.“

„To si piš, že jsi mě neodnesla!“ zamumlala Chastity z řídicí paluby do mikrofonu.

„Sandra ne tolik velká jako Chastity…“ pokračovala Horní oko.

„Hummmpf!“ ozvala se Chastity.

„Když Sandra ne držet *Sexdent*, Horní oko unést Sandra. Horní oko odnést Sandra k Poštolka. Sandra dívat, jak miminko narodit.“

„Hej! Počkejte s tím!“ zaječela Chastity do mikrofonu rádiového spojení. „Sandro! Jako službu konající velitel ti to zakazuji!“

„Zajdu si pro nové láhve s kyslíkem,“ řekla Sandra vzrušeně Hornímu oku a už byla ve dveřích vzduchové propusti. Jakmile se za ní zavřely, začala se přít s Chastity.

„Chass! Tohle je moje *jediná* příležitost vidět, jak přichází na svět rušší miminko! Je to jediná příležitost *celého lidského rodu* vidět, jak se rodí ruchchové. Vezmu si *dvě* bezpečnostní lana a jedno bude mít Horní oko pořád kolem krku. Dříve nebo později se bude muset vrátit na povrch Sokola a já se vrátím s ním.“

„Dobře…“ svolila Chastity váhavě a v duchu si přála, aby mělo Horní oko dost síly a unesla *dva* lidi, takže by mohla jít také.

Zpočátku plánovala Horní oko držet Sandru ve spárech, ale Sandru napadlo něco lepšího. Požádala Horní oko, aby se sklonila k plošině vzduchové propusti. S její pomocí jí pak uvázala kolem horního článku bezpečnostní lano. Pak si na Horní oko vylezla posadila se jí obkročmo na krk a rukama se držela lana jako kovboj jedoucí na býkovi. Pro všechny případy se k lanu ještě připnula zajišťovacím lankem.

Když Horní oko začala rozevírat křidélka, zmocnil se Sandry pocit, že sedí na zádech pohádkového draka. Pak se Horní oko zvedla a začala klouzat nad péřovým porostem v prudkém nárazovém větru stejným bočním způsobem, jakým se chřestýš pohybuje po rozpálených písečných dunách pouště. Brzy dorazili k výklenku na kýlu, kde Horní oko obvykle přebývala. Po několik příštích minut měla Sandra možnost získat představu, jaké je to být ruchchem – pánem vzduchu – letícím ke vzdáleným obzorům. Povznášející zážitek byl občas trochu pokažený nějakým drobnějším tvorem, který se jí rozplácl o přilbu, ale i tak to stálo za to. Naštěstí bylo všechno, co viděla, přenášeno videokamerou na její přilbě přes rádiové spojení na *Sexdent*, kde se to ukládalo ve formě filmu do Jeevesovy paměti.

Sokol zrychlil let a brzy se připojil ke zbytku hejna, které letělo v těsné formaci a ve stejné výšce. Jeho tělo zadunělo a ostatní se trochu rozestoupili, aby mohl proletět mezi ně. Uprostřed hejna byla Poštolka, kterou Sandra okamžitě poznala podle jednoho černého péra v jinak mnohobarevném ocase.

„Sandra velice mnoho držet provaz!“ ozvalo se z krčního měchýře za Sandřinými zády. „Horní oko teď letět k Poštolka.“

Sandra se sotva stačila oběma rukama chytit lana a křidélka pod jejíma nohama se znovu nafoukla. Tentokrát překonala hlava Horního oka vzdálenost mezi dvěma kroužícími ptáky a Sandra měla příležitost podívat se dolů. Naskytl se jí výhled normálně vyhrazený pouze Dolnímu oku. Za těch několik sekund, než doletěli ke svému cíli, dospěla Sandra k pevnému přesvědčení, že mu ho ráda do budoucna přenechá. Ten pohled byl skutečně děsivý.

Přistáli v zadní části Poštolčina hřbetu. Vypadalo to tam podobně jako na Sokolových zádech. V zadní části ruchchova těla byly pérové ‚stromy' nižší a měkčí a brzy narazili na oválnou ‚mýtinu'. Přes ‚mýtinu' se táhla jediná brázda. Byla to Poštolčina vagina, umístěná na horní, samičí straně ruššího těla. Normálně byla těsně sevřená, takže vytvářela pouhou mělkou rýhu. Ale nyní byla lehce otevřená a mokvající. Z jejího nitra se ven prodíralo oko! Bylo to rušší oko na rušším krku, ale místo deseti metrů v průměru mělo jen dva.

„Sandra a Horní oko dorazit právě včas," pochvalovala si Horní oko. „Miminko přicházet."

Sandra se rozhlédla. Ona a Horní oko nebyli jediní, kdo se díval. Mnoho členů hejna mělo svoje oči na Poštolčině hřbetu, aby mohli být svědky té radostné události. Dívaly se i obě Poštolčiny oči. Všichni se drželi v uctivé vzdálenosti a přihlíželi aktu zrození z okraje ‚mýtiny'. Sandra kolem sebe slyšela dunění, jak se mezi sebou jednotliví ruchchové domlouvají.

„Co členové hejna říkat?" otázala se Sandra.

Horní oko zaváhala. „Členové hejna ne říkat logická myšlenka. Zpívat pocity jako: *Miminko nádherné. Oko od miminka krásná barva. Miminko silné*."

„Jinými slovy, žvatlají na ně," poznamenala Sandra prostřednictvím rádiového spojení.

K prvnímu malému oku se připojilo druhé a obě se pomocí drobných drápků na krčních spárech začaly plazit přes mýtinu. Vítr, který nad nimi vanul, byl velice silný, ale dětské krčky se pevně přidržovaly peří. Krční články neměly nafouklé jako dospělí jedinci. To Sandru poněkud zmátlo, ale nechtěla Horní oko rušit z jeho nadšených výlevů a rozhodla se počkat, dívat se a získávat další informace. Obě oči se dál plazily k okraji mýtiny a svoje dva metry široké krky táhly za sebou. Po celou dobu kolem zaznívaly dunivé komentáře, které ještě zesílily, když se za krky objevila masa jeho vrásčitého a mokrého těla.

„Tak takhle vypadá vyfouknutý ruchch," poznamenala Chastity přes rádiové spojení.

Tělo novorozence měřilo asi sto metrů a brzy už se plížilo ‚do houští' peří. Krky to teď měly těžší – vytrvalý vítr silně cloumal

tělem, které mu kladlo větší odpor než ony. Konce jeho zplihlých křídel se začaly třepotat ve větru a to miminku jeho úkol ještě více ztěžovalo. Dospělí ale stále všechno pozorovali z povzdálí a nechali ho, aby se snažilo samo.

„Zaznamenat…“ řekla Sandra do mikrofonu a tím si otevřela přímý přístup k Jeevesově paměti. „Mládě má na koncích křídel drobné háčky. Dospělí ruchchové je nemají. Musí to být juvenilní orgán, něco jako ‚vaječný zub‘ na čenichu některých plazů a ptáků.“

Seskupení ruchchů kolem Poštolky se trochu změnilo a ovlivnilo tím proudění vzduchu nad její ‚mýtinou‘. Jedno z očí miminka ztratilo v náhlém poryvu větru ‚půdu pod nohama‘. Jeho hlava se rázem ocitla ve vzduchu a odtrhla i k ní příslušející krk. Druhý krk naštěstí odolal a tak sebou ten první neškodně plácl o ‚zem‘, mávaje spárky ve vzduchu jako převrácený brouk nožičkama. Šok z nárazu způsobil, že se nadzvedlo celé tělo malého ruchcha a dovolilo větru, aby se dostal pod něj. Nyní se pustilo i druhé oko. Navzdory nebezpečí, ve kterém se mládě ocitlo, dospělí nedělali nic, jen jejich dunivé komentáře se změnily a získaly na hlasitosti.

„Proč někdo něco *neudělá!*“ zaječela Sandra. Seskočila z krku Horního oka a svůj desetimetrový pád zbrzdila sklouznutím po zajišťovacím lanku. Nohama narazila na Poštolčinu kůži, zavrávorala a pak se rozběhla ke krku dítěte, který se několika drápky stále ještě přidržoval matky. Krk mláděte byl tlustší, než jak byla ona vysoká, ale Sandra věděla, že ona je z mnohem pevnějšího materiálu. Kdyby se jí podařilo popadnout dítě za dva volné drápky, mohla by je s pomocí své váhy stáhnout dolů, takže by se jimi mohlo zase zachytit. Už byla skoro u něj, když ji zezadu chytly silné spáry.

„*NE!*“ zaburácela Horní oko. Tak silně a emocionálně je Sandra ještě promluvit neslyšela. V příštím okamžiku se ocitla opět na okraji mýtiny, odkud Horní oko spolu s ostatními sledovali boj dítěte o život.

„Sandra ne pomoci miminko. Žádná osoba ne pomoci miminko. Miminko musí být silné. Jenom silné miminko je dobré miminko.“

Sandra se za sebe zastyděla. Dovolila, aby její city nabyly vrchu nad vědeckým přístupem. Naštěstí ji Horní oko zadržela dřív, než

mohla něco pokazit. Spáry Horního oka ji bolestivě svíraly, ale Sandra se rozhodla, že nyní není vhodná chvíle si stěžovat.

Naštěstí se krku mláděte podařilo postupně obnovit sevření a brzy už se zase plazilo ke svému rodiči. Jediná pomoc, které se mu přitom dostalo, spočívala v tom, že mu Poštolčiny oči odhrnovaly z cesty větší péra, když se z ‚houští' postupně přesunulo do ‚pralesa', Sandra rychle pochopila, proč je to nutné – pokud by jedno z očí mláděte obešlo takový ‚strom' zleva a druhé zprava, dokonale by uvízlo.

Jakmile se mládě ocitlo v hustém péřovém porostu, mělo vyhráno. Vítr už je nestrhával a nyní se pohybovalo mnohem rychleji. Dostat se k Poštolčině kýlu mu trvalo jen několik hodin. Tam už pro ně Poštolka připravila hnízdo, na místě, kde ho její samičí horní oko mělo stále pod dohledem. Když bylo mládě bezpečně v hnízdě, otevřelo poprvé své dvě tlamy. Vítr, který svištěl kolem, je okamžitě naplnil vzduchem a mládě se začalo nafukovat. Brzy se mu nadmula křídla. Hrdě je roztáhlo po stranách Poštolčina kýlu, což mohlo v turbulentním větru představovat problém. Nyní měla Sandra příležitost zjistit, k čemu slouží háčky na jejich koncích. Horní oko Poštolky se sneslo dolů, vybralo zvlášť silné péro poblíž každého z konců křídla a pevně je k němu pomocí háčku připnulo. Pak se obě její oči střídavě skláněly k tlamám svého potomka a krmily je kousky potravy, kterou svíraly ve spárech. Mládě jejich péči vítalo hlasitým pištěním vydávaným krčními měchýři. Postupně se k němu začali sklánět i ‚strýčkové' a ‚tety' z hejna a obdarovávali ho různými dobrotami, které pro ně ulovili. Horní oko se k nim nepřipojila. Jeho spáry stále držely Sandru.

„Sandra vidět dost?"

„Ano," odpověděla Sandra. „Děkuji."

Horní oko roztáhla křidélka a rozletěla se zpátky k *Sexdentu*, zatímco Sandra se snažila cestou omluvit.

Pak přišel den, kterého se všichni obávali. Řídicí systém reaktoru vypověděl službu. Reaktor se brzy začal přehřívat za bezpečnou hranici, ale díky pojistce se bezpečnostní tyče zasunuly dřív, než se mohl začít tavit.

„A je to,“ prohlásil Pete, když zkontroloval stav reaktoru na technickém terminálu. „Můžeme si vybrat mezi dvěma stavy: buďto necháme bezpečnostní tyče uvnitř a reaktor vychladne, nebo je vytáhneme a teplota v reaktoru bude stoupat tak dlouho, až se roztaví. Od této chvíle jsme na záložním zdroji. Omezil jsem spotřebu jak jen to šlo, ale i tak spalujeme asi dva kilogramy mety denně.“

„To si nemůžeme dovolit moc dlouho,“ řekl Rod ponuře. Otočil se k Sandře. „Je čas zatlačit na ruchchy, aby s námi letěli na jih k rovníku.“

Tu noc měla Sandra dlouhou debatu s Horním okem, ze které se postupně vyvinula dlouhá debata se zbytkem hejna, zvláště se starými. Kondor, nejstarší ze starých, radil, aby se měli před rovníkem na pozoru, protože Slunce bude ještě dlouho vzdálené a nebezpečí, že na ně z hlubin zaútočí millistoma, bylo silné. Hejno, které bylo zvyklé naslouchat radám starších, rozhodlo, že zůstane tam, kde je.

Potom vyšlo Slunce a Dolní oko se připojil k diskusi. Ačkoliv mu blaho pozemšťanů leželo na srdci méně než Hornímu oku a nestrávil s nimi tolik času, o to víc toužil zbavit se tíhy *Sexdentu* a reaktoru na dlouhém laně. Tato břemena jej jako lovce značně znevýhodňovala. Sokol byl poměrně mladý člen hejna, ale vzhledem k jeho nižší mobilitě při lovu ho ostatní odsunuli do ‚kruhu starých‘, který se nacházel kolem vrcholu krmícího kuželu. Ti, kdo tam byli, měli vždycky dost jídla a nijak se přitom sami nemuseli namáhat. Z toho důvodu se Horní i Dolní oko rozhodli přes všechen strach z millestomy pomoci lidem, i když to znamenalo opustit hejno a odletět s nimi k rovníku. Horní oko informovala o jejich rozhodnutí Sandru.

„Sokol nechce, aby Sandra zemřít. Sokol letět k rovník, takže Sandra letět domů. Sokol letět rychle. Doletět k rovník a doletět zpátky, než millistoma přijít.“

„Než *Sexdent* odletět,“ odpověděla Sandra, „lidé rozloučit s hejno a dát každý dárek, aby všichni vzpomínat na lidi, až my ne tady.“

„Horní oko ne rozumět slovo. Co ‚dárek‘?“

„Věci,“ odpověděla Sandra. „Hezké věci.“

„Horní oko líbit věci.“

„Horní oko dostat nejvíc mnoho věci, nejvíc hezké věci,“ slíbila Sandra, která už se rozhodla, že pod kombinézou kalhotky vlastně ani nepotřebuje.

Když tedy bylo definitivně rozhodnuto o dalším postupu, posádka se začala připravovat k odletu. Pro všechny členy hejna byly nachystány dárky na rozloučenou. Pete vyšel ven a sundal zbytek pozlacené polymerové termální fólie, která chránila vnější stěny výrobní jednotky před ožehnutím od raketových motorů. Z ní nadělali velké zlaté motýlky, které na slunci krásně zářily. Sandra Horní oko naučila, jak motýlky vázat různými způsoby, a brzy bylo celé hejno ozdobené vázankami od rozmáchlých, dandyovských až po úzké pásky s mnoha drobnými rozetami.

Dan a Pete vyřešili problém udržení spojení s hejnem tak, že předělali tři mechboty *Sexdentu* na polointeligentní videopřenašeče. Na Sexdentu byly tři laserové komunikátory používané pro vysokorychlostní přenos dat mezi lodí a Zemí. Brzy měli všichni tři mechboti na zádech nainstalovány třiceticentimetrové parabolické talíře optických přijímačů, napojené na jejich počítačové ‚mozky‘. Videovstup zajišťovaly oči mechbotů, zatímco pro videovýstup jim namontovali na hlavy menší displeje odmontované z monitorovacího zařízení výrobní jednotky. Přestože byly malé, při testování se prokázalo, že Horní oko nemá žádné potíže se sledováním Sandřina obrazu, který na ně vysílali. Horní oko zvlášť potěšila kvalita zvuku. Aby byly parabolické antény ochráněny před větrem a zbytky potravy, vyrobil pro ně Pete kryty z čirého plastu, které současně sloužily jako basové reproduktory.

Skutečným problémem ovšem bylo napájení. Mechboti měli akumulátory, ale žádný primární zdroj elektřiny. Plně záviseli na pravidelném dobíjení ze zdrojů *Sexdentu*. I tento problém Pete nakonec vyřešil, když použil parabolické talíře k tomu, aby ve dne shromažďovaly energii ze Slunce. Na Zemi představuje světelný sluneční tok energii čtrnácti set wattů na čtvereční metr. Třiceticentimetrová parabola by v blízkosti Země přijímala skoro sto wattů, což by stačilo na spálení komunikačního detektoru, a proto byl

vybaven štěrbinovým filtrem. Na Saturnu, deset AU od Slunce, byl sluneční světelný tok samozřejmě více než stokrát slabší – podle toho, jak byla obloha zamračená – a proto podobné nebezpečí nehrozilo. Pete mohl odstranit štěrbinový filtr a používat komunikační detektor současně jako sluneční baterii dodávající akumulátorům mechbotů něco kolem půl wattu energie. Po pěti hodinách takovéhoto dobíjení bylo v akumulátorech dost elektřiny na zhruba pětiminutové vysílání. Vzhledem k mnohonásobné oblačné vrstvě Saturnu mohlo ke spojení docházet vždy jen za úsvitu, když hejno dokončilo noční výstup a nacházelo se vysoko nad vodními mraky. Mechboti pak zaujmou postavení na kýlu hostitelského ruchcha a počkají na signál z některého ze satelitů na oběžné dráze kolem Saturnu. Satelit mohl uskladnit poslední zprávu, kterou obdržel ze Země, a pak odeslat odpověď od ruchcha. Horní oko brzy dokázala komunikovat s mnoha novými přáteli na Zemi. Zároveň naučila další dva členy hejna, jak pracovat s mechboty a zahájila dálkový jazykový kurz. Naštěstí už vědci na Zemi věděli hodně o rušším jazyku z poslechu Sandřiných a Seičiho kurzů. Po Seičiho smrti byla Sandra, která musela pracovat v reálném čase a nedokázala napodobovat rušší akordy, odkázána na komunikaci s Horním okem v *pidgin English*. Pozemští vědci naproti tomu měli času dost a k tomu na pomoc syntezátory zvuku a počítače, takže další vzdělávání už probíhalo mnohem rychleji i přes skutečnost, že mezi sebou mohly obě cizí rasy komunikovat pouze několik minut každého desetihodinového saturnského dne.

Ťapka, mechbot určený pro obsluhu nyní deaktivovaného reaktoru, byla příliš radioaktivní, než aby mohla pracovat s ruchchy. Místo toho nahradila Micku na místě venkovního mechbota. Zato se lidé vzdali Mourka, kterého stejně využívali převážně k přípravě kávy.

Jelikož jim Rod skoro každou hodinu připomínal, jak rychle se tenčí jejich zásoby mety, posádka dokončila přípravy k odletu co nejrychleji. Po posledním lovu, při kterém mu hejno přenechalo místo na špici loveckého kuželu, kde se mohl dosytosti nakrmit, obletěl Sokol všechny své přátele, aby se s nimi rozloučil, a pak vyrazil na cestu k rovníku. Jelikož teď Horní oko měla vlastní

videomonitor na mechbotovi, jedna z posledních věcí, kterou lidé udělali, bylo nainstalování přenosného terminálu zpět na místo velitele lodi. *Sexdent* byl nyní připraven k odletu, hned jak ho Sokol dopraví na místo.

„Poslyš," řekla Chastity o dva dny později během hlídky Rodovi. „Ten Sokol je opravdový rychlík. Teď, když Dolní oko loví přes den za vysoké rychlosti, aby Horní oko nemuselo v noci tolik stoupat, se naše průměrná rychlost vyšplhala na sto kilometrů za hodinu. Zhruba za osmdesát hodin budeme na rovníku."

„Dobře," zabručel Rod. „Čím dříve tam budeme, tím více mety nám zbude v nádrži."

Příští den strávili zatahováním a odmontováváním obytných tubusů. Rod se jich chtěl zbavit, ale Dan začal argumentovat zdravotními hledisky. „Potřebujeme každý svou kóji kvůli každodennímu gravitačnímu cvičení. A pro naše duševní zdraví je zase důležité, aby měl každý z nás trochu soukromí, kam by si mohl během zpáteční cesty občas zalézt. Pokud jde o mě, vím určitě, že se na ten *tvůj* zamračený obličej celý rok dívat nedokážu."

Jelikož tubusy z tenkostěnného materiálu vážily každý jen osmdesát pět kilogramů a už se jim podařilo najít několik tun jiného zařízení a materiálu, který mohli postrádat, Rod nakonec neochotně souhlasil. Odstranili tedy pouze Seičiho kóji, kterou vytáhli přes vzduchovou propust ven a odložili ji na Sokolových zádech, čímž zase o něco snížili celkovou hmotnost *Sexdentu*. Instalatér Dan pak strávil den přepojováním a zaslepováním vzduchových i vodních nádrží, aby mohli vyhodit i některé z nich.

Čas odletu přišel dřív, než se nadáli. O čtyři saturnské dny později, zatímco světlo vycházejícího slunce barvilo čpavkové mraky nad nimi do rudooranžova, zkontroloval Rod po snídani řídicí terminál a pak ho přepnul na pilotní konfiguraci, aby se mohla najíst i Chastity. „Jak to jde?" zeptal se jí.

„Skutečně dobře," odpověděla Chastity a vstala z pilotního křesla. „Blížíme se ke čtvrtému stupni severní šířky."

„Ještě několik dní a budeme na rovníku,“ řekl Rod spokojeně. „Pak se můžeme vydat na cestu domů.“

„Vlastně bychom asi udělali lépe, kdybychom odletěli už dnes,“ odpověděla Chastity.

„Jak to myslíš?“ zeptal se Rod překvapeně.

„Dostala jsem z družice podrobné dopplerovské mapy horizontálních rychlostí větru,“ řekla Chastity. „V tuto chvíli se rychlost východních větrů zvyšuje s ubývající severní šířkou, ale místo aby vrcholila přímo na rovníku, má dva vrcholy symetricky rozložené kolem něj. Nejvyšší rychlost větru je nyní na čtvrtém stupni severní a jižní šířky. Další družicová mapa přijde každou chvíli. Z ní bychom se měli dozvědět víc o rychlosti větru přímo v místech, ve kterých se nacházíme. Podle všeho jsme blízko oblasti maxima.“ Rod se posadil na její místo a ona slezla po žebříku na dolní palubu, kde zamířila do kuchyňky. Právě snídala sušenky a párek v omáčce, když na ni zavolal Rod.

„Měla jsi pravdu, Chass,“ řekl. „Jsme přesně na maximu. Můžeme odletět ještě dnes, hned jak se Saturn natočí tak, že budeme vůči Titanu na opačné straně planety. Odhaduji to na tři a půl hodiny.“ Následovala chvíle ticha. „To je zvláštní…“

Chastity se nelíbil tón, jakým to řekl, takže nechala svou snídani stydnout a rychle se vrátila zpátky na řídící palubu.

„Na vizuálu ze satelitu je vidět nějaká velká skvrna, která rychle roste pod námi,“ řekl Rod a ukázal na obrazovku. Byl na ní vidět malý blikající bod, který označoval pozici *Sexdentu*. Kolem něj byla velká bílá oblast, ostře kontrastující s typickou ‚saturnskou oranžovou‘ zbytku rovníkového pásu.

„Na začátku mojí směny tam ta bílá skvrna ještě nebyla,“ řekla Chastity. „Pamatuji si to docela přesně, protože jsem po přechodu terminátoru družici zadávala vyhodnocení rychlosti větru.“

Rod teď měl na obrazovce zvětšenou verzi bílé skvrny. „Roste skutečně rychle,“ řekl. „Vypadá jako velký bouřkový mrak, který se sbírá odpoledne po dlouhém a parném letním dni.“

„Musí to být ta Velká bílá skvrna, o kterou se naši vědci tak zajímali. Podle nich se objevuje jedenkrát za saturnský rok, někdy kolem afelia. Vypadá to, že si tentokrát pospíšila. Zeptám se

Sandry – loučí se venku s Horním okem, která už by měla jít každou chvíli na kutě.“ Posadila se na místo technika a zapnula spojení do Sandřiny přilby. Nepromluvila okamžitě, protože přes podlahu kabiny cítila dunění Sokolova hlasu, a věděla, že Sandra naslouchá jeho Jeevesem přetlumočené verzi.

„Co se děje?“ ptala se Sandra Horního oka. Následovalo další dunění, pak se Horní oko s nervózním pomrkáváním rychle odplazila. Když byla pryč, Chastity se spojila se Sandrou.

„Co se stalo?“ zeptala se jí. „I když možná vím, co mi teď řekneš.“

„Probudil se Dolní oko a okamžitě se myšlenkově spojil s Horním. Má to co dělat s tou mytologickou millistomou.“

„Neřekl bych, že je mytologická,“ prohlásil Rod od pilotního terminálu. „Mám tady obraz z družice o vysokém rozlišení.“ Dotkl se příslušné ikony a stejný obraz se objevil na holoprůzoru před Chastity i uvnitř Sandřiny přilby. Vypadalo to jako hrnec ovesné kaše vroucí na sporáku, kypící a hrozící přelít se přes okraje.

„To je ale bouře!“ zvolala Sandra užasle. „Čekají nás pořádné turbulence.“

„Jenomže to není všechno,“ upozornil je Rod. „Podle radaru z družice je něco dole a stoupá to zároveň s tím.“

Přes obraz na obrazovce se promítlo znázornění výsledků radarové sondáže představující pravidelné seskupení kružnic. Kružnice byly velice těsně u sebe a vytvářely částečně pravidelný vzor, který se rozprostíral skoro přes celý obraz.

„Co to je?“ otázala se Chastity. „Vypadá to jako skvrny na leopardí kůži – ale každá je jinak velká.“

„Něco podobného už jsem viděla,“ oznámila Sandra pobaveně. „Vzpomínáte si na pentlovníka, kterého jsme s Danem pitvali, když se chytil do hoytetheru? Skládal se ze spousty tlam, z nichž každá byla samostatným primitivním živočichem. Byli spojeni do jednoho velkého tvora, stejně jako u pozemských mořských hub nebo korálů. Tohle je stejné. Jednoduché základní prvky… rozdílná velikost… částečně pravidelné uspořádání… ale je to o tolik větší než pentlovník. Jak je to vlastně velké?“

„Asi jako menší stát," odpověděla Chastity. „Je to spousta tlam sahajících od horizontu k horizontu a k horizontu a horizontu –"

„Tlamy," řekl Rod zachmuřeně. „Tisíce tlam – tak jsi to říkala, Sandro?"

„Vypadá to, že bych jméno *Millistoma mythicus* měla raději změnit na *Millistoma gigas*," odpověděla Sandra. „Až mi příště Horní oko zase bude něco vyprávět, raději mu uvěřím bez ohledu na to, jak pohádkově to zní. Teď už to začíná dávat smysl," dodala, jak její vědecký mozek postupně zpracovával to, co viděly její oči. „Všichni živočichové v mracích jednou dopadnou do hlubin – to je nepřetržitý ‚déšť' potravy. Tenhle tvor nejspíš obvykle žije dole ve vroucích hlubinách, jako některé řasy na dně pozemských vřídel, které se živí klesajícími zbytky. Aby přežil v tak horkém prostředí, musí být velice primitivní. A sloup horkého vzduchu jej vyzvedl až sem."

Všichni ucítili trhnutí, jak Sokol náhle zvýšil rychlost a ve snaze uniknout před blížící se millistomou začal nabírat výšku.

„Raději bys měla jít dovnitř, Sandro," nařídil Rod. O několik minut později se s ní setkal u východu ze vzduchové propusti. Místo aby se k ní otočil zády, aby se mohla svléknout a vzít si na sebe kombinézu, vzal jí z ruky přilbu, kterou si sotva stačila sundat. „Zapomeň na to, že by ses teď převlékala. Potřebuji se okamžitě spojit s Horním okem. Musíš Sokola přesvědčit, aby pokračoval na východ tak dlouho, dokud se nedostaneme do správné pozice pro start."

Naštěstí radarový obraz ze satelitu ukázal, že nejlepší úniková cesta vede na severovýchod, a jak Rod, tak Dolní oko byli vcelku spokojeni, že Sokol míří právě tím směrem. Horní oko přenesla rychloměr dolů, tam, kde ho Dolní oko mohl vidět, a brzy už svištěli vysokou rychlostí po mírně stoupající dráze. Dolní oko trochu reptal, že by dokázal vyvinout se Sokolem mnohem vyšší rychlost, kdyby sebou lidé trochu hodili a konečně se už odporoučeli. Horní oko tlumočila jeho stížnosti Sandře a ta jí slíbila, že odletí hned, jak to bude možné – v případě, že se nebezpečí zvětší, okamžitě.

„Takové sliby bys dávat neměla,“ bručel Rod, když Sandra přerušila laserové spojení s mechbotem. „Já jsem ten, kdo má velitelskou zodpovědnost za posádku.“

Sandra se k němu obrátila a tvářila se přitom velice podrážděně.

„Posádka, za kterou zodpovídáš, nejsou jen lidé,“ namítla rozhodně. „Patří do ní i Sokol. Nebýt jeho odvahy a úsilí, my lidé bychom o dvaadvacet stupňů severněji čekali na smrt hlady!“ Ani nepočkala na odpověď a zamířila k žebříku. „Jdu si svléknout ten zatracený skafandr a vzít si něco pohodlnějšího.“

„Má pravdu,“ poznamenal Rod tiše, když odešla. „V téhle kaši jsme všichni, lidé i ruchch. Udělám, co bude možné, abych nás odsud dostal *všechny*.“ Pak se obrátil k Chastity. „Jak jsme na tom? Uteče Sokol při své současné rychlosti millistomě?“

Chastity se sklonila nad pilotním terminálem, prstíkem své levice tiskla funkční a přepínací ikony, zatímco prsty pravé ruky mačkala písmena a číslice. Všichni čekali, až spolu s Jeevesem dokončí propočet a přitom se lehce pohupovali v rytmu reaktivních pulzů gigantického těla pod nimi. Na terminálu se stále zvětšoval obraz millistomy snímaný radary několika satelitů na oběžné dráze Saturnu najednou. Obsahoval mírně vystouplé ‚kopečky‘, kde stoupavý termický proud vzduchu zvedal přikrývkovité tělo millistomy výš, a ‚údolí‘ mezi nimi. Nad zvlněným ‚terénem‘ se táhla nitková čára znázorňující stoupavou dráhu Sokolova letu se zářícím bílým bodem, který určoval jeho současnou pozici. Čára probíhala uspokojivě vysoko nad nejvyšším z ‚kopečků‘ millistomina povrchu. O kus dál, na druhé straně zvlnění, zářil rudý bod označený slovem ‚start‘.

„V tuto chvíli je Sokol na únikové dráze,“ řekla Chastity. „K místu startu dorazíme za dvě hodiny.“ Odmlčela se a prohlédla si schéma důkladněji. „Millistoma ale stále stoupá, takže raději nechám Jeevese spočítat nějaké prognózy.“ Znovu se vrátila k ikonám na obrazovce. Rod se obrátil k Danovi, který se po Sandřině odchodu posadil k technickému terminálu.

„Dane, měl bys poslat Ťapku, aby přeřezala všechna lana, která nás poutají k Sokolovu hřbetu. Možná budeme muset odstartovat dřív, než bychom chtěli.“

„Bude to těsné,“ prohlásila po chvíli Chastity. „Jedna část millistomy se zvedá přímo před námi. Podle Jeevesovy předpovědi by mohla protnout Sokolovu dráhu dřív, než tam dorazí.“

„A co jiná dráha?“ navrhl Rod. „Pokud možno nějaká vedoucí na východ.“

„Ověřovala jsem to,“ řekla Chastity. „Směrem na východ leží ‚průsmyk‘, ale mohl by se uzavřít dřív, než k němu dorazíme. Extrapolace nejsou dost průkazné.“

„Pokud nebudeme v přímém ohrožení, počkáme si na zpřesnění propočtu,“ rozhodl Rod.

Minuty ubíhaly. Když se vrátila Sandra převlečená do kombinézy, Rod jí uvolnil místo u velitelského terminálu, takže mohla opět navázat spojení s Horním okem.

„Vysvětli jí situaci,“ řekl Rod. „Myslíš, že pochopí Chastitina schémata?“

„Určitě ano,“ odpověděla Sandra. „Když jsem jí na obrazovce přenosného terminálu ukázala nákresy oběžných drah, poznala je hned.“

„A vyřiď jí, že mi bezpečnost Sokola leží na srdci stejně, jako moje vlastní… a zbytku posádky, samozřejmě.“

Aby Chastity získala přesnou mapu povrchu millistomy, nezbývalo jí bohužel nic jiného než čekat na informace ze satelitů, které ovšem přicházely jen velice pomalu.

„Zatraceně,“ zamumlala, když o půl hodiny později konečně získala přesný zákres. Její prsty i prstík se míhaly po obrazovce, jak zkoušela různé varianty únikových drah. Rod stál za ní a přes její rameno pozoroval výsledky, přitom mírně vrávoral pod otřesy pulzujícího těla dole. Chastity ukázala pahýlem na místo na obrazovce, kde jim ‚útes‘ millistomy přehrazoval cestu. Rudý bod označující místo jejich startu byl na druhé straně ‚útesu‘.

„Tohle musí být vnější okraj jejího těla,“ řekla Chastity. „Za tím už radar nehlásí nic. Ale jelikož okrajové části millistomy nejsou tak brzděny gravitací jako její střed, stoupají rychleji a vytvářejí před námi dlouhý táhlý útes.“

„Stoupající mísovitá formace,“ zamumlala Sandra. „Dobrý tvar pro predátora. Kořist je zahnána ke středu, kde bude nakonec

pohlcena *všechna*. Není divu, že z hejna ruchchů obvykle nepřežije nikdo, kdo by mohl o millistomě vyprávět.“

„Vypadá to, že nám odřízla únikovou cestu,“ prohlásil Rod zachmuřeně. „Pokud zůstaneme Sokolovi na zádech, pohltí nás i jeho. Naše šance budou lepší když se rozdělíme a každý použijeme k záchraně vlastního reaktivního pohonu.“

Když se Rod konečně rozhodl, jeho rozkazy byly jasné a rychlé. „Dane! Přesvědč se, že veškerá lana mezi *Sexdentem*, výrobní jednotkou jsou přetnutá – kromě hoytetheru, který nás spojuje s reaktorem.“

„Už jsem to udělal,“ odpověděl Dan pohotově od technického terminálu.

Rod se otočil a křikl skrz podlahový rošt: „Pete! Otevři výtokové ventily nádrží, které chceme vyprázdnit.“

„Provedu,“ ozvala se zdola odpověď. Brzy na to uslyšeli syčení vody a vzduchu unikajícího ze spodní části kabiny.

„Sandro! Řekni Hornímu oku, že brzy odletíme. Jakmile se nás zbaví, Sokol bude moci zrychlit a uniknout millistomě. Předtím ale musí stočit na východ a pokusit se dosáhnout co nejvyšší rychlosti.“

O několik minut později se obzor za předním oknem naklonil, takže všichni v kabině uviděli, proti čemu letí.

„Tlamy…“ zamumlala Chastity hlasem ztišeným hrůzou.

„Tisíce tlam,“ dodal Dan a stejný strach se ozýval i v jeho hlase.

„Útes plný tlam. Každá z nich je připravena nás polknout,“ řekl Rod a přinutil se zašklebit. „Jenomže my nebudeme čekat, až to udělají. Vypadneme odsud, i když asi ještě není nejvhodnější čas.“ Obrátil se k Sandře, která prostřednictvím velitelského terminálu stále hovořila s Horním okem. „Jak jsme na tom s rychlostí?“

„Sokol letí tak rychle, jak s námi na zádech dokáže,“ odpověděla Sandra. „Hornímu oku dělá starosti rychlost, s jakou se před námi zvedá okraj millistomy. Pochybuje, že ho Sokol přeletí, i když nás už neponese. Zazpívala mi pozdrav na rozloučenou, protože nečeká, že to přežije, ale doufá, že dodržíme slib a vrátíme se zpátky, abychom jejímu hejnu a všem ostatním hejnům na Saturnu dovezli věci a vědomosti.“

„Zvýšíme její šanci na únik, jak jen to půjde,“ řekl Rod. „Všem! Na lehátka a připoutat!“

O necelou minutu později se Rod obrátil k Chastity, která ležela vedle něj, pilotní terminál v pohotovosti.

„Hlavní motory natlakovány a připraveny k zážehu,“ odpověděla dřív, než se stačil zeptat.

Rod se podíval na Sandru, která ležela na druhé straně. Jelikož musela stále udržovat spojení s Horním okem, přenechal jí svůj velitelský terminál.

„Řekni Hornímu oku, aby Sokola ve vzduchu převrátila a pak ho odsud odvedla, jak nejrychleji dokáže,“ řekl. „A vyřiď jí, že jí všichni děkujeme a přejeme jí hodně štěstí,“ dodal pak.

Sokol se pomalu začal natáčet na stranu a posádka ucítila, jak se podlaha kabiny naklonila. Pak se černé peří, které bylo vidět okny, začalo pohybovat. V příštím okamžiku začali klouzat pérovým lesem, praporky per se lehce otíraly o průzory. Najednou všechno zmizelo a kabina i s odpadem, kterého se předtím zbavili, volně padala dolů.

„Mám to pod kontrolou,“ oznámila Chastity a aktivovala korekční trysky, které je odnesly pryč od nebezpečného krupobití. Silné škubnutí indikovalo odpojení výrobní jednotky. Chvilkový stav beztíže vystřídalo stoupající přetížení; *Sexdent* se vznesl nad Sokola a přitom z jeho těla odmotával lano, které ho spojovalo s reaktorem. Chastity řídila celou operaci pomocí korekčních trysek.

„Nerada bych Dolnímu oku přibrala frantíka,“ utrousila Chastity a briskním manévrem se vyhnula Sokolově vylučovací trubici. Snažila se udržovat hoytether napnutý a brzy byli několik kilometrů od Sokola. Přitom se jim konečně naskytla příležitost prohlédnout si tvora, na jehož hřbetě strávili tak dlouhou dobu. *Sexdent* stále stoupal ve strmém oblouku, dokud se nedostal nad náběžnou hranu jeho křídla a před ni.

„Reaktor uvolněn,“ ohlásil Dan od technického terminálu.

„Tak pryč odsud!“ zvolala Chastity, prstíkem se dotkla ikony hlavních motorů a pravou rukou sevřela kouli joyballu. Dvanáct gigantických motorů spalujících metu ve spodní části *Sexdentu* zaburácelo a přetížení vtisklo členy posádky do lehátek.

„Na shledanou a děkujeme, drahá přítelkyně,“ rozloučila se Sandra s Horním okem. „Teď prchej! Jak nejrychleji můžeš!“ Ukončila spojení s mechbotem a přesunula velitelský terminál nad Roda. První věc, kterou Rod zaznamenal, když se na něj podíval, bylo, že je *Sexdent* stále spojený lanem s reaktorem. Jeho tíha nakláněla loď na jednu stranu, takže Chastity musela stále používat korekční trysky, aby udržela jejich dráhu v přímém směru.

„Odřízni lano, Chass!“ křikl Rod. „Jinak mineme apogeum!“ Začal přepínat ikony na své obrazovce, aby převedl ovládání navijáku do svého terminálu. „Já to udělám!“

„*Ne!*“ zaječela Chastity. „Ještě ho budu potřebovat!“ Otočila se na druhou stranu a zakřičela na Dana u technického terminálu. „Dane! Vytáhni bezpečnostní tyče a nech reaktor, ať se přehřeje! Hodím té obludě pod námi bonbónek, který jen tak nestráví! Možná ji to zaměstná natolik, že zapomene na Sokola!“

Rod pochopil a nechal Chastity, aby se o to postarala. Hlavní motory pracovaly na plný výkon a hnaly je ke vzdálenému obzoru, ve skoro horizontálním směru. Minuty ubíhaly, přetížení na řídicí palubě stále rostlo a tisklo je proti tlumicím lehátkům. Sandra se podívala ven jedním průzorem a pak druhým.

„Můj bože…“ zašeptala užasle. „Je to přes celou oblohu!“

Útes millistomy se před nimi rychle zvedal, jak obluda přidala ke vztlaku stoupavého termického proudu Velké bílé skvrny ještě vlastní reaktivní pohon. Vypadalo to jako sbírání bouřkových mraků na zrychleném filmu – až na to, že to byl hororový film, v němž se mrak skládal z tisíce tlam, které se pomalu otevíraly a zavíraly a pohlcovaly všechno živé.

„Ty tlamy jsou všude!“ vydechla Sandra, které se začala zmocňovat panika. „Sežere nás to! Už jí neutečeme!“

„To je pravda!“ opáčila Chastity vesele. „Vidíš tu velkou tlamu přímo před námi pod horním okrajem útesu? Načasovala jsem to tak, že do ní vlítnem právě ve chvíli, kdy se otevře dokořán!“ Pravou rukou jemně pohnula joyballem, takže teď mířili přímo do středu hrozivě se rozevírající tlamy.

Sandra se otočila k Rodovi. „Zastav ji! *Udělej něco!*“

„Je to naše jediná cesta přes nepřátelskou linii, slečno Ruby,“ odpověděl Rod, násilím odtrhl oči od děsivého pohledu před sebou a povzbudivě se na Sandru usmál. „Zapomínáš, že ty potvory jsou samý vzduch. Chass dělá to nejlepší, co se v dané situaci udělat dá. Už máme tak velkou rychlost, že bez potíží prorazíme kůži té obludy a vyletíme na druhé straně zase ven. Možná to nebude zrovna hladký průlet, tak se raději drž!“

„Reaktor už se začíná tavit,“ ohlásil Dan. „Dolním průzorem vidím, jak pod námi září. A dosahuje skoro k tlamám pod námi.“

„Dobře!“ odpověděla Chastity a dotekem prstíku uvolnila lano. Reaktor, ze kterého už odkapávaly kusy nataveného kovu, dopadl do napůl otevřené tlamy s hoytetherem v závěsu. Kilometrové lano si prořezávalo cestu jednou tlamou za druhou. Kolem zející rány pomalu začalo splaskávat maso, které drželo gigantickou obludu pohromadě. V reakci na bolest se millistoma začala smršťovat a její tlamy se rychle zavíraly, aby se vyhnuly případným dalším žhavým soustům.

Pak jí plnou rychlostí proletěla kabina Sexdentu. Chastity ji navedla do otevřené tlamy a ultražhavé plameny z hořící mety se začaly propalovat kůží obludy. Kabina se divoce zhoupla, jak přídí narazila do zadní stěny…

„Hvězdy!“ zvolala Chastity, když vyletěli z nitra gigantického těla millistomy do tmy noční oblohy. „Hurá za nimi!“ Dvanáct motorů ve spodní části *Sexdentu* chrlilo minutu po minutě purpurově rudé plameny a hnalo je k nebi.

„Třicet kilometrů za sekundu… třicet dva… třicet čtyři…“ počítal Rod bezvýrazným hlasem.

„Třicet pět,“ ohlásila Chastity o něco později, pak stlačila joyball a loď přešla do volného pádu.

„Jedeme domů!“ zvolal Pete hlasitě a odpovědělo mu ulehčené oddechnutí Sandry a Dana. Pak si však všichni tři všimli, že Rod a Chastity zůstali podivně tiší.

„Co se děje?“ zeptal se Dan.

„Správná rychlost, špatný směr,“ odpověděla Chastity stručně. „Rod a já teď potřebujeme přemýšlet.“ V kabině okamžitě zavládlo ticho.

„Zkontroluji množství paliva,“ řekl Rod. „Můžu zatočit kabinou?“

„Jo,“ přikývla Chastity, když si prohlédla zákresy drah na své obrazovce. „Apogeum je více než tři dny před námi. Máme spoustu času rozhodnout se, kdy provedeme zážeh.“

Elektrický motor mezi kabinou *Sexdentu* a jeho palivovými nádržemi začal pomalu otáčet kabinou na jednu stranu a nádržemi na druhou. Jelikož byla posádka stále ještě připoutaná, nepatrnou odstředivou sílu sotva ucítili.

„Méně než tři tuny,“ oznámil po chvíli Rod. „To stačí maximálně na delta vé dva kilometry za sekundu.“

„Přesně kolik jsme plánovali,“ odpověděla Chastity. „Ty dva kilometry měly stačit, aby nás v apogeu přenesly na eliptickou dráhu kolem Titanu. Jenomže až se dostaneme do apogea, Titan tam nebude.“

„Co se stalo?“ zeptala se Sandra, zmatená a vyděšená.

„Millistoma nás donutila odletět příliš brzy,“ řekla Chastity. „Potřebovali jsme počkat ještě hodinu a půl, aby se s námi Saturn natočil tak, že bychom odstartovali přesně z opačné strany, než kde bude Titan za tři dny, až dosáhneme apogea. Takže teď se sice v apogeu dostaneme na stejnou výšku, jakou bude mít Titan, ale Titan bude šedesát stupňů před námi. Naše oběžná dráha projde pouze jeho zadním trójanským bodem.“

„Ale tam jsme přece nechali naše palivo, ne?“ zeptala se Sandra.

„Palivo jsme nechali ve druhém trójanském bodě, v tom předním,“ odpověděl Rod.

„To je stejně jedno,“ dodala Chastity. „Nemůžeme zastavit ani v jednom z trójanských bodů. Nemáme na to dost paliva.“

„Můžeme vůbec něco dělat?“ zeptala se Sandra, která v zoufalství skoro šeptala.

„Chass bude muset provést v apogeu alespoň tak dlouhý zážeh, abychom neshořeli v atmosféře Saturnu, až jí za tři dny znovu proletíme,“ odpověděl Rod. „Ale to jenom oddálí nevyhnutelné.“ Rozhlédl se. „Chass a já na tom budeme dál pracovat. Vy tři se můžete odpoutat a trochu si odpočinout. Buďte ale připraveni rychle se vrátit, pro případ, že bychom přece jenom něco vymysleli.“

„Myslím, že si raději odskočím," řekla Chastity, odepnula si pásy a odplula k žebříku vedoucímu k toaletám dole.

O chvíli později Sandra od technického terminálu ohlásila dobrou zprávu.

„Sokol millistomě unikl!" zvolala. „Právě jsem zachytila signál od jeho mechbota. Měřič zrychlení hlásí pravidelné pulzy jeho reaktivního pohonu a soudě podle polohy Sokol rychle stoupá a míří na sever za svým hejnem."

„Jak se Sokolovi povedlo uletět?" zeptal se Dan, který dole popíjel kávu z tuby. „Tlamy přece byly všude kolem."

„Nechala jsem Jeevese, aby zpětně vykreslil dráhu jeho letu," řekla Sandra. „Sokol unikl trhlinou, kterou Chastity vypálila v millistomině stěně reaktorem a motory *Sexdentu*."

Během následujících třech dní vystupovali z gravitační jámy Saturnu, aby do ní v dalších třech dnech zase spadli. Přestože Rod i Chastity, vlastně i všichni ostatní, neustále přicházeli s nějakými novými nápady, jak se z té kaše dostat, nikomu se nepodařilo vymyslet nic, co by je zachránilo před jejich osudem. Pomalu se začalo zdát, že jediný, kdo přežije setkání s millistomou, bude nakonec Sokol. Sandře se podařilo navázat spojení s Horním okem ale vinou mechbotova omezeného způsobu napájení se spolu mohly bavit vždy jenom krátce. Stejně nemohla dělat o mnoho víc, než ji ujistit, že se lidé vrátí na Saturn i v případě, že Sandra sama už nebude moci.

„Nevidím důvod, proč by naše smrtelné postele neměly být pohodlné," prohlásil Rod ponuře, když posádka začala znovu instalovat kóje. Věděl, že jim jakákoliv aktivita pomůže nemyslet na nevyhnutelné. V tom ho podpořila Sandra, která trvala na tom, aby jí všichni ostatní střídavě pomáhali při snímkování prstenců a měsíčků, které potkávali cestou. Vědci na Zemi jim přitom vybírali cíle. Už stačili důkladně zanalyzovat záběry, které Sandra a Dan pořídili při sestupu po prstenci, a předpověděli polohu četných ‚pastýřských' měsíčků. Katalog saturnských měsíců se brzy rozrostl na nějakou stovku měsíců, z nichž mnohé nesly jméno obyvatel Saturnu. Mimo Sokola, Jestřába a ostatních členů hejna teď měli v katalogu

zanesený jeden měsíc pokrytý krátery nejrůznějších velikostí, nesoucí hrdě jméno ‚Millistoma‘.

O dva dny později nechali prstence za sebou. Chastity s Danem seděli u vědeckého terminálu a pořizovali snímky s vysokým rozlišením oblasti kolem trójanského bodu, ke kterému se blížili. Rod se Sandrou spolu večeřeli v kuchyňce.

„Opravdu jsi nevymyslel nic, co by nás odsud dostalo, Rode?“ naléhala Sandra.

„Nevypadá to moc dobře,“ odpověděl Rod a zavrtěl hlavou. „Nacházíme se na eliptické oběžné dráze s apogeem u oběžné dráhy Titanu, ale až tam doletíme, Titan tam nebude, aby nás zastavil. Pak se začneme vracet, a jelikož perigeum naší dráhy prochází atmosférou, shoříme.“

„Nemůžeme zažehnout motory?“

„Jak už jsem říkal, můžeme,“ odpověděl Rod. „A pokud Chastity nebo já nevymyslíme něco jiného, co bychom se zbytkem paliva podnikli, nařídím jí, aby v apogeu provedla zážeh. Tím se naše dráha změní natolik, že při perigeu mineme atmosféru a neshoříme.

Nesmíme to ale přehnat, jinak bychom se při příštím obletu roztříštili o prstenec C nebo D. I kdybychom prošli pod prstencem D, stále je tady čtyřprocentní riziko, že se srazíme s kusem skály, který padá po spirále na povrch Saturnu. Šestadevadesátiprocentní šance přežití je sice docela slušná, ale bude se násobit každých sedm dní, kdy se náš průlet pod prstenci bude opakovat. Násob pravděpodobnost dostatečným počtem týdnů, a vyjde ti, že se do nás něco trefí dřív, než sem dorazí záchranná výprava. A i kdybychom měli obrovské štěstí a nic nás nezasáhlo, brzy nám dojde meta. V porovnání s touhle vleklou smrtí nezní zpopelnění při hyperzvukové rychlosti tak zle.“

„Co si počneme!“ zaúpěla Sandra zoufale. „Já se bojím!“

„Co kdybychom šli nahoru a trochu si odpočinuli v mé kóji?“ navrhl Rod a objal ji kolem ramen. „Schoval jsem si trochu laserového džusu. Uděláme si malý mejdan, jenom my dva, a pro změnu budeme myslet na něco jiného.“

Jak následoval Sandru k žebříku, podíval se nahoru na Chastity a Dana, kteří zkoumali prostor před *Sexdentem* teleskopem. Rod se chtěl teleskopu zbavit před startem, ale Dan neměl potřebné nástroje, aby mohli rozebrat jeho speciální úchyt.

„Zahlédli jsme nějaké ledovce v trójanském bodě," informovala ho Chastity. „Vyhnout se jim by nemělo být nijak zvlášť těžké."

„Nemohli bychom je nějak použít k tomu, abychom zastavili?" zeptala se Sandra. Přitom se na žebříku zastavila a ohlédla se po Rodovi, který se vznášel asi metr za ní.

„To by nešlo," odpověděl Rod. „Chass i já jsme to už dávno prověřili. Ukážu ti to." Doručkovali na konec žebříku a beztížným stavem odpluli k Chastitině terminálu. Rod chvíli obdivolal obraz ledovce, potom stiskl nějaké ikony a vyvolal na obrazovce sérii diagramů a tabulek.

„Až dorazíme do apogea, budeme se pohybovat rychostí 1,7 kilometrů za sekundu, zatímco ledovec v trójanském bodě Titanu bude mít jeho oběžnou rychlost, tedy 5,6 kilometrů za sekundu. Poletíme o 3,9 kilometrů za sekundu pomaleji než Titan. Bylo by skvělé, kdybychom mohli použít hoytether a zhoupnout se kolem toho kusu ledu. Skončili bychom na jeho druhé straně, ale byli bychom pro změnu o 3,9 kilometrů za sekundu *rychlejší* než Titan. Rychle bychom ho dohonili, a pokud bychom správně použili zbytek paliva k zážehu při perigeu, jak jsme původně plánovali, sestoupili bychom po spirále do jeho gravitační jámy a dostali se na dráhu, která by nás dovedla k naší zásobě mety v předním trójanském bodě."

„Tak proč to tak neuděláme?" otázala se Sandra zmateně.

„Zhoupnout se kolem ledovce na konci dvoukilometrového lana při rychlosti 3,9 kilometrů za sekundu představuje přetížení skoro osm g," vložila se do jejich hovoru Chastity. „My bychom to sice vydrželi, ale hoytether ne. Takhle by to prostě nešlo."

„Už jsme uvažovali i o tom, že bychom Sexdent před zhoupnutím zpomalili motory. Ale kdybychom snížili počáteční rychlost natolik, aby se lano pod napětím nepřetrhlo, nezůstalo by nám dost paliva na perigeální zážeh. To jenom dokazuje staré astronautické pravidlo, že zážeh je nejlépe provést co nejhlouběji v gravitační jámě."

„A co zpomalit *Sexdent* pomocí elektromagnetické brzdy na laně – jako jsme to udělali u Heleny?“ nevzdávala se Sandra.

„Ani to by nešlo,“ zavrtěla Chastity hlavou. „Počítali jsme to dávno před odletem, když jsme se snažili najít vhodný způsob, jak zastavit v trójanském bodě. Kdybychom se pokusili zpomalit z počáteční rychlosti 3,9 kilometrů za sekundu, chladič by se okamžitě roztavil. I kdybychom předtím trochu přibrzdili motory, vychází výsledná teplota chladiče kolem čtyř tisíc kelvinů a wolfram se taví při třech tisících čtyřech stech. Tuhle možnost jsem zavrhla už dávno. Lano se dá použít, pouze když se pohybujeme malou rychlostí, jako když budeme chtít zastavit u ledovce, za který jsme schovali naši nádrž.“

„Ale předtím, když jsme se snažili najít způsob, jak se dostat do předního trójanského bodu, jsme se snažili brzdit po celou dobu,“ namítla Sandra, která se stále nemínila vzdát. „Nyní jsme se shodou okolností dostali do zadního trójanského bodu, a zastavit nechceme. Chceme odsud odletět rychlostí, díky které bychom se dostali k Titanu a jeho přednímu trójanskému bodu. Zkoušeli jste spočítat kombinaci brždění, zhoupnutí a zážehu motorů?“

Rod se podíval na Chastity a ta se zase podívala na Roda.

„Pravda z úst dítěte…“ řekl Rod. Obrátil se k Sandře, vzal ji oběma rukama za hlavu a dal jí velkou pusu. „A ty jsi děťátko k pohledání!“ Nechal Sandru viset v prostoru a sám se usadil u velitelského terminálu, aby spolu s Chastity a Jeevesem začali další kolo výpočtů. Z večeře byla toho dne oslava a Pete zůstal střízlivý dost dlouho, aby připravil flambovanou třešňovou bowli.

„Chass a já jsme to pojmenovali Sandřin manévr, zažehnout, sklouznout a zhoupnout,“ vysvětloval Rod, zatímco po jídle popíjel kávu. „Je to komplikované, ale pokud se nám to podaří, budeme na cestě domů.“ Zvedl kostku ledu, kterou zachránil ze své ‚skotské s ledem‘, a sušenku od speciální jižanské kuřecí večeře. Sušenka měla uprostřed otvor. Rod umístil kostku ledu ve stavu beztíže pečlivě do prostoru. „Tohle je ledovec v předním trójanském bodě.“ Metr od něj zavěsil do prostoru kulatou tubu s kávou. „To je Titan…“ Asi o další metr dál umístil sušenku. „A tady je naše nádrž s metou, kterou

potřebujeme, abychom se mohli vrátit domů.“ Ze Sandřiny bowle vzal třešničku a podržel ji mezi prsty. „A tohle je *Sexdent*.“

Naznačil třešní pohyb pod ‚ledovcem‘. „Jakmile se k sobě *Sexdent* a ledovec přiblíží, každý z opačné strany, nejdříve zažehneme motory a spotřebujeme skoro všechno palivo na brždění.“ Pohyb třešničky se zpomalil. „Potom Chass odpálí penetrátor…“ Napjal kousek zubní niti, který ukrýval v dlani, a druhý jeho konec přidržel u kostky ledu. „Harpunuje ledovec. Odvine ale jenom polovinu hoytetheru.“ Začal otáčet třešní ‚na niti‘ kolem ledové kostky. „*Sexdent* začne opisovat oblouk kolem ledovce, ale místo abychom jen nečinně viseli na konci lana, začne ho Dan odvíjet a přitom brzdit, aby se část naší energie změnila v teplo.“ Jak pohyboval třešní kolem kostky, uvolňoval stále větší kus niti. „Dostat se na druhou stranu ledovce nám potrvá asi dvě a půl minuty. Až *Sexdent* opíše za stálého brždění plný půlkruh, bude se pohybovat mnohem menší rychlostí, než přiletěl, a ocitne se na stejné straně jako Titan.“ Přemístil třešni na druhou stranu tuby s kávou. „O několik dní později dorazí k Titanu, sestoupí do jeho gravitační jámy, v perigeu provedeme krátký zážeh –“ otočil třešní kolem tuby a pak ji přemístil k sušence s otvorem „– a ocitneme se v opačném trójanském bodě u naší zásoby paliva. Pak posledním malým zážehem zabrzdíme.“ Rozhlédl se po své posádce. Jeho obličej, obvykle zachmuřený velitelskou zodpovědností, byl najednou klidný a skoro veselý.

„Ale abychom to dokázali, musíme toho ještě hodně udělat,“ dodal nakonec a znovu se ujal velení.

O den později dosáhli vrcholu únikové dráhy od Saturnu. Všechno bylo připraveno na Sandřin manévr ‚zažehnout, sklouznout a zhoupnout‘. Kóje byly uklizeny, všichni leželi na tlumicích lehátkách, chladiče elektromagnetické brzdy lana byly vztyčené k obloze, a Ťapka v příďovém prostoru *Sexdentu* prověřila a připravila poslední penetrátor. Rod pozoroval na obrazovce velitelského terminálu, jak se modrý bod, který označoval blížící se ledovec, rychle blíží k pomaleji se pohybujícímu červenému bodu reprezentujícímu polohu *Sexdentu*. Rod nadzvedl joyball svého

ovladače a hlavní motory na zádi kosmické lodi se opět zažehly. Červenému bodu na obrazovce vyrostl purpurový ohon a začal se k bodu ledovce blížit mnohem rychleji.

„Jedna celá pět… jedna celá šest…“ odpočítával Rod a pak joyball opět stlačil dolů. „Jedna celá sedm kilometrů za sekundu,“ prohlásil do ticha, které se rozhostilo po dunění motorů. „Jsme skoro bez paliva. Teď je řada na tobě, Chass.“ Přepnul joyball na korekční trysky a otočil kabinu zádí po směru jejich letu. V průzorech nad sebou teď astronauti mohli vidět rychle se zvětšující ledovou horu. Na Chastitině holoprůzoru se objevil v zaměřovači kříž nastavený na zmenšený obraz ledovce. Chastity, pravou ruku na kouli ovladače, srovnala nitkový kříž přesně do středu cíle a pak se prstíkem dotkla ikony odpalovacího zařízení. Z přídě lodi se ozval svištivý zvuk. Ze zadní části penetrátoru vyšlehly purpurově rudé plameny a penetrátor se rozletěl vstříc ledové hoře. Zatímco Chastity řídila joyballem jeho směr, Dan odečítal délku odvinutého lana.

„Dest kilometrů… dvacet… třicet…“

Na holoprůzoru nad Chastity teď byl obraz z kamery na špici penetrátoru. Ledovec už zabíral skoro celou obrazovku a Chastity přesunula průsečík zaměřovacího kříže do středu průměrně velkého kráteru.

„Devadesát pět… sto… a pět…“ pokračoval Dan.

„Zásah!“ zvolala Chastity, když obrazovka nad ní potemněla. „Teď jenom drž,“ prosila přidušeným hlasem.

Nyní byla řada na Danovi. I když v minulosti ovládala elektromagnetickou brzdu Chastity, řídit současně lano i brzdu vyžadovalo dvě ruce, a tak tuto práci přenechala jemu. Dan, s pohledem upřeným na obrazovku technického terminálu, postupně zapínal jednu ikonu brzdicího zatíženi za druhou, až se přetížení v kabině vyšplhalo skoro na čtyři g.

„Jestli se má penetrátor vysmeknout nebo lano přetrhnout, tak k tomu dojde teď,“ zamumlala Chastity. Úroveň přetížení s odvíjením lana pomalu klesala a kabina začala kolem ledovce opisovat dlouhý oblouk. Žebra chladiče, částečně viditelná průzory, se rozžhavila doběla a průzory automaticky ztmavly, aby ochránily oči astronautů.

Brzy však začali cítit teplo, které k nim pronikalo prostřednictvím infračervené složky záření.

„Tři tisíce kelvinů…“ řekl Dan, když se podíval na displej termometru na svém terminálu. „Tři tisíce sto… tři tisíce dvě stě.“

„Není to trochu mnoho?“ zeptal se Rod nervózně. „Při třech tisících čtyřech stech stupních wolfram taje. Raději udržuj teplotu radiátorů pod tři tisíce sto.“

„Přesně to jsem měl původně v úmyslu,“ zamumlal Dan. Několika doteky prstu pravé ruky upravil množství elektrického proudu protékající chladičem. Nad každou ikonou byly indikátory udávající jejich teplotu a proudové poměry. „Bohužel, jeden chladič nepracuje správně, takže zbývající dva musí převzít i část jeho zatížení, aby brzdicí síla zůstala konstantní –“

„To je správné rozhodnutí,“ ujistil ho Rod. „Kdybychom od ledovce odletěli s příliš velkou rychlostí, nedokázal bych nás s tím zbytkem paliva, které máme, zastavit.“ Sekundy pomalu ubíhaly. Přetížení v kabině klesalo a teplota naopak rostla.

„Ještě minutu,“ řekl Rod ve snaze povzbutit posádku. „Pak tu saunu můžeme vypnout.“

Světlo nad nimi nabývalo na intenzitě, až bylo jasnější než Slunce… Náhle se zablesklo a pak zavládla tma –

„Brzdi, Dane!“ zaječela Chastity. „Ještě jsme nedokončili zhoupnutí!“

„Brzdy jsou nefunkční,“ odpověděl Dan ponuře. „A dokud se lano odvíjí, nemohu zapnout svěrák. Utrhlo by nám to příď, kdybych se o to pokusil. Proto není konec lana pevně připoutaný k navijáku.“

Když se průzor opět přizpůsobil nízké intenzitě světla, uviděli oblak žhnoucích rudých teček rozstříklých po skle potaženém stříbřitou vrstvou napařeného wolframu. Nad sebou slyšeli svištění odvíjejícího se lana, které nic nebrzdilo. Když se dostali na jeho konec, v kabině zavládl beztížný stav a jediný zvuk, který se ozýval, bylo vrčení stále se otáčejícího navijáku.

Rod bez jediného slova bleskově analyzoval situaci na velitelském terminálu. Chastity udělala totéž.

„Urazili jsme asi tři čtvrtiny cesty kolem,“ řekla po chvíli Chastity, aby zbytek posádky seznámila se situací, zatímco Rod se

horečnatě snažil vymyslet další krok. „Jsme na stoupavé dráze. Vynese nás vysoko nad oběžnou dráhu Titanu a pak zase zpátky, ale to už měsíc bude daleko před námi.“

„Co se stane pak?“ zeptala se Sandra přidušeným hlasem.

„Přejdeme na eliptickou oběžnou dráhu kolem Saturnu,“ odpověděla Chastity. Podívala se na schéma na své obrazovce. „Naštěstí bude naše perigeum vně systému prstenců, takže si nemusíme dělat starosti s tím, že se o ně rozbijeme.“

„To znamená, že se vrátíme zpátky k oběžné dráze Titanu,“ řekla Sandra. „Jak dlouho bude trvat, než se zase setkáme s Titanem?“

„Podle toho, co mi Jeeves právě řekl, dvě stě třicet sedm dní,“ odpověděl Rod.

„To není tak zlé. Pořád nám ještě zůstala spousta jídla,“ odpověděla Sandra.

„Ale do devíti dnů nám dojde meta,“ opáčil Rod ponuře.

Rod a Chastity konečně museli připustit, že nedokážou vymyslet nic, co by je dostalo z jejich současné situace. Počáteční rychlost *Sexdentu* na jeho nové oběžné dráze byla o málo vyšší, než rychlost Titanu, takže ho těsně minou a pak vyletí vysoko nad něj. Než *Sexdent* na vrcholu své dráhy zpomalí, Titan je opět předběhne. Chastity použila vědecký teleskop, aby si prohlédla jeho přední trójanský bod při vysokém stupni zvětšení. Uviděla poněkud neostrý obraz ledových balvanů, chránících jejich nádrž s palivem před meteority. Samotnou nádrž nebylo skoro vidět za obrovským setkávacím stupněm, který ji zaštiťoval z druhé strany. Chastity se na to všechno dlouho dívala v naději, že ji nebo Roda pohled na jejich cíl inspiruje k nějakému nápadu.

„Nevypadá to dobře,“ prohlásila nakonec. „Mezi námi a horou je tisíc nepřátelských vojáků. Při dobývání úpatí jsme ztratili bajonet a zbývá nám už jen pět set čtyřicet kulek.“

Co činilo jejich problém neřešitelným, byla skutečnost, že jim zbylo pouze pět set čtyřicet kilogramů mety a dál rychle ubývala. Při normální spotřebě Sexdentu šedesát kilogramů za den jim vystačí už jenom na devět dní. Posádka už podobný problém v minulosti řešila, a tak netrvalo dlouho, a odpojili všechno nedůležité, dokonce

částečně ‚uspali' i Jeevese. Přes všechna tato úsporná opatření jim mnoho času nezbývalo. Za méně než měsíc se agregát spalující metu zastaví a přestane jim dodávat elektrickou energii. Bez elektřiny se zastaví systémy na podporu životních podmínek. Potom budou dýchat zkažený vzduch, pít zkaženou vodu a mrznout. Dan rozdal euthanazijní pilulky. Každý z členů posádky váhal, než je přijal, ale všichni to nakonec udělali a uskladnili si je ve svých kójích někam, kde je neměli na očích.

Sandra uvažovala o tom, že by poslala Sokolovi zprávu na rozloučenou, ale nakonec se rozhodla, že nebude Roda žádat, aby na to uvolnil energii. Jelikož bylo topení vypnuté, trávili členové posádky většinu času ve svých kójích. Pete dostal heslo zajišťující přístup k zásobám laserového džusu v bývalé Seičiho kóji a uspořádal si soukromý flám, při kterém se hřál spalováním ethanolu. Ostatní čtyři se spárovali a nastěhovali se do kójí po dvou, částečně aby se vzájemně hřáli a částečně kvůli duševní stimulaci, protože přístup k Jeevesově knihovně byl teď omezený na pouhé čtyři hodiny denně. Žádné video – to vyžadovalo příliš mnoho energie – jenom text, který se z úsporných důvodů mezi stránkami ukládal. Většina posádky ale této možnosti stejně nevyužívala a bavili se místo toho jinak.

Chastity se probudila ve své kóji. Byla sama. Dan nejspíš odešel do vlastního obytného tubusu. Bylo jí zima i přesto, že byla zachumlaná ve spacím pytli. Usmála se. Věděla, jak ten problém vyřešit. Natáhla ruku ke stropu a zapnula komunikátor. „Jeevesi?" řekla. „Je Dan vzhůru?"

„Ano," odpověděl palubní počítač.

„Spoj mě s ním, prosím," požádala ho. Za okamžik uslyšela tichý zvuk Danova dechu.

„Dobré ráno, miláčku," začala Chastity. „Jak by se ti líbilo začít den průzkumem párečku hor a hezkého teploučkého zalesněného údolíčka?"

Uslyšela, jak si unaveně povzdechl. „Víš, lásko, bylo by to skvělé. Ale nejsem si jistý, jestli na to mám. Koneckonců, od posledně uplynuly teprve dvě hodiny. Myslím, že si raději ještě chvíli odpočinu."

„Tak jo,“ odpověděla, vysoukala se ze spacáku a natáhla se ke dveřím kóje. „Když je Mohammed příliš unavený, aby přišel k horám, budou muset hory přijít k Mohammedovi.“

Dan uslyšel, jak se s cvaknutím přerušilo spojení, a pokusil se přivolat patřičné myšlenky, které by ho připravily na blížící se návštěvu. Nebylo to těžké, protože poslední dny byly ty nejpříjemnější v Danově životě. Jeho divoké představy o milování s Chastity skutečnost ještě daleko předčila, až na jedinou věc – škrábání dlouhých nehtů na nahé kůži jeho zad.

Minuty ubíhaly, a stále nikdo nezaklepal na dveře. „Nejspíš se předtím stavila na ‚dámách‘,“ pomyslel si Dan, ale čas dál plynul, a pořád se nikdo neukazoval. Dan byl zmatený a pomalu si začínal dělat starosti, když náhle zvenčí uslyšel zvuk otevíraných dveří a hlasité konverzace. Vysoukal se z teplého spacího pytle, otevřel průlez své kóje a vyhlédl ven. Na druhé straně paluby vyhlížela ze dveří Rodova obytného tubusu stejně zmatená Sandra, přikrývku omotanou kolem nahých ramen. U pilotního terminálu vlevo od ní seděla Chastity v modré noční košili, prsty jí tančily po ikonách a hlasitě přitom rozmlouvala s Rodem, který seděl u velitelského terminálu vpravo od Sandry a dával příkazy Jeevesovi. Nakolik mohl Dan ze své omezené perspektivy posoudit, Rod seděl ve velitelském křesle úplně nahý. Nohy mu už začínaly modrat a husí kůži měl po celém těle. Pak si Chastity všimla vyhlížejícího Dana a zářivě se na něj usmála.

„Myslím, že jsem přišla na to, jak nás odsud dostat!“ zavolala vzrušeně. „Místo abychom se snažili vymyslet, jak doletět k naší nádrži s palivem, přesvědčíme ji, aby přiletěla za námi!“

„Jeevesi. Couvni se setkávacím modulem,“ přikázal Rod. Dvě jejich obrazovky ukazovaly záběry z dálkově ovládaných videokamer. Jedna kamera byla umístěna na prstencovité nádrži s palivem na zpáteční cestu, zatímco druhá byla na prázdném setkávacím stupni, který teď sloužil jako protimeteoritický štít. Každá z nich zabírala protější objekt. Náhle se oba obrazy začaly současně zmenšovat, jak se od sebe nádrž a setkávací stupeň začaly za občasných záblesků korekčních trysek vzdalovat. Když byly dost daleko od sebe, Rod se obrátil k Chastity.

„Je to na tobě, Chass,“ řekl. „Přileť s nádrží sem a spoj nás s ní!“ Chastity vsunula pravou ruku do otvoru ovladače pod terminálem. Kolem prstencovité nádrže vzplála korona purpurově rudého ohně, jak se její korekční trysky probudily k životu.

Rod se rozhlédl po řídicí palubě. V otevřeném průlezu se objevil Petův mžourající obličej, takže tady byli všichni.

„Díky Chass se vracíme domů!“ oznámil s úsměvem Rod. „Palivová nádrž k nám doletí za jeden nebo dva dny. I když je otvor v jejím středu teoreticky dost velký, aby jím obytné tubusy prošly, nestojím o žádnou nehodu, takže se všichni rychle oblečte a vykliďte si kóje, abychom je mohli přes spojovací manévr uskladnit.“ Pete, kterému hlava třeštila kocovinou, zasténal. „Alespoň nás to cvičení zahřeje,“ dodal Rod. Přitom se podíval na svoje modré nohy a uvědomil si, že na sobě vůbec nic nemá. V obličeji se mu rozlil nach. „Poslyš, Sandro,“ řekl poněkud zahanbeným hlasem. „Mohla bys mi podat slipy a kombinézu?“

O týden později byl *Sexdent* dokonale zkontrolovaný a připravený. Teď, když nebezpečí pominulo a hladina stresu klesla, Pete přestal pít, vystřízlivěl a znovu se stal pro zbytek posádky spíše pomocí než přítěží. Chastity byla zvlášť překvapená, když zjistila, že když přijde převzít službu, Pete obvykle pracuje u vědeckého terminálu, přičemž využívá možností širokoúhlé a barevné obrazovky holoprůzoru s vysokým rozlišením.

„Na čem děláš, že k tomu potřebuješ holoprůzor?“ zeptala se Chastity, která oceňovala, jak se Pete polepšil, a částečně mu odpustila.

„Pomáhám s návrhem videohry,“ odpověděl Pete vesele. „Můj brácha se tím živí. Napadlo ho, že by z našich nedávných dobrodružství mohla být dobrá videohra. Už pro ni dokonce vymyslel název – ‚Výstup po Saturnově prstenci‘. Je v ní spousta možností na výběr. Hráči se nabízí tucet způsobů, jak se dostat z gravitační jámy za použití raketových motorů i hoytetheru. Za nejrůznější tvory, se kterými jsme se tady setkali, mohou získávat body. A ve většině případů se hra vyvine tak, že ti ruchch sežere balon nebo selže reaktor –“

„Když se dostaneš do maléru ve videohře a ‚umřeš', stačí, abys stiskl klávesu reset, a jsi zase živý," řekla Chastity ponuře. „V normálním životě to takhle nefunguje."

„Jo…" přisvědčil Pete. Tvůrčí invence ho pro tuto chvíli opustila, a proto uložil, co zatím udělal. Chastity si ještě stačila všimnout názvu souboru, který mizel z obrazovky: TECHNICKÉ PROSTŘEDÍ PRO VIDEOHRU: „VÝSTUP PO SATURNOVĚ PRSTENCI".

„Poletíme domů, Chass," řekl Rod, když byli konečně připraveni. „Stačí, když budeš sledovat kurz, který jsme s Jeevesem vypočítali. Nejprve se *Sexdentem* vyklouzni z trójanského bodu pod šedesátistupňovým úhlem směrem k Titanu, spadni do Titanovy gravitační jámy, v perigeu proveď krátký zážeh, který nás popostrčí do gravitační jámy Saturnu, tam nás nakopneš pořádným zážehem v perigeu směrem ke Slunci – a domů."

„Nemohli bychom náš odlet o dvě hodiny odložit?" zeptala se Chastity.

„Žádný problém," řekl Rod. „Titan dohoníme až za několik dní a další dny budeme potřebovat na cestu k Saturnu. Hodina nebo dvě nepředstavuje žádný zvláštní rozdíl, jde jenom o správné načasování. Ale proč?"

„Chci se rozloučit s několika přáteli."

O týden později, poté, co bezpečně prošli celým prstencem, zapálil Rod nad temnou stranou Saturnu svíčku. Zrychlení zážehu udržoval na jedné čtvrtině g a přitom otáčel kabinou, takže zbytek posádky mohl sedět u oken svých kójí a dívat se, jak se pod nimi převalují gigantická oranžová a bílá oblaka, osvětlená dvanáctigigasvíčkovým purpurově rudým plamenem hořící mety.

Když hlavní zážeh skončil, Chastity se napůl vysoukala proti centrálně orientované gravitaci ze své kóje a napřáhla pahýl levé ruky k Rodovi, aby jí pomohl ‚nahoru'. Ten přepnul řízení lodi na její pilotní terminál, předal jí velení a zalezl si do svého obytného tubusu. Chastity si s pravou rukou na joyballu pohrála prstíkem s ikonami na obrazovce a vyvolala si mapu Saturnu. Do perigea měli

dorazit na jeho temné straně, kousek pod rovníkem. Nyní se blížili k terminátoru, ale už překročili rovník a postupovali středními šířkami severní polokoule. Pod nimi se rozprostírala oblast mezi pásmem turbulentních rovníkových větrů a pustou, mrazivou severskou polární krajinou, kde lovila hejna ruchchů. Právě tam se na dotekové obrazovce objevil malý blikající bod – slabý signál majáku spojovacího mechbota, kterého zanechali na hřbetě Sokola. Jejich gigantický přítel stoupal celou noc vzhůru, aby byl připravený na denní lov. Znamenalo to, že nyní byla vzhůru jeho astronomická polovina. Chastity jen doufala, že je nebe dost jasné, aby Horní oko viděla hvězdy. Přepnula na ovládání trysek a třikrát po sobě lehce pozvedla joyball v souhře s pomalou rotací kabiny, čímž dokončila korekci, kterou začal Rod. Provést ji tak daleko od periapsidy sice znamenalo větší nároky na spotřebu paliva, ale toho teď měli nazbyt. Každý z členů posádky v kójích se postupně mohl pokochat hrou barev na oblacích dole. Tady žili – a jeden z nich tu zemřel. Nyní se vraceli domů, kde žili pod oblaky a ne v *nich*.

Dole pod nimi Petra cítila, že Petru začíná být hladové a unavené. Ale brzy už bude ráno, takže si bude moci odpočinout a nechat Petra, aby mu naplnil jícny. Nebe nad nimi bylo bezmračné a Petra viděla, jak nad obzorem vychází Rodič-a-Dítě, které brzy bude následovat i Zářící. Rodič byl domovem lidí. Poslední, co z nich viděla, byla oslnivá purpurově rudá záře vycházející ze spodní části jejich podivného bezkřídlého letounu, když zmizeli v gigantických žravých tlamách Pohlcovače.

Náhle se na nebi objevilo světlo. Petra, která měla v pozorování soustav světel na obloze dlouhou praxi, si ho v duchu promítla do mapy oblohy, kterou měla uloženou v paměti. Nové světlo bylo jasnější než kterákoliv hvězda a pohybovalo se. Zprvu si Petra myslela, že by to mohl být padající meteorit, ale místo aby se přibližoval a jasněl, vzdaloval se a zůstával stejný, až se nakonec zastavil a pohasl. Když se pak světlo objevilo znovu, věděla, že to žádný meteorit není. Nyní poznala jeho purpurově rudou barvu – bylo to světlo vydávané letounem lidí!

Ze tmy kolem ní se začaly ozývat hlasy ostatních členů hejna. „Podívejte se tamhle!“

„Viděli jste to?“

„Byl to meteorit?“

„Na meteorit to mělo divnou barvu.“

„Co to bylo?“

„To je světlo z lidského letounu,“ zahřímala Petra na ostatní. Když viděla, že lidé odlétají, zmocnil se jí pocit ztráty, podobný tomu, jaký cítila, když se někdo z hejna vydal na sestup smrti.

„Kam letí?“ zeptala se Hakra zdola.

Purpurově rudé světlo zazářilo potřetí, pak znovu zhaslo. Nyní už Petra dokázala určit směr, kterým se jeho zdroj pohyboval. Mířil k Rodiči-a-Dítěti.

„Letí domů.“

TECHNICKÉ PROSTŘEDÍ PRO VIDEOHRU: „VÝSTUP PO SATURNOVĚ PRSTENCI“

Pete Stewart

CHARAKTERISTIKA SATURNU

Velká poloosa (střední vzdálenost)		9,53884 AU = 1,4270 Tm
Excentricita		(9,008 – 10,07 AU) 0,05565
Sklon k ekliptice		2° 29‘ 22‘‘
Siderická perioda 29,4577 tropického roku = 10759,22 dne = 0,9295966 Ms		
Sydonická perioda 1,035136 siderického roku = 378,09 dne		
Sklon osy		26°44‘
Střední denní pohyb		0,033460°/den
Střední oběžná rychlost		9,64 km/s
Poloměr,	rovníkový (1 bar)	0,845 r_j = 9,46 r (+) = 60,33 Mm
	polární	54,88 Mm
	jádra	30,3 Mm
Dynamicky určené pólové zploštění (1 bar)		0,0982
Objem		744 V (+)
Hmotnost		0,30 m_j = 95,26 m (+) = 5,588xl0^{26} kg
Koeficient dynamického gravitačního zploštění J_2		0,016479
Hustota		0,69 (+)
Siderická perioda rotace	– rádiové vlny	10 h 39 min. 24 s = 38,364 s
	– rovníková atmosféra	10 h 10 min. = 36,600 s
Rovníková oběžná rychlost při 60,330 km		9,881 km/s
Maximální rychlost větru		+0,500 km/s
Úniková rychlost (včetně činitele J_2)		
na pólu		36,999 km/s
na rovníku		35,542 km/s
při odletu na východ na 45° planetopisné šířky		29,697 km/s
při odletu na východ na rovníku		25,661 km/s
při odletu na východ na rovníku s pomocí větru		25,171 km/s
Gravitace (včetně koeficientu J_2 a odstředivého zrychlení)		
na pólu		1,238 g = –12,137 m/s^2
na 45° planetopisné šířky		1,089 g = –10,671 m/s^2
na rovníku		0,925 g = –9,067 m/s^2
Efektivní teplota		95 K
Vnitřní teplotní proudění		2,0 W/m^2
Střední zdánlivý průměr Slunce pozorovaného ze Saturnu		3‘22‘‘ = 0,056°
Sluneční záření	tok solární energie	15,4 W/m^2
	tok slunečního světla	2,06 W/m^2
	optická hloubka toku pod mračny	9,3xl0-^{5} W/m^2
	tok měsíčního světla při úplňku na povrchu Země	2,8x10-^{4} W/m^2
Teplotní emise / sluneční vyzařování		1,78
Albeno		0,328
Magnetické pole (severní pól)		0,84 Gs
(jižní pól)		0,65 Gs

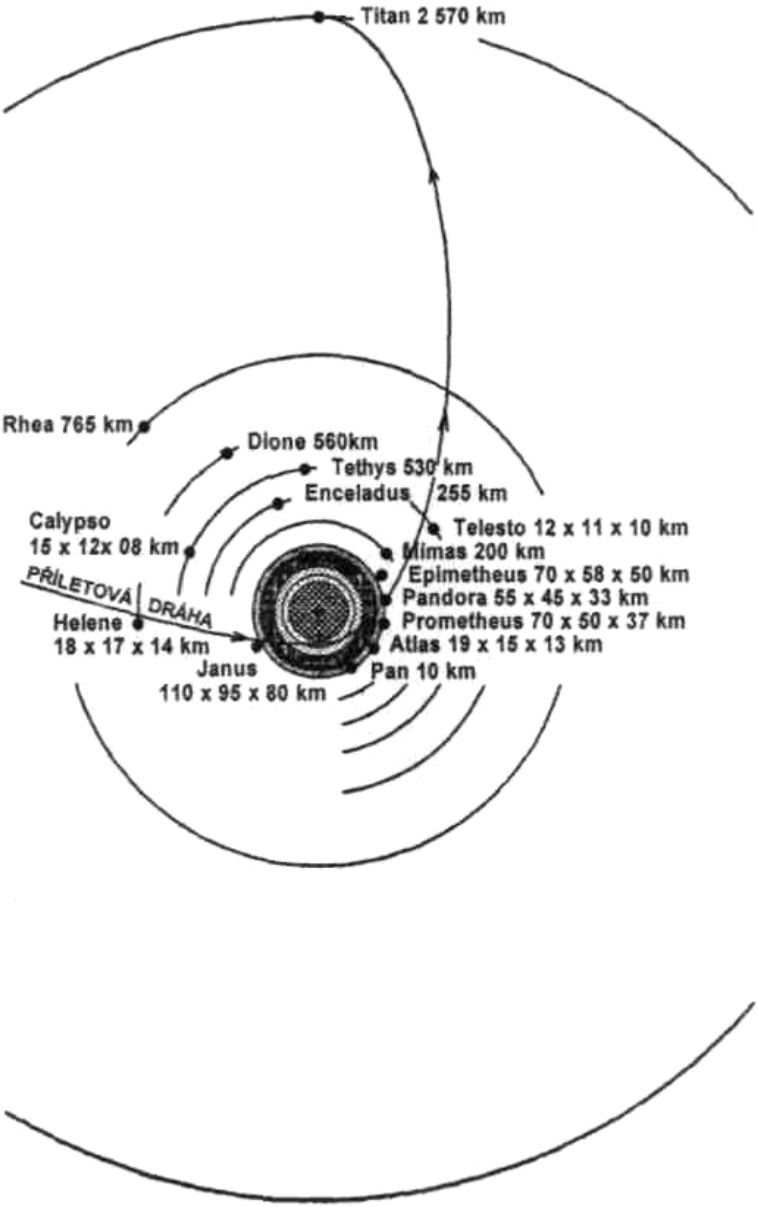
CHARAKTERISTIKA SATURNOVA PRSTENCE A PASTÝŘSKÝCH MĚSÍCŮ

jméno	šířka (Mm)	vzdálenost (Mm)	(r_s)	oběž. rychl. (m/s)	optická hloubka
mraky (1 bar)		60,33	1,00	9,881	
prstenec D		66,97	1,11	23,806	
prstenec C, vnitřní okraj		74,51	1,235	22,570	0,08
prstenec C, střed	17,55	81,40	1,35	21,600	
Maxwellova mezera	0,25	87,48	1,450	20,830	
prstenec C, vnější okraj		92,06	1,526	20,305	0,15
prstenec B, vnitřní okraj		92,06	1,526	20,305	1,21
prstenec B, střed	25,46	111,60	1,85	18,440	1,76
prstenec B, vnější okraj		117,52	1,948	17,971	1,84
Huygensova mezera	0,43	117,70	1,951	17,958	
Cassiniho dělení	4,54	119,76	1,985	17,802	0,12
prstenec A, vnitřní okraj		122,17	2,025	17,626	0,70
prstenec A, střed	14,60	126,70	2,10	17,310	
Pan		133,57	2,214	16,857	
Enckeho mezera	0,33	133,57	2,214	16,857	
Keelerova mezera	0,03	136,53	2,263	16,673	
prstenec A, vnější okraj		136,77	2,267	16,659	0,57
Atlas		137,67	2,282	16,604	
Prometheus		139,35	2,310	16,504	
prstenec F, střed		140,39	2,327	16,442	
Pandora		141,70	2,349	16,366	
Epimetheus, Janus		151,42	2,510	15,832	
prstenec G, střed		169,00	2,80	15,000	
prstenec E, vnitřní okraj		180,00	3,00	14,500	
Mimas		185,54	3,075	14,303	
Enceladus		238,04	3,95	12,627	
Tethys, Calypso, Telesto		294,67	4,89	11,349	
Dione, Helene		377,42	2,74	10,028	
prstenec E, vnější okraj		480,00	8,00	8,900	
Titan		1222,86		5570,00	

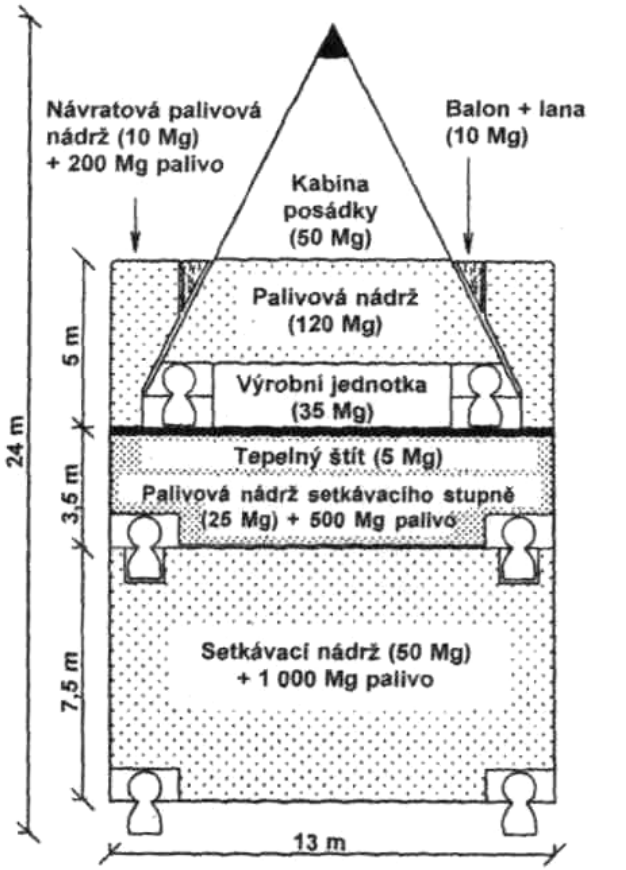
CHARAKTERISTIKA SATURNOVÝCH MESÍCŮ

jméno	Vzdálenost (Mm)	(r_s)	perioda (dny)	excentricita dráhy	poloměr (km)	úniková rychlost (m/s)
S18 Pan	133,58	2,21	0,58		10	
S15 Atlas	137,67	2,29	0,60	0,002	19x15x13	
S16 Prometheus	139,35	2,30	0,61	0,003	70x50x37	
S17 Pandora	141,70	2,35	0,63	0,004	55x45x33	
S11 Epimetheus	151,42	2,50	0,69	0,009	70x58x50	
S10 Janus	151,47	2,50	0,69	0,007	110x95x80	
S01 Mimas	185,54	3,08	0,94	0,020	200	185
S02 Enceladus	238,04	3,95	1,37	0,004	255	205
S03 Tethys	294,67	4,89	1,89	0,000	530	438
S13 Telesto	294,67	4,89	1,89	zadní	12x11x10	
S14 Calypso	294,67	4,89	1,89	přední	15x12x08	
S04 Dione	377,42	6,25	2,74	0,002	560	500
S12 Helene	377,42	6,25	2,74	přední	18x17x14	
S05 Rhea	527,10	8,74	4,52	0,001	765	660
S06 Titan	1222,86	20,25	15,9	0,029	2570	2638
S07 Hyperion	1481,00	24,55	21,2	0,104	205x130x110	
S08 Japetus	3560,80	59,02	79,3	0,028	730	586
S09 Phoebe	12954,00	214,7-550		0,163	110	

SATURNOVY PRSTENCE A MĚSÍCE

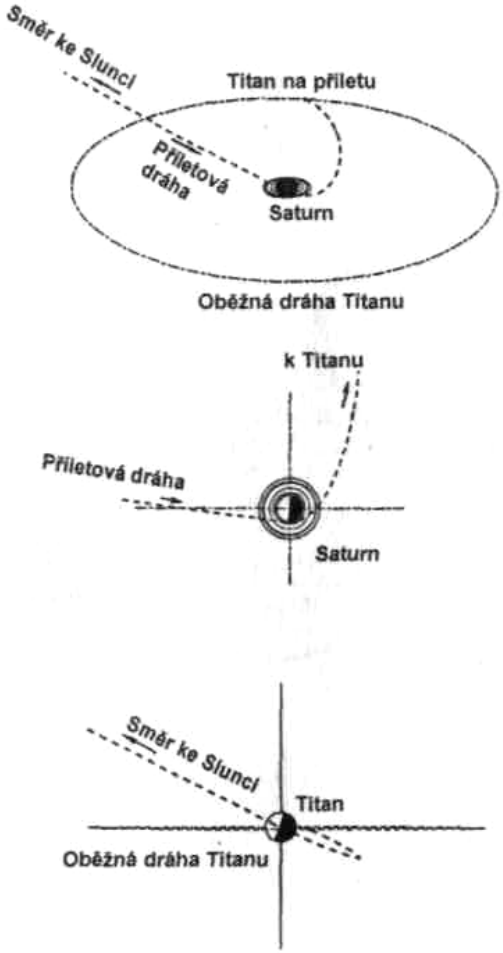
KOSMICKÁ LOĎ SEXDENT SE STARTOVACÍM A SETKÁVACÍM STUPNĚM

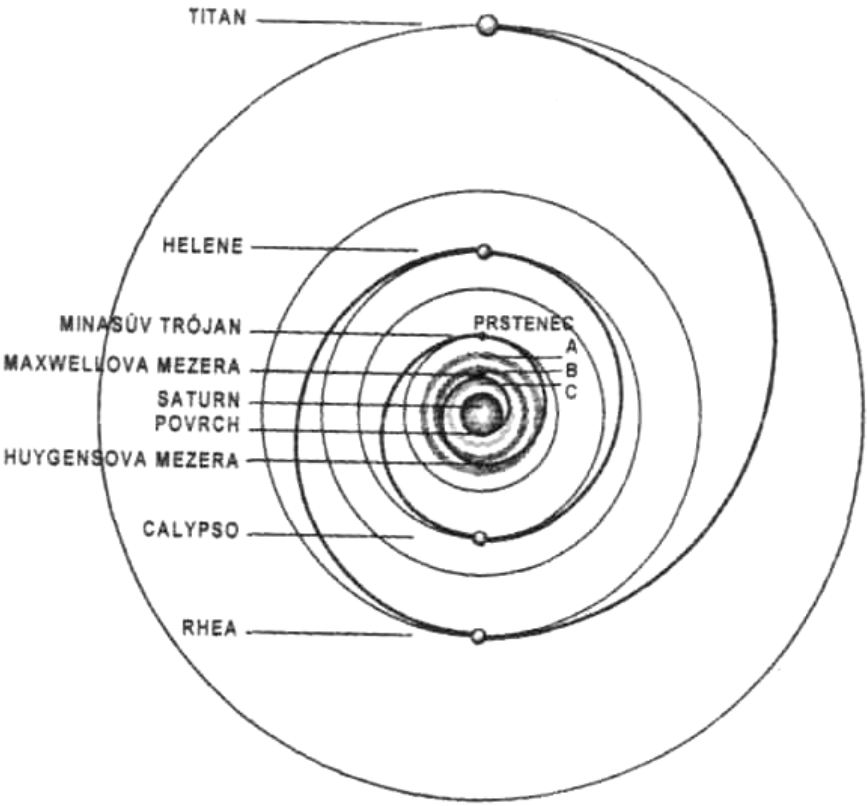
Celková hmotnost 2005 Mg

VYSOKORYCHLOSTNÍ PŘÍLET SEXDENTU K SATURNU; ZÁŽEH PŘI PERIAPSIDĚ POD PRSTENCI; ZASTAVENÍ U TITANU

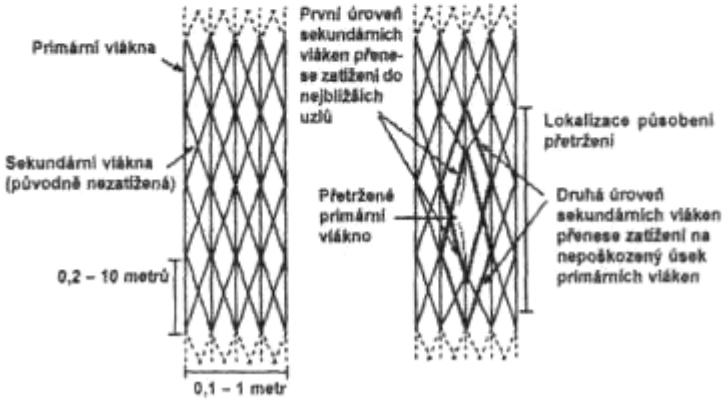
SLÉZÁNÍ PO SATURNOVÝCH PRSTENCÍCH

VYSOKOPEVNOSTNÍ LANO HOYTETHER, KTERÉ SE SAMO ‚OPRAVUJE' PŘI PŘETRŽENÍ NĚKTERÉHO VLÁKNA

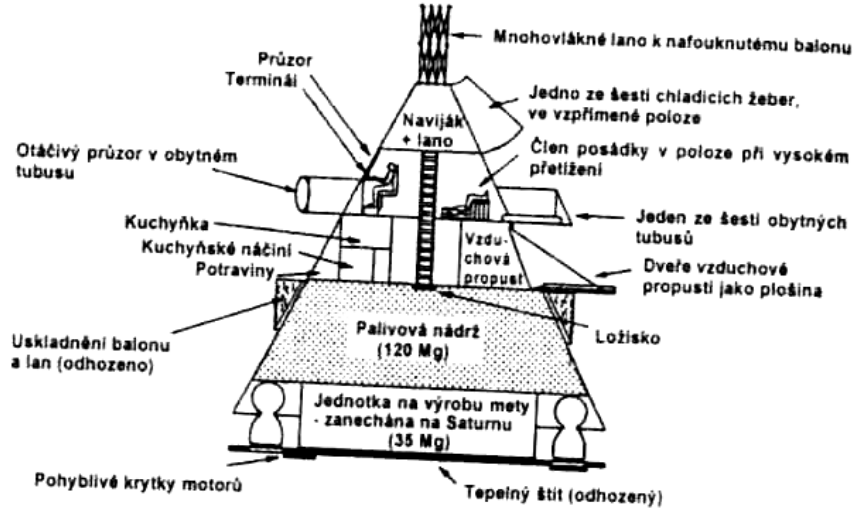

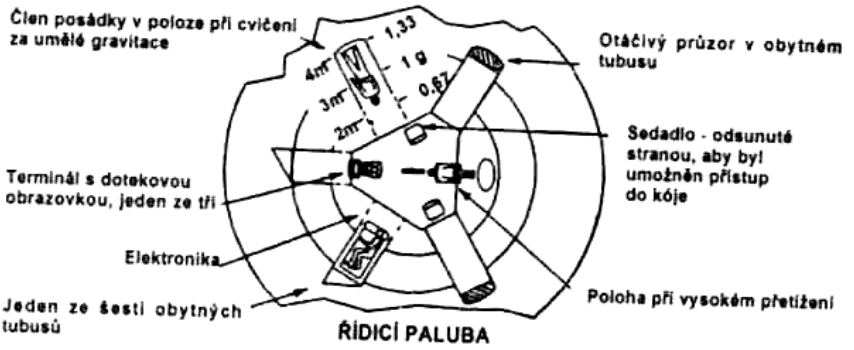
TUBULÁRNÍ HOYTETHER

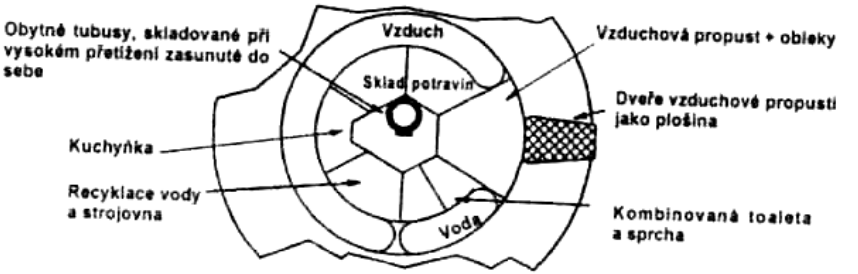
Před přetržením vlákna Oprava po přetržení vlákna

SEXDENT

ŘÍDICÍ PALUBA

POMOCNÁ PALUBA

BIBLIOGRAFIE

C. W. Allen *Astrophysical Quantities* (Athlone Press, London, 1976), strany 140, 141.

Tom Gehrels a Mildred Shapley Matthewsová, *Saturn* (University of Arizona Press, Tucson, 1984). Charakteristiky Saturnu, str. 942, charakteristiky oběžnic strany 653, 655 a 673, charakteristiky prstenců strany 473, 477, 497 a 523.

Patrick Moore a Garry Hunt, *Rand-McNally Atlas of the Solar System*, 2. vyd. (Rand-McNally, 1984).

Carl Sagan a E. E. Salpeter, „Particles, Environments, and Possible Ecologies in the Jovian Atmosphere,“ *Astrophysical Journal Supplement Series*, sv. 32, strany 737 – 755 (prosinec 1976).

E. C. Stone a E. D. Miner, „*Voyager 1*, Encounter with the Saturnian System,“ *Science*, sv. 212, strany 159 – 163 (10. dubna 1981), a následující články.

E. C. Stone a E. D. Miner, „*Voyager 2*, Encounter with the Saturnian System,“ *Science*, sv. 215, strany 499 – 504 (29. ledna 1982), a následující články.

O AUTOROVI:

Dr. Robert L. Forward píše SF povídky a romány stejně jako knihy popularizující vědu a články do odborných časopisů. Prostřednictvím své vědecké poradenské společnosti, Forward s. r. n., se rovněž věnuje smluvnímu výzkumu na poli nových kosmických pohonů a exotických fyzikálních fenoménů. Svůj doktorát z gravitační fyziky obhájil na Marylandské univerzitě. Podle jeho teorií byla zkonstruována první prutová anténa pro detekci gravitačního záření, která je nyní umístěna v Smithsonově muzeu.

Po třicet jedna let, od roku 1956 až po rok 1987, kdy odešel, aby měl více času na psaní, pracoval doktor Forward ve Spojených výzkumných laboratořích Hughesovy letecké společnosti v Malibu ve státě Kalifornie, kde zastával stále zodpovědnější postavení, až se stal vedoucím odborníkem ve vědeckém týmu ředitele. V průběhu této doby zkonstruoval a uvedl do provozu první laserový detektor gravitačního záření, vynalezl čidlo gravitace rotující hmoty, vydal šedesát pět vědeckých publikací a přihlásil osmnáct patentů.

Od roku 1983 do současnosti získal dr. Forward řadu smluv se Vzdušnými silami Spojených států a NASA na výzkum zaměřený na objevení nových koncepcí kosmických a reaktivních pohonů. Ve svých článcích uveřejněných v odborném tisku a výzkumných zprávách psal o antiprotonovém anihilačním reaktivním pohonu, využití laserového a mikrovlnného paprsku jako pohonu při mezihvězdných letech, pohonu na principu negativní hmoty, kosmických navijácích, časoprostorových záhybech a metodách získávání elektrické energie z vakuových fluktuací. Dále získal patent na Statite: přímočarý přenosový satelit levitující pomocí plachet na sluneční vítr, který neobíhá kolem Země, ale ‚visí' nad severním pólem.

Kromě toho napsal dr. Forward více než osmdesát vědecko-popularizačních článků pro takové publikace, jako jsou *Ročenka britské encyklopedie*, *Omni*, *New Scientist*, *Focus*, *Aerospace America*, *Science Digest*, *Science 80*, *Analog* a *Galaxy*. Mezi jeho vědecko popularizační knihy patří *Future Magie* (Magie

budoucnosti), *Mirror Matter: Pioneering Antimater Physics* (Zrcadlová záležitost: počátky antihmotové fyziky, kterou napsal s Joel Davisovou) a *Indistinguishable from Magie* (Neodlišitelná od magie). Dále napsal řadu SF románů, jako Dračí vejce (česky Polaris, 1999), a jeho pokračování Hvězdotřesení (Polaris, 2000), *Rocheworld* (Rocheovský svět) a jeho čtyři pokračování *Return to Rocheworld* (Návrat do Rocheovského světa), *Rescued from Paradise* (Zachráněn z ráje, spolu se svou dcerou Julií Forwardovou), *Oceán Under the Ice* (Oceán pod ledem) a *Marooned on Eden* (Ztroskotání v ráji spolu se svou manželkou, Marthou Dodsonovou – Forwardovou); knihy *Martian Rainbow* (Marsovská duha), *Timemaster* (Pán času), *Camelot 30 K* a Saturnský ruchch, který držíte v ruce. Všechny tyto romány jsou ‚hard' SF spadající do kategorie, která svou vědeckou stránkou hraničí s literaturou faktu.

Doktor Forward je členem Britské meziplanetární společnosti a bývalý redaktor jejího časopisu, spolupracujícím členem Amerického institutu letectví a kosmonautiky a členem Americké fyzikální společnosti, Sigma Xi, Sigma Pi Sigma, Národní kosmické společnosti, Společnosti SF a F spisovatelů Ameriky a Cechu spisovatelů.

Robert L. Forvard

SATURNSKÝ RUCHCH

Z amerického originálu Saturn Rukh
vydaného nakladatelstvím
Tom Doherty Associates, Inc., New York 1997
přeložil Marek Hrnčíř.
Obálku vytvořil Bob Eggleton,
grafickou úpravu obálky provedlo 2D Studio.
Vydal Bohuslav Svoboda – POLARIS,
Podkopčí 464, Frenštát p. R.,
v roce 2001 jako svou 92. publikaci.
Tisk – Slezská Grafia s.r.o.,Veleslavínova 7, Opava.
Vydání první.
Cena: 179 Kč

ISBN 80 – 85911 – 81 – 7